Predici la Duminica dinaintea Botezului Domnului - Înainteprăznuirea Botezului Domnului

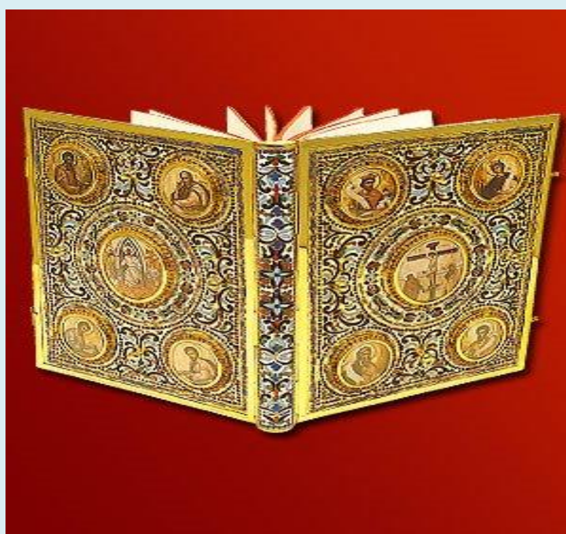

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei la înainteprăznuirea Botezului Domnului

Evanghelia

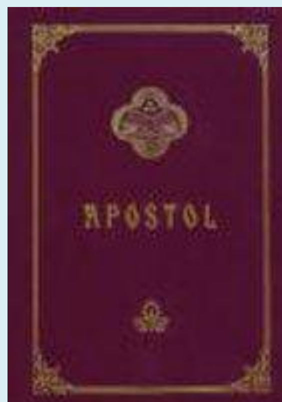

Marcu 1, 1-8

1. Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu,
2. Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: "Iată Eu trimit înge-
rul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta.
3. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi că-
rările Lui".
4. Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păca-
telor.
5. Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim şi se botezau de
către el, în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele.
6. Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele
împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.
7. Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine,
căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor.

8. Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt.

Apostol

Epistola a doua către Timotei a Sfântului apostol Pavel

Ap. II Timotei IV, 5-8

Fiule Timotei
5. Tu fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, slujba ta fă-o deplin!
6. Că eu de-acum mă jertfesc şi vremea despărţirii mele s-a apropiat.
7. Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârşit, credinţa am păzit.
8. De acum mi s-a gătit cununa dreptăţii, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, Dreptul Judecător, şi nu numai mie, ci şi tuturor celor ce au iubit arătarea Lui.

Înainte prăznuirea Botezului Domnului nostru Iisus Hristos

Treimea Dumnezeul nostru pe Sine nouă astăzi nedespărţită S-a arătat, pentru că Tatăl arătată mărturie Celui de o Fiinţă a strigat; şi Duhul în chip de porumb S-a pogorât din Cer; Fiul şi-a plecat prea curatul Său creştet Mergătorului înainte, şi botezându-se a izbăvit omenirea din robie, ca un Iubitor de oameni.

https://www.academia.edu/43189664/%C3%8Enainte_pr%C4%83znuirea_Botezului_Domnului_nostru_Iisus_Hristos

***

Index

Slujba ceasurilor Sfintei şi dumnezeieştii Arătări

Canon de rugăciune la praznicul înainteprăznuirii Botezului Domnului (1)

Tropar la praznicul înainteprăznuirii Botezului Domnului, glasul al 4-lea: Găteşte-te Zabuloane, pune-te în rânduială Neftalime. Iordane, râule, opreşte-te şi săltând primeşte pe Stăpânul, Cel ce vine să Se boteze. Bucură-te, Adame, împreună cu strămoaşa; nu vă ascundeţi ca mai înainte în Rai. Că S-a arătat Cel ce va văzut pe voi goi, ca să vă îmbrace în haina cea dintâi Hristos S-a arătat, vrând să înnoiască toată făptura.

Tripeznetul (2 ianuarie)

Cântarea 1

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce a uscat cu dumnezeiasca Sa poruncă marea cea neumblată şi cu valuri ai povăţuit a trece pedestru prin ea pe poporul israelitean; căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Plecăciunea cea nespusă a Ziditorului, din Fecioară strălucind mai înainte, lumea a luminat; şi iarăşi, Hristos Însuşi altă Taină acum săvârşind, vine la Iordan spre uimitoarea înnoire a oamenilor.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Înaintemergătorul, slujind unui lucru înfricoşător la Iordan, se aude acum glasul Cuvântului, care, prin Duhul, îmbogăţeşte cu Dumnezeirea pe Adam cel sărăcit; că Hristos vine să-l îmbogăţească prin Duhul, cu darul Botezului.

Condac, glasul al 4-lea: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

La apa Iordanului venind astăzi Domnul, a strigat către Ioan: nu te teme a Mă boteza; că am venit să mântuiesc pe Adam cel întâi zidit.

Cântarea a 8-a

Irmos: Înfricoşatu-s-a de nespurcatul trup cel asemenea cu sufletul al tinerilor celor curaţi, focul cel necontenit hrănit cu multă materie şi s-a îndepărtat; iar văpaia cea pururi vie potolindu-se, tinerii cântare veşnică au cântat: pe Domnul lucrurile toate lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi, întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe voi, atunci vă voi cunoaşte vase alese ale Mele, când se va însemna întru voi pecetea darului Meu strălucind Lumina cea Întreită la Botez, a zis Hristos Cuvântul celor ce petrec în trândăvirea lenei; că prin Botez dăruiesc cale nouă de mântuire şi viaţă slobodă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Împotriva rânduielii fireşti este ceea ce se săvârşeşte acum; că acela ce este mai mic este binecuvântat de Cel e este mai mare. Pentru aceasta m-am temut a mă atinge cu mâna de capul Tău, a strigat Înaintemergătorul Mântuitorului. Că nu este îngăduit să se apropie iarba de foc. Tu, mai degrabă, mă sfinţeşte pe mine, robul Tău.

Irmosul: Poruncii tiranului...

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Scuturând somnul lenei cel sufletesc, să strigăm cu privegherea inimii Celui ce vine să curăţească sufletele în apă: binecuvântaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Din destul să fie întru noi fapta sufletului cu înalta cugetare la cele dumnezeieşti, ca după amândouă părţile arătându-ne luminaţi, să strigăm Celui ce curăţeşte toate: binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Sporind talantul cu cuvântul lucrător, întru îndoită lucrare să-l aducem, credincioşii, cu credinţă, ca nişte robi, Stăpânului, Celui ce vine să Se boteze, spre înnoirea sufletelor.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Poruncii tiranului cuvioşii trei tineri nesupunându-se şi fiind aruncaţi în cuptor, au mărturisit pe Dumnezeu, cântând: binecuvântaţi pe Domnul toate lucrurile Domnului.

Cântarea a 9-a

Irmos: Mărit-ai, Hristoase, pe Născătoarea de Dumne-zeu, care Te-a născut pe Tine; din care Te-ai Îmbrăcat cu Trup pătimitor, asemenea nouă, Ziditorul nostru şi Dezlegătorul greşelilor noastre. Pe Aceasta fericind-o, toate neamurile, pe Tine Te slăvim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Lepădând toată întinăciunea cea din patimi, înţelepţeşte să primim, cu vrednicie, cunoaş-terea Dumnezeiescului Botez. Că Ziditorul vine să dăruiască curăţire minunată, botezându-Se în râul Iordanului şi să arate tuturor schimbare nouă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Căutând lui Hristos, cel ce S-a smerit de bunăvoie până a lua chip de rob, sub mâna Lui cea tare acum să ne smerim, cu duhul înălţându-ne, ca pe Acesta ce vine să Se boteze, cu fapte bune să-L cinstim.

Irmos: Ceea ce în pântece ai încăput...

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Lepădând întinăciunea cea grea a păcatului, curaţi să ne arătăm Stăpânului, cel ce a curăţit pe toţi cu Dumnezeieştile râuri.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

De Hristos, cel ce vine să Se boteze în râul Iordanului, veniţi să ne apropiem, curăţindu-ne cu şuvoaiele lacrimilor.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe noi, cei ce am prăznuit cu magii şi cu păstorii Naşterea Ta, Mântuitorule, primeşte-ne acum să Te cinstim pe Tine, Cel ce vii să Te botezi.

Irmosul: Ceea ce în pântece ai încăput pe Dumnezeu Cel Neîncăput şi Bucurie lumii ai născut, pe tine te lăudăm, Preasfântă Fecioară.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Fluierele păstoreşti...

Dumnezeule Cel Nevăzut, Cuvinte Cel Necuprins, care Te-ai născut din Tatăl mai presus de fire şi de cuvânt şi mai pe urmă Te-ai născut din Fecioară, neschimbând Ceea ce ai fost, mergi acum în şuvoaiele Iordanului să Te botezi cu Trupul; Cel ce ai binevoit a mântui, ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Canon de rugăciune la praznicul înainteprăznuirii Botezului Domnului (2)

Tropar la praznicul înainteprăznuirii Botezului Domnului, glasul al 4-lea: Găteşte-te Zabuloane, pune-te în rânduială Neftalime. Iordane, râule, opreşte-te şi săltând primeşte pe Stăpânul, Cel ce vine să Se boteze. Bucură-te Adame, împreună cu strămoaşa; nu vă ascundeţi ca mai înainte în Rai. Că S-a arătat Cel ce va văzut pe voi goi, ca să vă îmbrace în haina cea dintâi Hristos S-a arătat, vrând să înnoiască toată făptura.

Cântarea 1

Irmos: Să cântăm Domnului, celui ce a uscat cu dumnezeiasca Sa poruncă marea cea neumblată şi cu valuri a povăţuit a trece pedestru prin ea, pe poporul israelitean; căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Dumnezeiescul Înaintemergă-tor, fiind luminat, simţind venirea Domnului, vine din pustiu, strigând: apropiatu-S-a şi S-a arătat Izbăvirea, pocăiţi-vă şi cu apă vă curăţiţi.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe mine, cel afundat în viforul păcatelor, cu totul mă curăţeşte cu stropirea pocăinţei, Cuvinte cel împreună fără de început cu Tatăl, cel ce dăruieşti pururi, cu Botezul Tău, izbăvire credincioşilor, pentru milostivirea Ta cea nemăsurată.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pământule al lui Zabulon, văzând, precum este scris, Lumina cea neapusă, luminează-te. Că iată a venit la apele Iordanului şi pe Dumnezeu, cel ce este peste toate, lăudându-L, strigă: Domnului să-I cântăm, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Proorocul Înaintemergător văzând tot poporul venind, a grăit către el: cine v-a arătat vouă să fugiţi de mânia ce va să fie? Faceţi roade de pocăinţă, mântuindu-vă în dar.

Cântarea a 3-a

Irmos: Doamne, cel ce prin Lemn ai omorât păcatul, întăreşte-ne pe noi întru Tine şi sădeşte frica Ta în inimile noastre, care Te lăudăm pe Tine.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Strigă Înaintemergătorul: arătatu-S-a Hristos şi merge la apa Iordanului; să ne grăbim a-L întâmpina pe Dânsul, luminaţi cu gânduri curate.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Căutându-mă pe mine, cel rătăcit pe căi neumblate, Dumnezeule al meu, îmbrăcându-Te cu sărăcia cea preabogată, stai de faţă Să Te botezi, Izbăvirea tuturor.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pământul şi cerul acum să dănţuiască: Binefăcătorul tuturor Se botează în ape, cufundând mulţimea greşelilor noastre cele fără de număr.

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi Domnul Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta strig Ţie: Slavă puterii Tale Doamne.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Se minunează de venirea Ta, Iisuse, Făcătorule de bine, Înaintemergătorul şi umilit strigă Ţie: foc fiind, Stăpâne, să nu mă arzi pe mine, cel ce sunt iarbă uscată, Doamne.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Văzându-Mă acum stând de bunăvoie în aceste ape, apropie-te proorocule Ioan şi botează-Mă ca să desăvârşesc neamul omenesc harul cel prin apă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Ca un Soare ascuns în nori aşa Te-am cunoscut în Trup, Dumnezeul meu; deci cum stai gol acum, îmbrăcându-Te cu apele? A strigat Înaintemergătorul Ioan, înspăimântându-se.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Se luminează firea omenească şi ia izbăvire de întunericul păcatului; şi dezbrăcându-Te Tu, se îmbracă de sus, cu dumnezeiescul veşmânt al Nestricăciunii.

Cântarea a 5-a

Irmos: Doamne, Dătătorule de lumină şi Făcătorul veacurilor, povăţuieşte-ne pe noi întru lumina poruncilor Tale; că afară de Tine pe alt dumnezeu nu ştim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia lui Dumnezeu, strigă sfinţitul Înaintemergător, cel ce s-a ivit din pustiu şi ne-a chemat la sine, pe noi cei pustiiţi.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Venit-a Hristos, precum zice Legea Veche şi sfinţita adunare a proorocilor, înnoindu-ne pe noi, cei învechiţi în multe greşeli, cu dumnezeiescul Botez.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Uimitoare şi înfricoşătoare lucruri văd astăzi, zice proorocul Ioan. Acum a venit Izvorul nemuririi să ceară dumnezeiescul Botez, de la o mică picătură de apă.

Cântarea a 6-a

Irmos: Adâncul cel mai de dedesupt al păcatelor m-a înconjurat; ci, Doamne, Doamne; ca pe proorocul Iona, scoate din stricăciune viaţa mea.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Rourează-ne dezlegarea de păcate, Iubitorule de oameni, Cel ce în curgerile Iordanului ai cufundat greşelile pământenilor, pentru mila ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Noian de dreptate fiind, Hristoase, vii acum la râul Iordanului, ca să scufunzi pe diavol şi să speli neascultarea lui Adam.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Izvorul nestricăciunii fiind cu adevărat, Hristoase, cum Te vor încăpea pe Tine apele râului? A strigat Înaintemergătorul, slăvind multă milostivirea Ta.

Condac, glasul al 4-lea: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

La apa Iordanului venind astăzi Domnul, a strigat către Ioan: nu te teme a Mă boteza; că am venit să mântuiesc pe Adam cel întâi zidit.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cei trei tineri au defăimat porunca cea fără de Dumnezeu, de a cinsti chipul cel de aur în câmpul Deira; şi în mijlocul focului fiind aruncaţi, răcorindu-se au cântat: bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Cu haină sfinţită îmbrăcându-mă, Hristoase, pe mine cel golit, prin sfatul amăgitorului, ai venit gol ca Să intri în ape, pentru bogăţia bunătăţii; laud milstivirea Ta şi mă închin minunatei Tale iconomii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Ce este această multă purtare de grijă a Ta pentru noi, Hristoase? Ce este această negrăită şi mai presus de minte smerenie? A zis proorocul Ioan, când Te-a văzut pe Tine gol şi poruncindu-i lui ca să Te boteze.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Aprins-ai, Hristoase, ca o Făclie, Sfântul Tău Trup în mijlocul Iordanului şi ai căutat chipul cel îngropat cu patimile şi cu păcatul; şi aflându-l, l-ai înfrumuseţat cu botezul Tău, Bunule. Pentru aceasta Te lăudăm pe Tine.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu, care S-a pogorât în cuptorul cel cu foc, la tinerii evrei şi a prefăcut văpaia în răcoreală, ca pe Domnul lăudaţi-L lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Proorocul Ioan s-a arătat în pustiu, cu adevărat, ca glasul celui ce strigă, întorcând inimile celor ce se pocăiesc cu căldură, ca să slăvească pe Mântuitorul şi Stăpânul, cel ce S-a arătat în Iordan.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Râu al desfătării eşti, Cel ce ai făcut mările şi izvoarele şi cum intri în ape? Ce cauţi să speli Tu, Cel ce eşti Spălarea şi Curăţia tuturor celor ce Te laudă, Hristoase, în veci?

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Căutând să usuci curgerile răutăţii vrăjmaşului şi să potoleşti mările patimilor şi curăţire şi iertare credincioşilor să izvorăşti, Stăpâne, vii să Te botezi în apele Iordanului.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Făcătorule al vremilor şi al anilor, făcându-Te sub ani, pentru milostivire, Cel ce fără de ani ai strălucit din Tatăl Cel fără de început, venit-ai sub ani, să speli în apele Iordanului greşelile tuturor.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu, Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit să înnoiască pe Adam, cel rău căzut prin mâncare în stricăciune, în chip de negrăit întrupându-Se din Sfânta Fecioară, pentru noi credincioşii, cu un gând în cântări să-L slăvim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Văzându-Te proorocul Ioan pe Tine, Făcătorule de bine, venind la sine şi cerând cu smerenie de la dânsul botez, minunându-se a încremenit de spaimă, neîndrăznind nicidecum a se atinge cu mâna de Cel ce se atinge de toţi munţii şi aceia fumegă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Ca o rândunică preacinstită vestind Primăvara cea duhovnicească, a stat Botezătorul înaintea celor ce sunt în furtuna nemăsuratelor greşeli şi a celor ce pururea rabdă viforul duhurilor celor potrivnice prin cumplite patimi.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Pe Tine, raza Slavei Tatălui, care ai Strălucit celor ce şedeau întru întunericul răutăţilor, Soarele cel neapus, Doamne şi ai venit să luminezi pe toţi cu Sfinţitul Tău botez, ca pe Dumnezeu şi Mântuitorul, cu cântări Te slăvim.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Securea morţii zăcând lângă rădăcină, ca pe un copac te ameninţă cu tăierea, văzând nerodirea ta. Deci nu rămâne neroditor suflete al meu, ci, strigă la Dumnezeu cu fierbinte pocăinţă: greşit-am Ţie, mântuieşte-mă.

Stih: ***Slavă Ţie, Doamne, Slavă Ţie!***

Glasul celui ce strigă, s-a auzit îninimilecele pustiite: veseliţi-vă, a venit Hristos, dăruind tuturor iertare. Sfinţiţi-vă toate: marea şi izvoarele, râurile şi văile, luncile şi toate cele de sub soare.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Fluierele păstoreşti...

Dumnezeule Cel Nevăzut Cuvinte cel Necuprins, care Te-ai născut din Tatăl mai presus de fire şi de cuvânt şi mai pe urmă Te-ai născut din Fecioara, neschimbând Ceea ce ai fost, mergi acum în şuvoaiele Iordanului să Te botezi cu Trupul; Cel ce ai binevoit a mântui, ca un Dumnezeu, neamul omenesc.

Acatistul Botezului Domnului Iisus Hristos

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacul 1

Pe tine, Împăratul cerului şi al pământului, Luminătorul nostru, văzându-Te în Iordan, botezat de robul tău, cerurile s-au înfricoşat şi tot pământul s-a înfiorat, îngerii s-au mirat şi toată făptura s-a bucurat. La păcătoşi şi la vameşi ai venit ca să speli cu ape păcatele oamenilor. Iar noi, nevrednicii, cu mulţumire îţi cântăm: ***Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, Slavă Ţie.***

Icosul 1

Veniţi în grabă astăzi, puteri îngereşti, văzând pe Stăpânul Hristos, venit la repejunile Iordanului să cureţe păcatul lui Adam şi cunoscând dumnezeiasca taină, cu frică proslăviţi marea sa coborâre, că Dumnezeu s-a făcut om şi neştiind de păcat vine ca un Miel al lui Dumnezeu să ridice păcatele la toată lumea. Pentru aceasta, cei ce proslăviţi Dumnezeiasca arătare a lui Hristos, cântaţi lui ca şi la Betleem aceste laude:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, că din cer de la Tatăl, ai venit în această lume;
Slavă Ţie, Dumnezeule cel Preaînalt, care te-ai coborât chiar până la chipul de rob;
Slavă Ţie, Mântuitorul lumii, căci ca un om ai venit la Ioan să te botezi;
Slavă Ţie, Luminătorul făpturii, căci ca un nou Adam, păcatele lui Adam cel căzut ai purtat;
Slavă Ţie, Lumina cea fără de început, care la Iordan ai vrut să strălucească lumina cea mare a cunoştinţei la toată lumea;

Slavă Ţie, soarele dreptăţii, care ai dorit să dăruieşti oamenilor în arătarea ta, prea luminoasa dimineaţă a harului;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să scapi lumea de vechea înşelăciune;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai arătat nouă marea taină a credinţei;
Slavă Ţie, cel ce ai săvârşit pentru noi minuni mari cu ape multe;
Slavă Ţie, cel ce ai luminat cerurile şi tot pământul cu lumina învăţăturilor Tale;
Slavă Ţie, cel ce pe faraon cel gândit l-ai înecat în repejunile Iordanului;
Slavă Ţie, cel ce ai adus oamenii, prin apele botezului, la viaţă veşnică;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condacul 2
Văzând cu Duhul dumnezeiescul Înaintemergător venirea ta în lume, Hristoase, a venit la Iordan şi luminat a grăit oamenilor: ***S-a apropiat Izbăvirea noastră!*** Siliţi-vă să-L întâmpinaţi pe Dânsul şi cu buze neîntinate să-i cântăm: ***Aliluia!***

Icosul 2
Gând ceresc având întru sine, Luminătorul lumii, marele Înaintemergător, a grăit către oameni: ***Curăţiţi-vă pentru că vine Hristos să izbăvească lumea din stricăciune şi să dezlege blestemul lui Adam cel întâi zidit. Să se bucure pustia Iordanului şi precum crinul să înflorească, iar pământul să se bucure acum. Pregătiţi căile Domnului şi drepte faceţi cărările Dumnezeului nostru*** şi cântaţi cu veselie unele ca acestea:
Slavă Ţie, lumina cea nespusă, care ai fost vestită de luminătorul lumii;
Slavă Ţie, cuvânt nepătruns, care ai fost prezis de glasul Înaintemergătorului tău;
Slavă Ţie, foc curăţitor, căci cu lucrarea ta se stinge toată necurăţia;
Slavă Ţie, izvor binecuvântat, prin care toată firea omenească se sfinţeşte;
Slavă Ţie, făcătorul cerului şi al pământului, care ai binevoit a te boteza de rob;
Slavă Ţie, Fiule, Unule Născut, care ai binevoit să te arăţi la Iordan;
Slavă Ţie, Împăratul adevărului, că Înaintemergătorul s-a temut să-ţi dezlege cureaua încălţămintei;
Slavă Ţie, Stăpânul făpturii, că tot neamul omenesc s-a veselit de botezul tău;
Slavă Ţie, Dumnezeule prea veşnic, că arătarea ta luminează şi înţelepţeşte pruncii;
Slavă Ţie, Lumina lumii, că venirea ta luminează şi înţelepţeşte orbii;
Slavă Ţie, că întru lumina ta vom vedea lumina;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condacul 3

Înţelegând, Înaintemergătorul, puterea Dumnezeirii tale, Hristoase, cu frică privindu-te venind la Iordan, se bucura cu duhul şi sălta arătându-te cu mâna şi grăieşte oamenilor: ***Acesta este Cel ce izbăveşte lumea din stricăciune. Acesta este Cel ce ne liberează din necazuri. Acesta este Cel ce din robi ne face fiii lui Dumnezeu. Acesta, în locul întunericului, luminează oamenii cu apa Dumnezeiescului botez. Acesta este Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii***, pe acesta întâmpinându-L să-I cântăm: ***Aliluia!***

Icos 3

Având bogăţie de milostivire ai venit, Iisuse, la păcătoşi şi la vameşi, la râul Iordanului, pentru că nu ai mai răbdat să vezi neamul omenesc muncindu-se de diavolul, ci ai venit ca să-l întrebi iarăşi pe Adam: ***"Unde eşti? Nu te ascunde de Mine. Vreau să te văd dacă eşti gol şi dezbrăcat şi astfel să te învredniceşti să nu te mai ruşinezi".*** Pentru aceasta propovăduim marea Ta coborâre cântându-ţi unele ca acestea:

Slavă Ţie, Păstorul cel bun, că ai voit să cauţi oaia cea rătăcită;
Slavă Ţie, Fiule, Unule Născut, căci ai venit să o porţi pe aceasta pe umerii Tăi;
Slavă Ţie, milostivire nemăsurată, că Te-ai pogorât la omul cel căzut;
Slavă Ţie, iubire nespusă, că ai scos pe oameni din deznădejde;
Slavă Ţie, cel ce întăreşti mâinile slăbănogite ale bolnavilor;
Slavă Ţie, cel ce vindeci picioarele slăbănogite ale şchiopilor;
Slavă Ţie, cel ce veseleşti pustia însetată precum câmpia Libanului;
Slavă Ţie, cel ce pustia Iordanului precum Carmelul ai înfrumuseţat-o;
Slavă Ţie, rouă de viaţă dătătoare;
Slavă Ţie, că eşti mult îndurat precum trestia care se pleacă;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să cauţi şi să mântuieşti pe cel pierdut;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să-l chemi pe Adam cel izgonit;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 4

Furtună de gânduri îndoite avea întru sine Înaintemergătorul, când Tu, Hristoase, Împărate, ai venit ca un om la râul Iordanului şi ai vrut să primeşti botezul ca un rob, zicând: ***întinde mâna ta şi te atinge de capul Meu***, şi frica l-a cuprins, săvârşind cele poruncite. Cuprins a fost de tremur Înaintemergătorul, zicând: ***De ce ai venit la rob, Doamne, neavând păcate? Cum să botez pe Cel ce poartă necazurile lumii? Cum să luminez pe Luminătorul lumii? Cum să atingă robul cu mâna pe Stăpânul? Eu trebuie să fiu botezat de Tine*** ca să-ţi cânt: ***Aliluia!***

Icos 4

Auzind Domnul, Iubitorul de oameni, înălţimea smeritelor cuvinte ale Înaintemergătorului şi văzând temerea lui i-a zis: ***O, bunule, Ioane, dacă vrei să fii***

smerit în faţa Mea, totuşi, lasă frica, pentru că trebuie să-Mi slujeşti, căci aşa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea, ca prin Mine să se cureţe păcatele oamenilor. Iar noi înţelegând acest cuvânt al Tău îţi cântăm:
Slavă Ţie, Hristoase, Lumina cea adevărată, că mila şi dreptatea s-au întâlnit întru Tine;
Slavă Ţie, Împăratul adevărului, că dreptatea şi pacea s-au sărutat întru Tine;
Slavă Ţie, Preadulce Iisuse, că adevărul Tău a strălucit pe pământ, la Betleem;
Slavă Ţie, Mântuitorule Atotmilostiv, că dreptatea Ta din cer a venit la Iordan;
Slavă Ţie, Curăţirea noastră, că apele botezului ne fac mai albi decât zăpada;
Slavă Ţie, Lumina noastră, că prin repejunile harului zideşti inimă curată întru noi;
Slavă Ţie, Cel ce prin coborârea Ta, cerurile le-ai plecat, iar capul Tău ai vrut să-L pleci sub mâna Înaintemergătorului;
Slavă Ţie că, acoperind cele de sus ale Tale, în apele Iordanului ai binevoit să Te afunzi;
Slavă Ţie, Doamne al puterilor, de care se tem şi se cutremură toate, şi care ai poruncit Înaintemergătorului să lase frica cea mare;
Slavă Ţie, Părinte al îndurărilor, că la Tine milostivirea este nemăsurată şi necercetată şi cu ea ai acoperit păcatele lumii;
Slavă Ţie, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, Mântuitorul nostru, cercetează-ne pe noi cu mare îngăduinţa Ta cea nespusă;
Slavă Ţie, Cel ce Te-ai arătat la toată lumea, Hristoase Dumnezeul nostru, sfinţeşte-ne pe noi cu arătarea Ta Dumnezeiască;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 5

Fiind şuvoi, izvorâtor din Dumnezeu, de har şi bunătate, în repejunile Iordanului ai intrat, ca prin ape să curăţeşti păcatul omenesc: *Frică s-a făcut văzând pe Făcătorul cerului şi al pământului, dezbrăcându-se la râu şi primind botezul de la rob. Puterile îngereşti s-au mirat, râul Iordan şi-a întors apele înapoi, neputând suferi focul ce mânca apele lui şi nici să spele pe cel curat şi să şteargă pe cel fără de păcat.* Pentru aceasta veseleşte-te, Iordane, bucuraţi-vă, izvoare şi bălţi, toate adâncurile mării; că astăzi s-a sfinţit firea apelor, liberându-se de stăpânul întunericului ce se ascunsese acolo. Şi toată făptura veselindu-se, cântă cu noi: ***Aliluia!***

Icos 5

Pe Tine, Stăpânul lumii, văzându-Te dumnezeiescul Ioan, dezbrăcat şi afundat în ape, ca să îneci păcatele lumii şi golătatea lui Adam iarăşi să o îmbraci în haina măririi, s-a cutremurat cu duhul şi a grăit către Tine, Mielul lui Dumnezeu, care curăţeşti păcatele lumii: ***“Nu îndrăznesc să mă ating de creştetul Tău. Tu însuţi mă sfinţeşte şi mă luminează, pentru că Tu eşti Viaţa***

şi Lumina şi Pacea lumii”. Totuşi după cuvântul Tău, cu frică şi-a pus dreapta sa pe Dumnezeiescul Tău creştet şi botezându-Te şi pe Tine, fără de păcat fiind, cu bucurie ţi-a cântat aşa:
Slavă Ţie, Mielul lui Dumnezeu, cel ce ai luat asupra Ta păcatele lumii;
Slavă Ţie, Mântuitorule milosârde, care ai binevoit să îneci în apele Iordanului păcatele oamenilor;
Slavă Ţie, Cel ce ne-ai spălat pe noi de întinăciunea păcatelor;
Slavă Ţie, Cel ce ai dezlegat blestemul lui Adam;
Slavă Ţie, că prin Dumnezeiasca Ta arătare pe toţi oamenii i-ai bucurat;
Slavă Ţie, că prin Botezul Tău în Iordan toată lumea ai luminat;
Slavă Ţie, că pentru noi chip de rob ai luat;
Slavă Ţie, că prin sărăcia Ta pe noi ne-ai îmbogăţit;
Slavă Ţie, că prin smerenia Ta stăpânirea vrăjmaşului până la capăt ai dărâmat;
Slavă Ţie că, prin Botezul Tău, Împărăţia lui Dumnezeu în chip vădit ai început să o zideşti pe pământ;
Slavă Ţie, că la Iordan, calea mântuirii tuturor oamenilor ai arătat;
Slavă Ţie că Lumina vederii de Dumnezeu acolo a luminat;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 6
Propovăduitorul minunat şi Înaintemergătorul Ioan multe le grăia oamenilor veniţi la dânsul, ca să-ţi gătească, Ţie, calea, Doamne, totuşi a tăcut în faţa Ta, când ai venit la Iordan, deoarece Tu Însuţi, i-ai spus: ***“Dacă vorbeşti celor nelegiuiţi şi celor păcătoşi, botează-Mă repede, în tăcere. Nu se cuvine ca gura omului să grăiască cu glas despre cel ce a venit, Cuvântul lui Dumnezeu şi despre taina ce s-a săvârşit, pentru că îngerii lui Dumnezeu cu frică I-au stat înainte şi toată făptura s-a cutremurat”.*** Pentru aceasta şi noi în tăcere adâncă şi cu multă cucernicie îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icos 6
La Iordan a strălucit lumii întregi lumină mare, şi taină înfricoşată, că Tu, Stăpâne Hristoase, botezându-Te de către Ioan, cu grabă ai ieşit din apă, scoţând împreună cu Tine lumea şi cerul ţi s-a deschis; Că precum, de demult, Adam a închis cerul pentru toţi, tot aşa oamenii, din nou, împreună cu Tine să dobândească intrarea în locaşurile Raiului şi cu dragoste să-ţi cânte aşa:
Slavă Ţie, Împăratul păcii, Cel ce ai dărâmat peretele cel din mijloc al vrajbei;
Slavă Ţie, Dătătorule de milostivire, Cel ce ai deschis Raiul cel închis prin neascultare;
Slavă Ţie, că la Iordan cerul cel închis prin păcat iarăşi ni l-ai arătat deschis;
Slavă Ţie, că atunci ai făgăduit să ne arăţi îngerii ce urcă şi coboară din ceruri;
Slavă Ţie, că prin coborârea Ta cerurile până la pământ s-au plecat;
Slavă Ţie, că prin Botezul Tău pământul până la ceruri s-a înălţat;

Slavă Ţie, că prin deschiderea cerului tainele negrăite ale lui Dumnezeu întregii lumi s-au arătat;
Slavă Ţie , că prin arătarea lumii cereşti Preasfânta şi Dumnezeiasca binecuvântare tuturor credincioşilor s-a dat;
Slavă Ţie, Cel ce în vremea lui Ilie cerurile le-ai încuiat, nu ne încuia nouă uşile milostivirii Tale;
Slavă Ţie, Cel ce la Iordan cerurile le-ai deschis, deschide-ne şi nouă uşile Cămării Tale Dumnezeieşti;
Slavă Ţie, Cel ce ne-ai arătat în Botezul Tău adâncul iubirii Tale de oameni, scoate din adâncul păcatului pe cei deznădăjduiţi;
Slavă Ţie, Cel ce ai ridicat până la al treilea cer pe aleşii Tăi, ridică-ne în locaşurile cereşti pe noi cei căzuţi în adâncul păcatului;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 7

Vrând, Doamne, Iubitorule de oameni, să mântuieşti lumea ce pierea în păcate, ne-ai descoperit marea taină a Dumnezeieştii şi întreitei arătări şi precum la începutul fiinţării lumii Duhul lui Dumnezeu, ca un dătător de viaţă se purta deasupra apelor, aşa şi la botezul Tău, Doamne, când în râul Iordanului ai vrut să înnoieşti şi să luminezi neamul omenesc şi toată făptura ce suspină împreună cu noi, Acelaşi Duh Sfânt, iarăşi s-a pogorât din ceruri în chip de porumbel şi a stat deasupra Ta, ca peste un nou Adam, ca să petreacă de acum în oamenii înnoiţi în baia de apă şi cu putere de sus fiind îmbrăcaţi, întru înnoirea duhului, să meargă şi să cânte lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 7

Făptură nouă ai arătat, Stăpâne al făpturii, la Botezul Tău, primit de la Ioan, căci precum în timpul lui Noe ai înecat păcatele celei dintâi lumi, aşa şi în apele Iordanului iarăşi ai înecat păcatele întregii lumi zidită din nou cu foc şi Duh şi apă, săvârşind o minunată înnoire şi renaştere. Cu Duh ai zidit din nou sufletele, cu apă ai sfinţit trupul, povăţuind omul şi astfel în chip tainic, din apă, zideşti împreună cu Duhul Biserica cea cu mulţi fii, ca să-ţi cântăm totdeauna aşa:
Slavă Ţie, Ziditorul făpturii, Cel ce ai plecat cerurile şi Te-ai coborât la Iordan;
Slavă Ţie, Mântuitorul lumii, Cel ce ai deschis cerurile şi ne-ai arătat nouă Duhul lui Dumnezeu;
Slavă Ţie, Atotbunule, că Duhul Tău cel sfânt ne învaţă dreptatea pe pământ;
Slavă Ţie, Cel ce prin apă şi prin Duh ai înnoit firea noastră cea învechită prin păcat;
Slavă Ţie, Cel ce prin focul Dumnezeirii în repejunile Iordanului ne-ai dăruit lumina cunoştinţei;
Slavă Ţie, Hristoase, că prin Pogorârea Duhului Tău cel sfânt ne-ai făcut părtaşi la firea cea dumnezeiască;

Slavă Ţie, că prin Duhul înţelepciunii şi al înţelegerii ai descoperit oamenilor adevărata vedere a lui Dumnezeu;
Slavă Ţie, că prin pogorârea Duhului lui Dumnezeu asupra Ta, duhul tăriei şi al înţelepciunii, al vederii şi smereniei şi duhul temerii de Dumnezeu ai vărsat asupra noastră;
Slavă Ţie, că în repejunile Iordanului capetele balaurilor le-ai ars;
Slavă Ţie, că prin arătarea Duhului lui Dumnezeu în chip de porumbel după blândeţile acestuia ne-ai chemat pe noi la curăţie fecioarească;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 8

Înfricoşătoare şi minunată este arătarea Sfintei Treimi la Iordan: mai întâi Fiul Cel Preaiubit s-a arătat în trup, botezându-se de către robul, îndată Duhul Sfânt s-a pogorât în chip de porumbel, apoi Preadumnezeiescul Părinte a glăsuit din ceruri, mărturisind: ***“Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru care am binevoit”.*** O, mare, şi preaslăvită taină: Din cer a tunat Domnul şi Cel de Sus şi-a deschis glasul său, ca să se împlinească proorocia părintelui David: ***“Glasul Domnului peste ape, Dumnezeul Slavei a tunat, Domnul pe ape multe. Glasul Domnului întru tărie, glasul Domnului întru strălucire”.*** Pentru aceasta şi noi îţi cântăm cu nevrednice buze, din adâncul sufletului: ***Aliluia!***

Icos 8

Cu totul eşti întru cele înalte, Iisuse, totdeauna şezând în ceruri cu Tatăl, dar nici de cele de jos nu te despărţeşti, născut fiind cu trupul, în Betleem, din curata Fecioară, acum la Iordan Te arăţi întregii lumi, ca pe cei ce şedeau întru întuneric şi în umbra morţii să-i luminezi cu lumina Arătării Tale Dumnezeieşti. Pentru aceasta luminaţi fiind cu lumina arătării Treimice să-ţi cântăm Ţie, Dumnezeului Celui ce Te-ai arătat şi pe pământ ai fost văzut şi lumea ai luminat:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce eşti închinat intru cei de sus împreună cu Tatăl şi cu Duhul;
Slavă Ţie, Fiul Tatălui, Cel ce eşti cântat de Înaintemergătorul întru cei de jos;
Slavă Ţie, Cel ce şezi de-a dreapta Tatălui şi eşti propovăduit de glasul din ceruri;
Slavă Ţie, Cel ce Te-ai întrupat pentru noi şi de toată lumea eşti numit Preaiubitul Fiu al lui Dumnezeu;
Slavă Ţie, că arătându-Te în apele Iordanului, Lumina cea neapusă a Treimii în Botezul Tău ne-ai descoperit;
Slavă Ţie, Cel ce ai fost botezat de mâna robului, şi pe noi, robii Tăi fiind, prin această baie, din nou ne-ai făcut fiii lui Dumnezeu;
Slavă Ţie, Izvorul vieţii şi al nemuririi, care iarăşi ne-ai adus pe noi, cei născuţi din apă şi din Duh, la starea fericită a Raiului;

Slavă Ţie, Făcătorul cerului şi al pământului, care prin botezul Tău de foc vii să faci un cer nou şi un pământ al dreptăţii;
Slavă Ţie, Răsăritul răsăriturilor, Cel ce prin Botezul Tău ai luminat pe cei ce dormeau în întunericul şi în umbra morţii;
Slavă Ţie, Lumină din Lumină, că Lumina cea nevăzută a Duhului Tău a strălucit în sufletele noastre;
Slavă Ţie, Împărate fără de început, că prin apele curate ale Botezului Tău ai spălat păcatul strămoşesc;
Slavă Ţie, Stăpânul făpturii, că pe oamenii cei însetaţi i-ai adăpat din destul;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 9

Toată firea îngerilor s-a mirat de marea taină a Dumnezeieştii Tale arătări: că pe Adam, cel stricat prin păcat, l-ai înnoit în repejunile Iordanului şi capetele nevăzuţilor balauri, ce se încuibaseră acolo, le-ai zdrobit cu Botezul Tău şi astfel adâncul beznei diavolului l-ai deschis ca, de acolo, să ne scoţi pe noi şi să începi a zidi Împărăţia Ta, care nu este din lumea aceasta şi despre care a proorocit David zicând: ***“Împărăţia Ta este Împărăţie a tuturor veacurilor şi Stăpânirea Ta în fiecare neam şi neam”***, pe care şi noi proslăvind-o îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icos 9

Grăitorul de Dumnezeu şi îngerul Dumnezeiesc, marele Înaintemergător, prezis a fost de Maleahi proorocul, că numai el, unul, dintre oameni s-a învrednicit, Doamne, că la botezul Tău să vadă venirea Duhului şi să audă glasul Părintelui, mărturisind din ceruri că Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, ca să fie primit propovăduitor al Arătării Dumnezeieştii Treimi. Acela a mărturisit oamenilor într-o zi de dimineaţă, zicând: ***“Am văzut Duhul pogorându-se din Cer ca un porumbel şi a şezut deasupra Lui. Şi eu am văzut şi am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu”.*** Iar noi pricepând această mărturie, proslăvim Dumnezeiasca Ta Arătare, Hristoase, cântând:
Slavă Ţie, Dumnezeul Preaveşnic, că eşti mărturisit de glasul Înaintemergătorului;
Slavă Ţie, Miel nevinovat, că prin arătarea Duhului Sfânt eşti mărturisit din ceruri;
Slavă Ţie, putere prea înaltă, că prin deschiderea porţilor cereşti deasupra Iordanului ne-ai deschis porţile închise ale Raiului;
Slavă Ţie, veşnică Milostivire, că prin Botezul Tău ai arătat oamenilor o nouă lume;
Slavă Ţie, Împăratul lumii, care ai vestit pe pământ pace şi mântuire;
Slavă Ţie, Soarele Dreptăţii, că ai strălucit în inimile noastre lumina dreptăţii Tale;

Slavă Ţie, că prin arătarea Sfântului Duh la botezul Tău, ne-ai învrednicit să intrăm cu sufletul curat în cereasca Ta cămară;
Slavă Ţie, că pe Tatăl ceresc la Botezul Tău ni l-ai arătat, ca toţi cei ce credem în Tine cu dreptate să fim fiii Lui;
Slavă Ţie, că prin Duh şi prin foc ai luminat firea noastră cea înnegrită prin păcat;
Slavă Ţie, că prin apă şi prin Duh ai curăţit prea luminat trupul nostru neputincios şi stricat de patimi;
Slavă Ţie, Dumnezeule, că arătându-Te în trup, toată lumea ai înnoit în repejunile Iordanului;
Slavă Ţie, că luând asupra Ta păcatele lumii, păcatul strămoşesc l-ai înecat în apele Botezului;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 10
Vrând să mântuieşti firea noastră cea căzută şi sărăcită, Hristoase Mântuitorule, ai venit la râul Iordan, la păcătoşi şi la vameşi şi ai primit Botezul de la Ioan, ca să iei asupra-ţi, acolo, în ape, greutatea păcatelor oamenilor şi ca un miel al lui Dumnezeu să fii gata să mergi de bună voie la jertfă şi să răscumperi păcatele lumii cu scump sângele Tău. Pentru aceasta Te-ai şi afundat în apele Iordanului ca, îngropându-Te acolo, să Te găteşti pentru botezul morţii, despre care, mergând spre patimă, ai zis: ***"Cu botez mă voi boteza şi cât mă chinuiesc până se vor împlini acestea".*** Pentru care şi noi cu mulţumire îţi cântăm: ***Aliluia!***

Icos 10
Împărate Preaveşnic, Iisuse Hristoase, Tu ai venit la Iordan pentru a Te arăta la toată lumea, ca să dezlegi, ca un Judecător Atotmilostiv, osânda lui Adam cel întâi zidit, singur ispitind inimile tuturor să dai viaţă nouă, oamenilor. Pentru aceasta, cu mâna luând lopata cea curăţitoare, aria întregii lumi cu înţelepciune ai curăţit-o, despărţind, precum păstorul, oile de capre. ***Învredniceşte-ne şi pe noi, cei botezaţi în numele Preasfintei Treimi, să fim mântuiţi şi aşezaţi de-a dreapta Ta***, şi bineplăcută să-ţi fie această cântare:
Slavă Ţie, Arhiereule, că trecând cerurile prin Botezul Tău, pământul l-ai luminat;
Slavă Ţie, Păstorul cel mare al oilor, că la turma Ta ai venit la Iordan;
Slavă Ţie, că întemeind pământul pe ape, l-ai înnoit la apele Iordanului cu harul Duhului;
Slavă Ţie, că întărind cerul a doua oară deasupra apelor, ai zidit un cer nou, Biserica Ta, în apele Botezului Tău;
Slavă Ţie, Izvorul vieţii noastre, că la izvoarele mântuirii ai chemat pe oamenii Tăi însetaţi;

Slavă Ţie, Propovăduitorule al veşnicului adevăr, că setea noastră cea duhovnicească ai potolit-o fără preţ şi fără argint;
Slavă Ţie, că, bogat fiind în milostivire, pentru prea multa dragoste, Te-ai jertfit pentru noi;
Slavă Ţie, că pe noi cei morţi în păcate, vii ne-ai făcut în apele botezului;
Slavă Ţie, că Te-ai îngropat în apele Iordanului, ca şi noi să ne îngropăm prin botez întru moartea şi învierea Ta;
Slavă Ţie, căci cu apele Iordanului Te-ai îmbrăcat ca şi cu o haină, ca şi noi să ne îmbrăcăm cu Tine în hainele luminoase ale dreptăţii şi curăţiei;
Slavă Ţie, că peretele cel din mijloc al vrajbei cu Trupul Tău l-ai dărâmat, ca şi pe noi, cei ce suntem pe mare, departe, să ne apropii de Tine;
Slavă Ţie, că pe toţi oamenii i-ai împăcat în unul Trupul Tău, ca şi pe noi cei străini şi pribegi să ne zideşti în Una şi Dumnezeiasca Biserică;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 11
Cântare nouă să-ţi cânte Ţie, Hristoase, toată făptura, că din Fecioară Te-ai născut şi în Iordan Te-ai botezat. Oamenii, duhovniceşte să se veselească, proslăvind sărbătoarea strălucitei noastre luminări şi ***împreună cu dumnezeiescul Grigore, să cântăm zicând: "Este timpul înnoirii, să ne înnoim de sus; ziua rezidirii, să ne îmbrăcăm în Noul Adam; ziua luminării, să ne luminăm dumnezeieşte"***, că întru înnoirea duhului să începem a umbla şi întotdeauna să cântăm cântarea cerească:
Aliluia!

Icos 11
Luminoasă şi strălucitoare Lumină eşti Hristoase, Lumină Veşnică a unuia Născut din Tatăl! Preacinstitul Tău Trup s-a aprins în mijlocul Iordanului ca un luminător, Tu ai strălucit precum Soarele şi ai dăruit lumii prin Botezul Tău lumina cea mare şi nevăzută a harului şi adevărului, luminând pe tot omul ce vine în lume, ca oamenii ce şedeau în întuneric şi în umbra morţii să vadă lumină mare şi să meargă după ea. ***Luminează-ne, aşadar, şi pe noi cei ce rătăcim în întunericul păcatului, ca înnoindu-ne şi urcându-ne la înălţime cerească, să-ţi cântăm aşa***:
Slavă Ţie, Luminătorul lumii, că ai venit să ne botezi cu Duhul Sfânt şi cu foc;
Slavă Ţie, Mântuitorul celor păcătoşi, că ai binevoit să ne scoţi din adâncul păcatului;
Slavă Ţie, Lumina Cea fără de început şi pururea fiitoare, că ai curăţit întinăciunea sufletelor noastre în apele Botezului;
Slavă Ţie, Lumina care întrece orice strălucire, că în strălucirile sfinţilor Tăi îi luminezi pe cei credincioşi;

Slavă Ţie, Strălucirea Slavei Tatălui, că prin arătarea Ta ai izgonit întunericul nevederii;
Slavă Ţie, Cel ce locuieşte întru Lumina cea nepătrunsă, că prin Botezul Tău a strălucit Lumina vederii de Dumnezeu;
Slavă Ţie, Lumină din Lumină, că ai strălucit întru întuneric, ca să ne curăţeşti de întunericul păcatelor;
Slavă Ţie, Soarele Dreptăţii cel ce ne-ai vestit nouă dimineaţa mântuirii, întru lumina faptelor bune învaţă-ne pe noi;
Slavă Ţie, Lumina cea neînserată, care a strălucit la Iordan, întru lumina Ta, străluceşte-ne Lumina cea neapusă a Sfintei Treimi;
Slavă Ţie, Chipul cel prea luminos al Tatălui, dă-ne viaţa cea minunată şi neîmbătrânitoare în baia naşterii din nou;
Slavă Ţie, Biruitorul morţii, din veşnica moarte izbăveşte-ne pe noi;
Slavă Ţie, începătorul vieţii, îndreptează-ne pe noi la viaţă veşnică;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 12

Harul Dumnezeiesc şi mântuitor s-a arătat astăzi tuturor oamenilor în Botezul Tău, Hristoase, Mântuitorule; căci ai venit la Iordan, Unule, să curăţeşti păcatele oamenilor şi să zdrobeşti capetele balaurilor ce se încuibaseră acolo, dăruind harul botezului care dezleagă sufletele şi trupurile noastre. Ca noi cu smerenie şi sârguinţă să alergăm la prea curatul izvor şi să scoatem apa vieţii, că harul Duhului şi darurile tainice şi Duhul cunoaşterii se dau în chip nevăzut tuturor celor ce o scot cu credinţă, Mântuitorule, ca toţi să-ţi cânte cu mulţumire: ***Aliluia!***

Icos 12

Cântând, Hristoase, Arătarea ta mântuitoare, proslăvim toţi Botezul Tău de la Ioan, în apele Iordanului, ne închinăm negrăitei Tale îngăduinţe faţă de omul căzut şi credem cu Înaintemergătorul, că Tu cu adevărat eşti Mielul lui Dumnezeu, care ai luat asupra Ta în apele Iordanului, păcatele a toată lumea, ca să le speli şi să le răscumperi cu preacurat sângele Tău. ***Pentru aceasta ne rugăm Ţie: poartă şi nenumăratele noastre păcate şi nu ne lipsi pe noi în această mare şi luminată zi să-ţi cântăm cu mulţumire şi inimă curată unele ca acestea:***
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, că ne-ai strălucit în apele Iordanului lumina spre luminarea întregii lumi;
Slavă Ţie, Preaveşnic Dumnezeu, că ne-ai arătat în Botezul Tău mare har şi iubire pentru toţi oamenii;
Slavă Ţie, Mântuitorul celor rătăciţi, că ai venit să cauţi în repejunile Iordanului pe cei pierduţi pe cale;

Slavă Ţie, Biruitorul morţii, că ai binevoit să dăruieşti viaţă nouă şi curată nu după trup, ci intru înnoirea duhului;
Slavă Ţie, Stăpânul vieţii şi al morţii, că ai tocit boldul morţii şi prin arătarea Ta ne-ai dăruit viaţă nesfărşită;
Slavă Ţie, Făcătorul cerului şi al pământului, că prin Botezul Tău cerul şi pământul s-au veselit pe malurile Iordanului;
Slavă Ţie, Împăratul celor ce împărăţesc, că Împărăţia lumii acesteia de aici începe să odrăslească în Împărăţia Ta;
Slavă Ţie, Doamne al celor ce stăpânesc, că cerurile astăzi se deschid tuturor celor ce vor să se mântuiască şi toată firea noastră începe să se curăţească;
Slavă Ţie, Mântuitorul nostru, că ai venit la Iordan să ne mântuieşti pe noi nu după faptele dreptăţii, ci după mare mila Ta;
Slavă Ţie, Hristoase Dumnezeule, că ai sfinţit firea apelor; adapă şi sufletul cel însetat cu apa cucerniciei, după mare mila Ta;
Slavă Ţie, Fiule, Unule Născut şi Cuvântul lui Dumnezeu, hrăneşte inima mea cu arătarea cuvintelor Tale;
Slavă Ţie, Dumnezeule atotputernic, care singur faci minuni, aprinde sufletul meu cel rece cu înţelegerea minunilor Tale;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condac 13 (de 3 ori)
Doamne Iisuse Hristoase, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ai venit la Iordan ca să ridici păcatele întregii lumi, primeşte această neînsemnată rugăciune ce Ţi-o aducem din toată inima şi ne luminează pe noi, cei ce şedem în întunericul păcatelor, cu mântuitorul tău botez primit de la Ioan, ca să ne mântuim prin Tine de bolile sufleteşti şi trupeşti, să începem a păşi drept întru înnoirea vieţii şi să-ţi cântăm cu toţi sfinţii: ***Aliluia!***

apoi:

Icosul 1
Veniţi în grabă astăzi, puteri îngereşti, văzând pe Stăpânul Hristos, venit la repejunile Iordanului să cureţe păcatul lui Adam şi cunoscând Dumnezeiasca taină, cu frică proslăviţi marea sa coborâre, că Dumnezeu s-a făcut om şi neştiind de păcat vine ca un Miel al lui Dumnezeu să ridice păcatele la toată lumea. Pentru aceasta, cei ce proslăviţi Dumnezeiasca arătare a lui Hristos, cântaţi lui ca şi la Betleem aceste laude:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, că din cer de la Tatăl, ai venit în această lume;
Slavă Ţie, Dumnezeule cel Preaînalt, care te-ai coborât chiar până la chipul de rob;
Slavă Ţie, Mântuitorul lumii, căci ca un om ai venit la Ioan să te botezi;

Slavă Ţie, Luminătorul făpturii, căci ca un nou Adam, păcatele lui Adam cel căzut ai purtat;
Slavă Ţie, Lumina cea fără de început, care la Iordan ai vrut să strălucească lumina cea mare a cunoştinţei la toată lumea;
Slavă Ţie, soarele dreptăţii, care ai dorit să dăruieşti oamenilor în arătarea ta, prea luminoasa dimineaţă a harului;
Slavă Ţie, cel ce ai venit să scapi lumea de vechea înşelăciune;
Slavă Ţie, cel ce ne-ai arătat nouă marea taină a credinţei;
Slavă Ţie, cel ce ai săvârşit pentru noi minuni mari cu ape multe;
Slavă Ţie, cel ce ai luminat cerurile şi tot pământul cu lumina învăţăturilor Tale;
Slavă Ţie, cel ce pe faraon cel gândit l-ai înecat în repejunile Iordanului;
Slavă Ţie, cel ce ai adus oamenii, prin apele botezului, la viaţă veşnică;
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, slavă Ţie!

Condacul 1

Pe tine, Împăratul cerului şi al pământului, Luminătorul nostru, văzându-Te în Iordan, botezat de robul tău, cerurile s-au înfricoşat şi tot pământul s-a înfiorat, îngerii s-au mirat şi toată făptura s-a bucurat. La păcătoşi şi la vameşi ai venit ca să speli cu ape păcatele oamenilor. Iar noi, nevrednicii, cu mulţumire îţi cântăm:
Slavă Ţie, Fiul lui Dumnezeu, cel ce în Iordan te-ai botezat şi lumea întreagă ai luminat, Slavă Ţie.

Rugăciune

Doamne, Iisuse Hristoase, Fiule al lui Dumnezeu, Unule născut din Tatăl mai înainte de toţi vecii, Lumină din Lumină, care luminezi toate, care nestricat Te-ai întrupat din Preasfânta Fecioară Maria şi ai venit în lumea aceasta pentru mântuirea noastră. Tu însă nu ai răbdat să vezi neamul omenesc muncit de diavolul şi pentru aceasta în luminata zi a Dumnezeieştii Tale arătări ai venit la Iordan la păcătoşi şi la vameşi ca să Te botezi de la Ioan, fără de păcat fiind, ca să împlineşti toată dreptatea şi să speli în apele Iordanului păcatele întregii lumi şi, ca un Miel al lui Dumnezeu, să le iei asupra Ta şi să ne mântuieşti cu cinstit sângele Tău.

Pentru aceasta Te-ai afundat în apele Iordanului, ai deschis cerul cel închis de Adam şi Duhul Sfânt a venit peste Tine ca un porumbel. Tu ai luminat şi ai îndumnezeit firea noastră şi Dumnezeiescul tău Părinte ţi-a vestit bunăvoirea Sa, pentru că ai împlinit voia Lui şi ca un om ai primit păcatele şi spre junghiere Te-ai gătit, după cum Tu însuţi ai grăit: “Pentru aceasta Mă iubeşte Tatăl, pentru că Eu îmi pun sufletul, ca iarăşi să-L primesc” şi, astfel, în această prea luminată zi, Tu, Doamne, ai pus începutul mântuirii noastre.

Pentru aceasta toate puterile cereşti se bucură şi toată făptura se veseleşte, aşteptând slobozire din stricăciune zicând: “A venit luminarea, s-a arătat harul şi izbăvirea, lumea se luminează şi oamenii se umplu de bucurie. Să se veselească acum cerul şi pământul şi toată lumea să se bucure, râurile să salte, izvoarele, lacurile, adâncurile şi mările să dănţuiască, că prin Dumnezeiescul Botez astăzi s-a sfinţit firea lor.

Să se bucure astăzi şi adunarea oamenilor, că firea lor capătă astăzi starea cea dintâi şi toţi să cânte cu bucurie: Este timpul Arătării lui Dumnezeu. Veniţi cu mintea la Iordan să vedem privelişte mare: Hristos vine spre Botez, Hristos vine la Iordan. Hristos îngroapă în apă păcatele noastre. Hristos merge să caute oaia cea rătăcită şi o găseşte şi o duce în Rai”.

Această taină Dumnezeiască păzind, iubitorule de oameni, Doamne, învredniceşte-ne pe noi, cei ce însetăm după glasul Tău, să venim la Tine, Izvorul cel pururea dătător de viaţă, să scoatem apa harului Tău şi iertarea păcatelor şi să trăim în veacul de acum în curăţie şi feciorie, în dreptate şi cucernicie, aşteptând nădejdea cea fericită şi arătarea slavei Tale, a Marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru, pentru că nu ne mântuieşti numai după faptele noastre, ci cu marea Ta milostivire şi cu înnoirea Sfântului Tău Duh, în baia naşterii din nou, ca îndreptaţi cu harul Tău să fim moştenitori ai vieţii veşnice în Împărăţia Ta, unde ne învredniceşti să slăvim, împreună cu toţi sfinţii, Preasfântul tău nume cu Părintele tău fără de început şi cu Preasfântul şi bunul şi de viaţă făcătorul tău Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Comentarii patristice la Duminica dinaintea Botezului Domnului

„Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

Duminica dinaintea Botezului Domnului (Ev. Mc. 1, 1-8)

(Mc. 1, 1) Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Calea Domnului trebuie pregătită înlăuntrul inimii; căci inima omului este atât de mare şi încăpătoare încât ar încăpea lumea întreagă. Însă măreţia ei nu se vede în mărimea trupului, ci în puterea minţii care o ajută că cuprindă atât de bine înţelegerea adevărului. Pregătiţi aşadar în inimile voastre calea Domnului, prin traiul în buna-cuviinţă. Ţineţi calea dreaptă a vieţii astfel încât cuvintele Domnului să poată pătrunde fără piedică.

(Origen, Omilia 21, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 1) Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Luaţi aminte că Sfântul Evanghelist Marcu nu menţionează nimic despre naşterea, copilăria sau tinereţea Domnului. El şi-a întocmit Evanghelia începând direct cu predica lui Ioan Botezătorul.

(Fericitul Augustin, Armonia Evangheliilor 2.6.8, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 10) Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Sfânta Evanghelie face referire în primul rând la Iisus Hristos, care este capul întregului trup al celor mântuiţi (Cf. Efeseni 4, 15; Coloseni 1, 18). Sfântul

evanghelist Marcu evidenţiază acest lucru când spune: Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos… În deschiderea sa, Evanghelia are un început, un cuprins şi un sfârşit. Începutul poate fi văzut ori ca întregul Vechi Testament, Ioan Botezătorul fiind cel care îl reaminteşte, (pentru că el stă la conjunctura Noului Testament cu Vechiul Testament) ori ultimele etape ale vechii legi. Aceasta îi contrazice pe cei care (la fel ca Marcion – n.tr.) atribuie cele două legi la doi dumnezei diferiţi. (Punctul de vedere al lui Marcion, că cele două Legi sunt separate este combătut de Evanghelistul Marcu încă de la începutul Sfintei Evanghelii. Acest comentariu la Marcu apare în Comentariul la Ioan a lui Origen. Pentru explicaţia sa, de ce extragerile din comentariile la o altă Evanghelie au fost incluse în rândul Evanghelistului Marcu, vezi titlul Descoperind Comentariile Patristice la Marcu, la Introducere– n.tr.) .

(Origen, Comentariu la Ioan 1. 14, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 10) Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Cei care se adâncesc în înţelegerea Creştinismului nu se poartă cu necuviinţă faţă de lucrurile scrise în lege …În cele spuse: Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos este asemănător celui scris la Profetul Isaia, Evanghelistul Marcu arată că începutul Evangheliei este legat intrinsec de Vechiul Testament (problema este dacă Evanghelia lui Marcu poate fi citită ţi înţeleasă în afara istoriei poporului lui Israel – n.tr.) .

(Origen, Contra lui Celsus 2. 4, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 10) Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Odată cu botezul, vechea Lege i-a sfârşit şi începe alta nouă. Iar aceasta înseamnă că începătorul Noului Testament este Sfântul Ioan Botezătorul. Între cei născuţi din femeie nu este nici unul mai mare ca Ioan (Luca 7, 28) . El este cununa tuturor tradiţiilor profetice: Despre aceasta legea şi toţi proorocii au profeţit până la Ioan (Matei11, 13) . La împărţirea Evangheliei el a fost primul rod, de aceea noi citim: Începutul Evangheliei Domnului Iisus Hristos şi după câteva rânduri Ioan boteza în pustie (Marcu 1, 1 şi 4) . (Botezătorul este cununa tradiţiei profetice, iar botezul pocăinţei este pivotul noii generaţii – n.tr.) .
(Sfântul Chiril al Ierusalimului, Pericope catehetice 3.6, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 2-3) Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: „Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

Începutul Evangheliei se alătură atât de limpede viziunii Sfinţilor Prooroci. Imediat se observă că Cel pe care ei Îl mărturisesc ca fiind Dumnezeu şi Domnul, Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, i-a făcut o promisiune Acestuia, că-l va trimite pe îngerul său înaintea feţei Sale. Acesta era Ioan care striga în pustie în duhul şi puterea lui Ilie (Luca 1, 17): Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui (Marcu 1, 3) . De aceea proorocii nu au propovăduit prima oară un Dumnezeu şi apoi altul (din nou contrazicând tendinţa marcionită, să-L pună pe Dumnezeul din Noul Testament împotriva Celui din Vechiul Testament– n.tr.), ci Unul şi Acelaşi Dumnezeu din toate punctele de vedere, însă sub diferite denumiri.

(Sfântul Irineu de Lyon, Contra Ereziilor 3.10.5, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 2-3) Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: „Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

Acum i-a zis lui înger (mesager – n.tr.) datorită faptelor măreţe pe care le-a făcut, comparabile cu cele săvârşite de Iosif, fiul lui Nun, despre care aţi citit. Slujirea lui Ioan că proroc era să propovăduiască voia lui Dumnezeu, ca înaintemergător al Celui Uns. Sfântul Duh, vorbind prin glasul Tatălui, l-a numit pe Ioan înger după făgăduinţa făcută prin Maleahi: Iată, trimit pe îngerul Meu să pregătească calea înaintea Mea (Maleahi 3, 1; cf. Matei 11, 20; Lc. 7, 27). Nu este o noutate că Sfântul Duh îi numeşte pe cei pe care i-a făcut preoţi ai puterii sale, îngeri. (Ioan era trimisul sau „îngerul” profeţit de Maleahi – n.tr.)

(Tertulian, Un răspuns către Evrei 9, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 2-3) Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: „Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

El a apărut din pustie îmbrăcat în straie neobişnuite, refuzând obiceiurile comune tuturor celorlalţi oameni. El nici măcar nu se hrănea la fel cu ei. De aceea este scris, că din copilărie Ioan a stat în pustie până în ziua apariţiei sale în Israel. Cu adevărat îmbrăcămintea lui era făcută din păr de cămilă! Hrana sa - mierea sălbatică şi lăcustele! (Luca 1, 80; Matei 3, 4) … Este oare de înţeles că

ei s-ar fi speriat când au văzut un om cu plete ca ale unui trimis al lui Dumnezeu [un membru al unui grup în Israel care arată devotament faţă de Dumnezeu prin semne specifice precum lungimea părului sau abstinenţa de la băuturile alcoolice (vezi şi Num 6, 1-21) . Apostolul Pavel a observat o făgăduinţă legată de Nazaret pentru o perioadă anume de timp (vezi şi Fapte 18, 18; 21, 22-26)] şi un chip dumnezeiesc, apărând deodată din pustie îmbrăcat în haine ciudate, care după ce le predica dispărea din nou, fără să mănânce sau să bea sau să vorbească cu oamenii? Puteau ei să nu bănuiască că acesta era ceva mai mult decât un om?Cât timp putea o fiinţă omenească să stea fără hrană? De aceea ei l-au perceput ca fiind un trimis al Domnului, îngerul prevestit de prooroc. (O atât de ascetică, sfântă, solitară persoană a apărut din pustie pentru a depăşi firea omenească – n.tr.) .

(Eusebiu, Mărturia Evangheliei 9.5, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 2-3) Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: „Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

Importanţa botezului lui Ioan este dovedită de viaţa sfântă pe care a trăit-o ca om. Botezul acestuia era în strânsă legătură cu judecata dreptului, căci nu era numai un simplu om, ci unul care a primit o mare binecuvântare de la Domnul, o binecuvântare atât de mare încât era considerat vrednic să fie de faţă la Judecata de Apoi şi să-L arate pe Acesta cu degetul sau ca să se adeverească spusele profeţiei: Glasul celui ce strigă în pustie, pregăteşte calea Domnului (Matei 3, 3; Marcu 1, 3; Luca 3, 4) .

(Fericitul Augustin, Tratat despre Evanghelia după Ioan 5. 6. 2, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 3) Glasul celui ce strigă în pustie: „Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

Glasul şi strigătul merg împreună: glasul propovăduieşte credinţa; strigătul cheamă pocăinţa; glasul este mângâierea; strigătul este primejdia; glasul laudă milostivirea pe când strigătul anunţă judecata. (Dreptatea şi mila erau contopite în predica lui Ioan – n.tr.).

(Maxim din Torino, Predica 64, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 3) Glasul celui ce strigă în pustie: „Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

Marcu a luat două profeţii spuse în locuri diferite de doi prooroci şi le-a contopit într-una, pentru a zice: Glasul celui care strigă în pustie (Isaia 40, 3) , care este într-adevăr amintit, imediat după istorisirea despre ridicarea lui Ezechiel din boala sa (Cf. Isaia 38, 10-20) . Aceasta este unită cu: Iată, trimit îngerul Meu să pregătească calea înaintea Mea, la Maleahi (Maleahi 3, 1). Amândoi, Ioan şi Marcu, prescurtează în chipuri diverse citatul de la Isaia, la Marcu citind Căile Sale în loc de căile Dumnezeului nostru şi se renunţă la înaintea Mea.

(Origen, Comentariu la Ioan 6, 24, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 3) Glasul celui ce strigă în pustie: „Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

Citatul este făcut după doi prooroci, Maleahi şi Isaia. Primul fragment: Iată, trimit îngerul Meu să pregătească calea dinaintea Mea apare în încheiere la Maleahi (Maleahi 3, 1) iar al doilea fragment: Glasul celui care strigă, îl găsim la Isaia (Isaia 40, 3) . Pe ce bază şi-a aşezat cuvintele Evanghelistul Marcu la începutul cărţii sale:Aşa cum este scris la proorocul Isaia „Iată, trimit îngerul meu”care, după cum am zis, este o formulare incompletă sau la Maleahi, ultimul din cei doisprezece prooroci? Să lăsăm neştiutoarele păreri să rezolve această frumoasă dilemă dacă se poate. Îmi voi cere iertare dacă greşesc…Apostolul nu a redat originalul sau cuvânt cu cuvânt, ci folosind parafrazarea el a redat înţelesul în termeni diferiţi. [Ieronim scrie aceasta pentru a apăra varianta sa de traducere: „Redau înţeles cu înţeles, nu cuvânt cu cuvânt.” El argumentează că ambii scriitori atât cel clasic cât şi cel creştin au urmat această procedură. Aşadar el face referire la exemple similare care arată că Marcu nu a folosit o tehnică de traducere literară (cf. Mc 2, 25-26) în despre smulgerea spicelor de grâu sâmbăta. Marcu nu s-a simţit constrâns să facă referire la aceste citate în detaliu, dar a combinat în mod liber sensul esenţial al celor două glasuri profetice– n.tr.].

(Fericitul Ieronim, Scrisori, Către Pammachius, 57.9, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 4) Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor.

Ioan a cerut botezul pocăinţei pentru a pregăti calea Domnului. El însuşi i-a dus pe acea cale prin semnul şi pecetea pocăinţei pe toţi cei pe care Dumnezeu i-a

chemat cu milă să moştenească promisiunea făcută lui Avraam…El ne-a chemat să ne curăţim minţile noastre de orice faptă întinată de care ne-am făcut părtaşi, de oricare deprindere rea ce a adus-o ignoranţa, pe care pocăinţa o îndepărtează, o curăţă şi o alungă. Aşadar pregăteşte-ţi cămara inimii tale curăţind-o pentru Duhul Sfânt.

(Tertulian, Despre pocăinţă 2, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 4) Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor.

Acei care doreau botezul pocăinţei (Fapte 19, 4) erau priviţi ca şi luminaţii care se pregăteau pentru iertarea păcatelor şi sfinţirea prin botez şi aveau numaidecât să-i urmeze pe slujitorii lui Hristos. Când Ioan a propovăduit iertarea păcatelor (Marcu 1, 4) , mărturisirea era făcută pentru o viitoare iertare a păcatelor. Dacă astfel chemarea lui Ioan la pocăinţă este să-i conducă pe cale, atunci iertarea păcatelor este a urma acestuia. Şi întocmai acest lucru înseamnă pregătirea căii (Luca 1, 76) . Însă unul care se pregăteşte nu se face pe sine perfect, ci dimpotrivă se pregăteşte pentru a-l ajuta pe celălalt. (Botezul lui Ioan era pregătit pentru botezul care era desăvârşit în Cel pe care Ioan L-a botezat. Botezul lacrimilor lui Ioan are drept scop iertarea păcatelor, în timp ce botezul Sfântului Duh într-adevăr realizează ulterior această iertare a păcatelor – n.tr.)

(Tertulian, Despre Botez 10, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 4) Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor.

Domnul a fost botezat de slujitorul Său. Cel Sfânt Care a fost menit să dea iertarea păcatelor nu S-a îngreţoşat să-şi dea propriul trup (botezul implică nevoia de curăţire înainte de intrarea în prezenţa sacrului. Neavând nevoie de curăţire, astfel se supune el însuşi unei identificări radicale cu păcătoşii. Cf. Matei 3, 13-17; Luca 3, 21-23 – n.tr.) să fie curăţat cu apa reînnoirii (trupul Său, fiind fără de păcat, nu a avut nevoie de curăţare – n.tr.) .

(Sfântul Ciprian, Folosul răbdării 6, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 4) Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor.

Dacă Cel răstignit nu s-ar fi oferit, nici Sfântul Duh nu ar fi coborât din nou şi atunci în ce fel ar fi fost această iertare a păcatelor? În mod corespunzător, când evanghelistul a spus că a venit propovăduind botezul pocăinţei, adaugă pentru iertarea păcatelor; ca şi cum ar spune: el i-a convins să se căiască de păcatele lor pentru ca mai târziu să poată lesne a primi iertarea prin credinţă în Hristos. Dacă nu-i va fi adus la această pocăinţă, nu vor cere iertarea. Aşadar botezul său nu are o altă finalitate decât pregătirea pentru credinţa în Hristos.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilie 10. 2, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 5) Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim şi se botezau de către el, în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele.

Botezul lui Ioan nu constă atât de mult în iertarea păcatelor cât în existenţa lui ca botez al pocăinţei pentru iertarea păcatelor, acesta fiind premergător iertării care avea să urmeze prin sfinţirea (răstignirea pe Cruce a lui Hristos pentru împlinirea menirii Sale de Răscumpărător; Cf. 1 Corinteni 1:30 – n.tr.) lui Hristos. (Botezul lui Ioan a promis şi a anticipat o imediată şi completă iertare a păcatelor – n.tr.) .

(Fericitul Ieronim, Dialog împotriva luciferienilor 7, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 5) Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim şi se botezau de către el, în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele.

Să discutăm în câteva cuvinte despre diferitele tipuri de botez. Moise boteza, dar în apă, în ploaie şi în mare; însă aceasta el o făcea în mod închipuit. Şi Ioan boteza, nu după obiceiul evreilor, nu numai în apă, ci şi pentru iertarea păcatelor;însă nu într-o manieră complet spirituală, pentru că nu a adăugat: în duh. Iisus boteza, dar în Duhul şi aceasta este desăvârşirea. De asemenea este şi un al patrulea botez care este realizat prin martiriu şi sânge, în care Hristos Însuşi a fost botezat şi este de departe mai cinstit decât celelalte, cu atât mai mult că nu este murdărit printr-o păcătuire repetată. Şi mai este şi al cincilea, dar mai greu, cel al pocăinţei; cu care David în fiecare noapte şi-a udat patul său spălându-l cu lacrimi.

(Sfântul Grigorie de Nazianz, Cuvântarea 39, Despre Sfintele Lumini, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 6) Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.

Fericitul Ioan a dispreţuit părul obţinut din lâna de oaie căci mirosea a lux. În locul acesteia a ales păr de cămilă, făcându-şi ca model de viaţă unul al simplităţii şi al cumpătării. De aceea el mânca lăcuste şi miere sălbatică (Marcu 1, 6; Matei 3, 4) , dulce şi duhovnicească hrană, pregătindu-se pentru smeritele şi nebănuitele căi ale Domnului. Cum ar fi putut Ioan să poarte o mantie purpurie? El era cel care a fugit de toate falsele amăgiri ale cetăţii şi a dus un trai paşnic în pustie, departe de căutările trecătoare, de tot ce era infam şi meschin.

(Clement Alexandrinul, Hristos învăţătorul 2.11, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 6) Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.

Ioan Botezătorul avea o mamă credincioasă, iar tatăl său era prooroc. Nici dragostea maicii sale, nici vrednicia tatălui său nu l-a putut determina să trăiască în casa părinţilor săi, în ademenirea atracţiilor lumeşti. Aşa că a trăit în pustie. Căutându-L pe Hristos cu ochii sufletului, el a refuzat să privească în altă parte. A îmbrăţişat o viaţă aspră, brâul din piei, hrana sa din lăcuste şi miere sălbatică erau toate rânduite întocmai pentru a încuraja virtutea şi cumpătarea. Mai târziu, urmaşii spirituali ai proorocilor adică ai călugărilor Vechiului Testament, au construit pentru ei înşişi colibe pe malurile Iordanului şi lăsând în urmă oraşele aglomerate trăiau în acestea cu ciorbă şi ierburi sălbatice (Cf. 2 Regi 4, 38-39; 6, 1-2) . Cât timp eşti acasă, fă-ţi chilia ta raiul tău, adună acolo feluritele roade ale Scripturii, lasă-le să-ţi fie tovarăşii preferaţi şi pune în inima ta învăţăturile ei (Cf. Psalmi 119, 69) . (Văzându-L pe Hristos cu ochii săi, a refuzat să mai privească la altceva – n.tr.)

(Fericitul Ieronim, Scrisori, către Rustic 125.7, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 6) Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.

El a respectat îmbrăcămintea preoţească ţesută în aur, însă cu o valoare mai mică decât cea făcută din păr de cămilă, strânsă cu o curea din piele (problema este, de ce Ioan a refuzat dreptul moştenit pentru înalta preoţie– n.tr.) .De ce? Nu a fost el, cel care pe bună dreptate, a primit dreptul să predice? Nu a fost el cel care a putut să arate chiar şi prin neglijarea dreptului său moştenit pentru preoţie, că el cu adevărat a fost vestitorul şi înaintemergătorul unei preoţii mai înalte? (Cf. Evrei 3, 1; 4, 14; 5, 10; 6, 20) .

(Beda Venerabilul, Omilii la Evanghelii, Omilia 2.19, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 6) Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.

Poate vă întrebaţi, de ce purta el un brâu din piele? Ilie tot astfel era îmbrăcat şi în acelaşi chip mulţi alţii dintre bărbaţii sfinţi, fie pentru că erau implicaţi într-o slujire grea sau erau în timpul unei călătorii sau în orice altă nevoinţă care necesită muncă şi pentru că dispreţuiau împodobirea şi urmau un mod de viaţă aspru. Aşadar să lăsăm deoparte întreg excesul şi bând paharul sănătos al cumpătării, să trăim într-un mod care ni se potriveşte şi ne domoleşte. Să ne oferim nouă înşine timp de rugăciune. Şi dacă nu primim lucrul pentru care ne rugăm, să stăruim că poate vom primi. Şi dacă primim, atunci să stăruim tot mai mult pentru ceea ce am primit. Pentru că nu este dorinţa Sa să ne reţină darul pe care îl cerem, ci din înţelepciunea Lui, vrea să încurajeze perseverenţa, prin întârzierea acestuia.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelie după Matei, Omilia 10, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 6) Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.

Ioan, de asemenea, poartă un brâu din piele în şale; iar la Ilie nu era deloc delicat sau molatic, ci fiecare bucăţică din el era grea şi puternică. El, de asemenea, era un bărbat păros (2 Regi 1, 8) .

(Fericitul Ieronim, Omilia 91 la Ieşire, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 6) Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.

Era nevoia ca înaintemergătorul Celui care avea să pună capăt acestui şir de greutăţi ale oamenilor, precum ar fi truda, blestemul, durerea şi sudoarea, să ofere garanţia darurilor ce au să vină prin însăşi persoana sa, atât cât să stea deasupra acestor frământări. Şi astfel se făcea că el nici nu ara pământul, nici nu săpa şanţul, nici nu mânca pâinea sudorii sale, pentru că hrana era simplu de pregătit, iar îmbrăcămintea sa mai simplă decât hrana sa, iar locuinţa sa mult mai simplă decât îmbrăcămintea sa. Pentru aceasta el nu a avut nevoie nici de acoperiş, nici de pat, nici de masă, de nici unul din astfel de lucruri. Chiar şi când era înlăuntrul acestui trup al nostru, el a trăit viaţă întocmai ca îngerii.

Îmbrăcămintea sa era în întregime din păr de cămilă, de aceea chiar şi prin modul de a se îmbrăca, el poate să ne înveţe că noi trebuie să ne eliberăm pe noi înşine de nevoile lumeşti; iar nevoia să nu mai fie pe acest pământ, ca să ne putem întoarce la demnitatea curată în care a trăit prima oară Adam, înainte să aibă nevoie de îmbrăcăminte.

Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 10, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 6) Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică.

El se hrănea cu lăcuste ca sufletului său să-i crească aripi. Adăpat cu miere, cuvintele pe care le rostea erau mai duci decât mierea şi de mai mult folos. Îmbrăcat în straie din păr de cămilă, a oferit ca model de viaţă sfântă, propria-i persoană. Fiecare şarpe îşi ascunde semnele vremii sale trecând printr-un loc îngust ca să se descotorosească de vechea piele prin scoaterea ei afară. De atunci încolo el este din nou tânăr cu trupul. Aşa că intră prin poarta cea dreaptă şi strâmtă (Matei 7, 13-14; Luca 13, 24) , strâmtorează-te prin postire şi astfel te dezlipeşti de moarte, dezbrăcaţi-vă de omul cel vechi dimpreună cu faptele lui (Efeseni 4, 22; Col 3, 9) . (Prin modul său de viaţă a arătat importanţa propovăduirii sale – n.tr.)

(Sfântul Chiril al Ierusalimului, Pericope catehetice 3.6, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 7) Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor.

Chiar dacă Ilie Tesviteanul a fost răpit la cer (2 Regi 2, 11) , el nu este mai mare ca Ioan. Enoh de asemenea a fost trecut dincolo (Cf. Facere 5, 24) , dar nu era mai mare ca Ioan. Moise era cel mai bun dintre legiuitori şi toţi profeţii erau vrednici de laudă, dar nici unul nu este mai mare ca Ioan. Nu sunt eu cel care ar îndrăzni să compare profet cu profet, dar Domnul lor şi al nostru, El însuşi a spus:Între cei născuţi din femei nu este nici unul mai mare ca Ioan (Luca 7, 28). De amintit că nu născuţi din fecioare ci născuţi din femei (Sfântul Chiril descrie poziţia lui Ioan în istoria mântuirii cu precizarea: mai mare ca Moise, mai mic decât Hristos; culminând cu legea şi profeţii, aşteptând încă a uns pe cel pe care ei îl numesc; mai mare decât ceilalţi şi născut din femeie; mai mic decât Cel născut din Fecioară – n.tr.) .

(Sfântul Chiril al Ierusalimului, Pericope catehetice 3.6, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 7) Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor.

Nici pocăinţa nu foloseşte fără iertare, nici iertarea fără pocăinţă; pentru pocăinţă trebuie mai întâi să condamni păcatul, ca harul să-l alunge. Prin urmare Ioan, care a fost un simbol al Legii, a venit să boteze pentru pocăinţă, în timp ce Hristos a venit să dea har.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Epistola 84, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 7) Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor.

Precum el însuşi trupeşte a venit înaintea lui Hristos ca înaintemergător, tot astfel botezul său a fost o pregătire pentru Botezul Domnului.

(Fericitul Ieronim, Dialog împotriva luciferienilor 7, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 7) Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor.

Vine în urma mea Cel ce este mai mare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să mă plec şi să-I dezleg cureaua încălţămintei (Marcu 1, 7) . Înţelesul acestor cuvinte este următorul: El trebuie să crească, iar eu trebuie să mă micşorez (Ioan 3, 30) înseamnă că Evanghelia trebuie să crească, iar eu, Legea, trebuie să mă micşorez. Ioan, adică, Legea din Ioan, era îmbrăcat de altfel în părul unei cămile, pentru că nu putea să poarte o mantie din blana unui miel despre care s-a spus: Iată, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii (Ioan 1, 29) şi din nou: El s-a dus ca un miel spre junghiere (Isaia 53, 7) . Conform legii, noi nu putem purta tunica Acelui Miel.

(Fericitul Ieronim, Omilia 75, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 7) Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor.

Ioan a fost înaintemergător al lui Hristos, mai aproape de El ca timp decât toţi cei care au fost înaintea Sa. Pentru că toţi drepţii şi profeţii vremurilor de dinainte au dorit să vadă împlinirea a ceea ce, prin descoperirea Duhului, ei au prevăzut ce avea să se întâmple – aşa cum Domnul Însuşi a grăit că mulţi prooroci şi bărbaţi drepţi au dorit să vadă cele ce priviţi voi şi n-au văzut; şi să audă cele ce auziţi voi şi n-au auzit (Matei 13, 17) . Aşadar s-a spus despre Ioan că era mai mult decât un prooroc şi că dintre toţi cei născuţi din femei nu era nici unul mai mare ca el (Matei 11, 9 şi 11; Luca 7, 28) , deoarece dintre drepţii care au fost înaintea Lui acesta a fost singurul ales să prevestească venirea lui Hristos; dar lui Ioan i-a fost dat atât să-L propovăduiască în absenţa Sa, cât şi să-L vadă pe Hristos ca prezenţă, de aceea s-a spus că doar lui i s-a dat ceea ce şi alţii au dorit dar care n-au primit.

(Fericitul Augustin, Răspuns la Scrisorile lui Petilian Donatistul 2.37, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 7) Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor.

Ioan a expus importanţa anticipării şi subordonării botezului său arătând că nu are vreun alt scop decât îndreptarea spre pocăinţă. El nu a spus că a botezat cu apa iertării, ci cu aceea a pocăinţei. El s-a arătat supus botezului lui Hristos, plin de daruri de negrăit. Ioan părea să fi spus: s-a proorocit că El vine după mine, de aceea voi nu trebuie să vă gândiţi cu puţinătate la El pentru că vine mai târziu. Când veţi înţelege puterea darului lui Hristos, veţi vedea că eu nu am însemnat nimic măreţ şi nobil când am zis „nu sunt vrednic să leg cureaua încălţărilor Sale”. Când auziţi„El este mai mare ca mine”, nu vă imaginaţi că am spus aceasta ca motiv de comparaţie. Pentru că nu sunt vrednic să fiu orânduit atât de mult printre slujitorii lui Hristos, nu, nici măcar cel mai de jos slujitor al Său, nici să primesc ultima cinstită părticică a preoţiei Sale. Aşadar Ioan nu a spus doar încălţămintea Sa, ci el a zis cureaua încălţămintei Sale, adică partea cea mai puţin însemnată dintre toate (Cf. Luca 3, 16; Ioan 1, 27; 3, 28-30) .

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Evanghelia după Matei, Omilia 11.5, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 8) Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt.

Mesia nu botează cu apă, ci doar ucenicii Săi. El păstrează pentru Sine botezul cu Sfântul Duh şi cu foc. (Iisus nu a botezat El Însuşi, ci a trimis pe Duhul Sfânt să boteze – n.tr.)

(Origen, Comentariu la Ioan 6.24, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 8) Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt.

Botezul care s-a transmis prin Moise a recunoscut, prima dată, o distingere între păcate, pentru că harul iertării nu se acordă pentru toate păcatele. De asemenea se cereau diferite jertfe, erau reguli bine stabilite pentru purificare şi se îndepărtau pentru o vreme acei care erau într-o stare de păcat şi de necurăţie. Se stabilea respectarea zilelor şi anotimpurilor şi numai după aceea se primea botezul ca o pecete a purificării. Botezul lui Ioan era de departe mai bun: nu făcea o împărţire a păcatelor, nici nu percepea o serie de jertfe, nici nu stabilea reguli stricte pentru curăţire sau o respectare a zilelor şi anotimpurilor. Într-adevăr, fără chiar nici o amânare, oricine şi-ar fi mărturisit păcatele, oricât de multe sau numeroase, avea dreptul imediat la iertarea lui Dumnezeu şi a lui Hristos. (Penitentului cu păcate mici sau mari i se oferea un acces imediat la iertare, în urma pocăinţei înaintea lui Hristos– n.tr.)

(Sfântul Vasile cel mare, Despre Botez 31.2, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 8) Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt.

Botezul Domnului întrece toate puterile omeneşti de înţelegere. Acesta însumează o victorie dincolo de tot ceea ce nădăjduieşte şi pentru care se roagă omenirea, o măreţie a iertării şi puterii care le întrece pe celelalte (botezul de sub Legea lui Moise şi sub propovăduirea lui Ioan – n.tr.) mai mult decât soarele care străluceşte mai tare decât stelele. Mai mult decât aceasta, dacă cuvintele drepţilor sunt aduse aminte, ele demonstrează mult mai decisiv superioritatea sa fără de asemănare. Noi nu trebuie să ne mai abţinem de la mărturisirea ei, ci folosind ceea ce ne-a spus Domnul Hristos ca şi reper, să căutăm de-a lungul căii, ca într-o oglindă sau într-un labirint. Noi trebuie să vorbim, nu în aşa fel încât să scădem măreţia subiectului, cu o expunere a slăbiciunii trupului şi cu ajutorul unei gândiri care este supusă răutăţii. Noi trebuie să vorbim astfel încât să amplificăm măreţia şi îndelungata îndurare a bunătăţii Bunului Dumnezeu în îngăduinţa gângăviei noastre, care încearcă să vorbească despre minunile iubirii şi iertării în Iisus Hristos.

(Sfântul Vasile cel mare, Despre Botez 31.2, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 8) Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt.

El descrie o comparaţie între lege şi Evanghelie. Mai înainte el spune: V-am botezat cu apă, care este, Legea: însă el vă va boteza cu Duh Sfânt (Marcu 1, 8) , aceasta este Evanghelia. (Botezul pocăinţei cu apă este ultimul act sub împărţirea legii, iar botezul în Duh este primul act sub împărţirea Evangheliei – n.tr.)

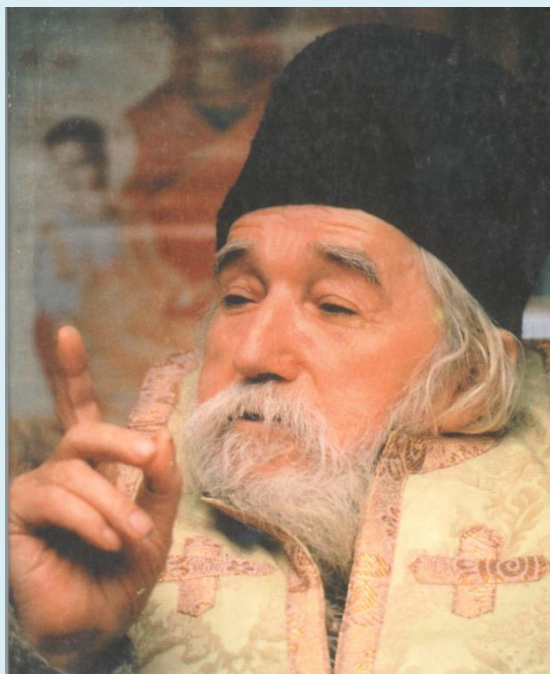
(Fericitul Ieronim, Omilia 76, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

(Mc. 1, 8) Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt.

Nici un botez nu poate fi considerat desăvârşit cu excepţia celui care este supus Crucii şi Învierii lui Hristos.

(Fericitul Ieronim, Dialog împotriva luciferienilor 7, traducere pentru Doxologia.ro de Anca Văraru)

Arhimandritul Cleopa Ilie - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului - Despre chipul omului desăvârşit

Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârşit este (Matei 5, 48)

Iubiţi credincioşi, Dumnezeiasca Evanghelie de astăzi vorbeşte în chip luminat despre aspra şi îngereasca viaţă a Sfântului slăvitului prooroc Ioan Botezătorul şi Înaintemergătorul care, după mărturia Domnului: ***Este cel mai mare om născut din femeie şi cu adevărat prooroc şi mai mult decât prooroc*** (Luca 7, 26-29). Întrucât ***chipul Sfântului Ioan Botezătorul este chipul omului desăvârşit***, voi vorbi astăzi despre desăvârşirea creştină, după a mea slabă putere. ***Zice Sfântul Maxim Mărturisitorul: "Mulţi sunt cei ce vorbim, dar puţini cei ce facem. Însă nimenea nu trebuie să strice cuvântul lui Dumnezeu pentru negrija sa propie, ca să-şi mărturisească neputinţa să şi să ascundă adevărul lui Dumnezeu. Aceasta ca nu cumva să ne facem vinovaţi, pe lângă călcarea poruncilor, şi de răstălmăcirea cuvântului lui Dumnezeu" (Filocalia, vol. II, Sibiu 1945, p. 114).***

Deci, mângâindu-mă cu mărturiile de mai sus şi nădăjduind la mila şi puterea cea fără margine a Preabunului nostru Dumnezeu, am îndrăznit să vorbesc puţin despre desăvârşirea omului, măcar că eu nici cu vârful degetului nu m-am atins prin lucrare de aceasta. Mai întâi, o întrebare: ***ce este desăvârşirea?*** La aceasta voi răspunde nu cu cuvintele mele ci cu ale Sfinţilor Părinţi.

- Astfel ***Sfinţii Calistrat şi Ignatie*** zic: "***Desăvârşirea omului sau nepătimirea este acelaşi lucru***" (Filocalia, vol. VIII, Bucureşti, 1979, p. 191-192).
- Iar ***Sfântul Ioan Scărarul***, zice: "***Desăvârşirea este învierea sufletului înainte de cea a trupului şi a doua treaptă după cea a îngerilor în cunoştinţa cea desăvârşită a lui Dumnezeu***" (Filocalia, vol. IX, Bucureşti, 1980, p. 418-419).
- ***Sfântul Simion noul Teolog*** arată că desăvârşirea este a patra treaptă duhovnicească, zicând: "***La aceasta se adaugă a patra treaptă şi schimbare de vârstă duhovnicească. Ea este a bătrânului şi a celui albit la păr şi constă în aţintirea neabătută a privirii către cele dumnezeieşti***" (Filocalia, vol. VIII, Bucureşti, 1979, p. 538).
- ***Sfântul Vasile cel Mare***, zice: "***Cel ce s-a făcut iubitor de Dumnezeu şi doreşte să aibă cât de puţin nepătimirea Lui, şi pofteşte să guste cât de puţin din sfinţenia Lui, precum şi din bucuria şi veselia ce se naşte din aceasta, să se străduiască să-şi depărteze gândul de la toată patima materială care îi tulbură sufletul; să privească cu ochi curaţi, neumbriţi, la cele dumnezeieşti şi să se facă locaş nesăturat al luminii de acolo. Adică, omul desăvârşit este locaş al Bunului Dumnezeu care doreşte să cuprindă cât mai mult pe Dumnezeu***".
- Iar ***Sfântul Isaac Sirul*** spune despre nepătimire: "***Nepătimirea nu înseamnă a nu mai simţi patimile, ci a nu le mai primi***" (Idem, p. 189).
- ***Sfântul Diadoh al Foticeei*** zice: "***Nepătimirea înseamnă nu a fi fără de patimi, căci aşa ar trebui, după Sfântul Apostol Pavel, să ieşim din lume (I Corinteni 5 10); ci, fiind războiţi, să fim şi să rămânem nebiruiţi***" (Idem, p. 191).
- ***Sfântul Maxim Mărturisitorul*** zice: "***Nepătimirea este starea paşnică a sufletului, datorită căreia este greu mişcată spre păcat***" (Idem, p. 192).

Sfinţii Părinţi ne mai arată că prin "îndumnezeire" sau desăvârşire, încetează lucrarea naturii umane şi este înlocuită cu lucrările dumnezeieşti, atributele naturale fiind copleşite de slava dumnezeiască.

Astfel Sfântul Maxim Mărturisitorul spune: "Sufletul devine ca un dumnezeu, odihnindu-se prin participarea la harul dumnezeiesc de toate lucrările sale mintale şi sensibile şi odihnind deodată cu sine toate lucrările naturale ale trupului care se îndumnezeieşte împreună cu sufletul în proporţie cu participarea lui la îndumnezeire, aşa încât, atunci se va arăta numai Dumnezeu, atât prin suflet cât şi prin trup, atributele naturale fiind biruite de prisosinţa slavei" (Pr. Prof. D. Stăniloae, Morala creştină, vol. 3, 1981, 313-314).

A doua întrebare: ***oare desăvârşirea omului drept pe pământ este cu totul desăvârşită?*** Şi la această întrebare ne răspund ***Sfinţii Părinţi***, zicând: "***Cei nepătimitori întinzându-se peste ei fără să se sature, urmăresc desăvârşirea fără sfârşit (nedesăvârşita) ca una ce se ridică pururea peste sine însăşi prin adaosurile neostenite ce se înalţă neîncetat prin suişurile spre Dumnezeu***" (Filocalia, vol. VIII, op. cât., p. 192-193).

Sfântul Nil Sinaitul, arătând că sunt două desăvârşiri, zice: "Trebuie să înţelegem două desăvârşiri: Una vremelnică şi alta veşnică". Despre cea dintâi zice Sfântul Apostol Pavel: ***Iar când va veni desăvârşirea atunci ceea ce este în parte se va desfiinţa*** (I Corinteni 13, 10).

Când va veni desăvârşirea, înseamnă că aici pe pământ nu putem cuprinde desăvârşirea dumnezeiască. Şi iarăşi, două desăvârşiri cunoaşte Sfântul Apostol Pavel şi ştie pe acelaşi om desăvârşit. Pentru viaţa de faţă îl numeşte desăvârşit, iar faţă de cel cu adevărat desăvârşit îl numeşte nedesăvârşit. De aceea zice: ***Nu că am luat răsplată ori sunt desăvârşit*** (Filipeni 3, 12). După puţin zice: ***Câţi suntem desăvârşiţi aceasta să gândim*** (Filipeni 3, 15).

Sfântul Ioan Scărarul zice: "Desăvârşirea celor desăvârşiţi este nedesăvârşita" (Filocalia, vol. IX, 419).

Încă şi ***Sfântul Macarie cel Mare zice: "Nimeni nu ajunge desăvârşit în veacul de acum că atunci n-ar fi arvună ceea ce se dă aici".*** Şi iarăşi: "***Ştiu pe mulţi, şi mă număr şi eu printre aceştia, prin experienţă, şi ştiu bine că nimeni nu este desăvârşit aici; chiar de ar ajunge cu totul nematerial şi s-ar uni aproape cu Bunul Dumnezeu, păcatul merge în urma lui şi niciodată nu piere cu desăvârşire înainte de moarte***" (Filocalia, vol. V, p. 227-228).

Iubiţi credincioşi, dacă aţi ascultat cu atenţie cele ce s-au vorbit până aici, aţi înţeles ce este desăvârşirea omului pe pământ şi că ***toată desăvârşirea omului în această viaţă îşi are nedesăvârşirea ei. Dar cum se poate una ca asta, ca să fie cineva desăvârşit şi în acelaşi timp să fie şi nedesăvârşit?*** Iată cum. Desăvârşirea oamenilor, mai ales în faţa Ziditorului, este prea neînsemnată desăvârşire. Pentru că ***oricât s-ar desăvârşi cineva prin darul lui Dumnezeu în viaţa aceasta, el pururea se află la început de desăvârşire, în creştere în cele duhovniceşti.*** Deoarece omul drept şi sfânt, după ce a trecut din viaţa aceasta în veacul viitor, el merge pururea spre o desăvârşire mai înaltă. Căci în veacul viitor şi sfinţii şi îngerii merg dintr-o măsură de cunoaştere a slavei lui Dumnezeu în alta, după mărturia Duhului Sfânt care zice: ***Merge-vor din putere în putere*** (Psalm 83, 8) (Filocalia, vol. VII, p. 339-340.>. Aşa merg din slavă în slavă sfinţii lui Dumnezeu, până la măsura plinirii lui Hristos, după cum arată Sfântul Apostol Pavel: ***Până vom ajunge toţi la unitatea credinţei şi a***

cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos (Efeseni 4, 13).

În acest fel stând lucrurile, trebuie să înţelegem clar, că desăvârşirea omului în viaţa de acum îşi are nedesăvârşirea ei, deoarece cel desăvârşit pururea însetează după mai multă desăvârşire, pentru că cei nepătimitori pururea se întind spre vârful cel dorit al desăvârşirii fără să se mai sature. Prin aceasta ei fac desăvârşirea lor nedesăvârşită, deoarece bunătăţile veşnice, după cum am zis, n-au hotar. "***Omul duhovnicesc se desăvârşeşte în veacul de acum, pe măsura puterii omeneşti, iar faţă de oceanul cel fără de margini al desăvârşirii dumnezeieşti el pururea este la început de desăvârşire, fiindcă niciodată nu poate cuprinde pe deplin nemărginirea desăvârşirii***" (Filocalia, vol. IX, p. 419, nota 933).

Iată dar pentru care pricină şi Marele Apostol Pavel zice că: ***desăvârşirea noastră este în ceruri*** (I Corinteni 13, 10; Evrei 11, 40; 12, 23). De aceea, în această viaţă, oricât de sporit ar fi omul în cele duhovniceşti, este numai la început de desăvârşire.

Dar oare desăvârşirea omului pe pământ este obligatorie tuturor? Şi oare numai cei desăvârşiţi se pot mântui? La această întrebare vom putea răspunde dacă ne vom aduce aminte de cuvintele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Care a zis către tânărul bogat care L-a întrebat: ***Ce să fac ca să moştenesc viaţa de veci?*** (Matei 19, 16). La această întrebare Mântuitorul i-a răspuns: ***De vrei să intri în viaţă, păzeşte poruncile lui Dumnezeu*** (Matei 19, 17). ***Iar de vrei să fii desăvârşit, du-te, vinde-ţi averile tale şi dă-le săracilor, apoi ia-ţi Crucea şi urmează Mie*** (Matei 19, 21). De aici înţelegem destul de clar că porunca Mântuitorului pentru desăvârşire este lăsată la voia omului.

În alt loc zice Domnul: ***Eu am venit ca viaţă să aibă şi mai mult să aibă***, ***adică cel ce vrea să se mântuiască, să păzească poruncile lui Dumnezeu, iar cel ce vrea să aibă şi mai multă viaţă, adică să fie desăvârşit, acela trebuie să părăsească toate ale lumii şi să urmeze lui Hristos cu multă răbdare şi lepădare de sine până la sfârşit.*** De se va urca cineva la treapta cea mai înaltă a desăvârşirii rămâne la voia lui. ***Aşadar să înţelegem că desăvârşirea este lăsată la voia şi silinţa omului, spre a lui mai mare răsplată şi a avea răsplata în cer!***

Acum să ne întrebăm ***prin ce virtute poate ajunge omul la desăvârşire şi care sunt virtuţile de temelie ale celor ce vor să fie desăvârşiţi?*** La această întrebare ne răspunde preaîndumnezeitul la minte, *Sfântul Grigorie Palama* care, în această privinţă, zice: "***Virtutea rugăciunii curate este începutul unirii noastre cu Dumnezeu, căci rugăciunea este legătura făpturilor raţionale cu Făcătorul. Dar unirea cu Dumnezeu, adică desăvârşirea, este mai presus de***

rugăciunea curată. Desăvârşirea înseamnă dragoste desăvârşită şi aceasta nu o dă omul de la sine, ci vine de la Dumnezeu".

Aşadar ***dragostea desăvârşită către Bunul Dumnezeu este temelia celor desăvârşiţi.*** Însă nimeni nu ajunge la această dragoste, decât prin curăţia cea curată. Acest lucru îl arată şi ***Sfântul Maxim Mărturisitorul***, zicând: "***Toate virtuţile ajută minţii să urce la dragostea de Dumnezeu, dar mai mult decât toate ajută rugăciunea curată, căci prin aceasta zburând către Bunul Dumnezeu iese afară din toate cele ce sunt***" (Filocalia, vol. II, 1945, p. 39).

Rugăciunea curată ajută foarte mult omului să câştige dragostea de Dumnezeu, iar dragostea este "desăvârşirea". Despre aceasta spune Sfântul Maxim Mărturisitorul: "***Cel desăvârşit în iubire şi ajuns la culmea nepătimirii nu mai cunoaşte deosebirea între al său şi al altuia, sau între a sa şi a alteia, sau între credincios şi necredincios, între rob şi slobod sau, peste tot, între bărbat şi între femeie. Ci este ridicat mai presus de tirania patimilor şi, cugetând la firea cea una a oamenilor, priveşte pe toţi la fel şi are faţă de toţi aceeaşi dragoste. Căci nu mai este în el elin sau iudeu, nici bărbat sau femeie, nici rob sau slobod ci în toate şi în toţi este Hristos***" (Idem, p. 615).

Încă şi ***Isaac Sirul*** arătând că prin rugăciune câştigă omul dragostea de Dumnezeu, zice: "***Dragostea este din rugăciune***".

Care sunt semnele prin care putem cunoaşte pe cei ce au ajuns la desăvârşire? Iată ce ne răspunde ***Sfântul Isaac Sirul: "Semnele celor ce au ajuns la desăvârşire sunt acestea: De vor fi pedepsiţi de zece ori să fie arşi pentru dragostea oamenilor, nu se vor înlătura de ei***" (Filocalia, vol. X, p. 395). Aşa a zis Moise către Dumnezeu: ***De le ierţi lor păcatul, iartă-l; iar de nu, şterge-mă şi pe mine din cartea Ta în care m-ai scris*** (Ieşirea 32, 32). La fel a zis Apostolul Pavel: ***M-aş ruga să fiu anatema de la Hristos pentru fraţii mei.***

Deci **primul semn al desăvârşirii este să aibă creştinul dragoste desăvârşită către oameni**, după cuvântul: ***Cine iubeşte pe Dumnezeu, acela iubeşte şi pe aproapele său*** (I Ioan 4, 21).
Al doilea semn al celor desăvârşiţi este să iubească la fel pe toţi oamenii, *atât pe duşmani, cât şi pe prieteni* (Matei 5, 44; 10, 37).
Al treilea semn al celor desăvârşiţi este *să-şi pună cineva sufletul pentru alţii* (II Corinteni 12, 15; I Tesaloniceni 2, 8).
Al patrulea semn al celui desăvârşit este *a şti cineva să-şi stăpânească cu desăvârşire limba* (Iacov 3, 2).
Al cincilea semn al celor desăvârşiţi este ***a nu se rezema cineva pe puterea sa duhovnicească*** (Iov 9, 20; Filipeni 3, 12).

Al şaselea semn al celor desăvârşiţi este a nu avea frică de moarte, deoarece *dragostea scoate afară desăvârşit frica* (I Ioan 4, 18).
Al şaptelea semn al desăvârşirii este ***a avea cineva desăvârşita smerenie şi a se socoti pe sine cel mai păcătos*** (Luca 17, 10: I Timotei 1, 15: I Corinteni 15, 9; Iov 22, 29).
Al optulea semn al celor desăvârşiţi este **a se cunoaşte omul pe sine** şi ***a avea în el roadele Duhului Sfânt care sunt: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare şi toate celelalte*** (Galateni 15, 23).
Al nouălea semn al celor desăvârşiţi este **să aibă în inima lor totdeauna numai înţelesurile simple ale lucrurilor, fie în vreme de veghe a trupului, fie în somn** (Filocalia, vol. II, p. 52).

Iubiţi credincioşi, Duminica de astăzi dinaintea Botezului Domnului este cea dintâi Duminică a Anului Nou pe care l-am început. Tocmai de aceea am vorbit astăzi despre ***desăvârşirea creştină în Hristos, care este scopul suprem al fiecărui credincios ortodox pe pământ.*** Aţi auzit ce ne învaţă Sfânta Scriptură şi Sfinţii Părinţi despre desăvârşire.

- *Începutul desăvârşirii este curăţirea de patimi sau despătimirea, care se face prin pocăinţă, spovedanie, rugăciune şi post.*
- *Mijlocul desăvârşirii este iluminarea, adică plantarea virtuţilor în locul patimilor cu ajutorul harului Sfântului Duh.*
- *Iar sfârşitul sau cununa desăvârşirii este dumnezeiasca dragoste de Dumnezeu şi de oameni.*

Toate faptele bune ne ajută la desăvârşire, dar cel mai mult rugăciunea, postul, fecioria sau curăţia, smerenia, milostenia şi dumnezeiasca dragoste care este Însuşi Dumnezeu.

În sărbătorile de la Naşterea şi Botezul Domnului, Biserica Ortodoxă ne-a pus în faţă **două modele ale sfinţeniei şi desăvârşirii creştine, pe cei mai mari sfinţi ai Bisericii lui Hristos, adică pe Maica Domnului şi pe Sfântul Ioan Botezătorul.**

Preasfânta Fecioară Maria este model al desăvârşirii pentru noi toţi, dar mai ales pentru femeile creştine, prin cele mai mari virtuţi ale ei: credinţa puternică în Dumnezeu, ascultare, feciorie (curăţie), rugăciune neîncetată, smerenie, care au făcut-o vrednică să nască în trup omenesc pe Iisus Hristos, Mântuitorul lumii.
Sfântul Ioan Botezătorul este modelul desăvârşirii creştine mai ales pentru bărbaţi, prin marile sale virtuţi: viaţă îngerească în post, rugăciune, feciorie şi linişte şi apoi mărturisirea Evangheliei lui Hristos în lume prin cuvânt, prin exemplul personal şi prin propria jertfă a vieţii pământeşti.

Acum la început de an nou să luăm de model pentru mântuire şi desăvârşire a vieţii noastre în Hristos, atât pe Maica Domnului, cât şi pe Sfântul Ioan Botezătorul, ca şi pe toţi sfinţii Bisericii noastre.

- ✓ *Femeile să râvnească mai ales virtuţile Maicii Domnului: fecioria, mergerea regulată la biserică, rugăciunea cu lacrimi, ascultarea, smerenia, milostenia şi naşterea de copii.*
- ✓ *Iar bărbaţii să râvnească a urca pe scara desăvârşirii, urmând virtuţile Sfântului Ioan Botezătorul: rugăciunea, postul, înfrânarea trupului, tăcerea, liniştea, mărturisirea credinţei ortodoxe prin viaţa proprie, prin cuvânt şi, la nevoie, prin jertfa propriei vieţi.*

Să ne silim, fraţii mei, a urma lui Hristos şi sfinţilor Lui. Să punem început bun de pocăinţă, de împăcare, de înnoire duhovnicească a vieţii noastre, prin toate faptele bune, dar mai ales prin rugăciune şi iubire care formează cea mai scurtă cale a desăvârşirii noastre în Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, Căruia I se cuvine slavă, în vecii vecilor. Amin.

Cum "gătim calea Domnului "? Părintele Cleopa despre naşterea duhovnicească a creştinului

Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în Împărăţia lui Dumnezeu (Ioan 3, 5)

Iubiţi credincioşi, … ne-am gândit să vorbim astăzi despre naşterea noastră cea duhovnicească. Fără de aceasta nici un creştin nu poate să se mântuiască, după cuvântul Mântuitorului care zice: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în Împărăţia lui Dumnezeu (Ioan 3, 5). Fiindcă, ce este născut din trup, trup este, şi ce este născut din Duh, Duh este (Ioan 3, 6).

Dar, fraţii mei, când şi cum primim noi această duhovnicească naştere prin apă şi prin Duh? Negreşit, această naştere o primim toţi la Sfântul Botez. ***Dar ce dobândim noi creştinii ortodocşi prin această naştere de la Sfântul Botez?***

⇒ *Întâi, prin Sfântul Botez suntem iertaţi de păcatul strămoşesc şi ne facem fii ai Bisericii lui Hristos (Efeseni 5, 26).*
⇒ *Prin Sfântul Botez suntem îmbrăcaţi împreună cu El la o viaţă nouă (Romani 6, 4).*
⇒ *Prin Sfântul Botez primim înaintea Sfântului Duh înnoire (Tit 3, 5).*
⇒ *Prin Sfântul Botez primim libertatea de a trăi în comuniune cu Dumnezeu, odată ce am fost izbăviţi de păcat şi ne-am făcut robi ai lui Dumnezeu (Romani 6, 22).*
⇒ *Prin Sfântul Botez ne-am lepădat de satana şi de toate lucrările lui, după rânduiala Sfântului Botez; ne-am lepădat de omul vechi (Coloseni 3, 9), am făcut mărturisirea dreptei credinţe; ne-am făcut fii după dar ai lui Dumnezeu (Galateni 4, 5); ne-am îmbrăcat cu Hristos (Galateni 3, 27).*

Ştim cu toţii că există un singur Botez (Efeseni 4, 5). Cel ce botează a doua oară pe cel botezat în numele Preasfintei Treimi, acela a doua oară răstigneşte pe Hristos, după Sfântul Ioan Damaschin. Au fost cazuri în Biserică, când, în vederea iconomiei, s-a primit botezul schismaticilor şi chiar al ereticilor (Canonul 2 al Soborului 6 Ecumenic).

Din cele spuse până aici am arătat despre naşterea duhovnicească a creştinului prin Sfântul Botez şi că în Biserica lui Hristos este un singur Botez.

Să vorbim acum şi despre alte naşteri duhovniceşti care sunt înainte şi după Botez, şi în ce condiţii se poate totuşi repeta Botezul.

Naşterile spirituale dinainte şi de după Sfântul Botez se pot repeta ori de câte ori este nevoie, spre folosul sufletelor omeneşti. ***Care sunt aceste naşteri spirituale care se pot repeta?***

- ***Întâi este naşterea spirituală care se face prin cuvânt, prin care se trezeşte omul la o viaţă nouă în Hristos, spre a părăsi păcatele şi credinţa lui rătăcită.*** Cu acest botez al cuvântului, Sfinţii apostoli, mai înainte de a boteza pe catehumenii din păgâni, şi din iudei, îi trezeau la credinţa cea adevărată în Hristos prin predica cuvântului lui Dumnezeu.

Aşa vedem că marele apostol Petru, după pogorârea Sfântului Duh, a propovăduit Evanghelia în Ierusalim, adeverind despre Învierea Domnului şi pogorârea Lui în iad. Prin această predică au crezut în Hristos în acea zi ca la trei mii de suflete (Fapte 2, 4). Vedeţi că şi aici credinţa a venit prin auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu? După această a urmat şi Sfântul Botez al celor ce au fost treziţi la credinţa în Hristos Iisus prin cuvântul adevărului. Aceasta a fost o naştere duhovnicească înainte de primirea Sfântului Botez.

De această naştere duhovnicească prin auzirea cuvântului lui Dumnezeu vorbeşte şi Sfântul apostol Pavel, zicând: ***Căci de aţi avea zeci de mii de învăţători în Hristos, totuşi nu aveţi mulţi părinţi. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos (I Corinteni 4, 15; 9, 1; Ioan 1, 4).***

Dar şi în alt loc Sfântul apostol Pavel numeşte copii ai săi pe cei ce i-a născut prin cuvânt, zicând: ***O, copiii mei, pentru care sufăr iarăşi durerile naşterii până ce Hristos va lua chip în voi (Galateni 4, 19).*** Mai arată că şi pe Onisim l-a născut prin cuvânt când era în temniţă şi în lanţuri şi zicea: Te rog pe tine pentru fiul meu pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim (Filimon 1, 10).

Din aceste mărturii ale Sfintei Scripturi şi din altele pe care nu le mai însemnăm aici pentru scurtime, să cunoaştem că este şi o naştere spirituală prin cuvântul lui Dumnezeu.

- ***Însă, fraţii mei, să ştim că mai este şi a doua naştere duhovnicească ce se face prin Taina Spovedaniei şi prin canon de pocăinţă, numită şi "al doilea botez", după rânduiala tainelor creştineşti.***

Deci prin adevărata spovedanie şi pocăinţă cea cu lacrimi se face o naştere spirituală.

Despre aceasta zice Sfântul Grigorie Teologul: "Lacrimi de pocăinţă vărsându-se, este asemenea cu botezul" (Hexaimeron, op. cât., p. 156).

De aceea şi Biserica Ortodoxă, având mărturiile Sfintei Scripturi şi ale dumnezeieştilor Părinţi, înţelege că "Spovedania curată este al doilea botez" (Molitfelnic, rânduiala Sfintei Spovedanii).

Însă să nu uităm că naşterea duhovnicească de la Sfântul Botez prin apă şi prin Duh nu se mai repetă, iar naşterea prin cuvânt, prin spovedanie şi pocăinţă cu lacrimi o putem face oricând este nevoie, spre folosul sufletelor omeneşti, spre îndreptarea şi spre luminarea lor. Căci dacă Preabunul şi Preaînduratul Dumnezeu n-ar fi rânduit naşterea duhovnicească prin spovedanie şi pocăinţă, cu adevărat nimeni din noi nu ar putea să se mântuiască. Căci nici un om nu este fără de păcat înaintea lui Dumnezeu. De aceea toţi avem nevoie de spovedanie şi pocăinţă şi facerea canonului.

- ***Este încă şi altă naştere duhovnicească care tot prin spovedanie şi făgăduinţă de îndreptare se face. Este tunderea în monahism sau călugăria pe care Sfinţii Părinţi o înţeleg că un al doilea Botez.***
- ***Ultimul şi cel mai mare botez şi deci naştere duhovnicească este mucenicia, adică botezul sângelui pe care l-au primit toţi martirii care au fost chinuiţi şi ucişi pentru credinţa cea dreaptă în Hristos.***

Prin aceste chipuri de naştere duhovnicească arătate până aici, şi mai ales prin Botez şi spovedanie Biserica lui Hristos aduce Mirelui ei mare şi nemăsurată mulţime de suflete, care prin darul şi mila lui Dumnezeu dobândesc mântuirea şi moştenesc împărăţia lui Dumnezeu.

Acest adevăr îl arată luminat dumnezeiescul părinte Efrem Sirul, zicând: ***"Pocăinţa este dar de multă roadă aducător, căci în tot felul aduce lucru îmbu-nătăţit lui Dumnezeu. Pocăinţa este ţarina mult roditoare care în toată vremea se lucrează. Pom al vieţii este, că pe mulţi care au murit prin păcate îi***

înviază. Pocăinţa zice păcătoşilor: daţi-mi mie greutatea păcatelor. Aceasta îmi este mie dobânda pentru faptă. Ai credinţă? Dă-mi dobânda credinţei, adică pocăinţă! Printr-însa se face credinţa ta lucrătoare. A văzut Dumnezeu că pe neamul omenesc îl tulbură vrăjmaşul diavol şi a pus împotriva lui pocăinţa spre curăţie. Acela îndeamnă să păcătuiască, iar pocăinţa este gata să primească pe cel ce păcătuieşte. Vrăjmaşul sileşte pe om să nelegiuiască, iar pocăinţa îl sfătuieşte să se întoarcă. Acela se sileşte să deznădăjduiască pe om, iar această nădejde de mântuire îi făgăduieşte...

A zis Isaia proorocul: Când te vei întoarce şi vei suspina, atunci te vei mântui. Iată îţi aduce ţie mărturie, numai pocăieşte-te. De va suspina cel ce a păcătuit, îndată cu suspinul şi greutatea balaurului a ieşit. Pocăinţa îl povăţuieşte pe om spre mântuire şi atunci nu numai că vei suspina, ci şi lacrimi vei vărsa cu multă durere. Căci sufletul văzând ca pe un tată pe Dumnezeu, după o vreme se por-neşte către lacrimi. Şi lacrimi varsă pentru două pricini: ca să plece pe Dumne-zeu spre iubire ca pe un Părinte şi să se curăţească de răutatea şarpelui.

N-ai auzit ce zice David? Spăla-voi în toate nopţile patul meu. Însă întâi a suspinat şi apoi a lăcrimat. Îţi arăt ţie din firea cea prea mare că întâi se face vânt şi apoi vine ploaia. Întâi tunetul trăsneşte şi apoi norii pică ploaie. Acelaşi prooroc David zice: Ostenit-am întru suspinul meu (Psalm 6, 6). Iar osteneala suspinului este mulţimea lacrimilor de pocăinţă. Osteneala suspinului este dure-rea inimii. Drept aceea s-a dovedit că şi lacrimile se înmulţesc când suspinurile înainte povăţuiesc. Deci nu se cuvine să ne deznădăjduim de mântuire, fraţilor, având maică pocăinţa” (Sfântul Efrem Sirul, Cuvânt pentru pocăinţă, tomul III, 1823, p. 197- 207).

Iubiţi credincioşi, am socotit de cuviinţă să arăt din cuvintele Sfântului Efrem Sirul cât de mare este Taina Pocăinţei şi a Spovedaniei şi cât de mare mulţime de suflete se apropie de Dumnezeu prin această naştere duhovnicească a adevăratei pocăinţe.

Dumnezeiasca Evanghelie ne spune că şi în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte (Luca 15, 7). Şi dacă pentru unul care se pocăieşte se face atât de mare bucurie în cer, oare câtă bucurie se face la Dumnezeu pentru nenumărate mulţimi de suflete care se întorc către El din toată inima lor? Ştim şi din altă mărturie a Sfintei Scripturi că Dumnezeu nu voieşte moartea păcă-tosului, ci să se întoarcă şi să fie viu (Iezechiel 18, 22-32).

Deci fericiţi şi de trei ori fericiţi sunt acei oameni care se întorc către Dumnezeu cu adevărată pocăinţă, părăsind păcatele. Că dacă Botezul este spălare de păcate şi sfinţire pentru om (I Corinteni 6, 11), tot aşa şi pocăinţa adevărată este cură-

ţire şi spălare de păcate, care face pe om renăscut şi reînnoit înaintea lui Dumnezeu.

Aceasta o spune şi Sfântul Grigorie Teologul. "Ştiu încă şi al cincilea botez, al lacrimilor, dar este mai ostenicios" (Psalm 6, 6).

Mare este pocăinţa şi lui Dumnezeu foarte iubită, căci voia Lui cu adevărat o face. Aceasta este masa lui Dumnezeu că printr-însa vine mintea oamenilor. Zice şi Mântuitorul: Mâncarea Mea este să fac voia Tatălui Meu celui din ceruri. Deci pocăinţa este pâinea lui Dumnezeu cea minunată. Iar bucatele cele de multe feluri ale lui Dumnezeu sunt înfrânarea, postul, privegherea, rugăciunea întinsă şi supunerea cu smerenie. Că de aceasta se îndulceşte Dumnezeu mai mult decât de celelalte jertfe.

Zice şi Sfântul apostol Pavel că lucrarea faptelor bune este "pâinea Stăpânului". În continuare zice: "Drepţii prin mici fapte bune mai mult îmblânzesc pe Dumnezeu decât unii care lucrează multe. Că nu la faptă priveşte Dumnezeu, ci la punerea înainte şi la voinţă. El nu caută la ceea ce se face, ci la osârdia cu care se săvârşeşte. Văduva cu bănişorii, pe cei mulţi cu bani de aur i-a biruit".

Zice iarăşi Sfântul Efrem: ***"Mare topitoare este pocăinţa, fraţilor, căci primeşte arama şi o schimbă în aur, plumb primeşte şi dă argint". Iarăşi zice: "Mare folos a adus oamenilor pocăinţa, că prin ea pe Dumnezeu Îl facem milostiv. Mare este pocăinţa pe pământ. Că sufletelor se face scară către cer, ridicându-le acolo de unde au căzut prin păcat…" (Sfântul Efrem Sirul, Cuvânt pentru pocăinţă, tomul III, 1823, p. 197- 207).***

Iubiţi credincioşi, (…) Cea mai bună pregătire a creştinilor şi a noastră pentru întâmpinarea Mântuitorului este pocăinţa, mărturisirea cu căinţă a păcatelor şi începerea unei vieţi duhovniceşti noi în Iisus Hristos. Iată Mesia vine, Fiul lui Dumnezeu este trimis de Tatăl în lume, fecioara Maria cu bătrânul Iosif caută loc de naştere în Betleem dar nu găseşte. Steaua se pregăteşte să răsară pe cerul lumii. Arhanghelul Gavriil, care a slujit la taina Întrupării, se bucură. Lumea aşteaptă, diavolii se cutremură, iar lumea se pregăteşte sufleteşte să primească pe Pruncul Iisus.

Dar noi, fraţii mei, cum ne pregătim să primim pe Hristos? Vine în lume Domnul păcii, va afla El loc de odihnă în inimile noastre? Oare noi ne-am împăcat prin pocăinţă cu Dumnezeu şi fiecare unul cu altul prin iertare?

Vine la noi Mântuitorul lumii, să împace popoarele, să liniştească minţile, să spele păcatele şi să mântuiască sufletele noastre, dar noi oare ne-am pregătit să-L primim pe Hristos? Ne-am mărturisit păcatele la duhovnic? Am plâns pentru

ele? Am făcut canonul cuvenit? Ne-am înnoit duhovniceşte prin rugăciune, prin milostenie şi împăcare? Ne-am unit cu Hristos prin Sfânta Împărtăşanie? Sau tot amânăm pocăinţa până va veni fără veste vremea sfârşitului?

Fecioara Maria a găsit loc de naştere Fiului lui Dumnezeu, în peştera din Betleem, că nimeni n-a vrut s-o primească. Oare noi ne-am pregătit să-L găzduim pe Hristos în inimile noastre? Dar El nu intră să se sălăşluiască în inimile pline de ură, de răutate, de mândrie şi desfrânare. Hristos nu intră în casele unde stăpâneşte beţia, uciderea de copii, desfrâul şi necredinţa. Hristos nu se naşte prin Duhul Sfânt în inimile robite de patimi şi mai ales de duhul mândriei şi al deznădejdii.

Aşadar, fraţii mei, să ne pregătim că vine Hristos în lume s-o împace şi s-o înnoiască, căci lumea nu mai poate trăi fără El. Vine în casele şi inimile noastre să ne nască din nou, să ne ierte păcatele să ne dăruiască Trupul şi Sângele Său, să ne prefacă inima împietrită în Biserică vie, în altar de rugăciune şi de jertfă. Deci, nimeni să nu fie trist şi tulburat! Nimeni să nu-I închidă uşa sufletului său. Nimeni să nu mai zacă în beţii şi desfrâu, în nepăsare şi necredinţă. Ci să ne curăţim şi să ne împăcăm, să ne înnoim duhovniceşte şi împăcându-ne unii cu alţii, împreună cu îngerii să cântăm…”

(sursa: Trai ortodox)

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica dinaintea Botezului

„ Orice vale se va umple şi orice munte şi orice deal se va pleca ” (Luca 3, 5)

Cea mai bună pregătire pentru o sărbătoare bisericească este împăcarea cu vrăjmaşii

Nu este, oare, un lucru fără judecată, ca atunci când soseşte o sărbătoare, să fie aşa o mare preocupare de a se scoate din ladă haina cea mai frumoasă şi a o pregăti cu cea mai mare grijă, a pune încălţăminte frumoasă, a aşeza pe masă mâncăruri scumpe, a aduce din toate părţile tot felul de prisosinţă, a se împopoţona şi împodobi în tot chipul, dar a nesocoti cu totul sufletul, sufletul cel părăsit, cel pătat, cel sălbăticit, cel flămând şi necurat?

Tu aduci aici, în biserică, un trup împodobit, dar un suflet gol şi urâcios. Căci trupul îl vede robul cel asemenea ţie, şi de aceea puţin interesează, dar pe sufletul tău îl vede Dumnezeu, şi, desigur, neîngrijirea ta de dânsul va fi aspru pedepsită.

Nu ştiţi voi că pe acest altar arde focul cel ceresc, adică Dumnezeu-Omul este de faţă? De aceea, nu aduce cu tine aici paie, lemne, ogrinji şi altele asemenea, adică păcatele, pentru ca sufletul tău să nu se aprindă de acest foc ceresc şi să se mistuiască.

Mai vârtos, adu cu tine pietre preţioase, aur şi argint, adică fapte bune, pentru ca acestea, aici, încă mai mult să se curăţe, iar tu să te poţi întoarce de la altar cu câştig mare şi bogat. De este întru tine ceva păcătos, leapădă şi depărtează aceasta din sufletul tău, înainte de a veni la altar.

Dacă cineva, cu deosebire, are un vrăjmaş de care a fost greu jignit, să lepede acum vrăjmăşia şi să domolească sufletul său cel aprins de mânie, care se frământă în clocotire, ca să vină iarăşi în liniştea şi pacea sa cea lăuntrică. Mai mult decât toate, aceasta este de trebuinţă, când voieşti să te apropii de Sfânta împărtăşanie.

Căci prin Sfânta împărtăşanie vrei să primeşti la tine un împărat, iar când un împărat voieşte să locuiască în sufletul tău, trebuie să domnească acolo mult repaus şi linişte şi o pace adâncă.

Dar tu te împotriveşti şi zici că ai fost prea jignit şi de aceea nu poţi să-ţi potoleşti mânia. Dar spune mie: ***Voieşti, oare, să te vatămi pe tine însuţi mai mult decât toate? Orice ar face vrăjmaşul, nu poate să te vatăme aşa de mult pe cât te vatămi tu însuţi, când nu voieşti a te împăca cu dânsul, căci aşa nesocoteşti porunca lui Dumnezeu. Vrăjmaşul te-a jignit; ei bine, spune mie: Voieşti, oare, a jigni şi tu pe Dumnezeu? A nu te împăca cu jignitorul nu înseamnă a-l pedepsi pe acela, ci mai vârtos a-L jigni pe Dumnezeu, Care a dat legea împăcării.***

Aşadar, nu te uita la acel rob, asemenea ţie, care te-a jignit, şi nu socoti mărimea jignirii, ci uită-te numai la Dumnezeu şi la frica de Dumnezeu. Gândeşte întru tine, căci cu cât mai mare silă îi vei face sufletului tău, şi cu cât sunt mai mari jignirile pe care tu le ierţi, cu atât mai mare va fi şi răsplătirea de la Dumnezeu, Care cere acestea de la noi. Şi precum tu, acum, după ce ai iertat, primeşti pe Dumnezeu în Sfânta împărtăşanie cu toată cinstea, tot aşa şi El, în cealaltă lume, te va primi cu toată cinstea şi va răsplăti ascultarea ta înmiit.

Multe duşmănii rămân, aşa zicând, veşnice, pentru că nu s-au împăcat de îndată, în ziua cea dintâi. Pentru aceea, nimeni să nu urască pe potrivnicul său mai mult decât o zi, şi să se desfacă de mânia sa încă înainte de sosirea nopţii, după cum zice Apostolul: ***„… soarele să nu apună peste mânia voastră***” (Efeseni 4, 26), pentru ca nu în singurătatea nopţii să se strângă şi să se socotească toate la un loc, câte în mânie s-au vorbit şi s-au făcut, ca nu cumva prin aceasta, sfârşitul să se facă încă mai rău şi împăcarea mai grea.

Precum mădularele trupului cele scrântite şi mişcate din poziţia lor cea dreaptă se întorc fără multă trudă la locul lor de mai înainte, când cineva îndată le îndreaptă, dar dacă ele rămân în poziţia lor cea falsă un timp mai îndelungat, cu foarte mare greutate se pot îndrepta, şi trebuie multă vreme până ce iarăşi se întăresc şi se aşează bine, tot aşa se întâmplă cu noi şi în privinţa vrăjmăşiei.

Dacă împăcarea se face îndată, ea se face uşor şi se cere puţină osteneală pentru a se restatornici prietenia cea veche. Dacă însă trece un timp mai îndelungat, ura şi mânia ne orbesc cu totul; nouă ne este ruşine a ne împăca şi avem trebuinţă de alţii, nu numai pentru ca să ne învoiască cu potrivnicul, dar şi pentru ca, după ce împăcarea s-a făcut, să ţină împreună un timp pe cei nou-împăcaţi, până ce se va restatornici încrederea cea veche.

Ce ruşine este aceasta, nu voi spune. Dar nu este, oare, foarte de osândit ca noi să avem nevoie de alţii să ne poată iarăşi împăca cu propriile noastre mădulare, adică cu cei asemenea cu noi creştini?

Însă acest rău al neîmpăcării nu provine numai de la întârzierea şi amânarea împăcării, ci şi de acolo că noi multe lucruri le socotim jignire, ceea ce de fapt nu este. Tot ce zice potrivnicul noi ascultăm mai dinainte cu neîncredere. Gesturile, privirea, glasul, mersul, totul în el este bănuit.

Cum ne uităm la el, sufletul nostru se aprinde, şi chiar când nu-l vedem, totuşi suntem fără chef; căci nu numai vederea jignitorului, ci şi singură amintirea lui totdeauna ne provoacă dureri. Şi când un al treilea numeşte numai numele lui, îndată începem a ne tângui asupra lui, trăim de-a pururea în tristeţe şi în posomorâre. Prin aceasta, cu mult mai mult ne vătămăm noi înşine decât vrăjmaşul şi hrănim un război pururea în sufletul nostru.

Ştiind toate acestea, iubiţilor, să avem cea mai mare grijă ca să nu trăim cu nimeni în duşmănie. Iar dacă totuşi se iveşte vreo duşmănie, să ne împăcăm în aceeaşi zi. Dacă duşmănia trece la a doua, la a treia zi, poate apoi lesne să ajungă Ia a patra, la a cincea zi, şi astfel se formează un întreg şir de zile de vrăjmăşie. [Căci cu cât mai îndelung amânăm noi împăcarea, cu atât devine mai grea.

Dar poate tu vei zice: „Mi-e ruşine a mă apropia de jignitorul meu şi a-i da mâna”. însă, vezi, aceasta nu este ruşine; mai vârtos tocmai aceasta îţi aduce laudă, slavă, cinste, folos şi câştig înmiit. însuşi vrăjmaşul tău şi toţi cei ce vor vedea aceasta te vor lăuda. Şi chiar dacă oamenii te-ar prihăni, totuşi, Dumnezeu, desigur, te va încununa pentru aceasta. Iar dacă tu vei aştepta până ce mai întâi jignitorul tău va veni la tine şi te va ruga de iertare, atunci iertarea îţi va aduce cu mult mai puţin folos şi binecuvântare.

Atunci izbânda cea mai mare o ia de la tine acela care iese înaintea ta şi atrage binecuvântarea la dânsul. Dimpotrivă, dacă tu ieşi înainte, tu nu eşti cel biruit, mai vârtos tu ai biruit mânia, ai stăpânit patima, ai arătat multă înţelepciune, ai ascultat pe Dumnezeu, ţi-ai făcut ţie însuţi, de acum înainte, viaţa mai plăcută, te-ai slobozit de grijă şi de nelinişte.

Este primejdios pentru cineva a avea mulţi vrăjmaşi. Ce zic eu mulţi? A avea numai un singur vrăjmaş este foarte primejdios, precum, pe de altă parte, este foarte folositor şi avantajos a avea mulţi prieteni. Veniturile cele mari, zidurile, şanţurile şi armele de tot felul nu ne apără cu atâta siguranţă ca prietenia cea credincioasă. Ea este zidul cel adevărat, siguranţa cea adevărată, bogăţia cea adevărată. Ea ne face plăcută viaţa cea de acum şi ne întocmeşte fericirea cea viitoare.

Să cumpănim acestea şi să nu uităm ce folos mare aduce împăcarea. Să întrebuinţăm toată osârdia ca să ne împăcăm cu vrăjmaşii ce îi avem acum, iar pe viitor să ne ferim de toate vrăjmăşiile, să întărim şi să împuternicim dragostea către prietenii noştri.

Dragostea este începutul şi sfârşitul tuturor faptelor bune. De aceea, totdeauna să fim cu dragoste, şi aşa să moştenim Împărăţia cerului, prin harul şi prin iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine cinstea şi slava, în vecii vecilor.

Amin.

Teologie și spiritualitate - Evanghelia de Duminică - Marcu 1, 1-8

Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, precum este scris de proroci: „Iată, Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feței Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui! Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinței spre iertarea păcatelor. Și ieșeau la el tot ținutul Iudeei și toți cei din Ierusalim și se botezau de către el în râul Iordan, mărturisindu-și păcatele. Iar Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului și mânca lăcuste și miere sălbatică. Și propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai puternic decât mine, căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălțămintelor. Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt.

Dumnezeu ne cere să-I dăm numai puţin prilej şi ne iartă mulţime de păcate

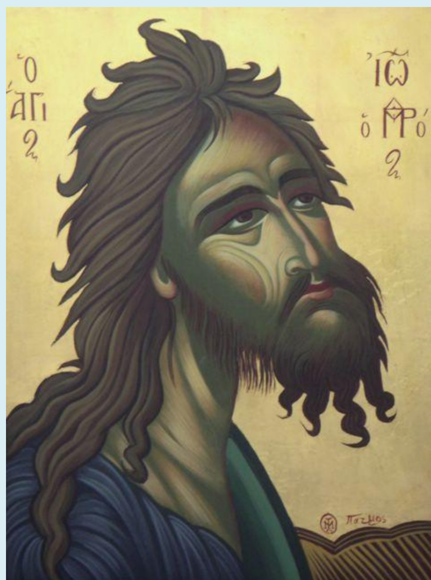
Sfântul Ioan Gură de Aur, Omiliile despre pocăință, omilia I, E. I. B. M. B. O. R., București, 1998, ediție online (Apologeticum, 2005), pp. 6-8

„Cumplit lucru este să păcătuieşti dar cu mult mai cumplit, să te lauzi cu păcatele. Dacă lăudându-te cu dreptatea, pierzi dreptatea, apoi cu mult mai multă pagubă ai dacă te lauzi cu păcatele; păcatul acesta e mai mare decât păcatele cu care te lauzi (...) Deci, dacă trebuie să se smerească cei care îndeplinesc toate poruncile, apoi cu mult mai mult cel ce păcătuieşte trebuie să plângă şi să se numere printre cei din urmă.”

„Dacă Domnul a mântuit pe cei ce L-au ridicat pe cruce, dacă pe cruce fiind îl ruga pe Tatăl şi-I cerea să le ierte fapta lor îndrăzneaţă, este lămurit că l-ar fi

primit şi pe vânzător cu toată dragostea, dacă s-ar fi pocăit cum trebuie. Iuda, însă, doborât de o tristeţe peste măsură de mare, n-a vrut să se folosească de leacul pocăinţei. (...) Petru, după ce se împărtăşise cu sfintele Taine, s-a lepădat de trei ori de Domnu, dar, plângând, şi-a şters tot păcatul. Pavel a prigonit, a hulit, a ocărât; şi nu numai pe Cel răstignit, ci a prigonit şi pe toţi cei ai lui Hristos; dar, pocăindu-se, a ajuns apostol. Dumnezeu ne cere să-I dăm numai puţin prilej şi ne iartă mulţime de păcate.”

“Iată, securea stă la rădăcina pomilor şi tot pomul care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc”

Cutremurător şi trezitor cuvânt al Sfântului Ioan Botezătorul către cei care veneau spre el, dar mai ales către farisei, auzind ei de propovăduirea spusă cu putere în pustie. Un cuvânt menit să dezmorţească conştiinţele adormite într-un somn greu, letargic, al păcatului şi al silniciei. ***Glasul celui ce a strigat în pustie este ca o trâmbiţă ce cheamă la apel conştiinţa omului. Numai cel care răspunde pozitiv acestei chemări poate fi pregătit să Îl primească pe Hristos, pe Mân-tuitor, deoarece numai atunci când ne vedem pe noi înşine fără de scăpare din propriile fapte, când ştim că nu faptele părinţilor noştri ne mântuie, atunci vom dobândi cu adevărat “duhul umilit, inima înfrântă şi zdrobită”, şi atunci Îl vom aştepta cu adevărat pe Hristos Mântuitorul.***

Sfântul Ioan Gură de Aur sintetizează propovăduirea lui Ioan Botezătorul în următorul indemn: “temeţi-vă, dar nu deznădăjduiţi“. Sau, cum spune, peste veacuri, mult mai aproape de noi, Sf. Siluan Athonitul: “Ţine-ţi mintea în iad şi nu deznădajdui”.

Astfel, citind şi tâlcuirile de mai jos, adunate de la Sfântul Ioan Gură de Aur şi de la Sfântul Maxim mărturisitorul (prin Fer. Eftimie Zigabenul), înţelegem mai bine îndemnul la a trăi în realitate, atât cea din jur, cât şi cea lăuntrică, oricât de neplăcută, incomodă (cui îi place să se vadă pe sine aşa cum este?) sau smin-titoare. Să nu ne îmbătăm cu apă rece sau să ne aburim conştiinţa cu cine ştie ce înfrumuseţări pretins duhovniceşti, atât ale realităţii din jur, cât şi ale celei lăuntrice. Nici nu avem nevoie să dăm buzna şi, înşfăcând securea, să începem noi să tăiem în dreapta şi stânga, sau chiar în noi înşine. Ci să primim grabnic

botezul pocăinţei, să începem, sau să încercăm, să plângem, ştiind că Cel blând şi smerit cu inima aşteaptă îndelung “să ne întoarcem şi să fim vii”:

[…]

- Şi pentru ce a venit Iisus după treizeci de ani să se boteze? m-ar întreba cineva.

- Pentru că după botezul acesta avea să pună capăt legii vechi. Şi deoarece până la vârsta de treizeci de ani omul poate săvârşi toate păcatele, de aceea Hristos a rămas până la această vârstă, ca să plinească toată legea, ca să nu spună nimeni că a desfiinţat-o, pentru că n-a putut-o împlini. Nu ne asaltează toată viaţa aceleaşi patimi; în copilărie mai cu seamă naivitatea şi zburdălnicia; în tinereţe plăcerea este mai puternică, iar după tinereţe vine şi pofta de bani şi de avere. De aceea Domnul a aşteptat să treacă toate vârstele, ca în toate să împlinească legea; şi aşa vine la botez, adăugindu-l ultimul la plinirea celorlalte porunci. Că botezul era cea din urmă faptă a legii pe care trebuia s-o împlinească. Hristos o spune El însuşi. Ascultă: „Că aşa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea” (Matei 3, 15). Cu alte cuvinte spune aşa: „Am împlinit toate poruncile legii n-am călcat nici una. Şi pentru că lipsea numai aceasta, am adăugat-o şi pe ea; şi aşa am împlinit toată dreptatea”. Numeşte aici dreptate împlinirea tuturor poruncilor. Deci din cele spuse se vede că pentru asta a venit Hristos la botez.

- Dar pentru care pricină a izvodit Ioan botezul acesta?

- Nu l-a izvodit fiul lui Zaharia din capul lui, ci i-a venit acest gând inspirat de Dumnezeu; o spune Luca, zicând: „Cuvântul Domnului a fost către el” (Luca 3, 2), adică: poruncă. Dar chiar Ioan Botezătorul o spune: ***„Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a spus: «Peste care vei vedea Duhul pogorându-Se ca un porumbel şi rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt»” (Ioan 1, 33).***

- Dar pentru ce a fost trimis să boteze?

- Tot Botezătorul ne răspunde la această întrebare, zicând: ***„Eu nu-L cunoşteam; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezând cu apă” (Ioan 1, 31).***

Dacă asta e singura pricină, pentru ce Luca evanghelistul spune că Ioan „a venit în împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinţei spre iertarea păcatelor”? (Luca 3, 3), deşi botezul lui Ioan nu era spre iertarea păcatelor, ci darul acesta era al botezului dat de Hristos mai târziu; că în acesta ne-am îngropat împreună cu Hristos, iar omul nostru cel vechi atunci a fost răstignit împreună cu Hristos; înainte de cruce nu se vede nicăieri iertare de păcate, că iertarea se dă prin sângele lui Hristos. Pavel spune: „Dar v-aţi spălat, dar v-aţi sfinţit” nu prin botezul lui Ioan, ci „în numele Domnului nostru Iisus Hristos şi în Duhul

Dumnezeului nostru” (I Cor. 6, 11). Iar în altă parte spune: „Ioan a predicat botezul pocăinţei” - nu spune al iertării - „ca poporul să creadă în Cel ce vine după el” (Fapte 19, 4). Cum avea să dea iertare botezul lui Ioan, când încă nu fusese adusă jertfa, nu se pogorâse Duhul, nu fusese dezlegat păcatul, nu fusese îndepărtată vrăjmăşia şi nici blestemul nimicit?

Aşadar ce înseamnă cuvintele: „spre iertarea păcatelor”? Iudeii erau nişte oameni nesocotiţi; niciodată nu-şi dădeau seama că păcătuiesc; erau vinovaţi de cele mai mari păcate şi se lăudau pe toate drumurile că sunt drepţi. Asta mai cu seamă i-a pierdut şi i-a depărtat de credinţă. Mustrându-i pentru asta, Pavel le zicea: „Necunoscând îndreptăţirea lui Dumnezeu şi căutând să statornicească îndreptăţirea lor, nu s-au supus îndreptăţirii lui Dumnezeu” (Rom 10, 3). Şi iarăşi: „Ce vom zice, deci? Că păgânii, care nu căutau îndreptăţirea, au dobândit îndreptăţirea, iar Israel, care urmărea legea îndreptăţirii, n-a ajuns la legea în-dreptăţirii? Pentru ce? Pentru că nu o căutau din credinţă, ci ca din faptele legii” (Rom 9, 30-33).

Aşadar, pentru că aceasta era pricina păcatelor iudeilor, a venit Ioan, nu pentru altceva decât pentru a-i face să se gândească la păcatele lor. Acest lucru îl arată şi chipul acestui botez, fiind botez de pocăinţă şi de mărturisire. Acelaşi lucru îl arată şi predica lui; nu spunea altceva decât: „faceţi roade vrednice de pocăinţă” (Luca 3, 8). Pentru că nerecunoaşterea propriilor lor păcate, aşa precum o arată şi Pavel, i-a făcut pe iudei să se depărteze de Hristos; dar recunoaşterea păcatelor le-a născut dorinţa de a căuta pe Răscumpărător şi de a dori iertarea păcatelor.

Acest lucru a venit să-l pregătească Ioan: să-i convingă să se pocăiască; nu ca să fie pedepsiţi, ci, ajungând mai smeriţi prin pocăinţă şi osândindu-se pe ei înşişi, să alerge să ia iertare de păcate. Iată cât de precis o spune evanghelistul! După ce a spus: „A venit predicând botezul pocăinţei în pustiul Iudeii”, a adăugat: „spre iertare” ca şi cum ar fi spus: „I-am convins să se mărturisească şi să se pocăiască de păcate, nu ca să fie pedepsiţi, ci ca să primească mai uşor mai târziu iertarea”. Că dacă nu şi-ar fi recunoscut păcatele, n-ar fi cerut nici harul; şi necerându-l, n-ar fi dobândit iertare. Deci Ioan, prin botezul lui, deschidea cale celuilalt botez.

De aceea şi Pavel spunea: „Ca să creadă poporul în Cel ce vine după el” (Fapte 19, 4), punând cu cele spuse şi o altă pricină botezului lui Ioan. Că nu era cu putinţă ca Ioan, luându-L pe Hristos de mână, să meargă din casă în casă şi să le spună: „în Acesta credeţi!”, ci că în faţa şi în văzul tuturora să se pogoare acel glas fericit şi să se săvârşească toate celelalte.

Din pricina asta a venit Iisus la botez. Faima Botezătorului şi noutatea faptei atrăgeau şi chemau la Iordan tot Ierusalimul. Malurile Iordanului ajunseseră un mare teatru. Pe cei veniţi acolo Ioan îi făcea să se smerească, convingându-i să nu se mai creadă grozavi; le arăta că sunt vinovaţi de cele mai mari păcate şi că vor putea primi pe Cel ce vine, dacă se vor pocăi, lăsând pe strămoşi în pace, nemailăudîndu-se cu ei.

Viaţa lui Hristos era umbrită deocamdată şi se credea că ar fi fost ucis odată cu pruncii din Betleem. Chiar dacă S-a mai arătat în lume la doisprezece ani, totuşi îndată a trecut iarăşi în umbră. De aceea trebuia ca ieşirea Sa în lume să se facă în chip strălucit, să aibă început măreţ. Aceasta e pricină că atunci, pe malurile Iordanului, au auzit iudeii ce nu auziseră nici de la profeţi, nici de la alţii. Ioan le propovăduia cu strălucită voce, amintindu-le de ceruri şi de împărăţia cea de sus, nespunându-le nimic de pământ. Iar prin Împărăţia Cerurilor Ioan Botezătorul înţelege întâia şi a doua venire a lui Hristos.

- Dar ce legătură au toate acestea cu iudeii? l-ar putea întreba cineva pe Ioan. Nu înţeleg ce le spui!
- De asta le vorbesc aşa, răspunde Ioan, ca prin neclaritatea spuselor mele să le deştept curiozitatea şi să vină să mă întrebe de Cel propovăduit.

Astfel Ioan a dat bune nădejdi celor ce veneau la el, încât mulţi vameşi şi ostaşi îl întrebau ce trebuie să facă şi cum să-şi rânduiască viaţa. Era un semn că se desprind de lucrurile pământeşti, că-şi ridică ochii spre lucruri mai mari şi că visau la cele viitoare. Tot ce vedeau, tot ce auzeau le ridică la înălţime gândul.

Gândeşte-te ce privelişte minunată era să vezi un om de treizeci de ani pogorându-se din pustie, fiu de arhiereu, neavând nevoie de vreun lucru omenesc, prin toate arătând sfinţenia şi având cu el pe proorocul Isaia. Alături de el era şi Isaia, propovăduind şi zicând: „Acesta este despre care am spus că va veni strigând şi propovăduind totul cu strălucită voce în pustie!” Atâta râvnă puneau profeţii pentru aceste lucruri, încât au vestit cu mult înainte nu numai pe Stăpânul lor, ci şi pe cel ce avea să-I slujească. Isaia n-a vorbit numai de Ioan, ci şi de locul în care avea să locuiască, de felul propovăduirii sale, de Cel pe care avea să-L propovăduiască şi de marea faptă ce acesta avea s-o săvârşească.

Iată că şi profetul şi Botezătorul exprimă aceleaşi idei, deşi nu cu aceleaşi cuvinte. Profetul spune că Botezătorul va veni spunând: „Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui” (Matei 3, 3). Botezătorul când a venit a spus: „faceţi roade vrednice de, pocăinţă”, cuvinte la fel cu ale profetului: „Gătiţi calea Domnului”. Vezi că spusele profetului şi predica lui Ioan arată unul şi acelaşi lucru, că Ioan a venit să deschidă şi să gătească calea Domnului?

N-a venit să dăruiască un dar, adică iertarea păcatelor, ci să pregătească mai dinainte sufletele celor ce aveau să primească pe Dumnezeul tuturora.

Luca spune chiar ceva mai mult, că n-a citat numai începutul profeţiei, ci întreaga profeţie: „Toată valea se va umple şi tot muntele şi dealul se vor smeri; cele strâmbe se vor îndrepta, iar cele colţuroase căi netede vor fi; şi va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu ” (Luca 3, 5-6).

Ai văzut cum profetul, luându-o înainte, a spus totul: şi alergarea poporului şi schimbarea lucrurilor în mai bine şi uşurinţa propovăduirii şi pricina tuturor celor ce vor fi, chiar dacă pe toate le spune figurat? Trebuia să grăiască aşa, că spusele sale erau o profeţie. Când a spus: „Toată valea se va umple şi tot muntele şi dealul se vor smeri şi cele colţuroase căi netede vor fi“, arată că cei smeriţi se vor înălţa, cei mândri se vor smeri şi că greutatea legii se va schimba în uşurinţa credinţei. „Nu vor mai fi de acum sudori şi osteneli, ne spune Ioan, ci har şi iertare de păcate, care uşurează mult mântuirea“.

Apoi adaugă şi pricina uşurinţei mântuirii, spunând: „Tot trupul va vedea mântuirea lui Dumnezeu“; nu numai iudeii şi prozeliţii, ci tot pământul şi marea, tot neamul omenesc, că prin cuvintele: „cele strâmbe” a lăsat să se înţeleagă toţi oamenii cu viaţă stricată: desfrânate, tâlhari, magi, care, fiind stricaţi mai înainte, au mers mai pe urmă pe calea cea dreaptă.

Acelaşi lucru l-a spus şi Hristos: „Vameşii şi desfrânatele intră înaintea voastră în împărăţia lui Dumnezeu” (Matei 21, 31), pentru că au crezut. Şi profetul a arătat cu alte cuvinte acelaşi lucru, grăind aşa: „Lupii şi mieii vor paşte împreună” (Isaia 65, 25). După cum mai înainte, prin văi şi dealuri, indicând inegalitatea moravurilor a vrut să spună că se va ajunge la o egalitate de gândire, tot aşa şi acum, arătând prin firea animalelor necuvântătoare feluritele năravuri omeneşti, a vrut să spună iarăşi că oamenii vor ajunge la o armonie a dreptei credinţe.

Iar Isaia dă şi pricină: „ Va fi Cel ce se va scula să stăpânească neamurile; în El vor nădăjdui neamurile” (Isaia 11, 10), la fel cum se spune şi în Evanghelie: „Va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu” (Luca 3, 6). Pretutindeni se arată că până la marginile lumii se va răspândi puterea şi cunoştinţa acestor Evanghelii, că neamul omenesc se va schimba; din sălbatic şi aspru va ajunge blând şi paşnic.

„Şi acest Ioan avea îmbrăcămintea lui din peri de cămilă şi cingătoarea de piele împrejurul mijlocului său” (Matei 3, 4).

Ai văzut că unele au fost spuse de profeţi mai înainte, iar altele au fost lăsate evangheliştilor? De aceea Matei aminteşte şi profeţiile, dar adaugă şi cele ştiute de el despre Ioan, socotind că nu este de prisos să vorbească şi de îmbrăcămintea dreptului.

Minunat şi neobişnuit lucru era să vezi atâta răbdare într-un trup omenesc! Asta îi atrăgea mai cu seamă pe iudei, văzând în el pe marele Ilie, că prin cele ce vedeau atunci îşi aduceau aminte de fericitul prooroc; dar, mai bine spus, Ioan îi uimea şi mai mult; Ilie locuia şi în oraşe, prin în case; Ioan, însă, din copilărie a trăit numai în pustie. Trebuia ca înainte Mergătorul Celui ce avea să pună capăt tuturora celor vechi, ca de pildă: oboselii, blestemului, întristării, sudorii, să aibă şi el simbolurile unui dar atât de mare şi să se arate mai presus de osânda legii vechi.

Ioan n-a arat nici pământ, n-a tăiat nici brazdă, n-a mâncat nici pâinea în sudoarea feţei, ci masa îi era improvizată, îmbrăcămintea mai simplă decât masa, iar locuinţa mai uşor de găsit decât îmbrăcămintea. N-avea nevoie de acoperiş, de pat, de masă, de nimic din toate acestea, ci arăta în trupul lui viaţă îngerească. De aceea şi haina lui era de păr, pentru ca prin îmbrăcămintea lui să ne înveţe să ne depărtăm de cele omeneşti, să nu avem nimic cu pământul, ci să ne întoarcem la nobleţea de la început, în care era Adam înainte de a avea nevoie de haine şi de îmbrăcăminte. Astfel îmbrăcămintea lui era simbol al pocăinţei şi împărăţiei.

Să nu mă întrebi de unde-şi procura haină de păr şi cingătoare, trăind în pustie! Că dacă eşti nedumerit de asta, atunci te vei întreba şi de altele mai multe. De pildă: Cum trăia în pustie pe ger şi pe căldură, fiind plăpând la trup şi fraged cu vârsta? Cum trupul său de copil a putut ţine piept atâtor schimbări ale vremii, unei mese atât de sărăcăcioase şi tuturor celorlalte greutăţi ale pustiei?

Unde-mi sunt acum filozofii greci, care în zadar şi fără de rost imitau neruşinata filozofie cinică - căci ce folos aveau că şedeau într-un butoi şi se apucau apoi de fel de fel de blestemăţii - care se împodobeau cu inele, pietre preţioase şi aveau în casele lor slugi şi slujnice şi alte multe lucruri netrebnice, căzând dintr-o extremă în alta? Ioan Botezătorul n-a fost ca unul din aceştia, ci locuia în pustie ca în cer, arătând prin viaţa lui mare filozofie. Când s-a pogorât din pustie în oraşe era ca un înger din cer: luptător al bunei credinţe, încununat al lumii, filozof al unei filozofii vrednice de ceruri.

Şi era aşa când încă nu se pusese capăt păcatului, când încă nu încetase legea, când încă nu fusese legată moartea, când încă nu fuseseră sfărâmate porţile cele de aramă, ci când stăpânea încă vechea vieţuire. Aşa-i un suflet curajos şi treaz!

Merge înainte mereu şi depăşeşte piedicile puse, ca şi Pavel pe timpul noii vieţuiri!

- Dar pentru ce a mai întrebuinţat la haină şi cingătoare? ar putea să mă întrebe cineva.

- Era obiceiul acesta la cei vechi, înainte de a apărea la bărbaţi îmbrăcămintea aceasta femeiască, care se coboară până la picioare. Astfel şi Petru purta cingătoare, ca şi Pavel: „Pe bărbatul a căruia este cingătoarea aceasta" (Fapte 21, 11), spun Faptele Apostolilor despre Pavel. Şi Ilie purta cingătoare şi la fel toţi sfinţii, fie pentru că lucrau mereu, fie pentru că erau în călătorii, fie pentru că munceau şi se osteneau pentru altceva din cele de trebuinţă; dar nu numai pentru aceasta, ci şi pentru ca să calce în picioare orice fel de podoabă şi pentru ca să ducă o viaţă aspră. Hristos spunea că o îmbrăcăminte ca aceasta este cea mai mare laudă a virtuţii, grăind aşa: „Ce aţi ieşit să vedeţi? Om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele împăraţilor" (Luca 7, 25).

Dacă Ioan Botezătorul, care era aşa de curat, care era mai strălucitor decât cerul şi mai presus decât toţi profeţii, decât care n-a fost nimeni mai mare, care a avut atâta îndrăznire, care a trăit cu atâtea nevoinţe, care a dispreţuit cu totul luxul şi desfătarea trecătoare, a dus o viaţă atât de aspră, ce cuvinte de apărare mai putem avea noi, care după atâtea binefaceri şi cu nenumărate poveri de păcate nu arătăm nici cea mai mică parte din pocăinţa lui Ioan, ci ne îmbătăm, ne lăcomim la mâncare, ne parfumăm, nu suntem mai buni decât femeile stricate, care joacă pe scenă, trăim în moleşeală toată vremea şi cădem uşor în cursele diavolului?

„Atunci ieşea la dânsul toată Iudeea şi Ierusalimul şi toată împrejurimea Iordanului şi erau botezaţi de el, mărturisindu-şi păcatele lor" (Matei 3, 5-6)

Ai văzut ce putere a avut venirea profetului? Ai văzut cum toate acestea înaripau poporul, cum îi făcea să-şi cunoască păcatele lor? Vrednic de minune era să vezi că un om are o atât de mare putere, că foloseşte atâta îndrăznire, că mustră pe toţi ca pe nişte copii şi că are un chip din care strălucea mult har! îi mai uimea pe iudei şi aceea că de multă vreme profeţi nu se mai arătaseră; pierise dintre ei harisma aceasta şi se întorsesese acuma după multă vreme.

Dar şi felul predicii lui Ioan era străin şi cu totul altul. Nu mai auzeau cele ce spuneau de obicei profeţii, de pildă de războaie, de bătălii şi de victorii, de foamete şi ciumă, de babiloneni şi perşi, de căderea Ierusalimului şi de altele ca acestea, ci de ceruri, de împărăţia de acolo şi de chinurile iadului. De aceea iudeii se duceau zoriţi la Ioan, cu toate că nu de multă vreme partizanii lui Iuda şi Teuda (şefii unei răscoale locale îndreptate împotriva romanilor - n. mea), care fugiseră în pustie, fuseseră ucişi. De altfel Ioan nici nu-i cheamă pe iudei pentru aceleaşi scopuri, de pildă să se ridice împotriva tiraniei, să se răscoale, să

introducă o nouă orânduire, ci să-i povăţuiască spre împărăţia cea de sus. De aceea nici nu-i ţinea în pustie alături de el, ducându-i de colo până colo, ci îi boteza, îi învăţa cuvintele filozofiei sale şi le dădea drumul. Îi învăţa să dispreţuiască pe cele de pe pământ, să aleagă pe cele viitoare şi să se grăbească spre ele în fiecare zi”.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Matei, Ed. IDMBOR, Bucureşti - 1994)

***

” ‘Pui de viperă, cine v-a arătat să fugiţi de mânia cea viitoare?’. Vai, ce suflet mare! Cum vorbeşte unor oameni însetaţi totdeauna de sângele profeţilor, unor oameni mai veninoşi ca şerpii! Cum îi atacă cu mare îndrăznire şi pe ei şi pe părinţii lor!

- Da, mi s-ar putea spune, îndrăznirea lui e mare. Dar întrebarea este dacă era şi îndreptăţită. Nu i-a văzut păcătuind, ci pocăindu-se. De aceea n-ar fi trebuit să-i mustre, ci să-i laude şi să-i primească, pentru că, părăsind oraşul şi casele, alergau să-i asculte predică.

- Ce-aş putea răspunde? Ioan nu se uită nici la cei ce-i stăteau în faţă, nici la cele ce se petreceau, ci la ascunzişurile inimilor lor, descoperite lui de Dumnezeu. Pentru că se lăudau cu strămoşii şi pentru că aceasta era pricina pieirii lor şi-i făcea să trăiască nepăsători, Ioan Botezătorul taie rădăcina îngâmfării lor. Din pricina aceasta şi Isaia îi numeşte „conducători ai Sodomei“ şi „popor al Gomorei“; iar un alt profet spune: „Oare nu sunteţi voi ca fii etiopienilor?“ Toţi profeţii au aceeaşi părere despre ei; toţi vor să le scoată din suflet mândria, pricină a mii şi mii de păcate…

Dar uită-te în ce chip Botezătorul îi duce pe calea cea bună, dând în acelaşi timp şi patriarhului cinstea cuvenită! După ce le-a spus: „Să nu vi se pară că puteţi zice că avem tată pe Avraam” , n-a continuat: „patriarhul nu va putea să vă fie de vreun folos”, ci, într-un chip mai dulce şi mai potolit, a lăsat să se înţeleagă acelaşi lucru spunând „că Dumnezeu poate şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam”. Unii comentatori socot că Ioan Botezătorul a spus despre neamuri aceste cuvinte, numindu-le metaforic pietre. Eu, însă, cred că ele au şi altă interpretare.

- Care?

- „Să nu credeţi, le spune Ioan Botezătorul, că dacă voi veţi pieri, veţi lăsa pe patriarhul Avraam fără copii!” Nu, asta nu! …N-a spus că i-a şi ridicat lui Avraam fii, ca să nu-i descurajeze, ci că: „poate să ridice”. N-a spus că poate să

facă oameni din pietre, ci ceva cu mult mai mult: rude şi fii ai lui Avraam. Ai văzut cum le-a scos din cap toate închipuirile lor trupeşti şi gândul că-şi pot găsi scăpare la strămoşi, ca să-şi pună nădejdea mântuirii lor în pocăinţă şi în curăţenie trupească şi sufletească? Ai văzut cum a dat la o parte înrudirea după trup şi a pus în locul ei înrudirea după credinţă?

„Iată securea stă la rădăcina pomilor:" Nimic mai înfricoşător decât această întorsătură de cuvinte!

Nu-i înfricoşează nici cu seceră zburătoare, nici cu dărâmarea gardului, nici cu călcarea în picioare a viei, ci cu o secure ascuţită; şi ceea ce-i mai înfricoşător este că securea stă la uşă. Pentru că adeseori iudeii nu dădeau crezare profeţilor şi ziceau: „Unde este ziua Domnului?" şi: „Să vină odată sfatul Sfântului lui Israel ca să-L cunoaştem! […]

Ioan Botezătorul le măreşte totdeauna frica, pentru a-i trezi din amorţeala lor şi a-i împinge spre pocăinţă. I-a înfricoşat că vor pierde dreptul de a se mai numi fii ai lui Avraam, că au să fie înlocuiţi cu alţii, că nenorocirile stau la uşă, că vor îndura suferinţe neînchipuit de mari. Toate acestea îndestulător de puternice să-i ridice şi pe cei căzuţi tare jos şi să-i facă să lupte. Acelaşi lucru îl arată şi Pavel când zice: „Cuvânt scurt va face Domnul în întreaga lume".

„Nu te teme, le grăieşte Ioan Botezătorul; dar, mai bine spus, teme-te, dar nu deznădăjdui! Mai ai încă nădejde de schimbare; nu-i dată sentinţa şi nici securea n-a venit să taie - pentru că ce-ar opri-o să taie când stă lângă rădăcină? - ci ca prin frica de secure să te facă mai bun şi să te pregătească să aduci rod!" De asta a şi adăugat: „Orice pom care nu face rod bun se taie şi în foc se aruncă"

Când spune „orice pom", le scoate iarăşi din minte gândul că au vreun merit pentru că au strămoşi de bun neam. „Dacă rămâi fără rod, spune Ioan Botezătorul, vei suferi o îndoită osândă, chiar dacă eşti nepotul lui Avraam, chiar dacă poţi număra printre strămoşii tăi patriarhi nenumăraţi!" Cu aceste cuvinte îi înfricoşa şi pe vameşi şi zguduia şi sufletul ostaşilor; nu-i împingea la deznădejde, dar îi scăpa de o viaţă petrecută în nepăsare. Cuvintele „care nu face rod bun" şi înfricoşau, dar aduceau şi multă mângâiere; arătau că acela care face rod scapă de orice pedeapsă.

[…] Apoi, ca să nu socoteşti că a vorbit aşa numai din smerenie, aduce dovada deosebirii dintre ei întemeiat pe fapte, spunând: „Acela vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc". Ai văzut cât de mare este înţelepciunea Botezătorului? Când predică, înfricoşătoare-i sunt cuvintele, insuflă neliniştea în sufletele celor ce-l ascultau; dar când îi trimite la Hristos, cuvintele-i sunt potolite, în stare să câştige suflete. Nu mai vorbeşte de secure, nici de pom tăiat, ars şi aruncat în foc,

nici de mânia viitoare, ci de iertare de păcate, de înlăturarea pedepsei, de dreptate, de sfinţenie, de răscumpărare, de înfiere, de frăţietate, de participarea la moştenire, de dăruirea cu îmbelşugare a Duhului Sfânt. Că pe toate acestea le-a lăsat să se înţeleagă prin cuvintele: „Vă va boteza cu Duh Sfânt“, arătând prin însăşi metafora cuvântului bogăţia harului; că n-a spus: „vă va da Duh Sfânt”, ci: „ vă va boteza cu Duh Sfânt“; iar prin cuvântul următor: „şi cu foc” scoate la iveală tot puterea şi belşugul harului”.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Matei, Ed. IDMBOR, Bucureşti - 1994)

*****

<<Precum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia proorocul: “Este glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”.

[Tâlcuire a Sfântului Maxim mărturisitorul]: Pustia este lumea aceasta, sau firea omenească, sau sufletul fiecăruia, pentru nerodirea de bunătăţi ce s-a făcut din neascultarea cea de demult. Glas al celui ce strigă se numeşte simţirea cu conştiinţa a celor greşite de către fiecare, simţire ce strigă oarecum mustrarea în adâncul inimii şi îndeamnă la pocăinţă şi la gătirea căii Domnului: iar gătirea este prefacerea obiceiurilor şi a gândurilor spre mai bine. Calea Domnului este viaţa cea îmbunătăţită după Dumnezeu. Cărările Lui sunt feluritele îndeletniciri după Dumnezeu, pe care le fac drepte cei ce după dreptate şi fără de prihană se îndeletnicesc cu fapta bună: căci, după cum se zice, nu este bun binele când nu se face bine.

Orice vale se va umple şi orice munte şi orice deal se va pleca; căile cele strâmbe se vor face drepte şi cele colţuroase, drumuri netede.

A aceluiaşi (preluare după Sfântul Maxim mărturisitorul): Vale e trupul fiecăruia, care prin multul şi năprasnicul şuvoi al patimilor se roade şi pierde legătura şi însoţirea duhovnicească pe care o are cu sufletul după legea lui Dumnezeu, care le-a legat. Prin vale se poate înţelege şi sufletul, care prin deasa şi apriga curgere a gândurilor viclene s-a scobit, lepădând prin răutate frumuseţea netezimii duhovniceşti. Aşadar, toată valea de acest fel a celor ce gătesc calea Domnului se va umple, adică va ajunge întru starea cea cuvenită prin lepădarea răutăţii şi a neştiinţei, ca şi prin venirea faptei bune şi a cunoştinţei, şi va căpăta înapoi bună cuviinţă a puterilor celor după fire.

Munte e toată cunoştinţa cu nume mincinos, ce se înalţă împotriva adevăratei cunoştinţe a lui Dumnezeu; iar măgură e toată răutatea ce răscoală asupra faptei bune.

Sau munte sunt duhurile lucrătoare ale cunoştinţei mincinoase, iar măgură - cele făcătoare de răutate. Acestea toate se vor smeri, doborâte şi dărâmate şi lepădate prin cunoştinţa şi fapta bună ce sunt potrivnice lor.

După altă înţelegere, cel ce preface deprinderea cunoştinţei mincinoase în cea a cunoştinţei adevărate, şi lucrarea răutăţii în cea a faptei bune, acesta umple scobiturile văilor prin nimicirea munţilor şi a măgurilor.

Strâmbe sunt mişcările cele împotriva firii ale simţurilor, iar drepte sunt cele după fire. Şi iarăşi: colţuroase sunt momelile ispitelor care vin fără voia noastră, iar căi netede sunt străbaterile acestora cu răbdare şi mulţumire, că mulţumirea adusă lui Dumnezeu cu răbdare netezeşte asprimea şi osteneala lor. Şi, ca s-o spunem mai pe şleau, strâmbe sunt ispitele ce ne vin de a noastră voie prin plăcere (că de multe feluri este plăcerea), la fel cum colţuroase sunt ispitele care vin, fără voia noastră, prin durere…

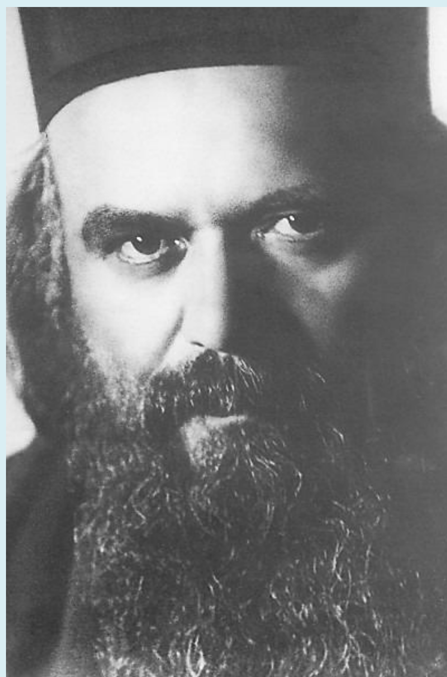
„Şi vor fi cele strâmbe drepte, şi cele colţuroase căi netede“. Obiceiurile cele strâmbe ale oamenilor stricaţi şi cugetele lor cele colţuroase vor fi îndreptate şi netezite, încât să umble neted Hristos pe ele. Sau: strâmbătatea şi grosolănia răutăţii se vor preface în dreptatea şi netezimea faptei bune. Sau altfel: strâmbătatea şi grosolănia Legii Vechi se vor preface în dreptatea şi netezimea Evangheliei. Strâmbătatea Legii Vechi este nelimpezimea şi felurimea, iar grosolănia - asprimea şi lipsa de împreună pătimire; pe de altă parte, dreptatea Evangheliei este limpezimea şi simplitatea, iar netezimea - blândeţea şi împreună pătimirea…

Prin împărţirea hainelor şi a mâncării li se insuflă ajutorarea celor săraci, duhul împărtăşirii şi al dragostei frăţeşti. Şi nu le porunceşte acum ceva mai greu, ştiind că nu peste multă vreme va legiui Hristos poruncile evanghelice…

Aşadar, pe toţi i-a îndemnat în chip potrivit, lăsând învăţătura mai desăvârşită în seama lui Hristos.>>

(Fericitul Eftimie Zigabenul, Tâlcuire la Evanghelia după Luca - Editura Cartea Ortodoxă, Bucureşti, 2006)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului

Nu există nici o înţelepciune adevărată fără iubire, nici iubire adevărată fără înţelepciune. Înţelepciunea fără iubire este înţelepciunea şarpelui, iubitoare de sine şi otrăvitoare; iubirea fără înţelepciune este o ploaie torenţială atunci când pământul uscat caută o picătură de apă a unei ploi uşoare.

Cât de nemărginită este înţelepciunea lui Dumnezeu! Nimic nu se poate asemăna cu aceasta decât dragostea lui Dumnezeu. ***Cât de mari sunt înţelepciunea şi dragostea lui Dumnezeu, dezvăluite în firea zidită!*** Dar tocmai acesta este un duh al înţelepciunii şi al iubirii, pe care Dumnezeu l-a dezvăluit prin Domnul nostru Iisus Hristos, în lucrarea mântuirii omului. ***Cât de mari sunt înţelepciunea şi dragostea lui Dumnezeu, dezvăluite în Prima Zidire!*** Dar aceasta era înţelepciunea facerii cuiva care nu există, dragostea dăruită cuiva care nu avea dragoste. Totuşi, înţelepciunea dezvăluită în Noua Zidire este înţelepciunea tămăduirii bolnavilor de moarte şi iubirea în Noua Zidire este iubirea jertfei de sine.

Încă o dată, şi încă de două ori, şi încă de mai multe ori, citeşte Evanghelia Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi potoleşte-ţi setea cu înţelepciunea şi iubirea de nespus a lui Dumnezeu. Şi vei simţi de două ori pe atât - şi de mai multe ori - sănătatea sufletului şi puterea sufletului şi bucuria vieţii.

Domnul vine în lume ca să vindece lumea, să o reînnoiască şi să o învie din morţi. Cum vine El? El vine ca un Ocârmuitor, a Cărui armată merge înainte şi după El. Mulţimea cerească se îngrămădeşte în jurul Lui, înainte şi în urmă.

- Te-ai putea aştepta să vezi un fiu de împărat în mătase şi în purpură - dar vezi acest Prunc, născut în peştera unui păstor şi înfăşat într-o iesle de vite!
- Te-ai putea aştepta să vezi un general, a cărui uşă este păzită de o mulţime de baionete pentru a-i apăra viaţa de atacurile vânzătoare şi de atacurile vrăjmaşilor - dar vezi acest Pruncuşor neînarmat şi cu întreaga intepciune, care era vânat din clipa naşterii Sale, de împăraţii pământului şi de nobili, ca şi cum ar fi vânat căprioare.
- Te-ai putea aştepta să vezi un împărat îmbrăcat în purpură, mergând într-o caleaşcă aurie şi însoţit de nobili în înveşmântare bogată. Şi vezi un simplu muncitor, care este neştiut şi despre care nu s-a auzit, cum face călătorii lungi pe poteci stâncoase, pe drumuri prăfuite şi pe cărări spinoase, chiar din Nazaret până la gura Iordanului, ca să-Şi plece capul sub mâna lui Ioan Botezătorul şi să fie botezat ca alţi oameni.

Dar unde este armata Lui? - te vei întreba. Se află în jurul Lui, în spate şi înainte. ***Ei sunt mulţimile de îngeri minunaţi, care văd în Hristos pe Ocârmuitorul şi pe Împăratul lor.***

- Ei ar dori să-L poarte în carul de luptă al heruvimilor, dar El nu va face aceasta - şi numai El singur ştie de ce nu va face aceasta - El şi Tatăl Său şi Sfântul Duh.
- Mulţimea îngerilor ar dori să-L îmbrace în soare, să-L împodobească cu stele şi să-L încingă cu curcubeie, dar El nu va face aceasta şi numai El singur ştie de ce.
- Îngerii ar dori să-I vestească sosirea cu trâmbiţe;
- **ei ar vrea, cu tăria şi puterea lor, să deschidă ochii tuturor oamenilor de pe pământ dintr-o dată, ca ei să-L poată vedea şi cunoaşte pe Domnul lor;**
- îngerii ar dori - şi le-ar sta lor în putinţă aceasta - să dea glas lemnului, şi pietrei, şi apei şi aerului, ca întreaga natură să-L poată aştepta cu strigarea: "Osana! Osana!" dar El nu va face aceasta şi numai El singur ştie de ce.

Acum şi noi ştim de ce El nu va face aceasta. El are această slavă întreagă în veşnicie. Dar El Se pogoară acum pe pământ în albia timpului, în temniţa păcatului şi a morţii, acolo unde fraţii Săi fără de număr plâng şi gem, având strâmbă judecata din pricina păcatelor lor, prăbuşindu-se în moarte. El a intrat în tabăra vrăjmaşului şi, luând chip de rob, întocmai ca şi alţi robi, lucrează cu

chibzuinţă şi înţelepciune pentru a prinde şi a lega pe cei ce ocârmuiesc temniţele şi pentru a-i slobozi pe fraţii Săi robi, ridicându-i în Împărăţia lui Dumnezeu şi a îngerilor fără de moarte.

Aceste cete de îngeri, Lui îi erau pururea văzute, dar, pentru alţii, aceştia străluceau doar ici şi colo, ca nişte scăpărări de lumină ce vine de la soare, de după nori groşi.

În viaţa Sa pământească, au existat în principal trei începuturi.
Unul a fost însemnat de zămislirea şi naşterea Sa, al doilea, de botezul Său şi al treilea de Învierea Sa.

- *Primul început arată venirea Sa în lume,*
- *al doilea, propovăduirea Sa în lume prin cuvânt şi faptă (căci El şi pe vremea când era copil propovăduia şi făcea minuni, dar aceasta se făcea în taină, nespus şi nevăzut) şi*
- *al treilea, întemeierea Împărăţiei Sale fără de moarte.*

În vremea primului şi ultimului început, îngerii s-au făcut văzuţi şi altora. La cel de-al doilea început, la botezul Său, S-a arătat Sfânta Treime în întregul Ei. Dar cel de-al doilea început a avut ca părtaş un înger. S-a arătat un înger: nu un înger fără de trup, ci un om cu numele Ioan, fiul preotului Zaharia şi al femeii sale Elisabeta. El nu era înger ca alţi îngeri, ci a fost numit înger de către proorocul: "***Iată, Eu trimit pe îngerul meu şi va găti calea înaintea feţei Mele***" (Maleahi 3:1).

Cu această proorocire îşi începe Evanghelia sa, sfântul Evanghelist Marcu. Şi aceasta este o taină minunată. Fiecare dintre Evanghelişti foloseşte un anumit început. Evanghelistul Ioan începe din veşnicie. Matei începe de la Avraam; Luca începe cu naşterea Mântuitorului pe pământ; Marcu începe cu botezul în râul Iordanului. ***De ce nu încep toţi Evangheliştii la fel?***

Spuneţi-mi atunci, unde se află acest început unic al lui Iisus Hristos? Este greu să vorbeşti despre începuturile unui lucru lipsit de viaţă, dar este cu atât mai greu să vorbeşti despre un om viu, fără să vorbeşti despre Dătătorul de viaţă, de la care întreaga viaţă şi-a primit începutul.

În realitatea pe care ne-o înfăţişează Evangheliştii, şi în fiecare dintre noi, se află aceste patru începuturi, pe care le pricepem fie cu mintea, fie cu simţirea. Unul este începutul nostru intru Dumnezeu, următorul se află în strămoşii noştri, al treilea, în părinţii noştri şi al patrulea, la vremea când începem să arătăm cea mai mare lucrare a noastră în această lume. Dar Hristos are un al cincilea început, în legătură cu fiecare dintre noi.

Cu alte cuvinte, ***începutul lui Iisus Hristos şi Fiul lui Dumnezeu şi al Evangheliei Sale pentru noi este:***

- *atunci când El vine la viaţă în inimile şi minţile noastre, ca singur Mântuitor al nostru;*
- *când El încetează să mai fie înlăuntrul nostru doar o lampă aurie, neaprinsă, plină cu ulei şi care, fiind aprinsă, începe să lumineze şi să încălzească întreaga noastră fiinţă;*
- *atunci El începe să fie pâinea noastră zilnică, fără de care nu petrecem nici măcar o singură zi;*
- *atunci când El începe să fie pentru noi de mai mare preţ decât întreaga lume, decât toate lucrurile cele bune, decât rudeniile şi prietenii, şi mai scump decât însăşi viaţa noastră pământească.*

Acesta este, pentru noi, adevăratul început al lui Iisus Hristos. Numai atunci ne va sta în putinţă să înţelegem celelalte patru începuturi pomenite de către cei patru Evanghelişti.

Evanghelistul Marcu îşi începe Evanghelia sa cu începutul propovăduirii în lume a lui Hristos, şi preoţia Sa în lume. Şi el îndată întăreşte profeţia proorocului Maleahi despre Ioan Înaintemergătorul, ca înger care va merge înaintea feţei Domnului.

De ce proorocul şi Evanghelistul îl numesc pe Ioan înger, când el nu era înger, ci om?

- *Mai întâi pentru ca Ioan a fost, în viaţa sa, ca un înger ceresc, dintre toţi oamenii, apropiindu-se cel mai mult de viaţa îngerilor.*
- *În al doilea rând, pentru că trebuia să fie limpede învăţătură, că scopul preoţiei pământeşti a lui Hristos era de a face îngeri din oameni - din oameni muritori şi păcătoşi, din oameni după firea lor înrobită, de a face fiinţe libere în mod firesc, fără de moarte şi fără de păcat, întocmai ca sfinţii îngeri din cer.*

În ce fel era Ioan ca un înger?

- Mai întâi, în ascultarea sa faţă de Dumnezeu;
- în al doilea rând, în libertatea sa faţă de lume şi,
- în al treilea rând, în lipsa sa de griji pentru viaţa sa trupească.

Cea dintâi este de cea mai mare însemnătate pentru lume, a doua decurge din prima şi a treia din a doua. **Îngerii sunt ascultători desăvârşiţi faţă de Dumnezeu.** ***În fiecare zi, tainele de negrăit ale înţelepciunii, puterii şi iubirii***

lui Dumnezeu li se dezvăluie şi ascultarea lor faţă de Ziditorul lor nu este silită, ci izvorăşte din bucurie şi smerenie.

Şi Sfântul Ioan a făcut ascultare desăvârşită faţă de Dumnezeu de la vârsta cea mai fragedă. Născut din părinţi trecuţi cu vârsta, el a rămas devreme fără de părinţi, fiind lăsat în grija lui Dumnezeu ca singur Părinte al său, singurul său sprijin şi singura lui iubire.

Tatăl său a fost preot şi probabil că prin aceasta şi-a întărit cunoaşterea lui Dumnezeu. Zămislirea sa în pântecele bătrân şi fără rod al maicii sale, prin puterea şi voia lui Dumnezeu, nu i-ar fi putut rămâne necunoscută.

Dacă evanghelistul Luca cunoştea minunată poveste a zămislirii lui Ioan, cu atât mai mult trebuie să o fi cunoscut Ioan. El ştia că îngerul lui Dumnezeu îi vestise naşterea şi cunoştea cu adevărat cuvintele prooroceşti ale îngerului: "***Va fi mare înaintea Domnului ... şi încă din pântecele mamei sale se va umple de Duhul Sfânt ... şi va merge înaintea Lui cu duhul şi cu puterea lui Ilie***" (Luca 1:15-17).

Toate acestea erau înfipte în inima tânărului Ioan, atât de adânc, ca şi cum ar fi fost săpate pe o bucată de piatră. Dumnezeu a dat la iveală feţele cele mai importante ale vieţii sale, de la vârsta sa cea mai fragedă şi el trebuie să fi desluşit limpede ce avea de făcut şi cel fel de viaţă trebuia să aibă. El s-a retras îndată în pustie (Luca 1:80) pentru a se deprinde, zi şi noapte, cu duhul său intru voia Dumnezeului celui viu. El s-a lăsat întru totul în voia lui Dumnezeu şi Îl căuta pe El pentru toate lucrurile. El nu avea nevoie să fie învăţat de către oameni, deoarece El - de la care oamenii primiseră cea mai mare cunoaştere, pe care a transmis-o şi la alţii - a vorbit cu Ioan în chip nemijlocit, şi i-a dezvăluit nemijlocit voia Lui. Şi astfel, ***find retras din lume, Ioan a stat de vorbă cu Dumnezeu, aşa cum fac îngerii cei din cer. Şi, întocmai ca îngerii, el a băut chiar din izvorul înţelepciunii, puterii şi dragostei şi, din această pricină, proorocul l-a numit înger.***

Iarăşi, ***Ioan era ca un înger din cer, simţindu-se liber faţă de lume şi faţă de oameni.*** Lumea era ca ţărâna pentru el, mâniindu-se uneori faţă de unii sau de alţii, rămânând totuşi doar ţărână. Pentru el, oamenii erau o turmă aflată în neorânduială, care se pierduseră de păstorul lor.

Ce sunt lumea şi omul înaintea puterii atotcuprinzătoare a Dumnezeului Celui viu? Care sunt puterea şi lauda lor şi cât de primejdioşi sunt ei? Ei sunt ca o spumă deasupra unei mari adânci. Lumea nu poate da nimic bun oamenilor, decât numai dacă iau acel bun de la Dumnezeu, nici nu poate să facă vreun rău omului înaintea lui Dumnezeu sau fără îngăduinţa Lui. ***Atunci, de ce trebuie***

omul să se înjosească în faţa lumii? De ce trebuia să aştepte Ioan ceva de la oamenii care luaseră de la Dumnezeu, şi erau datori faţă de El? De ce trebuie el să se teamă de oameni, când întreaga lume trăieşte în frică şi respiră cu frică?

Pentru că Ioan, ca un înger al lui Dumnezeu, nu era legat de lume în nici un chip, nici în chipul cel mai puţin înfricoşat al ei. De aceea Ioan s-a mâniat nepătimaş împotriva înţelepţilor Ierusalimului, înaintea cărora lumea se închină ca în faţa idolilor: "***Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie?***" (Luca 3:7) şi l-a mustrat pe Irod pentru toate relele pe care le-a făcut Irod (Luca 3:19). ***Ioan nu a ţinut seama de nimeni decât de Dumnezeul Cel viu şi de voia Lui cea sfântă. El nu făcea nici o deosebire între oameni, nici după hainele lor, nici după cinstea şi puterea lor, învăţătura lor, bogăţia ori vârsta lor - el îi deosebea numai după sufletul lor.*** Ochii lui nu-i vedeau pe oamenii cei trupeşti, ci sufletele lor goale, care se ascund ochilor celorlalţi prin învelişul trupului. O asemenea libertate faţă de lume şi faţă de oameni o au numai îngerii lui Dumnezeu, şi pentru aceasta proorocul l-a numit înger.

Iarăşi, ***Ioan era asemenea îngerilor, fiind liber de orice grijă pentru viaţa sa pământească.*** Îngerii nu sunt fiinţe trupeşti ca oamenii, ci ei sunt înveşmântaţi în strălucirea fiinţei lor - a trupurilor lor cereşti (I Corinteni 15:40). Îngerii sunt cu totul lipsiţi de orice grijă faţă de ei. Nu-i oboseşte pe ei grija pentru ce vor mânca, ori bea, ori îmbrăca. Slujindu-I lui Dumnezeu, ei ştiu că Dumnezeu le va da mâncare şi băutură şi haine.

Cine este acel gospodar pământesc care şi-ar lăsa slujitorii săi credincioşi să flămânzească şi să umble goi? Cu atât mai mult Se îngrijeşte Dumnezeu de slujitorii Săi credincioşi!"***Cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot?***" (Matei 6:27).

Suntem înconjuraţi de Dumnezeu mai mult decât de aer şi de soare. El ştie din ce suntem făcuţi şi nevoile noastre Îi sunt cunoscute şi El ne împlineşte nevoile zi de zi. ***De ce nu pot toţi oamenii să-şi dea seama de aceasta? Dar, atunci, cum au apărut lipsurile şi foamea? De ce le îngăduie Dumnezeu? Pentru că Dumnezeu Se îngrijeşte să ne hrănească nu numai trupurile, ci şi sufletele, şi experienţa arată că foamea trupească poate hrăni uneori sufletul.*** Dovada cea mai limpede pentru aceasta, este postirea. Un trup, care este în general hrănit din destul, arată un suflet în întregime gol. ***Cel ce posteşte cu trupul îşi hrăneşte sufletul. Cu cât un om se obişnuieşte să postească, cu atât are mai puţine griji pentru trupul său şi are bucurii mai mari în sufletul său.*** Aceasta nu se cunoaşte din auzite; această făptuire se lămureşte de la sine, numai când omul încearcă şi aduce pururea postirea în viaţa sa.

Aşa cum au trăit toţi sfinţii bărbaţi, nu printr-o înţelepciune adunată din cărţi, ci încercând aceste realităţi, tot aşa a trăit şi Sfântul Ioan.

- *El a învăţat să fie liber de griji faţă de viaţă sa trupească, nu citind cărţi şi ascultând bărbaţi înţelepţi care "spun", dar nu "spun cum", ci făcându-şi obiceiul de a fi liber de griji.*
- *El postea şi a văzut că omul poate trăi nu numai fără toate acele mâncăruri care pricinuiesc dureri, dar şi fără pâine.*
- *Ioan s-a hrănit cu "lăcuste" şi cu miere sălbatică, "lăcustele" găsindu-le prin puţina vegetaţie a pustiei şi "mierea sălbatică" era mierea amară a albinelor sălbatice.*
- *El nu a băut vin deloc, nici vreo băutură tare.*

Şi totuşi nu se spune că a dus vreodată lipsă de hrană sau băutură. Nu lăcustele şi mierea sălbatică îl hrăneau pe el, ci puterea lui Dumnezeu, care i-a fost dată slujitorului Său credincios prin aceste mijloace. "***'Mâncare îngerească a mâncat omul***" (Psalm 77:29). Aşa se întâmplă în general cu cei credincioşi şi ascultători, pe când cei necredincioşi şi neascultători au nevoie de multe leacuri pentru hrana lor bogată. Mâncărurile bogate ale celor fără de credinţă şi neascultători nu dau hrană trupurilor lor, ci împovărare, mânie şi boală.

Ioan nu şi-a făcut griji nici pentru, unde să locuiască, nici pentru ce să îmbrace. Sălaşul său era pustia, acoperită de bolta cerească şi avea straie din păr de cămilă şi cingătoare din piele.

Şi Ilie era încins cu o cingătoare din piele, semnificând moartea patimilor şi graba de a împlini Voia lui Dumnezeu.

Şi încălţăminte? Şi fes? Dacă mergi destul de mult fără papuci, picioarele devin ca papucii. Şi dacă mergi destul de mult cu capul descoperit sub bolta înstelată, cununa mare de stele devine mai potrivită podoabă a capului decât un fes strâns pe cap.

El a văzut sufletul său, înveşmântat mai degrabă în mantii strălucitoare ca soarele, aparţinând îngerilor din cer, decât în stricăciunea trupească - probabil că el, ca şi Apostolul Pavel, ***nu ştia dacă se afla în trup sau în afara trupului*** (II Corinteni 12:3-4). El se odihnea şi dormea fie sub cerul liber, fie într-una dintre multele peşteri din sălbăticia Transiordanei.

Dar ce însemna aceasta pentru el, când sufletul său putea să se odihnească la pieptul împărătesc al Făcătorului ceresc? În preajma lui se aflau vipere veninoase şi lei flămânzi. Dar el nu se temea de ele, deoarece ştia că Ochiul

atoatevăzător îl supraveghea. De ce s-ar fi temut de ele, când acestea nu-i puteau răni sufletul? El se vedea pe sine cu ochii sufletului, nu cu cei ai trupului.

Oamenii care se văd numai cu ochii trupului se silesc numai pentru trup, caută trândăvirea pentru trupurile lor, poartă de grijă trupurilor lor. Sfântul Ioan era liber de toate grijile pământeşti. ***El avea grijă numai de sufletul lui şi de voia lui Dumnezeu, care era singura lege şi singurul cârmuitor al sufletului său. În aceasta, el era întocmai ca şi îngerii din cer şi pentru aceasta proorocul l-a numit înger.***

(***Sfântul Grigorie Teologul spune: "Ostenitorul, slăbindu-şi trupul, îşi slăbeşte păcatul; el se străduieşte să ajungă fără trup, omorându-şi ceea ce este muritor prin ceea ce este fără de moarte."***)

Mai sunt şi alte proorociri cu privire la Sfântul Ioan.

Marele prooroc Isaia l-a numit un glas care strigă: "***În pustiu gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Sale***" (cf. Isaia 40:3). În timp ce proorocirea de mai înainte arată mai mult firea Sfântului, aceasta arată la chipul lucrării sale, al menirii sale. Atunci, cum trebuia să fie lucrarea sa? Să fie un glas care strigă în pustie, care va atenţiona oamenii şi va pregăti calea pentru Domnul.

- Prin "pustie" înţelegem, mai întâi, deşertul de dincolo de Iordan, de unde a venit puternicul Înaintemergător al lui Hristos, făcând cunoscută omenirii atenţionarea, mai înainte de vreme:
  Pocăiţi-vă!
  Doamne, mânia este prea multă!
  Doamne, securea stă aşezată la rădăcina pomului!
  Doamne, fiecare pom fără rod va fi tăiat şi aruncat în foc!
  Doamne, vine Unul mai mare decât mine, care va face minuni!
  Doamne, El va arde pleava în focul cel veşnic!
  Pocăiţi-vă!
- Prin "pustie", mai înţelegem întreaga lume şi întreaga istorie a lumii, cuprinsă de stricăciunea păcatului ca de tuberculoză. Înaintemergătorul a fost prima rândunică a unei primăveri noi. Dar el nu a fost nici soarele strălucitor de primăvară, nici mireasma primăverii, nici cântarea de primăvară - el a fost numai trâmbiţaşul, care a trezit pe cei care dormeau somnul cel lung al iernii. El a fost numai vestitorul primăverii, Domnul Hristos fiind Primăvara însăşi.
- Prin "pustie" mai înţelegem sufletele oamenilor până în vremea aceasta, care au fost despărţite de Dumnezeu şi se află cufundate în întunericul morţii, aşa cum un râu s-a pierdut în nisipul deşertului.

Sfântul Ioan este cel care ne trezeşte conştiinţele, ca şi cum ar trage un rău înspre soare, şi Hristos este Soarele. Conştiinţa este înaintaşul dragostei, aşa cum Ioan este al lui Hristos.

"***Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Sale.***" ***Cum? Pocăiţi-vă şi mărturisiţi-vă păcatele.*** Faceţi aceste două lucruri grabnic, pentru că vine Domnul. El va bate la uşa fiecărui suflet. ***Cel care se pocăieşte şi se mărturiseşte va ţine uşa sufletului său deschisă şi Domnul va intra, aducând viaţa cea veşnică.*** Dar uşa celui care nu se pocăieşte şi nu-şi mărturiseşte păcatele, fiind întinat de păcat, va rămâne închisă. Şi Domnul va trece pe lângă el. Dar securea şi focul vin pe urma Lui, întocmai aşa cum primăvara merge înaintea Lui cu soarele său, cu mireasma şi cu cântecul său. ***Calea Domnului şi căile Sale sunt sufletele oamenilor; locurile rele sunt păcatele celor fără de lege.***

Ce se înţelege prin "gătiţi calea Domnului" este lămurit mai departe de către proorocul Isaia în aceste cuvinte: "***Toată valea să se umple şi tot muntele şi dealul să se plece***" (Isaia 40:4). Aceasta înseamnă: ***tot ceea ce tu crezi că este josnic şi de lepădat, se va ridica în înălţimi şi tot ceea ce crezi că este măreţ şi puternic se va coborî.*** Sau, cu alte cuvinte: ***ai gândit că Dumnezeu este ca o vale joasă, deşi El este cea mai mare înălţime; şi tu ai gândit că lumea materialnică se află la cea mai mare înălţime, pe când ea este josnică, un scăunaş la picioarele lui Dumnezeu. Păcatul a răsturnat întreaga lume cu susul în jos. Lepădaţi păcatul şi lumea va sta din nou drept în picioare. Aşadar, pocăiţi-vă şi mărturisiţi-vă păcatele şi botezaţi-vă cu botezul pocăinţei pentru iertarea păcatelor.***

Ioan a botezat în pustie şi a propovăduit botezul pocăinţei pentru iertarea păcatelor. ***În ce chip este Ioan înaintemergătorul lui Hristos? Numai în felul acesta: că a apărut în lume cu câteva luni înaintea lui Hristos?*** Nu; ci prin propovăduirea şi preoţia sa, prin care a pregătit oamenii să aştepte venirea lui Hristos.

Întreaga sa propovăduire era o chemare a oamenilor la pocăinţă; toată preoţia sa era botezul pocăinţei, pentru iertarea păcatelor. Această pocăinţă, pe care o propovăduia Ioan, trebuie să aibă loc înaintea mărturisirii păcatelor; botezul pe care îl săvârşea Ioan urmează iertării păcatelor.

Pocăinţa, mărturisirea şi botezul cu apă erau săvârşite de către Ioan, dar iertarea păcatelor nu se afla în puterea sa. Numai Hristos putea ierta păcatele. Chiar Ioan a recunoscut şi a spus aceasta zicând: "***Eu vă botez cu apă ... dar ... El vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc***" (Luca 3:16). Prin aceasta Ioan a arătat că el, cu botezul său, doar pregătea oamenii pentru botezul lui Hristos. Botezul lui era

mai mult un simbol şi adevăratul botez era al lui Hristos, prin care omul se curăţa de păcate şi se face o făptură nouă, este făcut fiu al lui Dumnezeu prin adopţie şi se numără printre cetăţenii drepţi ai Împărăţiei cereşti.

Ioan, proorocul din pustie, cunoştea cele mai ascunse adâncimi ale firii omului: toate slăbiciunile, aplecările spre rău şi firea schimbătoare. El a învăţat aceasta în timpul celor treizeci de ani de singurătate în pustie. Cunoscându-se pe sine însuşi, el a ajuns să cunoască întreaga lume şi tot ceea ce se poate întâmpla - şi se întâmplă în ea. ***Lupta sa biruitoare cu sine însuşi, i-a adus o cunoaştere fără margini a firii omului.*** De aceea el vine acum înaintea oamenilor cu libertatea unei biruinţe.

Cunoaşterea sa nu a venit din cărţi, ci este nemijlocită, de la Dumnezeu, prin propria sa aflare şi trăire. Înseamnă că propovăduirea sa are un caracter foarte pământesc. El nu are încredere în cuvântul oamenilor. Chiar atunci când un om se mărturiseşte cu sinceritate şi îşi arată în chip curat pocăinţa pentru păcatele pe care le-a săvârşit, Ioan nu-l crede de îndată, pentru că el cunoaşte slăbiciunea şi schimbarea firii omului. Ioan ştie aceasta şi se străduieşte din toate puterile să lămurească deplin faptul că cei ce se pocăiesc trebuie să vină cu fapte în sprijinul vorbelor lor. Prin îngăduinţa îndelungată, păcatul s-a făcut un obicei. Acum, faptele cele bune trebuie să se facă obişnuite, şi aceasta se poate întâmpla numai prin îndelunga trăire în faptele cele bune.

Petru Damaschinul spune: "Obiceiurile cele bune şi cele rele sunt combustibilul timpului aşa cum este lemnul pentru foc." Aşadar, Ioan, privind cu îndoială pe cei ce se pocăiesc "pe moment", strigă către ei: "***Faceţi, dar, roade vrednice de pocăinţă!***" (Luca 3:8).

Ioan le strigă fariseilor, saducheilor şi cărturarilor mândri ai Ierusalimului, care sunt lăudaţi, fiind urmaşi ai lui Avraam: "***Nu începeţi a zice în voi înşivă: Avem tată pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam***." (Luca 3:8). Gândurile păcătoase şi cugetarea păcătoasă lăuntrică sunt rădăcina răului ascuns din om, de la care urmează tot păcatul slobod.

La ce ajută cuvintele de pocăinţă, dacă un om continuă, în inima lui, să gândească şi să vorbească rău? Gândurile rele şi cuvintele urâte dinlăuntrul nostru nu sunt numai gânduri şi vorbe, ci fapte rele, înainte de a se arăta ele în afară ca fapte rele.

Un şarpe cu venin în dinţi este un şarpe veninos, indiferent dacă muşcă sau nu; chiar şi atunci când nu muşcă tot şarpe veninos este şi nu un porumbel nevinovat.

Cuvintele "***Dumnezeu poate şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam***" au multe înţelesuri. Dumnezeu are într-adevăr puterea să facă pentru Sine oameni din piatră, cum, şi când doreşte El. Şi astfel, Ioan le arată înţelepţilor poporului din Ierusalim pe oamenii simpli, plini de căinţă pe care ei nu-i puteau suferi, ca pe nişte morţi şi pietre nelucrătoare. Din aceşti oameni simpli, Dumnezeu urmează să ridice către El Apostoli, Evanghelişti, sfinţi şi biruitori; şi pe înţelepţii poporului, care strălucesc ca o lumină pământească, trecătoare şi mincinoasă, Dumnezeu îi va alunga, dacă nu aduc roade vrednice de pocăinţă.

Dumnezeu mai poate să-i schimbe în slujitori ai Săi pe necredincioşii care se pleacă în faţa lemnului şi pietrei fără de viaţă. În deşert calcă peste înţelepţii lui Israel, că peste lucruri necurate şi nevrednice pentru cer şi pământ; dacă aceiaşi înţelepţi nu se arată, prin lucrările lor, a fi copii ai lui Avraam, întocmai ca dreptul şi credinciosul Avraam. Dumnezeu va face slujitori credincioşi din păgâni, aşa cum păgânii au făcut zei din piatră. Şi în cele din urmă, înţelepţii lumii acesteia să nu se grozăvească cu cunoaşterea legilor pământeşti şi a legii lui Dumnezeu, atâta vreme cât inimile lor sunt învârtoşate ca piatra. Într-adevăr, cât timp inimile lor se află în această stare, minţile lor, care sunt pline peste măsură cu toate felurile de cunoştinţe, îi vor duce în chip nemijlocit în focul cel veşnic. Ei s-au obişnuit să aprecieze că învăţarea de unul singur este de mare vrednicie, negândindu-se deloc la inimă - fiind chiar mândri de învârtoşarea inimilor lor.

Dar Dumnezeu poate folosi inima ca punct de plecare pentru mântuirea omului - inima şi nu mintea - aşa cum a spus Domnul prin proorocul: "***Vă voi da inimă nouă şi duh nou vă voi da; voi lua din trupul vostru inima cea de piatră şi vă voi da inimă de carne***" (Iezechiel 36:26). O mare de învăţătură nu era în stare să înmoaie inimile lor. Dar Dumnezeu poate înmuia inimile celor ce se pocăiesc cu adevărat. Aşa cum se topeşte ceara de faţa focului, prin harul Său, El va lumina minţile lor cu toată cunoaşterea care le este de folos, încălzindu-le şi luminându-le inimile credincioşilor Săi.

Astfel, Ioan îi învaţă pe "cărturarii" îndărătnici ai Ierusalimului, că ei ar trebui să arate în cărţile lor, pocăinţa lor cea curată. Şi cea mai mare lucrare pe care ar putea-o face aceşti oameni mândri şi dispreţuitori faţă de alţi oameni, ar fi să se lepede de gândirea lor semeaţă şi de zicerea din inima lor, că ei sunt copiii lui Avraam.

De la alţii, Ioan cere alte roade de pocăinţă, ca de exemplu: "***Cel ce are două haine să dea celui ce nu are şi cel ce are bucate să facă asemenea***" (Luca 3:11). ***Ioan ştie că aceştia care se pocăiesc sunt împresuraţi de obiceiuri rele: că, având două haine, ei vor umbla după o a treia; că, având mai multă hrană decât le este de trebuinţă, ei nu o vor împărţi cu săracii, ci vor aduna şi mai***

multă. De aceea, el îi aduce în situaţia de a deprinde obiceiuri noi: de a face milostenie, de a ajuta pe cei săraci, de a dărui şi de a împărţi, pentru ca inimile lor strâmte să se deschidă şi să simtă dragostea frăţească a omului şi pe cea părintească a lui Dumnezeu, în care Cel Care este mai puternic decât Ioan, îi va trece prin botezul cu Duhul Sfânt şi cu foc.

Ioan spune vameşilor despre alte roade de pocăinţă, nimerite pentru felul lor rău de a se îmbogăţi, luând de la oameni mai mult decât măsura pe care o cerea legea. Acest obicei s-a înfipt adânc în inima lor, aşa că ei, prin bogăţiile pe care le dobândiseră, erau la fel de mândri cum erau înţelepţii Ierusalimului de înţelepciunea lor; atât unii, cât şi alţii se bizuiau pe nedreptate. Cum şi-ar fi putut arăta mai bine pocăinţa, decât lepădându-se de aplecările lor cele rele şi îmbrăţişând litera legii? De aceea înţeleptul Ioan le dă leacurile potrivite pentru boala lor.

Ce îi sfătuieşte Ioan pe soldaţi să facă? "***Să nu asupriţi pe nimeni, nici să învinuiţi pe nedrept, şi să fiţi mulţumiţi cu solda voastră***" (Luca 3:14). Iarăşi, leacul potrivit pentru boală. Un om înarmat nu este pregătit decât pentru război. Armele îl îndeamnă la aceasta. Pentru a săvârşi o faptă de război, el trebuie să plăsmuiască o închipuire pentru îndreptăţirea acesteia, atât pentru propria sa conştiinţă, cât şi pentru lume: de aici, înseamnă că un om înarmat obişnuieşte să defăimeze pe alţii şi se plânge că primeşte bani puţini. Pentru ca pocăinţa unui soldat să dea roadă îndelungată, el trebuie să se lepede de aplecările sale cele rele: război, defăimare şi nemulţumire pentru leafa sa.

Tot ceea ce sfătuieşte Sfântul Ioan pentru roada de pocăinţă, nu este destul pentru mântuirea sufletului de păcat, dar este destul pentru a-i învrednici pe oameni să se arate în faţa lui Hristos. Apoi, ***menirea Înaintemergătorului era de a-i atenţiona pe oameni, chiar şi într-o mică măsură, ca să se curăţească şi să se facă vrednici să se arate înaintea feţei Dumnezeieşti a Mântuitorului.***

Văzându-l pe înfricoşătorul prooroc, către care se îmbulzea tot pământul Iudeii şi al Ierusalimului, şi ascultându-i strigătele neştiute de îndemnare şi înfricoşare cu securea şi cu focul, oamenii îl întrebau:
"Cine eşti tu?" Nu eşti tu Hristosul care trebuie să vină?
"Nu sunt eu Hristosul", a fost răspunsul lui Ioan.
"Eşti Ilie?"
"Nu sunt."
"Dar cine eşti?" (Ioan 1:20-23)
"Eu sunt glasul celui care strigă în pustie: 'Indreptaţi calea Domnului!'"

Şi Ioan a recunoscut şi a mărturisit cu smerenie: "***Cel Care vine după mine, Care înainte de mine a fost şi căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintei.***" (Ioan 1:27).

Hristos vine să-i înveţe pe oameni smerenia, pe care ei o uitaseră şi ascultarea, pe care ei o încălcaseră. El ne dă o pildă desăvârşită de smerenie şi ascultare faţă de Tatăl ceresc. Şi Înaintemergătorul Său ne învaţă prin pildele sale de smerenie şi ascultare - prin smerenia şi ascultarea sa, fără de păcat faţă de Hristos.

Oamenii care nu au smerenie ori ascultare, nu au nici un fel de înţelepciune ori dragoste. Şi cel care nu le are pe acestea nu-L are pe Dumnezeu. Şi cel care nu-L are pe Dumnezeu nu se are nici pe sine, ci este ca şi cum nu ar exista, aflându-se în întuneric şi în umbra morţii.

Dacă cineva dintre noi ar spune: Hristos este o pildă prea desăvârşită pentru mine; nu pot privi la El - atunci există Ioan Înaintemergătorul care este, ca un om obişnuit, mai aproape de muritori. Să privească la smerenia şi ascultarea lui Ioan.

Dar, vai, dacă un om nu vrea să lucreze binele, el va găsi mereu o pricină pentru aceasta. ***Dar cel care caută să arunce lumină asupra existenţei sale jalnice pe pământ, o va găsi cu bucurie în steaua lui Ioan Înaintemergătorul.***

Acesta este un om fericit, căci steaua aceea, întocmai ca şi steaua care i-a condus pe craii de la răsărit până la Betleem, îl va conduce la Soarele cel mai strălucitor, Domnul nostru Iisus Hristos, care este lauda îngerilor şi mântuirea oamenilor, acum şi pururea şi-n vecii vecilor.

De aceea Lui I se cuvine slava şi închinăciunea, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi-n veci vecilor.

Amin.

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului

Harul Duhului Sfânt, Ce Se pogoară la botez, pecetluieşte lăuntricele prefaceri ale inimii şi mişcări ale duhului, şi plăsmuieşte din ele noul om lăuntric

Acum este duminica dinainte de praznicul Luminilor, adică al Botezului Domnului; duminica următoare se numeşte duminica de după Luminare sau de după Botez; între ele se află Botezul Domnului. Toate trei, ţinându-ne luarea-aminte pironită de Sfântul Botez, ne şi înclină să cugetăm la el. Să cugetăm, deci, la Sfântul Botez!

Data trecută, de Anul nou, căutând noul, am găsit în noi înşine singura noutate - în fiinţarea cea nouă, în viaţa cea înnoită, altfel spus în renaşterea în Domnul Iisus Hristos, cu harul Duhului Celui Sfânt, prin Sfântul Botez. Aşadar nu va fi fără de cale să lămurim acum ce fel de naştere nouă este aceasta şi în ce stă ea?

Cugetând la Sfânta Taină a Botezului, Sfântul Apostol Pavel asemuieşte puterea lui cea ascunsă cu moartea şi cu învierea Domnului. ***Cufundându-ne în baia botezului, zice el, murim, iar ieşind din ea înviem; murim pentru viaţa cea trupească şi păcătoasă şi înviem pentru viaţa duhovnicească, sfântă şi plăcută lui Dumnezeu - au nu ştiţi că toţi câţi în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte prin botez pentru ca, precum Hristos a înviat din morţi prin slava Tatălui, aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieţii... Omul nostru cel vechi a fost răstignit***

împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului (Rom. 6, 3, 6).

După cum Domnul înviat este luminos, şi firea noastră, înnoindu-se cu harul Sfântului Duh prin baia celei de-a doua naşteri, este luminoasă. Dar să nu credeţi, fraţilor, că totul face aici doar harul, lucrând numai pe dinafară sau într-un fel mecanic! Nu! ***Lucrarea aceasta mântuitoare se săvârşeşte în chip nevăzut înlăuntrul omului; harul Duhului, care s-a pogorât la botez, pecetluieşte prin sine un şir de lăuntrice schimbări ale inimii şi mişcări ale duhului, plăsmuind în noi din ele omul cel nou, omul ascuns al inimii.*** De aceea ***Sfântul Apostol Petru numeşte botezul deschiderea cugetului bun către Dumnezeu***, având în vedere prin aceasta formarea unui caracter moral aparte, tare prin har. Ce şi cum poate şi trebuie să aibă loc aici, vă voi lămuri prin câteva idei.

Făcându-1 pe om după chipul şi după asemănarea Sa, Domnul, Cel atot-milostiv, i-a arătat prin aceasta că scopul său ultim stă în împărtăşirea cât se poate de lăuntrică cu El, ocrotind acest scop şi prin anumite condiţii ajutătoare.

El a pus calea către atingerea acestui scop în împlinirea plină de râvnă a sfintei Sale voi, pe care a întipărit-o în conştiinţa curată şi neîntinată a celui dintâi om, însă nu 1-a legat în ce priveşte orientarea activităţii lui, ci i-a dăruit libertatea de a acţiona aşa cum vrea, după bunul plac, aşa încât el singur, de bunăvoie şi nesilit de nimeni, să se hotărască a umbla fară abatere în voia lui Dumnezeu, cunoscută lui. Iar ***pentru ca omul să aibă putinţa de a ţine în frâu propria libertate, El a înrădăcinat frica de Dumnezeu - altfel spus simţământul atârnării desăvârşite de Dumnezeu, Atotţiitorul, Atotpurtătorul de grijă şi Atotrăsplătitorul - în duh, unde sălăşluieşte şi libertatea.***

Iată toate elementele vieţii noastre duhovniceşti, după rânduiala de la început. Unindu-se, ele formează o persoană unitară, moral-duhovnicească, a cărei viaţă trebuie să se zidească şi săvârşească în aşa fel ca, pătrunsă de simţământul desăvârşitei atârnări de Dumnezeu, să se hotărască singură, de bunăvoie, a umbla fară abatere în sfânta voie dumnezeiască, aşa cum i-o lămureşte conştiinţa, cu încredinţarea că în schimb va rămâne în împărtăşire cât se poate de lăuntrică cu Dumnezeu, Care este Izvorul vieţii, şi că va fi fericit în El. Asta este menirea omului, şi dacă nu ar fi fost căderea, viaţa lui ar fi curs mereu aşa cum are ea loc totdeauna la sfinţii îngeri.

Căderea a stricat rânduiala lăuntrică a vieţii duhovniceşti. Omul a căzut de la Dumnezeu, şi împărtăşirea nemijlocită cu El s-a curmat, simţământul atârnării de El a amorţit sau a slăbit, şi omul n-a mai avut putere să ţină în frâu propria libertate, ce nu mai năzuia deja în urma voii lui Dumnezeu, cu atât mai mult cu

cât şi conştiinţa fie că încetase de tot să-i mai tâlcuiască voia lui Dumnezeu, fie începuse s-o tâlcuiască strâmb. Aşa s-au dezbinat elementele vieţii duhovniceşti - şi a pierit viaţa duhovnicească.

între timp, firea omului a rămas aceeaşi, şi menirea lui aşijderea. Ca atare, reaşezarea lui nu putea să se săvârşească într-un alt chip decât prin reaşezarea puterilor lui duhovniceşti primordiale şi prin readucerea lor la relaţiile reciproce care le-au fost menite. Tocmai aceasta săvârşeşte Taina Botezului după cuvenita pregătire printr-un şir de schimbări lăuntrice.

Ca să vă lămuriţi, vă voi da un exemplu. Sfântul Apostol Petru propovăduieşte în ziua Cincizecimii. Cei de faţă, după ce au ascultat predica, au strigat: „***Şi atunci, ce să facem?***" Sfântul Apostol le-a răspuns: ***Pocăiţi-vă!,*** iar altundeva stă scris: ***Pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie*** (Mc. 1, 15), şi ***să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, şi veţi primi darul Sfântului Duh*** (Fapte 2, 38). ***Înţelegeţi ce s-a întâmplat? Propovăduirea a luminat conştiinţa; luminată, conştiinţa a înviat simţământul atârnării de Dumnezeu, altfel spus frica de Dumnezeu*** - şi iată că din inimă a ieşit strigătul: „Ce să facem?" Să vă pocăiţi, să credeţi, să primiţi harul prin botez.

A te pocăi înseamnă a lăsa lucrurile potrivnice lui Dumnezeu şi a te întoarce la El - sau, totuna, a hotărî libertatea ta să umble iarăşi în voia Lui, aşa cum era ea hotărâtă la început.

Cel ce se pocăieşte ar fi gata de asta - dar cum să treacă la fapte, dacă el simte în sine pe de o parte samavolnica sa neputinţă, iar pe de alta lipsa păcii cu Dumnezeu, pe Care totdeauna II mânia, şi cu conştiinţa sa, pe care totdeauna o jignea? Tocmai spre vindecarea acestor neputinţe de căpetenie i se dau harul Duhului ca reazim al tăriei morale şi credinţa în Domnul Iisus Hristos ca unic mijloc de împăcare a conştiinţei şi de unire din nou cu Dumnezeu.

Băgaţi oare de seamă că aici, în rânduiala cea nouă, harică, toate elementele şi puterile dinainte ale vieţii duhovniceşti, care în cădere erau slăbite şi dezbinate, sunt aduse iarăşi la însemnătatea şi la unirea lor de la început? ***Simţământul atârnării de Dumnezeu învie prin pocăinţă, conştiinţa este luminată de cuvântul lui Dumnezeu, libertatea este întărită de către har, împărtăşirea cu Dumnezeu este mijlocită prin credinţa în Domnul Iisus Hristos, singurul Mijlocitor între Dumnezeu şi oameni. Astfel, toate elementele - fiecare prin doctoria sa aparte şi dătătoare de viaţă - învie.***

Mai rămâne doar ca ele să fie unite, focalizate ca nişte raze. Tocmai asta se săvârşeşte prin baia botezului, care în această privinţă este un fel de cuptor haric, unde din elementele vieţii duhovniceşti, refăcute mai înainte aşa cum am

arătat, este zidită prin harul atotlucrător făptura nouă întru Hristos Iisus, este plăsmuit omul ascuns al inimii. Din această baie ieşim înnoiţi tocmai în acest înţeles, ne simţim înnoiţi în felul acesta, după ce am gustat dintr-o astfel de viaţă nouă - şi începem a fi fericiţi.

Uitaţi-vă ce se spune despre cei care s-au convertit în urma propovăduirii Sfântului Apostol Pavel. După ce au primit cuvântul - se spune în cartea Faptelor Sfinţilor Apostoli - ***aceştia s-au botezat - şi îndată se adaugă că au început a petrece în învăţătură, în împărtăşire, în rugăciune, că erau toţi împreună, că aveau toate de obşte, că erau parcă un singur suflet şi un singur trup - petreceau într-un cuget în templu, îl lăudau fără contenire pe Dumnezeu întru bucuria şi simplitatea inimii*** (v. Fapte 2). îndată ce s-au botezat, au şi început să trăiacă viaţa cea nouă. Această viaţă nouă este conştientizată de toţi cei ce se botează şi este partea şi moştenirea lor. După ce am adunat acum într-o singură idee, corespunzător rânduielii lor de la început, toate principiile vieţii duhovnicesc-harice, vedem că prin dispoziţia lor lăuntrică cei botezaţi sunt astfel: ***prin credinţa în Domnul Iisus Hristos, după ce s-au împăcat cu Dumnezeu şi au primit de la El putere harică, creştinii se simt hotărâţi şi puternici să umble fară abatere întru voia lui Dumnezeu, lucru pe care îl şi râvnesc, fiind gata de orice osteneli şi de orice jertfe, simţind bucuria împărtăşirii dumnezeieşti - împărtăşire vremelnică, ce încă de aici o gustă pe cea fără de sfârşit, care va să fie în veşnicie.***

Tocmai în aceasta constă deschiderea cugetului bun, altfel spus formarea caracterului moral creştinesc. ***Vă spun asta ca să nu uitaţi că puterea botezului nu stă numai în înnoirea harică a puterilor fireşti ale duhului, ci şi în schimbarea morală a caracterului, în amândouă împreună.***

Potrivit rânduielii dumnezeieşti, la început au loc în duhul omului schimbări morale, iar după aceea harul, sălăşluindu-se în om prin taină, le pecetluieşte în el şi prin faptul acesta înnoieşte firea lui. În creştin nu mai este doar firea, ci este de acum şi harul. Pe dinafară el este la fel ca toţi necreştinii, însă de fapt el este amestec de fire şi har.

Arama, de pildă, scoate un sunet surd, pe când în amestec cu argintul sună mai curat şi mai limpede, cu toate că la înfăţişare nu se bagă de seamă deosebirea. Ca arama simplă e firea noastră; firea care a primit harul prin botez este ca aliajul de aramă cu argint. Pe dinafară poate că asemănarea este desăvârşită, însă pe dinlăuntru valoarea se deosebeşte cu mult. Astfel, creştinul şi necreştinul par la fel pe dinafară, dar caracterul lor lăuntric, ba parcă chiar alcătuirea lăuntrică, este altfel. Toată slava creştinului este înlăuntru. Creştinii înşişi nu pot să nu îşi dea seama de această deosebire şi schimbare - şi asta nu spre vătămarea smereniei lor, ci ca să I se dea slavă lui Dumnezeu, Care îi mântuieşte. Nu totul

piere în omul căzut. Urmele frumuseţii dintâi rămân în toate puterile lui, atâta doar că puterile acestea s-au dezbinat la fel ca o oglindă spartă. Iar când se reface lumea lăuntrică a vieţii duhovniceşti, este la fel ca o oglindă întreagă, care răsfrânge limpede toate trăsăturile şi părţile feţei celui care priveşte în ea. întorcându-se spre înlăuntrul său, căci înlăuntrul său trăieşte, ***creştinul poate, oare, să nu vadă în sine această întregime ce i-a fost dăruită?***

Voi folosi acum altă comparaţie. ***înainte de botez, omul este ca paraliticul: nu poate nici să se scoale, nici să se mişte. După botez el este ca paraliticul vindecat despre care istoriseşte Evanghelia că mergea sărind şi veselindu-se. Astfel, simţământul vioiciunii şi tăriei puterilor sale, care îi este propriu creştinului, ce a primit harul prin botez, poate oare să nu fie mărturisit de conştiinţă?***

Iată încă o imagine. Ocheanele au trei părţi. Când acestea sunt vârâte una în alta, ocheanele nu arată lucrurile cum trebuie, însă când sunt întinse totul se vede prin ele bine. Ocheanul închipuie întreita noastră alcătuire, din duh, suflet şi trup. Prin cădere, duhul s-a supus sufletului, şi sufletul împreună cu duhul - trupului, şi prin aceasta au început să vadă prost legăturile dintre ele, să se ţină prost unul faţă de altul. ***Primind naşterea nouă, harică, duhul este repus în drepturi - ţine sufletul în rânduiala sa, iar prin el şi trupul. Omul dobândeşte atunci acea rânduială a părţilor firii lui care i-a fost menită, îşi dă seama cu limpezime de legăturile sale cu cerul şi cu pământul şi se ţine cu vrednicie faţă de ele.*** O asemenea reorânduire se poate ascunde oare de ochii minţii şi ai conştiinţei?

Vedeţi acum care este puterea Sfântului Botez şi cum nu se pot ascunde de noi mântuitoarele lui lucrări din noi? Intraţi acum în voi înşivă şi hotărâţi singuri dacă este acolo sau nu ceea ce dă Sfântul Botez.

Dacă este, să dăm mulţumită Domnului fără a ne ridica în slăvi pe noi înşine, pentru că totul e de la El; iar dacă nu-i, să ne dăm singuri în vileag, şi să ne mustrăm, şi să ne grăbim a împlini această lipsă prin Taina Pocăinţei, prin care se botează din nou cei ce se pocăiesc, dar nu în cristelniţă, ci în lacrimi, deşi primesc viaţă nouă la fel ca cea care se dă în cristelniţă. Amin!

Mitropolitul Augustin de Florina - Omilie la Duminica dinaintea Botezului Domnului - Dodekaimeron-ul („Cele 12 zile")

Sărbătoare avem, iubiţii mei. Sărbătorim Sfântul Dodekaimeron. ***Ce este dodekaimeron-ul? Este o perioadă care începe de la Crăciun (25 decembrie) şi se termină de Bobotează (6 ianuarie).*** Ţine adică 12 zile (7 din decembrie şi 5 din ianuarie – cu excepţia Ajunului Bobotezei). În timpul Dodekaimeronului, dată fiind bucuria sărbătorilor, se face dezlegare la toate. Vă prezint pe scurt cele mai importante sărbători ale Dodekaimeronului.

Prima sărbătoare este Naşterea Domnului (25 decembrie). Mare, iar temporal prima sărbătoare a creştinătăţii. Faptul că Hristos s-a născut este „alfa" sau începutul credinţei noastre, rădăcina, „rădăcina cea neudată" a Sfintei noastre Biserici; rădăcina nu a fost sădită şi nu a fost adăpată de om, şi de aceea rămâne nedezrădăcinată. Şi după cum din rădăcină răsar ramuri şi flori, aşa şi din această sărbătoare provin toate celelalte sărbători. Dacă Hristos nu s-ar fi născut, nu am fi avut Bobotează (Teofania), nu am fi avut Vinerea cea mare, nu am fi avut Cincizecime. ***Naşterea Domnului este prima sărbătoare, maica sau mitropolia sărbătorilor.***

Ce sărbătorim de Crăciun? Cel mai mare eveniment din istorie. ***Nici a fost, nici s-a auzit vreodată ca Dumnezeu, Care a creat toate şi Care locuieşte în ceruri, să se pogoare pe pământ! A purtat trup omenesc din prea curatele sângiuri ale Sfintei Născătoare de Dumnezeu. A trăit 33 de ani aici, jos; a învăţat cele mai frumoase cuvinte, a făcut mii de minuni, S-a răstignit, Şi-a vărsat cinstitul Său Sânge – de ce toate acestea? – Din iubire. Ca să-l mântuiască pe om.***

A doua sărbătoare a Dodekaimeron-ului (26 decembrie) se numeşte Sobo-

rul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Se numeşte sobor, deoarece Biserica noastră ne cheamă pe noi, toţi copiii ei, să ne adunăm, să ne strângem în biserică a doua zi de Crăciun, ca să cinstim pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Şi este vrednică de cinstire. Pentru că Preasfânta este mai presus decât îngerii şi decât arhanghelii. Este Împărăteasa, Mama, singura între milioanele de femei care a fost găsită vrednică să-L nască pe Mântuitorul lumii.

A treia zi de Crăciun (27 decembrie) suntem chemaţi să-l cinstim pe Sfântul Ştefan. A fost primul diacon al Sfintei noastre Biserici. Diacon care a făcut minuni, a avut iubire în inimă, propovăduia înflăcărat numele lui Iisus Hristos. De acea a provocat răutatea şi invidia iudeilor. Şi precum pe Hristos L-au prins şi L-au dus în sinedriu, aşa şi pe Ştefan: l-au legat, l-au dus la judecată, l-au condamnat la moarte. Apoi l-au scos în afara cetăţii şi acolo l-au ucis cu pietre. Astfel a devenit martir. Şi în acel timp Ştefan Îl ruga pe Dumnezeu „să nu le socotească", să nu le ia în calcul acest păcat (Fapte 7, 60).

În a cincea zi (29 decembrie) prăznuim pe Sfinţii Prunci, pe copiii care aveau aceeaşi vârstă cu Hristos şi care au fost ucişi de Irod. Credea că dacă va ucide toţi copiii de parte bărbătească sub doi ani, printre ei va fi şi Hristos. Dar Hristos, cu Preasfânta şi cu dreptul Iosif, a fugit din timp în Egipt. Au rămas acolo până când a murit Irod. Şi a murit cu o moarte rea: a fost mâncat de viermi! Atunci însă, pe când încă împărăţea, a făcut acel mare rău. Dar ce e înfricoşător? Faptul că acea crimă se întâmplă şi astăzi! Irod a înjunghiat 14.000 de prunci, iar astăzi doar în Elada, în fiecare an, în clinicile de ginecologie medici şi mame ucid – câţi prunci? 300.000! Aceştia sunt Irozii contemporani, care vor da înfricoşător răspuns lui Dumnezeu. Chiuretajele sau avorturile sunt cea mai mare crimă. Dacă vine vreo femeie şi îmi spune, „eu am pus foc şi am ars o biserică", o voi ierta; doar că-i voi spune să zidească o biserică nouă. Dacă însă va veni o femeie şi îmi va spune, „eu am făcut avort, am aruncat un copil şi nu dau naştere la alţi copii", atunci nu ştiu ce se cuvine a face; nu ştiu dacă Dumnezeu iartă păcatul acesta. Trebuie ca cineva să se pocăiască şi să plângă mult.

- Mergem aşadar mai departe în Dodekaimeron. Vine apoi şi **ziua a opta, Anul onu (1 ianuarie). Sărbătoarea pe care o prăznuim se numeşte Tăierea-împrejur a lui Hristos.** Hristos, în ziua a opta de la naştere, conform cu porunca Legii mozaice, a fost tăiat împrejur; şi în acea zi – precum orice copil astăzi la botez - primeşte un nume. Care nume? Cel mai înalt nume, cel mai dulce nume: numele de „Iisus" (Luca 2, 21). **„Iisus" este un cuvânt evreiesc şi înseamnă „mântuitor"**; deoarece a mântuit, ***mântuieşte şi va mântui lumea de păcatele ei*** (vezi Matei 1, 21). ***Numele lui Iisus Hristos este atotputernic, scoate demonii, tămăduieşte bolile, înviază morţii. Să-l pomenim pururi cu cinste şi cu iubire, şi să fim siguri că prin El au loc cele mai mari minuni.***

Urmează Ajunul Bobotezei (5 ianuarie), care nu intră în calculul Dodekaimeron-ului. În această zi toţi câţi sunt creştini postesc aspru; mănâncă doar pâine şi apă şi se curăţesc.

Ziua următoare (6 ianuarie) este de-acum ultima sărbătoare a Dodekaimeron-ului. Este Boboteaza (Sărbătoarea Luminilor) sau Teofania. Sărbătorim faptul că Dumnezeu s-a arătat în lume ca Sfânta Treime: Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh. S-a arătat la râul Iordan când s-a botezat Hristos. De aceea, în această zi mergem la ape şi le sfinţim aruncând crucea. Aceasta este Sărbătoarea Luminilor (Boboteaza).

După Bobotează urmează „iarăşi în afara Dodekaimeron-ului - sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, care s-a învrednicit să boteze în repejunile Iordanului pe Domnul nostru Iisus Hristos.

Acesta este Dodekaimeron-ul. În puţine şi simple cuvinte v-am prezentat cele mai importante sărbători ale lui. Şi acum, toate acestea să le transformăm într-o rugăciune. Să le spunem cu cuvinte de rugăciune:

Hristoase, care Te-ai pogorât pe pământ pentru noi păcătoşii, îţi mulţumim din adâncurile inimii noastre. Învredniceşte-ne să Te iubim, să credem în Tine şi să ne închinăm Ţie până la ultima noastră suflare şi să pecetluim viaţa noastră cu cuvintele: „Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăţia Ta" (Luca 23, 42).

Preasfântă Stăpână, tu care te-ai învrednicit să-L naşti pe Hristos şi eşti mai presus de îngeri şi de arhangheli, nu ne părăsi. În nenorocirile şi necazurile noastre numele tău îl avem pe buze. „Preasfânta mea!" („Maica Domnului!") – strigă toţi. „***Preasfântă Stăpână, de Dumnezeu Născătoare, roagă-te pentru noi, păcătoşii***" (Pavecerniţa mare).

Sfinte Ştefane, tu care ţi-ai vărsat sângele tău pentru Hristosul nostru şi eşti întâiul mucenic, învredniceşte-ne şi pe noi să credem în El; şi de va fi nevoie chiar şi sângele nostru să-l dăm pentru iubirea Lui.

Sfinţilor Prunci, care acum sunteţi în ceruri împreună cu îngerii, vă rugăm, mijlociţi, înduplecaţi-L pe Dumnezeu faţă de noi, păcătoşii, să ne ierte şi să ne dea putere să încetăm înfricoşătorul păcat al avorturilor.

Doamne Iisuse Hristoase, „Cel ce Te-ai arătat Dumnezeu", Tu care ai primit numele cel prea dulce, fă să dispară, Te rugăm, orice hulă şi blasfemie şi ne învredniceşte pe noi să cinstim şi să ne închinăm numelui Tău, şi aşa să ne încheiem viaţa.

Şi tu, cinstite Mergătorule-Înainte, care te-ai învrednicit să botezi pe Hristos, te rugăm, mijloceşte pentru noi, păcătoşii.

Sfântă Treime: Părinte, Fiule şi Duhule Sfinte, miluieşte lumea ta. Amin.

Aşa se cuvine să petrecem aceste sfinte zile: să ne amintim toate aceste mari evenimente care au avut loc pentru mântuirea noastră.

Fie ca Dumnezeu să ne miluiască. Pentru că cele mai mari păcate ale poporului nostru sunt trei. Întâi, faptul că nu se mai nasc copii şi sigur că-şi ucid copiii - alaltăieri o femeie mi-a spus că a făcut patru avorturi; şi râdea! Al doilea: blasfemia. Şi al treilea: desfrânarea, adulterul şi toate acestea.

De aceea, înainte de a veni ziua certării, să-l auzim pe Ioan Înaintemergătorul, care strigă „Pocăiţi-vă…!" (Matei 3, 2). Pocăiţi-vă, clerici şi laici, bărbaţi şi femei, tineri, bătrâni şi copii, albi, negri şi roşii, toţi. Dacă nu ne vom pocăi, vai şi amar de noi.

Facă Dumnezeu ca noul An să fie un an de pocăinţă şi de convertire prin mijlocirile Născătoarei de Dumnezeu şi ale tuturor sfinţilor. Amin.

(Omilia Mitropolitului de Florina, părintele Augustin Kandiotis, în Sfânta Biserică a Cuviosului Naum Armenohorios – Florina, Duminica dinainte de Bobotează, 03.01.1982)

Botezul şi pocăinţa: “Drepte faceţi cărările Lui!”

Botezul pruncilor şi sfinţirea apelor

Pruncii se botează şi există mărturii în Noul Testament, care lasă să se înţeleagă că se făcea botezul copiilor şi în vremurile nou-testamentare.

Sfântul evanghelist Luca scrie că în Filipi s-a botezat temnicerul „şi toată casa lui“. Adică, toată familia lui, care putea să cuprindă şi copii mici. În cazul pruncilor, însă, se întâmpla acelaşi lucru ca la sfinţirea apelor.

De Bobotează, când se face sfinţirea cea mare a apelor, la fiecare început de lună, când se face sfinţirea cea mică a apelor, sau în orice altă zi când cerem preotului să ne facă sfeştanie, fie în biserică, fie acasă, preotul spune rugăciunile respective şi apa se sfinţeşte. Chiar dacă nu credem că se face aghiasmă, ea se face. Vorbim în cazul aghiasmei de o minune continuă. În special, Agheasma cea mare se păstrează doi, trei sau mai mulţi ani, aşa cum ne spune şi Sfântul Ioan Gură de Aur, şi fiecare poate să se convingă de acest lucru.

Dacă un creştin, la praznicul Crăciunului îi va spune unui preot: „Am canon de la duhovnicul meu să nu mă împărtăşesc, ci să iau doar Agheasmă mare”, preotul îi va da din cea pe care o are de la Boboteaza precedentă. Apa obişnuită, păstrată într-o sticlă timp de un an, este cu neputinţă să fie consumată de cineva.

Aşadar, pentru că apa nu propagă nici o reacţie, se sfinţeşte prin rugăciuni, în timp ce unui om putem să-i citim rugăciuni, că nu se atinge nimic de acesta.

De exemplu, preotul citeşte o rugăciune de somn unui matur, şi pe acesta nu-l prinde somnul. Dar când o citeşte asupra unui copil, are efect imediat. În ţara mea, după câte cunosc, când cineva doarme profund, se zice: „doarme ca unul căruia i s-a citit”, tocmai pentru că rugăciunile au efect ca la copiii mici, şi dorm. Pruncul adoarme în braţele mamei sale, atunci când preotul îi citeşte rugăciunea. Şi aceasta pentru că se întâmplă o minune vie!

Când nu există reacţie, când nu există împotrivire, harul lui Dumnezeu lucrează. El este activ, mai ales în omul care se botează prunc, deoarece există părinţii, naşul, care dau mărturie în biserică pentru el că, atunci când va ajunge mare, va deveni un bun creştin. Cred că realizaţi ce răspundere au, şi părinţii şi naşul, în această, situaţie! Dar, ceea ce este fundamental este faptul că harul lucrează, pentru că nu există nici un fel de împotrivire din partea copilului.

Orice preot, oricât de păcătos ar fi, când săvârşeşte Agheasma, apa se va sfinţi. În timp ce dacă citim rugăciuni unui om, acesta nu se sfinţeşte. De ce? Pentru că reacţionează. Şi ce înseamnă acest lucru? Nu că în acel moment se împotriveşte, ci că nu se predă pe sine harului aşa cum apa s-a „lăsat pradă” rugăciunilor, aşa cum pruncul se lasă în seama lor.

[…]

„Drepte faceţi cărările Lui” - Pericopa evanghelică din duminica dinaintea Bobotezei

Pericopa evanghelică care s-a citit, este de la începutul Evangheliei Sfântului evanghelist Marcu. În mod special, în această seară când ne aflăm la finele anului, pericopa ne oferă două fraze care ne sunt de mare folos.

În versetul al doilea citim: „Precum este scris în proorocie: Iată, Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feţei Tale…” „…care va pregăti calea Ta înaintea feţei Tale”. Acest înger, Sfântul Ioan Botezătorul, va găti calea, va pregăti lucrurile ca să păşească pe cale Hristos.

„Glasul celui ce strigă în pustie, gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui!” Îngerul, omul acesta, va fi un glas care va striga în pustiu şi va zice: „Pregătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui!”. Îngerul vine să pregătească poporul, lumea, propovăduind pocăinţa. Va spune: pregătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui, gătiţi drumul lui Hristos, faceţi netede cărările pe care va trece Domnul.

În continuare, Sfânta Evanghelie ne relatează detaliat: „Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei intru iertarea păcatelor”. Lucrarea Sfântului

Ioan Botezătorul era să propovăduiască botezul pocăinţei, spre iertarea păcatelor. Ar spune cineva că, pentru noi, acestea nu mai sunt de folos, pentru că deja credem în Hristos, ne-am botezat, ne aflăm în Biserică, participăm la Tainele ei. Oare ne foloseşte nouă predica Sfântului Ioan Botezătorul? Care drum să-l apucăm şi ce cărări să netezim, ca să treacă Domnul, de vreme ce deja L-am primit pe Acesta? Credem în El şi, mai ales, prin Sfânta Împărtăşanie primim înlăuntrul nostru Trupul şi Sângele Lui, pe Domnul Însuşi?

Sfinţii Părinţi, şi în mod special Sfântul Isaac Sirul, spun că pocăinţa este şi pentru începători şi pentru cei de mijloc şi pentru cei îmbunătăţiţi. Pocăinţa este anticamera Raiului. Şi Hristos, când a venit, a propovăduit pocăinţa, şi apostolii au propovăduit-o, şi Sfinţii Părinţi şi toţi sfinţii până în zilele noastre.

Pocăinţa nu este ceva care începe şi se termină. Dacă ar fi fost aşa, n-ar fi trebuit să fie necesară pentru că omul nu încetează să fie păcătos. Starea de pocăinţă nu trebuie să se oprească niciodată. Dacă omul uită pocăinţa, dacă nu o are, permanent, înlăuntrul său vor lăstări în suflet rădăcinile păcatului care mocnesc acolo şi va deveni de nerecunoscut. Un motiv pentru care noi, creştinii, o ducem greu este pentru că nu ne pocăim, nu avem permanent înlăuntrul nostru pocăinţă, nu vieţuim în pocăinţă.

„V-aţi pregătit?”

Trebuie aşadar să luăm aminte, în mod special, la pregătire. Sfântul Ioan Înaintemergătorul ne cheamă să pregătim calea Domnului şi să facem drepte cărările Lui.

În pragul noului an, cred că ceea ce trebuie să avem în vedere, împreună cu pocăinţa, este tocmai cuvântul „pregătiţi”. Mă impresionează expresia: „Drepte faceţi cărările Lui!”. Adică, să fim drepţi, să fim sinceri înaintea lui Dumnezeu. Domnul vrea să intre înlăuntrul nostru. Prin urmare, nu vom găti alte drumuri, alte cărări, ci în sufletul nostru, înlăuntrul lui toate să devină netede. Nu înseamnă nimic altceva decât sinceritate, să devenim sinceri cu Dumnezeu.

Îndreptăţirile de genul: „Este greu, nu mai pot, lucrurile nu mai sunt ca altă dată!”, sunt minciuni, sunt amăgiri.

Înlăuntrul nostru există minciună, ipocrizie şi vrem să acoperim realitatea. De vreme ce Domnul a voit să vină pe pământ, înseamnă că lumea, oamenii care locuiesc pe pământ, pot să-L primească. Altfel, n-ar fi venit. Înseamnă că pot să-şi pregătească sufletul lor.

Dacă Hristos a hotărât să vină în sufletul fiecăruia dintre noi, înseamnă că omul poate să fie sincer, poate să fie cinstit, poate să se pocăiască cu adevărat, poate să îndepărteze orice obstacol. Oare nu ne cunoaşte Hristos!? Oare nu ne ştie El!? Cu siguranţă, nu pierde din vedere pe nimeni. Nu a venit doar pentru unii, ci pentru toţi oamenii, pentru flecare în parte. Vrea să vină în sufletul fiecăruia şi să se sălăşluiască acolo. Sufletul omenesc să devină biserică în care să locuiască Duhul Sfânt, prin mijlocirea Lui.

Sinceri, cinstiţi, autentici, drepţi

Desigur, vom aduce, degrabă, argumente ca să ne îndreptăţim. Înlăuntrul nostru s-a sălăşluit minciuna şi nu adevărul. Adevărul este că eşti păcătos şi Hristos a venit să te mântuiască. Deşi eşti păcătos, El a hotărât să vină în sufletul tău. Înseamnă că poţi să te pregăteşti. Celelalte sunt minciuni, oricât ai încerca să te îndreptăţeşti, oricâte argumente ai aduce.

Astfel, înţelegem mai bine cuvintele Apocalipsei: „Şi în cetate (adică în Împărăţia lui Dumnezeu) nu va intra nimic pângărit şi nimeni dedat cu spurcăciunea şi cu minciuna, ci numai cei scrişi în cartea vieţii Mielului”. Şi: „Afară câinii şi vrăjitorii şi desfrânaţii şi ucigaşii şi închinătorii la idoli şi toţi cei ce lucrează şi iubesc minciuna!“

Minciuna nu înseamnă câteva minciunele pe care le spune omul şi pe care le va mărturisi, ci minciuna adânc înrădăcinată în suflet care te face neputincios, necinstit, nesincer înaintea lui Dumnezeu. Hristos trece şi pleacă de la tine, pentru că nu eşti pregătit; nu pentru că nu poţi, ci pentru că nu vrei.

Nu spune nimeni: „Eu nu-L primesc pe Hristos!”, în cunoştinţă de cauză. Să nu ezităm să vădim starea din adâncul sufletului. Domnul este pregătit să ne ajute. Să facem una cu pământul, în sensul bun al cuvântului, cele dinlăuntrul nostru: minciuna, ipocrizia, autojustificarea, comoditatea şi orice altceva ne împiedică. Să deschidem calea să Se sălăşluiască înlăuntrul nostru Hristos Domnul, care este adevărul, iubirea. Să se aşeze în noi adevărul, să dobândim dragostea, dar nu cea interesată pe care o au oamenii unul faţă de altul.

Când Îl rogi pe Dumnezeu, cu toată puterea sufletului tău şi cu sinceritate, de exemplu, să te vindece, este o cerere interesată. Nu înseamnă să nu-L rogi, când eşti asaltat de păcate, să te uşureze cumva. Trebuie să înaintăm mai mult, să devenim autentici, credincioşi. Să nu spunem: „Vai, vai, cât de greu este!” Noi le facem grele cu minciuna, cu prefăcătoria, cu autoîndreptăţirea şi nesinceritatea. Ele sunt cele mai grele. Celelalte doar par grele. Dacă accepţi suferinţa devii autentic, dobândeşti iubirea”.

(din: Arhim. Simeon Kraiopoulos, “Adame, unde eşti? Despre pocăinţă “, Editura Bizantină, Bucureşti, 2008)

Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului

Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care am binevoit! (Matei III, 17)...

Fraţi creştini, când s-a pogorât pe pământ Fiul lui Dumnezeu, întuneric mare acoperea lumea întreagă. Înjosirea morală a popoarelor întrecuse orice limite. Omenirea, rănită la culme în viaţa sufletească şi trupească era pe moarte.

Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu, când a venit, a găsit lumea aceasta oarbă, umblând în întuneric, cu ochii acoperiţi de o perdea a neştiinţei, de greşeli şi superstiţii. Nu vedea nici de unde vine, nici unde avea să ajungă şi nici calea pe care trebuia să meargă. Iisus a găsit lumea surdă, cu urechile astupate la poruncile lui Dumnezeu, căci nu era în stare să înţeleagă nici glasul conştiinţei. Fiul lui Dumnezeu a găsit lumea şchioapă, căci se poticnea la fiecare pas şi se târa în patimi şi în crime. Mieluşelul lui Dumnezeu a găsit lumea leproasă, acoperită cu răni de la cap până la picioare.

Păcate grozave de la cei din palate până la cei mai mici ce locuiau în bordeie. Deşi medicii lor nu lipseau, căci aveau o mulţime de preoţi, o mulţime de învăţaţi şi moralişti care dădeau rând pe rând reţetele şi leacurile lor, dar în zadar; preoţii aceştia erau mai mult împătimiţi decât poporul, fiindcă erau preoţii mincinoşilor zei. Iar învăţaţii erau stăpâniţi de cele mai scârboase păcate. Biata lume încercase toate leacurile, dar nu-şi găsise vindecare.

Cu toţii, de la mic la mare, se răsuceau în chinurile grele pe patul durerii în toate felurile; de ce oare? Pentru că nu aveau model de urmat, nu venise Fiul lui Dumnezeu în lume, Mieluşelul lui Dumnezeu, care trebuia să ridice păcatele lumii! De aceea lumea de atunci, fiind în această situaţie morală vrednică de plâns, striga: ***"Răsăritule, strălucirea luminii celei veşnice, soarele dreptăţii, vino şi luminează-ne, căci suntem în întuneric şi în umbra morţii. Împăratul neamurilor, doritul popoarelor, vino şi mântuieşte pe omul pe care l-ai făcut,***

Emanoil, Împăratul nostru, legiuitorul nostru, aşteptarea neamurilor şi Mântuitorul lor, vino, Doamne şi mântuieşte-ne, Dumnezeule!"

Acesta era strigătul din inimă al poporului celui ales, poporului evreu, şi cu el al tuturor popoarelor din lume. Şi strigătul acesta de jos s-a suit până la tronul lui Dumnezeu şi milostivul Creator a auzit strigarea. Atunci cel drept se pogoară ca o ploaie roditoare, pământul se deschide şi într-o tresărire de bucurie naşte pe Mântuitorul său. Cuvântul se face trup şi se arată în mijlocul oamenilor, plin de har şi de adevăr.

Înainte de a se arăta Fiul lui Dumnezeu în lume, a fost profeţit cu sute şi mii de ani înainte. Apoi propovăduit de Sfântul Ioan Botezătorul, la râul Iordan, pe care L-a şi arătat cu degetul popoarelor zicând: "***Iată Mieluşelul lui Dumnezeu, care ridică păcatele lumii!***" Sfânta noastră Biserică ne cheamă astăzi ca să serbăm această mare taină a arătării Domnului la apele Iordanului când a binevoit să se boteze de la Ioan în râul Iordan.

Să ne deschidem dar şi noi inimile ca să putem primi Cuvântul dumnezeiesc şi binefăcătoarele sale învăţături pentru mântuirea noastră. Trecuseră treizeci de ani de când o stea frumoasă şi luminoasă strălucise pe cer, ca un semn de nădejde, de iertare şi mântuire a popoarelor. Treizeci de ani erau de când magii din părţile Răsăritului văzuseră această stea şi, privind acest semn cu multă credinţă şi cu dragoste, s-au dus la Bethleem să se închine Copilului de Împărat care se născuse.

Acest împărat care abia se născuse avea ca palat o peşteră, iar ca tron o iesle, avea slujitori nişte animale, ca mantie împărătească scutecele sărăciei şi ale umilinţei. Mare le-a fost mirarea magilor la naşterea acestui copil Împărat. Timpul trecuse şi nimeni nu-şi mai amintea de steaua minunată care se văzuse pe cer. Şi aşa trecură treizeci de ani de la naşterea lui Iisus şi optsprezece de la cea dintâi arătare a Lui în templul din Ierusalim.

În această vreme, starea Palestinei devenea din ce în ce mai tristă. Iudeea a fost alipită de împărăţia romană şi, de peste douăzeci de ani, prefecţii romani întrebuinţau abilitatea şi energia lor ca să apese acest popor care nu voia să primească jugul. Evreii nu mai aveau nici un rege şi libertatea dispăruse, iar patria lor se pierdea. Acest pământ pe care Dumnezeu îl dăduse cu preţul atâtor minuni lui Avraam, pe care-l primise ca făgăduinţă, acest pământ sfânt unde Iosif îi mutase osemintele lui Iacov, tatăl său; acest pământ pe care David îl eliberase cu sabia sa şi-l cântase cu harfa lui; acest pământ unde Solomon ridicase adevăratului Dumnezeu singurul templu de pe pământ vrednic de numele Lui; acest pământ acum romanii îl luau în stăpânirea lor.

Idolii intrau în Ierusalim şi, sub procuratorul Ponţiu Pilat, stindardul legiunilor romane erau acoperite cu embleme idolatrice. Acestea au fost introduse noaptea în cetatea cea sfântă şi a doua zi, la răsăritul soarelui, poporul le văzu fâlfâind pe templu şi deasupra citadelei Antonina, care era plină de soldaţi. Evreii nu puteau suferi o astfel de privelişte, o astfel de batjocură pe fiecare zi erau răzvrătiri, se dădeau jos steagurile, sfărâmau imaginile puse pe pavezele romane, se refuza plata către Cezar, se declara ca nelegiuită şi nedreaptă orice stăpânire străină şi mulţi piereau ca martiri.

Tot poporul era încredinţat că venise vremea sosirii în lume a trimisului ceresc, a Mântuitorului. Toţi aşteptau arătarea Mesiei. În această situaţie de revoltă şi mişcare a poporului, apare deodată pe malul Iordanului un om cum nu mai văzuse poporul evreu.

- *Acest om avea treizeci de ani şi şase luni şi era de neam preoţesc, fiul lui Zaharia arhiereul şi al Elisabetei.*
- *El crescuse în pustie în cea mai aspră înfrânare a pocăinţei.*
- *Avea o haină de păr de cămilă şi se încingea la mijloc cu o curea.*
- *Avea o barbă pe care niciodată nu o pieptănase, un trup slăbit de post şi înfrânare;*
- *el niciodată nu a gustat vinul şi nici o altă băutură îmbătătoare.*
- *Avea o înfăţişare plină de umilinţă, de blândeţe şi de putere sufletească.*
- *Vorbea cu o sfântă aprindere şi condamna păcatele lumii.*

Astfel era noul profet, el se numea Ioan. Iar poporul i-a dat numele de Botezătorul, fiindcă chema pe oameni la pocăinţă şi-i boteza în râul Iordan afundându-i cu tot trupul în apă. El zicea poporului: ***"Pocăiţi-vă că s-a apropiat împărăţia cerurilor!”***

Auziţi, **Împărăţia cerurilor**, nu a pământului pe care o aştepta poporul evreu. El lasă să se înţeleagă că această împărăţie, atât de aşteptată de evrei, nu se cucereşte nici cu sabia, nici cu aurul, nici prin răscoale, că ea este de o altă ordine, **o împărăţie cu totul duhovnicească, împărăţia sufletelor, unde se intră prin pocăinţă şi se trăieşte prin iubire şi milostenie.**

Mulţimea venea şi se îngrămădea în jurul lui, ca să-l asculte, din toate părţile din Ierusalim, Pereea, Samaria, Galileea, veneau farisei, saduchei, cărturari, veneau preoţi, vameşi şi soldaţi; cei umiliţi şi săraci se plecară cei dintâi înaintea Botezătorului, plângând şi mărturisindu-şi păcatele lor.

Veni rândul saducheilor, al acelora care distrugeau toată religia şi toată morala, fiindcă ei nu credeau în învierea morţilor; veni rândul fariseilor care falsificau religia lor şi care nu vedeau în religie decât forma ei; aceştia îşi închipuiau că e

de ajuns a fi fiii lui Avraam şi vor moşteni împărăţia cerurilor. Aşa cum mai zic şi unii creştini de-ai noştri astăzi; că e de-ajuns să se numească creştini ortodocşi şi se mântuiesc fără a face ceva.

Când i-a văzut Sfântul Ioan pe aceşti făţarnici şi mari ticăloşi ai lumii de atunci, a fost cuprins de o mare indignare, s-a aprins la faţă şi cu o sfântă râvnă a strigat către ei: "***Pui de viperă, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie?***" Niciodată aceşti mai-mari ai iudeilor nu auziseră un limbaj atât de aspru. Ei erau deprinşi ca să vadă pe toţi plecându-şi frunţile înaintea lor prin pieţele Ierusalimului şi peste tot. Tot Ierusalimul să-i salute ca pe dascălii lui. Însă Sfântul Ioan i-a dat de gol şi i-a arătat lumii ca pe cei dintâi păcătoşi ai poporului de atunci. De aceea le zicea: ***"faceţi roade vrednice de pocăinţă şi nu ziceţi, în voi înşivă: părinte avem pe Avraam, căci zic vouă că Dumnezeu poate să ridice din pietrele acestea fiii lui Avraam!"***

Cu alte cuvinte, fiii lui Avraam după trup nu pot fi, dacă nu sunt fiii lui prin virtute şi credinţă.

Aşa vorbea Sfântul Ioan Botezătorul celor mai mari, celor corupţi şi foarte de multe ori corupători. Nu ştiu dacă astăzi, după aproape două mii de ani de la arătarea Mântuitorului şi a lui Ioan Botezătorul, nu ni s-ar cădea şi nouă aceleaşi mustrări, tot aşa de aspre, dacă nu şi mai grele, fiindcă aşa ne lăudăm şi noi că suntem creştini ortodocşi şi că avem cea mai dreaptă credinţă şi suntem botezaţi. Dar la cei mai mulţi s-a împuţit sufletul cu fel de fel de păcate mari şi nespovedite, neplânse şi fără pocăinţă sinceră.

Păcatele nedreptăţii, păcatele pârâciunilor, ale mândriei şi invidiei, păcatele desfrânărilor şi răutăţilor de tot felul, păcatele vrăjitoriei, ale nepăsării şi ale trădării, păcatele lepădării de credinţă, pentru toate acestea suntem vinovaţi. Iată cum au ajuns creştinii noştri nişte formalişti mândri şi îngâmfaţi ca şi acei evrei care se lăudau că au de tată pe Avraam, în schimb erau departe de faptele şi de trăirea lui Avraam. De aceea nouă ne trebuie biciul lui Dumnezeu, nu numai mustrare aspră, dar nu-i departe acest bici.

Mergătorul-Înainte şi Botezătorul Ioan, pentru poporul care venea umilit, nu avea decât cuvinte blânde şi mângâietoare. Când mulţimea îl întreba ce să facă, Ioan nu le cerea să-i imite viaţa lui aspră, ci se mulţumea a le predica milostenia şi iubirea frăţească zicându-le: "Cel ce are două haine să dea una celui ce nu are, cel ce are bucate să facă asemenea." Aceasta era învăţătura Sfântului Ioan Botezătorul. În puţine cuvinte se înţelegea căinţa, umilinţa, înfrânarea, milostenia şi iubirea frăţească, adică dragostea de Dumnezeu şi de aproapele. Aşa pregătea el calea Domnului.

Anul în care a început Ioan să predice şi să gătească temeinic calea Domnului era un an sabatic, un an de jubileu, adică un timp de rugăciune şi de reînnoire religioasă la evrei. Îşi poate închipui oricine cât era de mare mişcarea poporului atunci. Şi nu departe de Ierusalim răsuna acest strigăt mereu: ***"Pocăiţi-vă, că s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu, iată, Mesia vine, iată făgăduinţa împlinită!"*** Mulţimea alerga pe malul Iordanului, se îngrămădea să primească botezul şi se mărturisea de păcatele ei. Văzând ei pe Ioan aşa de puternic în cuvânt, aşa de înfrânat, aşa de blând cu cei smeriţi şi aşa de aspru cu cei mândri, ziceau între ei: ***"Nu cumva este acesta Mesia, Hristos?"***

Acest zgomot ajunse până la urechile lui Ioan şi acesta le răspunse: ***"Eu vă botez cu apă, dar vine Cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintei Lui. Acesta vă va boteza cu Duhul Sfânt şi cu foc!"***

Ioan era trimis ca să vestească pe un altul mai mare decât el. Botezul pe care-l propovăduia nu era decât un botez înainte-mergător, după botezul cu apă urma un botez mai înalt, botezul cu foc, cu Duh Sfânt. ***Mai întâi botezul pocăinţei şi apoi botezul iubirii; pentru aceasta trebuiau pregătite sufletele oamenilor.***

Într-o zi, Ioan zări printre mulţimea care venea la el un tânăr la treizeci de ani pe care nu-l văzuse niciodată la vedere Acestuia cu numele Iisus, Ioan se trase înapoi cuprins de frică şi-I zise: "***Eu am trebuinţă să fiu botezat de Tine şi Tu vii la mine?***" ***Ioan cunoscu semnul curăţeniei cel mai presus de fire, pe care nu-l putea cunoaşte decât ochiul lui de sfânt prooroc de s-a înfricoşat, sau poate Iisus a aruncat o rază de lumină spre el, ca aceea care l-a făcut pe Ioan să se bucure şi să salte în pântecele maicii sale.***

Văzând Iisus frica şi smerenia lui Ioan, îi zise: "***Lasă acum, Ioane, că aşa se cade nouă să plinim toată dreptatea!***"Atunci Sfântul Ioan nu s-a mai împotrivit şi fără să mai zică un cuvânt, cu multă smerenie, L-a botezat. **Îndată, spune Sfânta Evanghelie, Iisus a ieşit din apă şi cerurile s-au deschis şi Duhul Sfânt pogorându-se sub forma unui porumbel a venit peste El şi un glas din cer s-a auzit zicând:** "***Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru carele am binevoit!***" **acest glas al lui Dumnezeu a fost auzit de toţi cei ce erau de faţă, dimpreună cu Sfântul Ioan Botezătorul, care a văzut şi porumbelul.**

El a văzut lămurit dumnezeiasca taină pe care o serbăm astăzi, adică arătarea Fiului lui Dumnezeu de către Tatăl Ceresc la toată lumea.

- *În amintirea botezului Domnului, în fiecare an preoţii intră în Iordan la locul unde s-a botezat Domnul Hristos şi prin rugăciuni sfinţesc apele.*

- *Tot în amintirea acestui mare eveniment, noi creştinii ortodocşi ne ducem la râu, la fântâni şi izvoare sau punem în vase mari apă ca să fie sfinţită, pentru folosul nostru sufletesc şi trupesc.*

Dar ***pentru ca sfinţirea apelor să ne fie de folos pentru mântuirea sufletelor şi pentru intrarea în împărăţia lui Dumnezeu, ni se cere şi nouă o pregătire, aşa cum spune Sfânta Evanghelie că pregătea Ioan poporul care venea la dânsul.***

Ni se cere:
- ✓ *să ne curăţim păcatele prin pocăinţă, prin post şi rugăciuni, prin fapte bune către săraci,*
- ✓ *prin cunoaşterea legii lui Dumnezeu,*
- ✓ *prin aplicarea în viaţa noastră a poruncilor dumnezeieşti şi*
- ✓ *prin jertfa laudelor noastre pe care să le înălţăm bunătăţii dumnezeieşti.*

Căci astăzi prin El cerul şi pământul, care fuseseră despărţite prin păcat, s-au întâmpinat şi s-au îmbrăţişat, dreptatea şi pacea s-au sărutat, astăzi adevărul din pământ a răsărit şi dreptatea din cer a privit.

Atâta timp cât poporul creştin a înţeles credinţa şi s-a depărtat de păcate, oamenii au avut frică de Dumnezeu şi Harul ceresc s-a sălăşluit printre ei şi au simţit din plin bunătatea şi mila dumnezeiască. Dar din ce în ce slăbind credinţa, a pierit şi frica de Dumnezeu. Lumea creştină s-a cufundat iarăşi în păcate din ce în ce mai grele şi astfel s-a deschis din nou prăpastia despărţirii de Dumnezeu.

Încet, încet oamenii au uitat din nou drumul mântuirii, au uitat pe Tatăl cel ceresc, au uitat pe Mântuitorul care s-a jertfit pe cruce, au uitat pe Duhul Sfânt care i-a sfinţit, au uitat botezul şi l-au lepădat prin fel de fel de păcate mari. Şi pentru că i-a apucat moartea pe mulţi pe drumul pierzării, fără spovedanie, fără împărtăşanie, s-au dus mulţi în fundul iadului; astfel iadul este plin de creştini botezaţi în numele Sfintei Treimi, dar lepădaţi prin păcate mari, lepădaţi că şi astăzi trăiesc în desfrânare, în beţie, în avorturi şi înjurături, trăiesc departe de învăţătura creştinească.

Oamenilor nu le mai place să se roage, să cânte lui Dumnezeu, trăiesc necununaţi la biserică, cu ţigara în gură toată ziua, cu înjurătura şi cu diavolul pe limbă, zavistuiesc şi duşmănesc, fură, mint, înşeală şi fac o mulţime de păcate cu multă plăcere. Tocmai acum când suntem pe marginea prăpăstiei cu toţii, când venirea Domnului este aproape, când sfârşitul şi judecata sunt gata, acum suntem mai nepregătiţi ca oricând cu sufletele noastre. Aşa i-a apucat moartea pe mulţi fără credinţă şi chip de pocăinţă şi nu le-a folosit la nimic botezul, pentru că nu l-au păstrat, ducându-se în fundul iadului cu demonii care

i-au înşelat. Şi ca să ştiţi că nu vă spun de la mine aceasta ca să vă înfricoşez, ci ne spun sfintele cărţi bisericeşti, vă voi spune o istorie adevărată la care vă rog să luaţi aminte şi s-o puneţi la inimă.

Sfântul Macarie cel mare, care trăia în pustie, plimbându-se, a găsit o căpăţână uscată a unui popă idolesc; când a atins-o cu bastonul, a început să vorbească, spunându-i că atunci când Sfântul Macarie face rugăciuni pentru cei morţi, şi păgânii din iad primesc puţină uşurare. Şi a întrebat Sfântul Macarie pe căpăţână dacă dedesubtul păgânilor mai sunt şi alţi păcătoşi în chinuri. Şi i-a spus căpăţâna că dedesubtul lor, al păgânilor, în iad, se află creştini care au pierdut botezul cu fel de fel de păcate şi s-au lepădat de credinţă aceştia sunt la mai mari chinuri decât noi care nu am cunoscut dreapta credinţă.

Auziţi, fraţilor creştini, că în iad, dedesubtul păgânilor, idolatrilor şi al tuturor păcătoşilor dinaintea Domnului Hristos, se află creştinii care s-au lepădat de Dumnezeu şi nu s-au lepădat de satana şi de lucrurile satanei. Creştinii care au pierdut credinţa şi cunoştinţa despre marea taină a Sfântului Botez sunt foarte păgubiţi sufleteşte. Creştinii noştri de astăzi au ajuns să semene cu păgânii la obiceiuri, fac petreceri şi o mulţime de păcate. Naşii la botez fac legământ că se leapădă de satana şi de lucrurile lui, dar când ajung acasă cu pruncul care a primit Duhul Sfânt prin sfânta taină, în loc să dea slavă lui Dumnezeu şi să petreacă creştineşte, fac tot felul de chefuri, ajung de se îmbată, se înjură, insultă pe Dumnezeu prin glume şi cântece imorale, făcând astfel voia diavolului, nu a lui Dumnezeu.

Păgânii nu se puteau împăca cu învăţătura sfinţilor apostoli şi în special cu iubirea vrăjmaşilor şi îşi ziceau: să nu mai trăim noi ca strămoşii noştri, să nu mai purtăm noi armele noastre? Atunci în mintea lor naivă îşi făcură o judecată ciudată: când se hotărau să treacă la creştinism şi se botezau, îşi ţineau mâna dreaptă ridicată în sus, afară din apă. Ei îşi închipuia că numai apa face botezul şi de aceea îşi fereau mâna dreaptă, ca să poată purta arma, să omoare, să jefuiască, şi alte rele. Ce judecată ciudată! Poate zice cineva. Dar în această ciudată situaţie sunt şi creştinii noştri; astăzi ei îşi păstrează năravul de care spun că se pot dezbăra; unii au urechi nebotezate, adică acelea care nu pot suferi cuvântul lui Dumnezeu, cântecele Lui, alţii au mâini nebotezate, mâinile care fură, care omoară, care ţin ţigara în gură, care lovesc pe aproapele, alţii au gură nebotezată, care înjură şi dau diavolului, care clevetesc. Alţii au picioare nebotezate, cei care merg la cârciumă şi pe toate căile pierzării. Alţii au ochi nebotezaţi, acei care poftesc avutul altuia, care poftesc femeia altuia, ochii care privesc toate deşertăciunile lumii.

Sunt mulţi care s-ar întoarce la credinţă, dar să nu le vorbească nimeni că e păcat să fumeze, să se îmbete, să desfrâneze, să-şi lase soţia şi că trebuie să se lase de toate păcatele, ci să-i lase să-şi facă toate poftele vrăjmaşului diavol şi ale trupului lor. Aşa sunt cei mai mulţi oameni, ar vrea şi cu Dumnezeu, dar nici de diavolul nu vor să se despartă.

E greu de înţeles că Domnul Hristos nu are plăcere de asemenea suflete. Cine nu vrea să se despartă de rele, se lipseşte de mântuire; poţi să te fereşti de toate, dacă nu vrei să te desparţi de una din patimi, numai aceea singură îţi poate fura mântuirea. De aceea Sfânta Biserică ne cheamă astăzi ca să ne aducă aminte de această mare taină a Sfântului Botez şi să ne unească iarăşi cu Dumnezeu şi cu Fiul Său cel prea iubit; dacă voim să-L ascultăm.

Dacă vom asculta poruncile Lui, dacă vom pune în practică Sfânta Lui învăţătură, să ne lepădăm de satana şi de lucrurile lui, care sunt păcatele şi poftele cele deşarte, toate duşmăniile şi răutăţile, ne vom purta cuviincios, ne vom iubi unii pe alţii, aşa cum ne-a învăţat Sfântul Ioan Botezătorul cel ce are două haine să dea celui ce nu are şi celelalte, orice lucru folositor să-l facem aproapelui nostru în numele Domnului Hristos, Împăratul nostru cel ceresc, El ne va plăti când va veni ziua cea mare.

Să avem grijă şi să veghem neîncetat ca să nu ne mai murdărim iarăşi haina botezului, ca la venirea Domnului nostru Iisus Hristos să fim toţi curaţi, spălaţi şi luminaţi pentru întâmpinarea Lui pe norii cerului.

Rugăciune

Doamne, Iisuse Hristoase, Mieluşelul lui Dumnezeu, Cel ce ridici păcatele lumii, învredniceşte-ne pe toţi de Împărăţia Ta cerească, pentru ca şi noi, cu toţi aleşii Tăi, să Te slăvim în vecii vecilor. Amin.

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul, anul 2012 începe în pustia pocăinţei!…Pentru că Evanghelia de astăzi [Mc. 1, 1-8] ne vorbeşte despre cel care „strigă în pustie" [voontos en ţi erimo, cf. GNT]…adică despre predica Sfântului Ioan Botezătorul.

Biserica aşadar începe anul civil 2012 printr-o chemare la pocăinţă şi nu printr-o chemare la uitare de sine sau la mistificare de sine.

Şi cum pustia lumii e locul unde toţi suntem aproape unii de alţii…dar atât de departe dacă nu vrem să comunicăm reciproc…chemarea la pocăinţă e o chemare a întregii lumi la vederea de sine, e o chemare interioară, o chemare la revenirea în sine…

Revelionul e o bucurie de-o noapte ca o uitare de sine.

Oamenii care n-au terminat ieri praznicul Naşterii Domnului şi nu încep mâine, 2 ianuarie 2012, înainteprăznuirea Botezului Domnului, adică care nu au avut parte de prăznuire…au nevoie şi ei de o noapte de…strălucire…

Tocmai de aceea atenţia exagerată la ţinuta exterioară, dorinţa de a petrece, de a uita de sine…

Însă prima duminică a anului 2012 începe cu trezirea la realitate. La aceeaşi realitate: realitatea interioară. Realitate care nu e mai bună doar prin faptul de a

vrea să fie mai bună…ci e mai bună…dacă ne simţim mai curaţi, mai liniştiţi, mai treji în tot ceea ce facem.

Şi zilele de harţi din săptămâna trecută, de după post…adică zilele de nepostire, ca exprimare a bucuriei duhovniceşti a Naşterii Domnului…sunt încheiate pe 5 ianuarie, în ajunul Botezului Domnului, când e zi de post în fiecare an, pentru că exprimă pregătirea noastră pentru Botezul Domnului, care e o retrăire a propriului nostru Botez.

De aceea nevoia de pocăinţă, de mărturisire, de cunoaştere a lui Dumnezeu, Izbăvitorul nostru de păcate, de post…pentru că ***prin apa Botezului noi ne umplem de bucuria curăţirii de păcate, de lumină dumnezeiască, de luminare a sufletului şi a trupului nostru, care e aceeaşi bucurie şi lumină sfântă ca cea a Naşterii Domnului.***

E bucuria „de la tinereţe şi pân' la bătrâneţe" a colindului…adică bucurie netrecătoare, durabilă în viaţa noastră.

Revelionul a trecut…dar bucuria pocăinţei nu trece.

Bucuria pocăinţei, că e în pustia pustie sau în pustia lumii, în singurătatea populată a lumii…e bucurie mântuitoare. Pentru că e corectă raportare la Dumnezeu, la sine şi la semeni şi, implicit, la întreaga existenţă.

Căci atunci când Îl ai pe Dumnezeu ca Stăpân milostiv şi mântuitor, pe tine ca rob al Său şi pe semenii tăi ca împreună fraţi cu tine…lucrurile au sens, au frumuseţe, au armonie…pentru că sunt făcute cu bună înţelegere.

Brazii tăiaţi cu tonele, mâncarea în exces, lipsa de compătimire şi milă, vanităţile de tot felul nu există acolo unde există o dreaptă înţelegere a lucrurilor.

Nimic incorect nu e o bucurie reală.

După cum abuzurile de tot felul nu sunt o urmare a unor relaţii reale între noi…ci a unor relaţii văduvite de bucurie.

Sfântul Ioan Botezătorul vine ca să ne dea o măsură demnă în viaţa noastră.

Chiar dacă nu ne putem îmbrăca ascetic ca el…putem să ne îmbrăcăm în aşa manieră încât să nu sfidăm prin luxul nostru.

Pe fiecare zi înţelegem şi mai bine nevoia de mâncare naturală…pe cât suntem asaltaţi de modificarea genetică a plantelor şi a animalelor.

Postul şi mâncarea echilibrată, diversificată şi în cantităţi mici se dovedeşte, ca şi în viaţa Sfântului Ioan, o bună şi corectă raportare la mâncare.

Haina subliniază demnitatea omului…Dar numai relaţia şi caracterul acestuia şi opera lui ne dă să vedem dacă haina chiar îl reprezintă.

Însă Sfântul Ioan ne vorbeşte despre Hristos mai înainte de toate, despre Cel care ne va boteza cu Duhul Sfânt [v. 8], adică cu har. Căci ***apa Botezului e o apă sfântă, plină de har, de harul Prea Sfintei Treimi.***

Şi viaţa decentă şi vestimentaţia cumpănită şi mâncarea ponderată sunt doar trupul unei vieţi în credinţă, al cărei suflet e iubirea neţărmurită pentru Dumnezeu.

Rămânerea doar la ce nu trebuie să facem…e nimica toată pe lângă ce trebuie să facem din iubire de Dumnezeu şi de oameni.

Arderea vieţii noastre ca o lumânare în sfeşnic înseamnă ce trebuie să facem…

Şi a fi măcar o mică lumânare în această lume, care să convingi prin crezurile şi munca ta…nu e tot una cu a fi un întuneric murdar, greţos, insuportabil.

Din Evanghelia de astăzi…s-a format în mentalitatea publică, în mod distorsionat, expresia: ţipă în pustiu…sau predică degeaba…Cu alte cuvinte: bate toaca…sau bate clopotul pentru babe surde…

Însă babele, chiar dacă ar fi surde toate…nu ar fi toate oarbe…Şi dacă ar fi şi surde şi oarbe…mirosul de tămâie şi de cuvioşie al Bisericii nu e ca mirosul de crematoriu…Şi dacă, în extremis, nici mirosul nu îl mai au bun…gustul lui Hristos euharistic şi al colivei…sunt gusturi de neuitat pentru un ortodox ajuns la bătrâneţi multe.

Aşa că niciodată nu predicăm doar…pentru pereţi! Unde se predică…rămân idei sfinte în suflet, se formează obişnuinţe cucernice, se observă diferenţa dintre ştiinţa teologică şi neştiinţa superstiţioasă, se pogoară har în suflet…

Pentru că predica Sfântului Ioan a rodit…chiar dacă nu toţi au acceptat-o. După cum predica Domnului nostru a rodit…pe măsura frumuseţii sufleteşti a oamenilor…chiar dacă nu toţi au acceptat-o.

Şi nu e de vină propovăduitorul credinţei…dacă ogorul inimilor e foarte impropriu frumuseţii!

Dacă am devenit atât de urâţi la suflet încât să nu ne mai bucure frumosul, binele, curăţia, normalitatea…atunci nu trebuie să ne acuzăm decât pe noi înşine de faptul că am ajuns şi suntem nişte calamităţi umblătoare şi nu pe alţii care ne doresc binele.

Binele prinde întotdeauna la cei care nu înghit urâţenia, nedreptatea, mitocănia, perversitatea. Şi binele îl înţelegem dintr-o singură privire pentru că e cel care ne defineşte cu adevărat umanitatea.

Şi de aceea vorbim despre anormalitate ca despre un delict şi nu încurajăm ci detestăm omorul, sinuciderea, hoţia, atentatele de orice fel la viaţă, demnitatea şi proprietatea omului pentru că credem în binele pentru toţi, pentru că binele e demnitatea omului.

Şi observăm din versetul al 7-lea, că Sfântul Ioan, cu cât înainta în curăţie şi în sfinţenie, se vedea ca fiind nevrednic în faţa lui Dumnezeu.

Căci pocăinţa ne sporeşte nu dorinţa de a ne ascunde patimile…ci dorinţa de a ne îndrepta viaţa prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu.

Însă azi, 1 ianuarie 2012, e praznic împărătesc, pentru că prăznuim tăierea împrejur cea după trup a Domnului, când I s-a pus numele de Iisus. La 8 zile după naşterea cea după trup…de unde a rămas în Molitfelnicul nostru rugăciunea la însemnarea pruncului şi a punerii numelui.

Şi azi încep durerile Domnului pentru noi oamenii şi pentru mântuirea noastră…pentru că El începe să sufere în trupul Său dureri şi răni pentru noi…

Dacă Naşterea Domnului, în 2011, a căzut duminică şi am avut, datorită unei prescripţii tipiconale, Liturghia Sfântului Vasile cel mare…fiecare an civil începe cu Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel mare, pentru că astăzi e şi pomenirea sa.

Şi dacă îl pomenim pe Sfântul Vasile pomenim teologia şi asceza sa, pe văzătorul de Dumnezeu şi pe liturghisitorul Treimii, pe predicatorul neînfricat şi pe luptătorul duhovnicesc de care se temeau demonii.

Însă predica nu poate fi un tratat teologic, care să dezbată fiecare cută a praznicelor sau a vieţilor Sfinţilor.

De aceea ea invită, încurajează pe om spre gustare/ spre experienţă proprie, adică spre dorinţa de a cunoaşte neîncetat, tot mai mult, teologia şi cultul Bisericii lui Hristos.

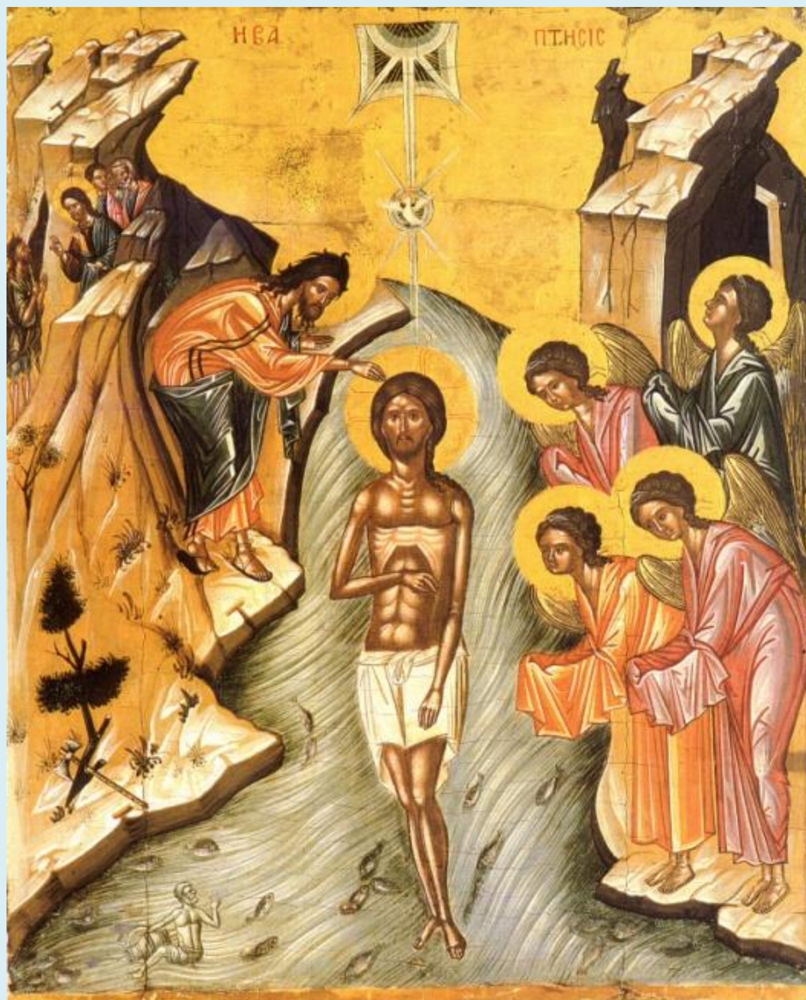
Şi în 2012 trebuie să fim ortodocşi! Poate şi mai ortodocşi decât până acum…Ne confruntăm cu lipsuri enorme financiare şi materiale, vin alegeri electorale în România, seceta, prin unele locuri, e copleşitoare şi grijile şi fricile ne zguduie zi de zi…

Pentru ca să ne păstrăm mintea nevătămată de frici, de griji, de pericole reale sau imaginare…trebuie să ne rugăm pentru înmulţirea credinţei, a răbdării şi a dragostei în noi şi între noi.

Trebuie să avem grijă de puţinul nostru şi de sănătatea noastră. Să ne facem datoria acolo unde suntem şi să găsim întotdeauna punţi de înţelegere între noi.

Şi, cu siguranţă, Preacurata şi PreaSfânta noastră Treime, Dumnezeul nostru ne va lumina să înţelegem ce să facem, ce să spunem, cum să ne mişcăm în pustia din noi…şi în pustia acestei lumi, unde pocăinţa şi îndreptarea vieţii sunt rădăcinile de viaţă ale umanităţii. Amin!

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului [2015]

Iubiții mei,

prima Evanghelie duminicală a lui 2015 [Mc. 1, 1-8] ne vorbește despre Botezătorul Domnului, despre Sfântul Ioannis Botezătorul [᾿Ιωάννης [ὁ] βαπτίζων] [Mc. 1, 4, GNT]. Pentru ca să ne pregătească de marele praznic al Botezului Domnului, unde Sfântul Ioan va fi slujitorul Tainei.

Iar Sfântul Marcu își începe Evanghelia sa, care este „Evanghelia lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu” [Mc. 1, 1, GNT], cu un loc profetic de la Sfântul Isaias despre Sfântul Ioan Botezătorul [Mc. 1, 2-3].

Astfel, din Mal. 3, 1, LXX, Sfântul Evanghelist Marcu a citat următorul fragment: „ἰδοὺ Ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν Μου καὶ *ἐπιβλέψεται ὁδὸν* πρὸ προσώπου Μου [Iată, Eu trimit pe îngerul Meu și *va vedea calea* înaintea feței Mele!]”. Iar *îngerul Lui* este Sfântul Ioan Botezătorul, care va vedea, în mod extatic, *cine este* Hristos.

Însă în GNT, preluarea Sfântului Marcu are următorul conținut: „Ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν Μου πρὸ προσώπου Σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν Σου· [Iată, Eu trimit pe îngerul Meu înaintea feței Tale, care *va pregăti* calea Ta” [Mc. 1, 2]. Unde apare relația dintre *îngerul Lui*, adică Sfântul Ioan Botezătorul și acel *Tu*, care e *Hristos*. Pentru

că Eu îl trimit pe Ioannis, Eu, Tatăl, înaintea feței Tale, adică înaintea Fiului Meu întrupat. Și în Mc. 2, 1 nu avem o referire doar la vederea extatică a Sfântului Ioan Botezătorul ci avem o referire la întreaga sa activitate de înaintemergător al Domnului. Pentru că Ioan pregătește calea lui Hristos.

În Mc. 1, 3, după cum spuneam, se citează Is. 40, 3. În LXX textul citat e următorul: „φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν [glasul celui ce strigă în pustie: pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Dumnezeului nostru]”.

La Mc. 1, 3, în GNT, avem: „φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους Αὐτοῦ [glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui]”. Pentru că se accentuează *persoana Domnului* și *relația* lui Ioan cu Acesta.

În Mc. 1, 4-6 ni se vorbește despre lucrarea și persoana lui Ioan, pe când în Mc. 1, 7-8 ni se vorbește despre propovăduirea lui.

Și Ioannis, Înaitemergătorul Domnului, era în pustie și propovăduia „botezul pocăinței întru iertarea păcatelor [βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν]" [Mc. 1, 4, GNT]. Și nu numai că *propovăduia* botezul pocăinței, ci cei din Iudea și ierusalimitenii veneau la el și erau botezați de către el în râul Iordanis [Ἰορδάνης], mărturisindu-și păcatele lor [Mc. 1, 5, GNT].

Și astfel, noi aflăm despre Iordanis, despre locul unde va veni și Domnul ca să fie botezat de către Ioannis, deși El era fără de păcat. Unde va veni ca să ne arate modul prin care fiecare dintre noi vom fi curățiți de păcate: prin Sfântul Botez. Căci El Se va smeri pe Sine în fața robului și va primi botezul pocăinței în locul tuturor, deși nu avea păcate, pentru ca acolo, în Iordan, să arate noul Botez, Botezul Bisericii, cel prin apă și prin har.

Pentru că noi, cei care ne-am făcut mădulare mistice ale lui Hristos prin Botez, ne-am botezat cu Botezul haric, cu Botezul cel plin de slava lui Dumnezeu, cu Botezul Treimii. Pentru că harul lui Dumnezeu se pogoară în apa Botezului nostru și în noi, pentru ca să ne sfințească pe noi și întreaga creație.

Însă Ioan, luminat fiind de Dumnezeu, i-a chemat pe oameni la pocăință și la botezare pentru a fi proprii primirii lui Hristos. Pentru că ei și noi au avut și avem nevoie de curățire interioară de păcate pentru ca să Îl vedem pe Dumnezeu.

Și Ioan îi chema la mărturisire și la botez prin *exemplul cuceritor* al vieții sale ascetice, al vieții sale îngerești. Căci „Ioannis era îmbrăcat în peri ai cămilei și (avea) cingătoare de piele în jurul șalei sale și mânca lăcuste și miere sălbatică [ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.]" [Mc. 1, 6, GNT].

O descriere atât de concisă a persoanei sale dar atât de copleşitoare! Pentru că îl arată pe Ioannis drept un ascet desăvârşit, care nu are de-a face cu viața socială luxuriantă și nici cu îmbuibarea. Pentru că trăia auster, postea continuu și era un om al sfințeniei.

Iar Sfântul Marcu, vorbind despre *propovăduirea* lui Ioan, ne spune că el propovăduia și zicea: „Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, Οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων Αὐτοῦ./ ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, Αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ [Vine *Cel care este mai puternic* (decât) mine în urma mea, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, a-I dezlega cureaua sandalelor Lui. Eu v-am botezat pe voi în apă, dar Acela vă va boteza pe voi în Duhul Sfânt]" [Mc. 1, 7-8].

Și cum nu e copleșitor Ioannis prin propovăduirea lui, când el, mai înainte ca Domnul să propovăduiască și să reveleze faptul că Dumnezeu e Treime de persoane, Ioannis vorbește despre Cincizecime și despre pogorârea harului în cei care se botează?

Pentru că asta ne vestește aici Ioannis: că Cel Preaputernic ne va boteza pe noi în Duhul Sfânt, adică în slava PreaSfintei Treimi și noi nu vom mai fi niște muritori de rând ci niște dumnezei prin har și fiii Celui Preaînalt.

Iar praznicul Botezului Domnului noi îl vestim în aceste zile tuturor celor botezați în Hristos nu pentru că ei nu ar ști că pe 6 ianuarie e Botezul Domnului ci pentru că noi și casele noastre avem nevoie de curățire și de sfințire.

Iar preotul care vine să ne boteze cu apă sfântă, cu apa Iordanului celui duhovnicesc, vine să ne cheme la sfințenie, la o viață curată, la o viață frumoasă, la viața cu Dumnezeu.

Pentru că noi, în integralitatea noastră, trebuie să ne sfințim prin rugăciune și prin post, prin milostenie și prin iertare, prin bunătate și prin dragoste, prin smerenie și prin umilință interioară.

Noi trebuie să ne umplem interior de izvorul harului PreaSfintei Treimi, căci Dumnezeu izvorăște harul Său acolo unde este ascultare de El și împlinire a poruncilor Sale după putere.

De aceea, iubiții mei, intrăm în 2015 cu nevoia de schimbare interioară continuă. Intrăm cu încrederea sfântă că Dumnezeu ne va conduce spre tot adevărul și spre tot lucrul bun. Căci El dorește ca noi să fim și mai înțelepți și mai curați și mai onești și mai binevoitori în relațiile dintre noi.

El dorește ca noi să ne găsim împlinirea în viața cu El printr-o continuă deșertare de noi înșine pentru ca să ne umplem de înțelepciunea și curăția Lui.

Și nu putem să aflăm voia Lui fără o continuă și asiduă citire a cărților teologice. Nu putem să aflăm voia Lui fără a împlini poruncile Sale.

Pentru că voia Lui o aflăm în noi înșine, în măsura în care ne rugăm Lui, iertăm celor care ne fac nouă rău, ne păstrăm curăția interioară, vorbim simplu și trăim cuviincios. Pe măsură ce ne supunem voii Lui aflăm cât de bune și de întăritoare sunt poruncile lui Dumnezeu.

Nu lăsați timpul să vă străbată fără rod!

Trăiți cu sfințenie în casele voastre și în societate!

Învățați noi lucruri continuu, noi meșteșuguri, științe, limbi străine, diverse filosofii și moduri de a vedea lucrurile! Căci în măsura în care veți fi tot mai încăpători, tot mai plini de diversitatea multora, veți fi tot mai personali.

Iubiți naturalețea, firescul relațiilor cu oamenii și cu lucrurile!

Nu vă mai încredeți în faptele voastre și în cine credeți că sunteți ci în mila și în ajutorul lui Dumnezeu! Pentru că buna părere de sine nu ne satură, după cum nu ne îmbracă în har impostura și diletantismul.

Pentru că zilele trec, trec uluitor de repede…și rămânem doar cu ceea ce am făcut împreună cu Dumnezeu. Și ceea ce am făcut dimpreună cu El am făcut pentru veșnicie.

Dumnezeule, Pacea și Bunătatea noastră, ai milă de noi toți în acest nou an al bunătății Tale și ne învață ce să spunem, ce să facem, unde și cu cine să lucrăm cele bineplăcute Ție! Căci noi suntem slabi și neștiutori și nerecunoscători în toate ale noastre. Noi avem nevoie de mila și de bunătatea Ta pentru ca să slujim Ție cu bucurie. Învață-ne pe noi, PreaSfinte Doamne, Părinte, Fiule și

Duhule Sfinte, cât de importante sunt poruncile Tale și ce pierdem prin viața noastră trăită la întâmplare. Învață-ne prin mila Ta să ne bucurăm de toate ale Tale cu veselie dumnezeiască și să ne îndreptăm viața în poruncile Tale. Căci a Ta e slava, cinstea și închinăciunea, Dumnezeule, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Pr. Ion Cârciuleanu - Duminica dinaintea Botezului - Botezul lui Ioan - „Gătiţi calea Domnului”!

Pericopa Sfintei Evanghelii de azi ne înfăţişează pe Sfântul Ioan Botezătorul – cel mai mare profet născut din femeie – predicând botezul pocăinţei, pregătind calea Domnului, prin îndemnul său, ce va rămâne peste veacuri, chemarea vieţii creştineşti: “***Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”!*** În împrejurimile Iordanului, răsună glasul de chemare al aceluia ce s-a învrednicit a fi înainte Mergător Fiului lui Dumnezeu: “***Faceţi roduri vrednice de pocăinţă***”.

Mesia, Fiul lui Dumnezeu era aşteptat de mii de ani.

Popoarele, prin ce aveau ele mai bun şi mai de valoare au încercat să pregătească Calea Dumnezeului întrupat. Marii filozofi ai antichităţii, ca şi profeţii Vechiului Testament, prin scrierile lor inspirate, au pregătit inimile, minţile şi sufletele oamenilor pentru primirea demnă, vrednică şi sărbătorească a Aceluia ce avea să aducă pe pământ pace, bună înţelegere şi mântuirea între oameni.

Glasul ultimului şi celui mai mare prooroc – în ajunul marelui eveniment al coborârii printre noi a lui “Mesia” cel mult aşteptat – a răsunat puternic, de la o margine la cealaltă a lumii: : “***Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”!*** “***Pocăiţi-vă că s-a apropiat împărăţia cerurilor***”.

“Calea Domnului”:

- *este calea vieţii,*

- *este calea nouă şi vie (Evrei 10, 20),*
- *este "calea adevărului" (II Petru 2, 2),*
- *este "calea cea dreaptă (II Petru 2, 15),*
- *este "calea dreptăţii" (II Petru 2, 21),*
- *este "calea păcii" (Luca 1 7-9), (Romani 3, 17), şi a mântuirii (Fapte 16, 17).*

Calea morţii, în schimb, este calea Satanei, a păcatului (Ps. 1, 16), a minciunii, a strâmbătăţii, a nedreptăţii, a zavistiei, a războiului dintre fraţi şi a tuturor păcatelor.

Un ucenic al apostolilor scrie:

"Calea vieţii este aceasta: Întâi să iubeşti pe Dumnezeu, care te-a creat; al doilea pe aproapele, ca pe tine însuţi. Tot ce tu nu voieşti să ţi se întâmple, să nu faci nici tu altuia.

Drumul morţii însă este acesta: mai întâi de toate este rău şi plin de blestem, omor, divorţ, stricăciune, desfrâu, furt, idolatrie, vrăjitorie, otrăvire, răutate, deznădejde, lăcomie, vorbire deşănţată, invidie, obrăznicie, semeţie, dorinţă de laudă".

Această cale din urmă, a morţii, a venit Sfântul Ioan Botezătorul să o netezească şi să o curăţe de spinii şi ghimpii fărădelegilor, prin chemarea la pocăinţă adevărată şi sinceră.

Pocăinţa:

- *înseamnă schimbarea fundamentală a orientării gândirii, simţirii şi voinţei dinspre păcat înspre virtute.*
- *Înseamnă negarea egoismului şi acceptarea slujirii lui Dumnezeu şi a oamenilor.*

Căinţa este cerinţa fără de care nu poate fi formată şi înfăptuită o viaţă nouă, o viaţă în acord cu cerinţele fundamentale ale firii umane şi cu cele ale poruncilor lui Dumnezeu. Împărăţia cerurilor despre care vorbeşte proorocul este Mesia Însuşi. Este împărăţia Aceluia care era pe punctul de a-şi începe public activitatea menită să-i asigure stăpânirea spirituală asupra credincioşilor, asupra întregii lumi.

În strânsă legătură cu chemarea la pocăinţă, Ioan administra botezul prin care cei ce-l primeau se recunoşteau angajaţi pe calea schimbării fundamentale de orientare şi viaţă.

Botezul lui Ioan nu conferă Harul Sfinţilor pentru că nu avusese încă loc jertfa Mântuitorului. Botezul lui Ioan avea doar un caracter pregătitor. Când evanghelistul spune că Botezul lui Ioan era un "***botez al pocăinţei spre iertarea păcatelor***" (Marcu 1, 4), ***el vrea să spună că proorocul urmărea să determine pe ascultători la căinţă pentru a le deschide astfel sufletele în vederea primirii lui Mesia, singurul care le putea da iertarea păcatelor.***

Căinţa înseamnă:

- *stingerea orgoliului,*
- *părerea de rău pentru păcatele săvârşite,*
- *hotărârea de a trăi o viaţă plăcută lui Dumnezeu,*
- *fapte care asigură accesul liber la Hristos, dătătorul tuturor harurilor.*

Se cuvine să ne amintim apoi că Ioan Botezătorul însuşi a făcut o clară distincţie între Botezul său şi Botezul Mântuitorului. ***"Eu vă botez cu apă, iar cel ce va veni după mine vă va boteza cu Duhul Sfânt şi cu foc"*** (Mat. 3, 11; Marcu 1, 8).

Botezul lui Ioan care, deşi e mare prooroc, e totuşi numai om, e un botez cu apă, adică e un botez care simbolizează numai, Harul, fără să-l dea; **Botezul lui Hristos însă, care e nu numai om ci şi Dumnezeu, simbolizează şi în acelaşi timp dă Harul care, ca un foc purifică fiinţa primitorului.** Cei ce primeau botezul lui Ioan mărturiseau că sunt angajaţi în procesul căinţei.

Cei angajaţi în căinţă se arătau prin însuşi acest fapt doritori de primirea Mântuitorului, a Celui ce desăvârşea căinţa prin acordarea Harului sfinţitor.

Dar Ioan îşi pregătea ascultătorii şi prin exemplul său personal, prin ţinuta şi comportamentul său. Fireşte, proorocul înfăţişa un chip care, oricui îl privea, îi lăsa impresia unui om de neobişnuită tărie şi măreţie sufletească. ***Întreaga făptură a sfântului respira linişte, stăpânire de sine, un calm deplin şi radia puterea învăluitoare a aceluia deprins să trăiască în vecinătatea lui Dumnezeu.***

Într-o anumită măsură şi înfăţişarea aceasta fizică neobişnuită a sfântului a făcut dintr-însul un centru de atracţie pentru credincioşi. Şi mai mult a trezit curiozitatea şi interesul credincioşilor felul de a propovădui al proorocului.

Cuvântul său era blând dar energic; mustrător dar şi încurajator; aspru dar şi plin de căldură şi înţelegere; răscolitor dar şi liniştitor şi totdeauna subordonat unui înalt ideal, acela de a înlătura din suflete prejudecăţi religioase şi obstacole de ordin moral, pe de o parte, iar pe de alta, de a le

deschide sufletul pentru primirea lui Mesia, pentru participarea la viaţa cea nouă care avea să constituie conţinutul epocii mesianice.

Dar ceea ce a determinat mai mult pe credincioşi a fost exemplul său personal. ***Ioan predica nu numai cu cuvântul, nu numai cu o parte a persoanei, ci cu întreaga sa fiinţă.*** El cerea ascultătorilor căinţă. O făcea însă ca unul care-şi trecuse propria făptură prin flacăra purificatoare a căinţei.

Întreaga sa activitate de propovăduire a botezului, căinţei, precum şi cea de nevoitor întru împlinirea prescripţiilor Legii, Sfântul Ioan le-a desfăşurat în strânsă legătură cu Mesia, cu Iisus Hristos Domnul.

Ioan s-a străduit să-şi formeze ascultătorii în aşa fel ca ei să fie lămuriţi că botezul şi căinţa propovăduită de el, n-au valoare decât în măsura în care conduc spre Mesia. Mesia avea să vină după el şi avea să se arate purtător al unor puteri infinit mai mari.

Botezul lui Iisus va fi un Botez cu Duhul Sfânt şi cu foc, va da în chip real iertarea păcatelor şi va turna în fiinţa primitorilor puterile necesare trăirii efective a unei vieţi cu adevărat noi.

Totodată Mesia se va arăta şi ca un purtător al puterii de judecată în temeiul căreia la vremea potrivită El va face separarea între cei păcătoşi şi cei drepţi; pentru ca pe unii să-i pedepsească, iar pe alţii să-i răsplătească (Mat. 3, 12).

Poate niciodată cuvintele Sfântului Ioan Botezătorul: "Gătiţi Calea Domnului" n-au fost mai actuale ca azi. ***Fiecare creştin trebuie să devină o biserică vie, înlăuntrul căreia sufletul, asemenea unui preot oficiază, pe altarul inimii, luminat de candela credinţei, slujbe sfinte lui Dumnezeu.*** În realitate însă cei mai mulţi dintre creştinii de azi sunt ca nişte peşteri reci, umede, murdare şi întunecoase, ca şi peşterea de la Betleem dinaintea naşterii Mântuitorul: "***Nu este cel ce face bunătate, nu este până la unu! Toţi s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut***" (Irimia 7, 11).

Candela credinţei în multe inimi s-a stins. Trăind o viaţă plină de întuneric fără bucuria lui Hristos, oamenii zilelor noastre nu mai sunt capabili a înţelege sensul cuvintelor: iubire, milă, jertfă, pace, armonie, lumină, cinste.

Predica Sfântului Ioan este o înaltă chemare către noi, către întreaga lume, către pocăinţă şi smerenie. Ea ne obligă să urmăm lui Hristos cu toată dăruirea şi smerenia.

Printr-o curată şi sinceră examinare a conştiinţei, prin lacrimi de căinţă, prin post şi rugăciune, prin fapte de milostenie, prin vorbe alese “drese cu sare” (II Cor. 4, 6), prin slujire creştină şi mai ales prin mărturisirea păcatelor şi prin Sf. Împărtăşanie vom găti, zi de zi, calea Domnului în inimile noastre. Vom săvârşi astfel opera de restaurare a omului dinlăuntru (II Cor. 4, 16) şi tainic al inimii; vom reaprinde candela stinsă a credinţei pe altarul profanat de simţiri şi cugete deşarte. Vom împodobi cu semnele biruinţei – pe care ne-am “răstignit patimile şi poftele” - şi cu florile virtuţilor drumul lui Iisus în templul restaurat al vieţii noastre, în care nu noi, ci El va trăi, dând momentului trecător caracter de veşnicie.

Când fiecare din noi va duce zi de zi lupta cea bună împotriva tuturor patimilor şi răutăţilor, luptă în care suntem angajaţi prin Sfântul Botez, numai atunci vocea profetului şi a tuturor predicatorilor Evangheliei nu va mai răsuna în pustiu.

Numai astfel patimile şi răutăţile vor amuţi, iar omenirea dezmeticită şi trezită la viaţă nouă evanghelică, va fi vrednică de numele lui Iisus, şi va putea să înalţe alături de îngeri, imne de slavă şi biruinţă Celui ce prin naşterea, moartea şi Învierea Sa, a adus între oameni bucuria, fericirea, armonia şi pacea eternă. Amin.

Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Predică la Duminica mai înainte de Botezul Domnului

"Vine după Mine Cel mai mare decât Mine..."

(Duminica mai înainte de Botezul Domnului; Mc 1,1-8)

Început de an nou în lumea din jurul Bisericii, căci anul bisericesc este marcat - cum bine ştim - la 1 septembrie, după o mai veche şi mai bună rânduială. Şi-n zgomotul sărbătorii, Biserica, prin glasul Evangheliei, cheamă la sărbătoare, la adunare înţeleaptă în jurul Cuvântului lui Dumnezeu. Desigur că nu este uşor. Dar să cerem Domnului luminare şi har, ca cele ale Evangheliei să se facă binevestite şi prin noi.

Evanghelia Duminicii Dinaintea Botezului Domnului. Fără îndoială, extrem de importantă, pentru că face trecerea dinspre duhul Naşterii lui Iisus Hristos înspre acela al Botezului Său, unul şi acelaşi, şi totuşi altfel. înălţimea cântării Betleemului, drumul magilor, închinarea păstorilor, toate acestea ne-au comutat la o atmosferă de adâncă bucurie. De data aceasta însă, bucuria se maturizează, creşte intru adevăr. Căci nimic nu-i este neamului omenesc mai drag pentru mântuire decât această evanghelie care discerne dintru început "Cine este Cel Care vine întru numele Domnului".

Textul evangheliei pare a fi concentrat spre Sfântul Ioan Botezătorul. Descrierea acestui purtător de solie cerească, pe care ne-o dă Evanghelia de la Marcu, această lectură evanghelică, rămâne pe retina de icoană a Bisericii, căci mereu, când ne uităm la icoana-praznicar sau la aceea de hram pe iconostasele bisericilor noastre, acest Ioan ne priveşte: îmbrăcat în haine de păr de cămilă, încins cu cingătoare de curea peste brâu, cu faţa ascetică a unui mâncător de acride şi miere sălbatică. Dar tot această evanghelie ne descoperă şi de unde înariparea îngerească a Sfântului Înaintemergător. Din această absolută smerenie în cuprinderea misiunii pe care o are dinaintea poporului lui Israel.

Căci omul acesta, la care "ieşea toată ţara Iudeii şi ierusalimitenii", nu se lăsa furat de vreo demnitate omenească, posibilă ispită în uitarea demnităţii la care Dumnezeu l-a chemat. Altfel spus, cel care spune: "***vine după mine Cel mai mare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să mă plec să-I dezleg cureaua încălţămintelor Lui***" (Mc 1, 7) oferă poate cea mai minunată icoană a vindecării de "carierism", de împlinire umană doar de dragul propriului orgoliu, propriei împliniri.

Încă în sâmbăta ce premerge Duminicii acesteia, Ioan se arată (cf. Mt 3,1-11) drept un om al Duhului şi, să-i spunem chiar aşa, al "bunului-simţ" intru propovăduire. Strigătul de luptă duhovnicească al Proorocului, mărturia Înaintemergătorului şi conştiinţa Sfântului stau toate, dimensiuni unice, în lucrarea de dragul lui Hristos-Dumnezeu. Rupte parcă din cuvântul lui sunt cuvintele inainteprăznuirii: "***Veseleşte-te, pustiu, toată firea omenească cea mai înainte însetată! Că acum se arată Izvorul desfătării, stricând seceta păcatului cu apele Iordanului.***"

Cântarea liturgică spunând mai departe: "***Glasul celui ce strigă, după proorocie, a răsunat în cugetele cele pustiite, zicând: "Gătiţi căi drepte lui Hristos, Cel ce vine ca în Botez să ne topească pe noi, cei învechiţi, stricând osândirea cea dintâi***"" (Cântarea a IV-a a Inainteprăznuirii).

Inima aceasta bătând doar pentru Dumnezeu, răzleţindu-se de rudenii, de avere şi de părinţi, alăturarea aceasta, trup şi suflet, Domnului Care vine, fac din Sfântul Ioan primul model de "om nou", născut din tensiunea aşteptării Aceluia Ce toate le face noi. Căci despre această ţintă a slujirii cu smerenie a Dumnezeului Celui Viu vorbeşte Evanghelia Duminicii ce pregăteşte Botezul Domnului, Teofania cea care luminează partea morţii, căci lor, celor care şedeau în umbră şi latură de întuneric a morţii, li se arată dintâi Botezul ca roadă de lumină - Hristos "***arătându-Se la Iordan, S-a dezbrăcat şi S-a botezat, îmbrăcând firea omenească cu veşmântul nestricăciunii***" (Canonul Inainteprăznuirii, Cântarea a IX-a) -, Teofania ce nu avem cum o trăi în Biserica Slavei stând, decât având smerenia cugetului Înaintemergătorului, socotind mereu ca Dumnezeul Cel Viu, Care ne iese în întâmpinare mâine, în zori, la malul cel de viaţă al Iordanului, este, mereu şi mereu, mai tare ca noi, ţelul şi desăvârşirea ţelului nostru.

Şi că dacă în cugetele noastre am putea prăznui mereu botezul cel de pocăinţă al apei celei sărate, al lacrimii, doar Botezul cel în Duhul Sfânt face din noi râvnitori împlinitori ai vieţii celei în Hristos-Dumnezeu. Zicem noi că acesta este şi motivul liturgic pentru care Apostolul Duminicii cheamă la râvnă în acest chip: "***Fiule Timotei, fii treaz în toate, suferă răul, fă lucrul de binevestitor, slujba ta fă-o deplin! Că eu de acum sunt gata pentru jertfă şi vremea***

despărţirii mele s-a apropiat. Lupta cea bună am luptat, călătoria am săvârşit, credinţa am păzit; de acum mi s-a gătit cununa dreptăţii, pe care Domnul mi-o va da-o în Ziua Aceea, El, Dreptul Judecător, şi nu numai mie, ci şi tuturor celor care au iubit arătarea Lui" (II Tim 4, 5-8).

Iată-ne, dar, "iubitori ai arătării", prăznuitori ai Teofaniei celei de la Iordan, înglobaţi în neamul cel la Hristos râvnitor, nemuritor al creştinilor. Răniţi cu dorirea de Dumnezeu, vindecatu-ne-am de moarte, de moartea păcatului şi de aceea veşnică, ucigaşă.

Prin Ioan ni se deschid ochii asupra măreţei arătări de la Iordan, de aceea prăznuirea Sfântului acestuia - Prooroc şi Înaintemergător şi Martir - începe îndată ce vedem cu ochii cei sufleteşti naşterea Bisericii celei sfinţite în Hristos. Din umblarea de apă a Iordanului celui pământesc până la vălurirea de Duh Sfânt, care începe în ziua Cincizecimii dintâi, ţinând până la sfârşitul veacurilor.

Bucuroşi de prăznuire, seara, către Vecernie, suntem chemaţi - prin Paremia Ceasului al şaselea - la o prăznuire mai adâncă şi mai înaltă, deopotrivă, căci zice: "***Scoateţi apă cu veselie din izvoarele mântuirii!***" (Isaia 12, 3-6). Şi Iordanul îşi cutremură apele, căci, iată, "***vine Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii***" (În 1,36).

Iar făptura se luminează - după spusa făcătorului de imne, Anatolie -, căci "***îngerii şi oamenii se amestecă laolaltă. Că unde este de faţă împăratul, este şi bună rânduială***" (Litia Vecerniei din 6 ianuarie).

Buna rânduială a Duhului Celui Sfânt, de viaţă Dătător!

(Extras din cartea: Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...)

Pr. Constantin Necula - Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu... (Marcu 1, 1-8)

Suntem în Ajun de Bobotează, prin această Evanghelie. Evanghelistul Marcu începe scrierea sa evitând, parcă din pudoare, nașterea după trup a Mântuitorului și decupează parcă icoana Mântuitorului purtându-ne direct la apele Iordanului, la întâlnirea cu Ioan Botezătorul.

Iordan. Râul care coboară. Născut din patru izvoare între zăpezile și roua Hermonului, curge pe o Vale mai amplă decât firul său de apă. Iordanul are o lungime de 215 km, iar valea sa, cu o arhitectură de meandre incredibilă, are 320 de km. Mult? Puțin? Se varsă în Marea Moartă, după ce străbate lacul Huleb (Merom) și Tiberiada. O pantă de curgere de 185 de metri, ajungând în dreptul Mării Moarte la 390 m sub nivelul mării. Deși are doi afluenți, Yarmouk și Yabok, nu de acolo își trage apa lină ce se pierde în sărătura minerală a Mării Moarte. Pare că vine de Sus, din inseparabila graniță a Hermonului cu Cerul. Un soi de linie în palmele poporului lui Israel, bătucite de istorie și luptă, de greutatea vremurilor.

Acolo a ales Ioan, verișorul dinspre mamă al Mântuitorului, să-și plinească misiunea de vestitor al Acestuia. Sărbătoarea Ajunului, Bobotezei și a Soborului Sfântului Ioan sunt toate una singură. Ba în vechime acestea erau unite toate sub un singur nume, sărbătoarea Teofaniei, purtând în ea și Crăciunul, Nașterea Domnului. O sărbătoare de multe zile, tocmai pentru a ilustra și în temporalitate umană importanța dumnezeiască a acestor sărbători.

Un ecou se păstrează în minunatele rugăciuni ce se rostesc la Sfințirea mare a Apei (Agheasma), când preotul amintește că l-am văzut pe Dumnezeu-Prunc născându-se, cerând binecuvântare cerească să-l vedem și la apa Botezului. Pentru că, an după an, Biserica readuce, ca într-un serial, aceleași personaje și faptele lor de viață pentru a ne redescoperi temeiurile credinței, inegalabila dragoste a lui Dumnezeu pentru noi, filtrele cunoașterii Sale.

Marcu, atunci când dă dintâi Evangheliei sale o formă coerentă, o face în limba aramaică și o construiește asemeni unui catehism pentru cei care nu știu nimic despre Hristos. Un catehism, un ghid de predicare a creștinismului pentru cei care ar fi vrut să-i ajute pe păgâni să înțeleagă. Cei mai mulți cercetători o așază în jurul anilor 65-70 d.Hr. în mijlocul comunităților ce își dezvoltau viața duhovnicească la Roma ori în împrejurimi (Rudolf Schnakrnburg, Vangelo secondo Marco, vol. I, Citta Nuova Editrice, ed.4, 1983, 8-9).

Imaginea pustiei în care propovăduiește Ioan mărginită de firul răcoros al Iordanului era tabloul prin care scriitorul deschidea povestea vieții Mântuitorului unor oameni zdrobiți în căldura de deșert a Romei, răcoriți în Tibru, încărcatul de istorie frate european al Iordanului.

Chipul lui Ioan domină apele Iordanului. Ceilalți evangheliști ne dau amănunte asupra modului său de a fi și a se purta. Sunt fragmente de icoană ioaneică, a celui care a trăit spre a fi Înaintemergător: Matei 3.1-11; Luca 3.1-18 - care este și Evanghelia a doua din Duminica acestui an, Evanghelia din Ajunul Bobotezei; Matei 3.13-17; Ioan 1.29-34. Nu este o insistență fără sens în prezentarea lui Ioan, numit de noi, creștinii, Botezătorul. De persoana sa se leagă apropierea de Iordan a Mântuitorului. De misiunea sa, propovăduind pocăința și apropierea Împărăției lui Dumnezeu, se leagă coacerea vremii pentru a fi acceptată învățătura Mântuitorului. În același timp Ioan, în fond rudă cu Dumnezeu cel Întrupat, înțelege cel mai bine că el nu este Dumnezeu. Nu. Nu este el Mesia. Are această conștiință remarcabilă de a nu confunda misiunea de la Dumnezeu cu interesele proprii. De aici și însemnătatea lui în viața oricărui slujitor al Evangheliei. El este ecoul unei așteptări. Care se împlinește.

Predica sa, simplă și curată asemeni sufletului poporului căruia-i vorbea, este sintetizată de Marcu astfel: ***„Și propovăduia zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-i dezleg cureaua încălțămintelor. Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt"(Marcu 1.7-8).*** Simplitatea aceea care pune pe gânduri. Îmbrăcat în haină aspră din păr de cămilă, încins cu piele împrejurul mijlocului, hrănindu-se cu lăcuste și miere sălbatică - amănunte folosite de Marcu tocmai pentru a sublinia asceza, postirea omului acestuia - Ioan avea să împlinească misiunea sa. Să boteze pe Hristos. Să vadă cerurile deschizându-se, Duhul lui Dumnezeu ca

un porumbel coborând peste Hristos. Să audă glas din cer binevestind că Iisus este Fiul cel iubit al tatălui întru care a binevoit. Dar misiunea lui nu se încheie decât prin moartea lui. În Sevasta. Acolo unde se păstrează până astăzi ruinele palatului lui Irod. Coloane din vechile săli și o sală-amfiteatru. Poate că e sala unde Salomeea și-a unduit trupul pentru a-i pierde mintea regelui. Mintea regelui tulburat la schimb cu capul lui Ioan, Botezătorul.

De pe creastă privește spre noi rămășițele dumnezeului celui fals, templul lui Baal. Acela de care Ilie râdea că nu răspunde la chemările preoților săi. Acela despre care Ioan a mărturisit cu viața că nu este Dumnezeu.

Aproape de palatul lui Irod se păstrează temnița în care Ioan a primit mesajul de la Hristos prin ucenicii săi. Și cărora le-a dat poruncă să urmeze pe Domnul. Încăperea în care a fost ținut și decapitat poartă încă sunetul ruperii oaselor celui care este iconizat de Ortodoxie ca un om cu aripi de Înger. Adică fără de oase. Nu departe de locul acesta, fântâna lui Iacob. Și mai aproape iezerul celor 40 de mucenici din Sevasta ce vor urma în istorie modelul de rezistență al Sfântului Ioan Botezătorul.

Sfântul care și-a pierdut capul de dragul adevărului. Străbătând mai apoi istoria cu propriul cap în mână, dar și încurajându-ne, zâmbind diafan ca apele Iordanului, de pe chipul ce-i însoțește propria purtare de cap. În apele Iordanului, la momentul Botezului, Domnul Hristos își așază picioarele în undele transparente ale Apei care coboară. Pe fundul râului, un răvaș se rupe sub greutatea fragilă a Fiului lui Dumnezeu. Era testamentul lui Adam ce se făcuse rob răului, zapisul prin care se da prins. Până astăzi cel rău asmute oamenii pe robia noastră în Hristos, cea mai dulce robie din toate.

Uneori, asemeni lui Ioan Botezătorul, ne pierdem capul pe tipsiile celor puși pe rele. Dar sufletul ne rămâne întreg. Și ne cresc aripi ca de Înger. Începutul Evangheliei despre aceasta este. Un om primește pe Dumnezeu-Omul la Iordan pentru ca omul să aibă putința de a fi Dumnezeu. Prin Botezul Său, Domnul deschide botezul nostru, al fiecăruia în parte. Și Iordanul devine râul-cristelniță al lumii. Și prin el apa întreagă se face Iordan.

Sursa: tribuna.ro

Pr. Constantin Necula - E momentul să ne pocăim cu adevărat. Să ne asumăm Botezul nostru ca o naștere de Sus (Marcu 1, 1-8)

Suntem, cu această Duminică, între sărbători. E percepția noastră ca oameni. Care au nevoie mereu de borne de timp pentru a înțelege timpul. Și borne de duh pentru a se lămuri în Duhul Sfânt. Cu timpul e greu. Ni se pare că el trece, dar de fapt noi, noi trecem. Cu tot ce suntem și tot ce visăm să fim sau să facem. Poate de aceea Biserica vede în sărbătorile acestea - Nașterea Domnului, închinarea Magilor și Păstorilor, Punerea Numelui și Tăierea Împrejur și Botezul Domnului la Iordan - o singură Sărbătoare. Odinioară numită Epifania, Arătarea Domnului Dumnezeu. Un fel de praznic al vederii Nevăzutului. Ca și cum câteva zile pe an, în miez de credință, o fantă de nădejde deschide cerul Iubirii. Și vedem Iubirea. Trăim pentru ea.

Părintele Wilhelm Dancă, analizând modul în care unii filozofi văd Crăciunul, se oprește asupra unui gând al lui Soren Kierkegaard (din volumul Școala Creștinismului - Ed. Adonai, Oradea, 1995, traducerea lui Mircea Ivănescu) care consemna că niciodată prezența lui Iisus Hristos între noi nu poate fi un eveniment de demult, căci „atâta vreme cât există un credincios fiind, atunci acesta, tocmai pentru a fi devenit credincios, trebuie să fi fost - și credincios, trebuie să continue să fie - la fel de contemporan cu prezența Sa pe pământ precum au fost primii Săi contemporani”. Această contemporaneitate este condiția credinței și, mai strict definită, este însăși credința.

Iar teologul român conchide: „Așadar, Iisus, fiul Mariei, care s-a născut în urmă cu două mii de ani la Betleem, se poate naște astăzi prin credință în sufletul nostru, pentru a fi Emanuel, Dumnezeu cu noi” (Mysterium Christi, I, Meditații despre Crăciun, Ratio et Revelatio, 2020, p. 14).

Ori Evanghelia Duminicii acesteia, numită înaintea Botezului Domnului, spre această contemporaneitate ne cheamă. Ne dă timpul înapoi - la modul cel mai fizic cu putință. Pentru că ne întoarce la Începutul Evangheliei în viziunea lui Marcu.

Unul dintre cei mai limpezi exegeți ai acestei Evanghelii deschide astfel comentariul său: „Numai ce ai adormit și ai început să visezi, când cineva trântește brusc ușa de perete și o lumină orbitoare pătrunde în înăuntru. O voce întrerupe lumea viselor, în care te adânciseși, și strigă cu un glas tare: Scoală-te! Ridică-te! Ai să întârzii! Și, fără să mai adauge ceva, omul îți aruncă în față apă rece, pentru a se face înțeles. E timpul să lași în urmă visele și să întâmpini cea mai importantă zi din viața ta.

Așa este introducerea Evangheliei de la Marcu. Un început extraordinar căci, potrivit celor spuse de autor, așa era Ioan Botezătorul pentru iudeii din vremea sa. Lucrarea lui Ioan a izbucnit dintr-o dată, iar lumea a rămas surprinsă. Mulți așteptau un semn de la Dumnezeu, dar ei nu se așteptau să arate în felul acesta. Mulți doreau venirea unui Mesia care să-i conducă în lupta împotriva romanilor, dar ei nu anticipau venirea unui profet, care le va spune să se pocăiască. Ioan era vocea care întrerupe visele, și poate și coșmarurile, iudaismului lui Irod și al lui Caiafa, iudaismului care spune din nou și din nou povestea libertății, dar nu are nici o idee despre cum va arăta această libertate, când le va fi dată. Unii au crezut că Ioan e un nebun, că el este cel care stă și visează; dar el se ivește, aruncă apă rece pe ei și le spune să se pregătească pentru cel mai însemnat moment din istoria iudeilor, din istoria lumii” (Tom Wright, Marcu pentru toți, Succed Publishing, Medgidia, 2020, pp. 1-2).

Subscriu acestei descrieri deloc duhovnicești, dar realiste a celei mai limpezi voci umane care leagă profetismul Vechiului Legământ de împlinirea sa în persoana divino-umană a Mântuitorului Iisus Hristos. De altfel și construcția timpului liturgic al Bisericii ne spune același lucru. Ioan este Înainte Mergător și Trezitor din adormire a unui popor ce se îmbătase din metafora așteptării, dar nu mai trăia așteptarea ca realitate a Împărăției.

Cam cum trăim noi astăzi. Inconștienți parcă de valoarea praznicului primei veniri a Mântuitorului în iconomia celei de A doua veniri. Ioan Botezătorul este prezentat astfel ca receptacol al Venirii lui Hristos nu doar la Iordan, ci în lumea păcatelor care va face din Iordan restaurarea prin pocăință a vieții fiecăruia dintre noi. Numai ajuns acolo, la margine de Râu Sfânt, înțelegi cum Hristos împlinește și geografic profeția despre El. Căci Mesia se botează în locul din Iordan prin care poporul mesianic, eliberat de Moise din robia Egiptului, dar condus peste Iordan de urmașul său duhovnicesc, trecuse spre Țara Făgăduinței.

Nouă, astăzi, apele mâloase de la granița dintre Israel și Iordania nu ne spun mare lucru. Dar pentru generația aceea care știa despre generația anterioară ei... Contemporani cu ei înțelegem. Cel care se botează împlinește profeția dar - mai ales - deschide Împărăția în care vom fi contemporani cu toți cei sfinți de la începutul veacurilor.

Poate că este momentul să regândim un pic inclusiv discursul minimalizator asupra sărbătorii acesteia pe care îl adoptă unii dintre contemporani. Nu. Mersul cu Boboteaza nu este încasare de taxe, ori tulburare a liniștii publice ori vai de știința celor ce se închină idolului știință - transmiterea prin apă sfințită a virușilor prin atingerea de apă a Crucii. Este exact gestul pe care ei nu îl pot exprima și nici împlini. Unitatea deplină a oamenilor cu natura și întreolaltă. Un soi de pedagogie a dublei ecologii: cu natura și natura umană deopotrivă. Este afirmarea egalităţi oamenilor dată de Dumnezeu și nu de dicteuri furibunde ale democrației care și-a epuizat de mult încrederea oamenilor prin acte de inegalitate vădită. Este gestul transferului către oameni a vestirii așezării lui Dumnezeu în mijlocul vieții ca Domn și Dumnezeu, axă inalienabilă a oricărei axiologii. Orice scoatere a lui Dumnezeu din ecuația umană saturează ideologic și devine opusul libertății. Pentru că Botezul Domnului este Magna Charta a Libertății lui Dumnezeu de a ne asuma pe toți, absolut toți, în Iubirea Sa.

Ioan știe asta. Știe că vine în urma lui Acela care ne-a și botezat în Duh, făcându-ne Biserică. Nu pe străzi umblăm cu Botezul și nici în case, ci purtăm prin nervii și celulele Bisericii-Trup anticorpii necesari vindecării de uitare, de îngălată orgolizare ieftină. Dacă vreți, Botezul este pumnul de apă rece pe obrazul nostru în zorii Revelionului, chefurilor ori nopților pierdute în păcat. E Trezirea. De aici importanța Duminicii acesteia. Din chemarea - prin ea - de a fi contemporani unui Dumnezeu care nu ne vrea sclavii trecutului, ci contemporani cu El. Și nu doar pe pământ.

Încheiat, anul trecut ne-a durut enorm. Vom vedea dacă a schimbat ceva în modul de a gândi mereu lumea numai la nivelul percepției noastre. E momentul să ne pocăim cu adevărat. Să asumăm Botezul nostru ca o naștere de Sus, ca o naștere din nou. Ca un exercițiu de Înviere. Și de așezare a noastră în Taina vieții în Hristos.

Știind cât de valabil este ceea ce-i scrie Pavel, apostolul, lui Timotei - ucenicul său - și prin el nouă, în lectura din Biserică, făcându-ne în promisiune, cel puțin contemporanii Săi: „Fiule Timotei, fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, slujba ta fă-o deplin! Că eu de acum mă jertfesc și vremea despărțirii mele s-a apropiat. Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit. De-acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea. El, Dreptul Judecător, și nu numai mie, ci tuturor celor ce au

iubit arătarea Lui” (II Timotei 4, 5-8). Despre aceasta este vorba. Despre iubirea Arătării Lui. Și trăirea în pocăință a Darului care Este El. Care se apropie de Iordan, Mielul lui Dumnezeu, venit să ridice păcatele lumii...

Sursa: tribuna.ro

Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica dinaintea Botezului - Glasul celui ce strigă în pustie

Cu multe secole înainte de venirea lui Iisus, profetul Isaia a prezis că Mesia va fi precedat de un mesager: “***Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta***” (Marcu 1,2-3). ***Cine a fost acest mesager?***

Sfântul Luca scrie: “***În al cincisprezecelea an al domniei Cezarului Tiberiu, pe când Ponţiu Pilat era procuratorul Iudeii, Irod, tetrarh al Galileii, Filip, fratele său, tetrarh al Itureii şi al ţinutului Trahonitidei, iar Lisanias, tetrarh al Abilenei, în zilele arhiereilor Anna şi Caiafa, a fost cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie***” (Luca 3,1-2).

Mesagerul care trebuia să pregătească calea pentru Iisus a fost nimeni altul decât Ioan, fiul lui Zaharia. Acest verset ne dă o dată exactă a momentului în care Ioan şi-a început predicarea. De fapt este singura dată fixă şi precisă dată în Noul Testament. Ştim din alte surse că “al cincisprezecelea an al domniei Cezarului Tiberiu” a fost anul 28 sau 29 îC. Având această dată putem să calculăm altele din viaţa Domnului nostru Iisus Hristos.

Bogăţia de informaţii istorice furnizate în aceste versete despre începutul slujirii lui Ioan arată marea importanţă pe care primii creştini o acordau acestui moment, care marchează, aşa cum citim în Fapte 1,22, începutul mântuirii lumii, chiar începutul slujirii publice a lui Iisus. Bogăţia de informaţii istorice mai arată faptul că întruparea lui Hristos nu este un mit ci un eveniment care a avut loc la un moment dat în istoria umanităţii.

Dumnezeu nu îşi vizitează poporul fără să îşi proclame venirea. De-a lungul secolelor El a trimis profeţi Israelului pentru a anunţa vizita divină ce va urma. Venirea sa nu a fost neaşteptată. Au existat profeţii clare că se va naşte în Betleem, dintr-o mamă fecioară, că va trăi în Nazaret şi că îşi va da viaţa pentru păcatele oamenilor, că se va naşte în casa lui David şi că un mesager îl va precede, pregătindu-i calea.

Mesagerul şi Mirele.

"În al cincisprezecelea an al domniei Cezarului Tiberiu" mesagerul şi-a început slujirea. Numele lui era Ioan Botezătorul. Mai mult decât un profet oarecare, el era mesagerul şi înaintemergătorul a cărui sarcină era de a pregăti calea pentru venirea Regelui.

În Ioan 3,29, Ioan Botezătorul se referă la Iisus ca la "mirele" şi pe sine ca "prietenul mirelui". Una dintre cele mai importante imagini ale Vechiului Testament este cea a Israelului ca mireasă a lui Dumnezeu, şi a lui Dumnezeu ca mire al Israelului. Relaţia dintre Dumnezeu şi Israel era atât de apropiată încât nu putea fi imaginată decât ca o căsătorie. Prietenul mirelui juca un rol important la nunţile iudeilor. El aranja căsătoria şi acţiona ca o legătură între mire şi mireasă. El îi aduce pe mire şi pe mireasă la un loc. ***Exact aceasta a fost sarcina lui Ioan: să îi aducă la un loc pe Israel şi pe Iisus, să aranjeze căsătoria dintre Hristos, mirele, şi Israel, mireasa. În acest sens, Ioan a fost ca operatorii de telefonie care ne spun: "Răbdare, încerc să vă fac acum legătura". Când legătura este în sfârşit făcută, operatorul telefonic dispare, lăsându-ne singuri cu persoana cu care dorim să vorbim. Singurul scop al lui Ioan a fost să ne pună în legătură cu Iisus, faţă de care simţea că nu merită nici onoarea de a-i dezlega cureaua încălţămintei.***

Glasul.

Timp de trei sute de ani, nici o voce de profet nu se mai auzise în Israel. "***Nu mai este profet***", se plânge psalmistul (73,10). Tăcea oare Dumnezeu? Se hotărâse să nu mai vorbească poporului Său? După trei sute de ani Dumnezeu sparge în sfârşit tăcerea.

Trimite un alt profet: pe Ioan Botezătorul. Prin El Dumnezeu a vorbit din nou, cu "***glasul celui ce strigă în pustie***". În Ioan oamenii recunoşteau încă o dată glasul şi autoritatea unui profet. Aşa că au venit la el. "***Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim***". ***El venise ca ultimul şi cel mai mare dintre profeţii Vechiului Testament.*** Venise să arate spre El, spre cel pe care Israelul îl aştepta: Mesia, Mântuitorul, Lumina lumii.

Dintre toţi profeţii care l-au vestit pe Mesia, Ioan a fost singurul care a avut privilegiul de a-l arăta şi a spune: "***Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii***". De aceea icoana Sfântului Ioan Botezătorul are poziţia de onoare lângă Hristos pe iconostasele bisericilor răsăritene. În el întregul Vechi Testament dă mărturie despre Hristos ca Mântuitorul promis. Grunewald l-a pictat pe Ioan Botezătorul cu degetul cu care indică spre Hristos, nenatural de lung. Acelaşi deget nenatural de lung este folosit şi în unele icoane bizantine ale

Sfântului Ioan Botezătorul, pentru a exprima principalul scop al slujirii sale: să indice spre Hristos, Mântuitorul aşteptat.

Iată Mielul lui Dumnezeu.

În capitolul deschizător al Evangheliei lui Ioan citim: "***Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toţi să creadă prin el. Nu era el Lumina ci ca să mărturisească despre Lumină***" (Ioan 1,6-8). Era un om al cărui singur scop în viaţă a fost să dea mărturie, să vorbească despre altcineva, să introducă, să anunţe, să prezinte. A fost cea mai importantă prezentare pe care a făcut-o cineva în istoria lumii, pentru că pe însuşi Iisus ni l-a introdus:

"***Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii. Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era, şi eu nu-L ştiam; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezând cu apă. Şi a mărturisit Ioan zicând: Am văzut Duhul coborându-Se, din cer, ca un porumbel şi a rămas peste El. Şi eu nu-L cunoşteam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste Care vei vedea Duhul coborându-Se şi rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt. Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu***" (Ioan 1,29-34).

La început Ioan nu ştia cine era Mesia; tot ce ştia era că Mesia trăia undeva printre oameni: "***dar în mijlocul vostru Se află Acela pe Care voi nu-L ştiţi, cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost şi Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintei***" (Ioan 1,26-27). ***A ştiut cine este Mesia doar când Iisus a venit să fie botezat, iar din ceruri s-a auzit vocea Dumnezeului Tată spunând*** "***Acesta este Fiul lui Dumnezeu***" şi cerurile s-au deschis, iar Spiritul a coborât sub chip de porumbel – abia atunci recunoscând în Iisus pe Mesia, Ioan a spus: "***Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu***" (Ioan 1,34).

Pregătiţi calea Domnului.

Ioan şi-a asumat sarcina de a pregăti calea pentru Hristos şi pentru Împărăţia Sa. Citând din Isaia, el a spus: "***În pustiu gătiţi calea Domnului, drepte faceţi în loc neumblat cărările Dumnezeului nostru. Toată valea să se umple şi tot muntele şi dealul să se plece; şi să fie cele strâmbe, drepte şi cele colţuroase, căi netede. Şi se va arăta slava Domnului şi tot trupul***" (Isaia 40,3-5). Pe vremuri, când regele vroia să viziteze un anumit ţinut, îşi trimitea înainte mesagerii, pentru a vedea dacă drumurile pe care urma să meargă sunt reparate şi bune. Dealurile erau netezite; văile umplute; drumurile întortocheate erau

îndreptate. Şi Dumnezeu, ne spune Ioan, ne trimite pe noi să îi pregătim calea. Obstacolele morale trebuie eliminate. Hristos nu va veni într-o viaţă în care sunt munţi de mândrie şi de prejudecăţi, văi de viaţă degradantă, drumuri întortocheate de neciste şi minciună, terenuri abrupte din lipsă de amabilitate. Totul trebuie îndreptat prin pocăinţă.

Pocăiţi-vă!

Laitmotivul predicării lui Ioan a fost pocăinţa. El a venit să propovăduiască "***botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor***". I-a chemat pe oameni să se întoarcă de la păcat spre Dumnezeu. Îl auzim spunând: "***Cel ce are două haine să dea celui ce nu are şi cel ce are bucate să facă asemenea***" (Luca 3,11). Iar vameşilor le spune: "***Nu faceţi nimic mai mult peste ce vă este rânduit***" (v. 13). Soldaţilor: "***Să nu asupriţi pe nimeni, nici să învinuiţi pe nedrept, şi să fiţi mulţumiţi cu solda voastră***" (v. 14). Ioan nu le-a spus oamenilor să trăiască în deşert, să mănânce lăcuste şi miere, sau să se îmbrace în haine din piele de cămilă. **El a dorit să le ceară doar ceea ce de fapt Dumnezeu cere oamenilor: să se pocăiască şi să ducă o viaţă dreaptă.**

Fariseii care credeau că au un paşaport spre ceruri deoarece se trăgeau din Avraam, el le spune: "***Să nu credeţi că puteţi zice în voi înşivă: Părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam. Iată securea stă la rădăcina pomilor şi tot pomul care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc***" (Matei 3,9-10). Ce contează cu adevărat nu sunt rădăcinile, ci roadele. ***Omul trebuie să îşi conştientizeze păcatul înainte de a-l putea accepta pe Mântuitorul.*** Dacă credem că mesajul lui Ioan era prea aspru sau că judeca prea dur lumea, să ne amintim doar că în trei ani Israelul avea să îşi crucifice Regele.

Botezul lui Ioan.

Când un străin trecea la iudaism ca prozelit, era botezat. Trebuia să fie curăţat şi spălat de răul vieţii de până acum de străin. Nimeni nu considera însă că vreun evreu, dat fiind că era din poporul ales, trebuie să se boteze. Nimeni, până la Ioan. El i-a invitat pe toţi, evrei şi neevrei, pentru că erau păcătoşi, să vină şi să fie curăţaţi de Dumnezeu. Când a fost întrebat de ce botează dacă nu este Hristos, Ioan a răspuns: "***Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt***" (Marcu 1,8). Ioan boteza în râul Iordan ca semn de pocăinţă. Ştia că botezul său nu regenera, nici nu învia sufletele moarte. Botezul lui Iisus avea să facă aceasta. De aceea a subliniat diferenţa majoră dintre botezul său şi botezul pe care Iisus avea să îl dea mai târziu.

Măreţia lui Ioan.

Măreţia lui Ioan stă în mărturia sa fidelă dată despre Hristos ca Mesia. A avut privilegiul de a alerga în faţa caleştii regelui strigând: “Hristos a venit”. A fost o persoană umilă care nu a căutat onoare sau glorie pentru sine. Considerându-se nedemn să dezlege încălţămintea lui Mesia, el a spus: “***Acela trebuie să crească, iar eu să mă micşorez***” (Ioan 3,30). El a stat ferm în faţa regelui Irod, care trăia cu soţia fratelui său: “***Nu-ţi este îngăduit să ţii pe femeia fratelui tău***” (Marcu 6,18), i-a spus el. La final, acest profet cel mai mare între profeţi a fost decapitat de Irod la cererea Salomeii. În toată viaţa sa, Ioan a dat mărturie despre Iisus. Când a aflat de moartea sa, Iisus a dat la rândul său mărturie despre Ioan. El a spus: “***Între cei născuţi din femei, nimeni nu este mai mare decât Ioan***” (Luca 7,28).

Rugăciune

Doamne, îţi mulţumim pentru Ioan Botezătorul, mesagerul trimis de tine pentru a vesti venirea Mesiei. Ajută-ne să îi pregătim calea, acum când El vrea să intre în vieţile noastre. Să îndepărtăm munţii de mândrie şi prejudecată, să facem drepte prin pocăinţă căile întortocheate de necinste şi minciună. Pentru că Cel ce vine să îşi facă sălaş în noi este Mielul lui Dumnezeu. El vine să ne ia păcatele şi să ne facă tabernacole ale prezenţei Sale în lume. Amin.

(Traducere: Oana Capan)

Părintele Iosif Trifa - Evanghelia Duminicii dinaintea Botezului Domnului - Despre Sfântul Ioan Botezătorul şi despre Botezul Domnului

Minunată a fost ivirea lui Ioan Botezătorul în lume! Un om a început o predică, o viaţă nouă. Nimeni nu cunoştea anume pe acest om şi nu ştia de unde vine. N-avea nici în îmbrăcămintea, nici în înfăţişarea lui ceva atrăgător. Nu era nici mare învăţat şi totuşi toţi iudeii alergau la dânsul şi se botezau în râul Iordan.

- *Ioan câştiga sufletele cu vestea cea bună că soseşte un Mântuitor;*
- *câştiga sufletele cu căldura şi dragostea cu care Îl vestea pe acest Mântuitor şi chema pe oameni la pocăinţă, la o schimbare a vieţii, la o viaţă nouă.*
- *Ioan câştiga suflete prin pilda vieţii sale. Însăşi viaţa lui era o predică de înfrânare şi de viaţă pusă cu totul în slujba Domnului.*

Predica şi viaţa lui Ioan arată şi azi calea spre Mântuitorul.

- *Ioan e şi azi glasul celui ce strigă – azi, mai tare ca oricând – în pustia acestei vieţi: Pocăiţi-vă de păcatele voastre, căci Mântuitorul şi darul mântuirii au venit de mult.*
- *Ioan e şi azi o predică de mustrare – azi, mai aspră ca oricând – pentru cei care se îmbuibă în mâncăruri, în petreceri, în fălii şi beţii.*
- *Predica lui Ioan e şi azi o pildă că adevărul creştin trebuie spus fără cruţare, aşa cum l-a spus el fariseilor şi lui Irod-împăratul, chiar cu preţul vieţii.*

Minunate au fost predica lui Ioan şi botezul lui, dar totuşi predica şi botezul lui au fost numai o pregătire pentru Cel Ce a venit să boteze cu „***Duh Sfânt şi cu foc***“. Acest botez s-a pogorât peste Iisus în râul Iordanului.

- *Prin darul botezului din râul Iordan, Mântuitorul a spălat păcatul strămoşesc şi a înnoit omenirea prin apă şi prin Duh. Acest dar al înnoirii şi al naşterii din nou a trecut apoi asupra fiecărui om.*
- *Prin darul botezului, fiecare om se spală de păcatul strămoşesc şi se naşte a doua oară pentru Împărăţia lui Dumnezeu.*

Mare taină este Sfântul Botez! Când se botează pruncii, li se unge cu „***pecetea darului Duhului Sfânt***“ fruntea, gura, ochii, urechile, mâinile, pieptul şi picioarele. Asta ***înseamnă că cel născut din nou, prin Taina Botezului, trebuie să şi pună în slujba Domnului şi în ascultare de Domnul mintea, graiul, ochii, urechile, mâinile, inima, picioarele, adică toată viaţa şi purtările lui.*** Ce bine ar fi să fie aşa! Dar cei mai mulţi oameni, după ce cresc mari, părăsesc darul şi puterea Duhului Sfânt şi slujesc păcatelor, de aceea nu se văd în viaţa lor „roadele Duhului“: ***iubirea, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, credinţa, blândeţea, înfrânarea…*** (Gal. 5, 22), ci se văd roadele trupului: ***pizmele, uciderile, beţiile, ospeţele cele cu cântece şi alte asemenea acestora*** (Gal. 5, 21).

- *Dacă darul Botezului ne-a făcut „fiii lui Dumnezeu“, apoi şi trebuie să trăim ca fii ai lui Dumnezeu şi ca fraţi laolaltă.*
- *Dacă darul Sf. Botez face din corpul nostru „**casa Duhului Sfânt**“ (I Cor. 6, 19), apoi şi trebuie să trăim în Duhul lui Dumnezeu.*
- *Dacă la Botez ne lepădăm de satan şi „de toate lucrurile lui“, apoi să şi trăim această viaţă.*

În cartea Faptele Apostolilor, la cap. 19, se spune că Apostolul Pavel, sosind la Efes, a aflat pe unii învăţăcei care erau botezaţi numai cu botezul cu apă al lui Ioan. „***Luaţi Duh Sfânt?***“, i-a întrebat Pavel. „***Nici n-am auzit că este Duh Sfânt, răspunseră cei botezaţi*** (19, 1-6). Cei mai mulţi creştini sunt parcă şi azi ca acei din Efes: rămaşi numai la botezul cu apă, căci focul şi puterea Duhului Sfânt lipsesc cu totul din viaţa şi purtările lor. **Taina cea mare a Sfântului Botez aceasta este: să trăieşti o viaţă aprinsă, cuprinsă şi cârmuită de darul Duhului Sfânt.**

Dragă cititorule!

- *Pe lângă botezul ce-l primim în braţele naşilor, şi noi trebuie să ne încreştinăm, prin căinţă, prin întoarcerea către Dumnezeu, prin renaştere sufletească.*

- *Pe lângă botezul din braţele naşilor, noi trebuie să trecem mereu prin focul şi botezul cel curăţitor de păcate al Duhului Sfânt şi să ne spălăm mereu în apele credinţei şi în lacrimile căinţei.*

Acesta este botezul pe care îl cerem când ne rugăm cu Psalmistul: „***stropi-mă-vei cu isop şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi… inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule***“… ***Acesta este botezul sufletesc şi aceasta este apa cea curăţitoare despre care aşa de frumos spun cetaniile de la praznicul Botezului:***

„***Aşa grăieşte Domnul: Cei însetaţi veniţi la ape şi beţi fără de argint şi fără preţ***“ (…)

„***Acestea zice Domnul: Spălaţi-vă şi vă curăţiţi… scoateţi vicleşugurile din inimile voastre. Părăsiţi-vă răutăţile voastre, învăţaţi-vă a face bine! Căutaţi judecata, izbăviţi pe cei năpăstuiţi, faceţi dreptate văduvei şi săracului (…) Şi atunci, de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voi albi; şi de vor fi ca roşala, ca lâna le voi albi***“ (Isaia 1, 16).

Aceasta este Taina cea mare a Botezului: curăţirea de păcate şi înnoirea vieţii.

Apa şi focul lui Ilie

Proorocul Ilie, când s-a suit pe munte să descopere pe preoţii cei mincinoşi ai lui Baal, a turnat peste jertfă de trei ori apă şi apoi s-a rugat pentru focul din cer, care s-a pogorât şi a aprins jertfa.

Această jertfă a închipuit şi închipuie Taina cea mare a Sfântului Botez. Apa şi focul fac şi astăzi Botezul cel adevărat: apa îl spală pe om, şi focul Duhului Sfânt îl aprinde pentru Hristos.

La Botezul Domnului

La Botezul Domnului, Duhul în chip de porumb S-a arătat. ***Botezul Domnului este şi praznicul Duhului Sfânt.*** Câţi însă cunosc cu adevărat pe Dumnezeu-Duhul Sfânt? Trăim un creştinism ce şi-a pierdut puterea, tocmai fiindcă lipseşte din el „porumbelul“ Duhului Sfânt.

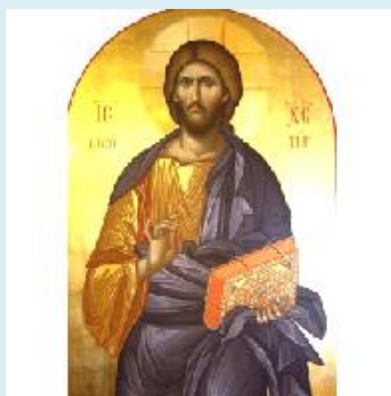
Cred oamenii într-un Dumnezeu, ştiu cum S-a născut şi cum a murit Iisus Hristos, dar n-au pe Duhul Sfânt prin Care se revarsă în lume şi în suflete darurile cerului de Sus. Voi spune o asemănare.

Soarele ne dă lumină, căldură şi viaţă. Fără darurile lui, pământul şi oamenii s-ar prăpădi. Dar acest dar al soarelui ni se dă nouă prin atmosferă. Pământul e înconjurat de un strat de aer de 8-9 mii de kilometri. Acest strat de aer, această atmosferă, preface razele soarelui în căldură, lumină şi viaţă. Atmosfera restrânge razele soarelui şi le preface în lumină şi căldură potrivită. Atmosfera ne dă şi ploaia cea binefăcătoare. Fără de această atmosferă n-ar putea trăi pe pământ nici un vierme şi nici un fir de iarbă. Dacă n-ar fi stratul de aer, ziua soarele ar arde tot, iar noaptea ar îngheţa tot. Pământul nostru ar fi o lume pustie şi fără viaţă, aşa cum e luna. Sunt planete care n-au atmosferă. Spun astronomii că cele mai multe planete n-au atmosferă. Ele sunt nişte lumi pustii şi fără viaţă. Soarele luminează şi pentru ele, dar n-au atmosferă care să le prefacă acest dar în viaţă.

Ce minunată icoană este această rânduială a firii şi pentru rânduiala cea tainică a mântuirii sufletului!

(Părintele Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an)

Traian Dorz - De ce n-ai mulţumire?

De ce n-ai mulţumire
în inimă nicicând?
- Fiindcă mulţumirea
o dobândeşti iertând.

De ce n-ai bucurie
de tot ce-ai strâns trăind?
- Fiindcă bucuria
o afli dăruind.

De ce n-ai fericire
în suflet, ci venin?
- Fiindcă de Cuvântul
vieţii eşti străin.

De ce tânjeşte-n tine
mereu ceva ascuns?
- Fiindcă la chemarea
căinţei n-ai răspuns!

Şi n-o să ai odihnă
ci zbucium dureros
căci pacea şi odihna
sunt numai în Hristos.

Atunci doar vei cunoaşte
al vieţii har divin
Hristos când va fi-n tine
şi tu-n Hristos deplin.

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica dinaintea Botezului - Partea a I-a - Începutul Evangheliei

Nu putem ignora îndemnul pe care Sf. Pavel l-a adresat lui Timotei în apostolul de astăzi: "***Tu fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, slujba ta fă-o deplin!***" (2 Tm. 4, 5).

Cuvintele din primul verset al Evangheliei după Marcu au fost alese cu multă atenţie şi înţelepciune, putând fi considerate "titlul" şi "substanţa" întregii Cărţi: "***Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu***" (Mc. 1, 1). Prin această afirmaţie, – încă de la începutul Evangheliei – Marcu îl prezintă pe Iisus ca fiind Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, vestit de Botezătorul, plin de puterea Spiritului şi biruitor al puterilor răului. În restul Evangheliei, apostolul nu face altceva decât să dezvolte, să clarifice şi să explice mai îndeaproape conţinutul celui dintâi verset.

"Începutul": nu doar Cartea facerii, ci şi alte cărţi din Scriptură încep astfel. Folosind acelaşi model, Marcu subliniază că există o legătură între prima carte a Bibliei, Facerea şi "începutul Evangheliei lui Iisus Hristos ", deoarece ***cu Iisus începe o nouă etapă în istoria mântuirii; o nouă creare (facere) a lumii.***

Chiar de la început, evanghelistul doreşte să arate că Iisus reprezintă şi este împlinirea speranţei poporului. De fapt, **tema centrală a Evangheliei (vestea bună) este: Dumnezeu L-a trimis în lume pe Fiul Său - care a murit şi a înviat - pentru mântuirea noastră!** Prin urmare, conţinutul "veştii bune" este o persoană şi nu o idee filozofică; este ştirea că Iisus este om şi în acelaşi timp "Fiu al lui Dumnezeu", fapt care ne spune că Dumnezeu S-a apropiat atât de mult de noi, încât S-a făcut om, dar şi că omul poate deveni fiu al lui Dumnezeu.

"Evanghelie": dacă în profetul Isaia, acest cuvânt vestea reîntoarcerea din exil şi începutul unei noi vieţi pentru poporul iudeu, după ce experimentase multe suferinţe şi încercări, pe timpul lui Iisus, "Evanghelie" aplica acest mesaj de

speranţă al lui Isaia "timpului eshatologic": ***odată cu sosirea lui Mesia se inaugura timpul bucuriei şi al sărbătorii, al eliberării din sclavie şi al iertării, nu doar pentru poporul iudeu, ci pentru întreaga omenire.*** Marcu, folosind cuvântul "Evanghelie", ***vesteşte că este Iisus cel care începe adevărata eliberare şi mântuire a omenirii, căci în El se împlinesc promisiunile lui Dumnezeu.*** Aceasta este "vestea cea bună" pe care biserica trebuie să o predice lumii: Iisus din Nazaret, Hristosul, este Fiul lui Dumnezeu prin care Dumnezeu a pătruns în istorie ca om, pentru a o mântui şi pentru a-l mântui pe omul din toate timpurile, rasele, culturile şi clasele sociale.

Din păcate, plictiseala, viaţa plină de greşeli, lipsa de entuziasm cu care astăzi ascultăm Evanghelia şi primim predica preoţilor, nu ne ajută să gustăm "vestea nouă". De multe ori, preoţii – prin modul lor de a predica – nu sunt capabili să vestească creştinilor "bunătatea" acestei "veşti bune", împiedicându-i pe credincioşi să se bucure de viaţa cea nouă şi astfel, predicile nu-i ajută pe creştini să înţeleagă că "Evanghelia" este vestea cea bună, adevărată şi importantă pentru viaţa şi mântuirea lor. Motivul? Poate preoţii sunt cei dintâi care nu au experimentat bucuria credinţei şi avantajele care izvorăsc dintr-o viaţă trăită pe baza cuvântului lui Dumnezeu, sau poate că încă nu au înţeles că ***cei care ascultă cu evlavie "Evanghelia", se întâlnesc cu Iisus: om adevărat şi Dumnezeu adevărat.***

Ioan Botezătorul şi părinţii maturi

a. Marcu – prezentând încă de la începutul Evangheliei persoana Botezătorului, a celui trimis "înaintea" Domnului – doreşte să ne comunice că a sosit Mesia, cel mult aşteptat să mântuiască poporul Său, căci Botezătorul Îl arată celor de lângă El: "***Iată, Mielul lui Dumnezeu…***" (Io. 1, 29).

Înainte de Iisus trebuia să vină Botezătorul pentru "a pregăti calea". De fapt, nu putem ajunge la Iisus dacă mai înainte nu trecem pe la Ioan Botezătorul, care prin comportamentul său, ne spune că Dumnezeu se arată, acolo unde omul trăieşte în rugăciune, post şi libertate, pregătindu-se să-L primească. Iisus va spune despre el: "***Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuţi din femeie unul mai mare decât Ioan Botezătorul; totuşi cel mai mic în împărăţia cerurilor este mai mare decât el***" (Mt. 11, 11).

b. Botezătorul predica "în deşert". Ca să pricepem acest fapt, trebuie să ne amintim de cei 40 de ani petrecuţi în deşert de poporul iudeu, vreme în care Dumnezeu l-a pus la încercare, dar şi "timp de har" în care, poporul L-a întâlnit pe Domnul. În deşert – unde lipseşte totul, inclusiv strictul necesar – poporul a putut înţelege că nu bogăţiile îl fac să trăiască, ci iubirea şi ajutorul lui Dumnezeu. În acea linişte, Israelul a recunoscut că la baza existenţei nu stau

bunurile materiale, ci relaţia omului cu Dumnezeu. ***Prin urmare, deşertul devine calea, locul unde iubirea şi libertatea se întâlnesc, se purifică şi devin mai puternice. Deşertul este un fel de etapă obligatorie, pentru a trece de la încrederea în eul propriu, la încrederea în Dumnezeu.*** Locul care pare a fi pustiu şi lipsit de viaţă, demonstrează că-i izvor de viaţă divină.

Experienţa poporului Israel poate să ne ajute să înţelegem mai bine fie "deşerturile" noastre, fie viaţa noastră de zi cu zi, pentru ca apoi, să o privim cu ochi diferiţi, larg deschişi.

c. Marcu ne prezintă modul ciudat de a se îmbrăca al Botezătorului. Dacă "centura de piele" aminteşte de profetul Ilie, îmbrăcămintea din păr de cămilă nu era permisă de "legea" iudaică, fapt care arată că Ioan trăieşte liber, nu limitat de reguli sau obiceiuri – uzanţe – omeneşti… El nu pune bază pe aspectul său exterior, fiind coerent în modul său de a gândi: nu are nevoie de haine cu care să se mascheze… Îmbrăcămintea şi hrana lui Ioan sunt pentru noi un îndemn la sobrietate, la esenţialitate.

Este frumos când cineva se îmbracă elegant. Înseamnă că ştie să se respecte. Dar atunci când "îmbrăcămintea elegantă" este mai importantă decât persoana, sau atunci când aceasta doreşte să fie elegantă, doar pentru a masca unele imperfecţiuni trupeşti sau răni interioare, "moda" o subjugă.

O bunică îi spunea mereu nepoţelului ei: "Aminteşte-ţi că un măgar îmbrăcat regeşte, tot un măgar este, iar o găină îmbrăcată ca o regină, este tot o găină".

Îmbrăcămintea nu are puterea să schimbe ceea ce eşti şi ceea ce ai în suflet. Din păcate, chiar şi cei din clasele elementare privesc felul cum sunt îmbrăcaţi colegii lor: dacă nu sunt îmbrăcaţi corespunzător, nu îi primesc să se joace cu ei, nu-i acceptă in colectivitatea lor.

d. Botezătorul nu este diferit doar în felul de a se îmbrăca, ci şi în ceea ce zice sau face. Pentru că se simte un om liber, care propovăduieşte adevărul mai presus de orice, va fi închis şi ucis de către Irod. Ioan nu se lasă nici condiţionat, nici intimidat: este om autonom, independent, hotărât şi dârz. Nu urma sau imita alţi oameni şi nu dorea să-şi facă ucenici.

Din păcate, în zilele noastre obedienţa – în sensul ascultării oarbe – este una dintre virtuţile cele mai apreciate în orice fabrică: "Nu-ţi pune întrebarea dacă este bine sau nu, ţi-a spus şeful ce să faci… Fă-ţi munca şi gata! Nu este vina ta. Tu doar ai urmat un ordin". Pornind de la această mentalitate, mulţi au ajuns să omoare, doar pentru că au ascultat un ordin. Nu mai vorbim de cei care fură, mint, înşeală, doar ca să facă pe placul şefilor… Se pare că astăzi, virtutea cea

mai căutată este să fii apreciat: “lucrează mult, astfel şeful tău te va lăuda, te va promova. Tu trebuie să fii mereu disponibil“.

Azi nu mai trebuie să fii om, ci o maşină… Poate vei ajunge puţin mai sus, dar te vei pierde, pentru simplul fapt că ţi-ai vândut viaţa în numele aprecierii altora, în numele unui câştig, de dragul unui progres… toate, lucruri incomparabil mai mici decât valoarea infinită a sufletului tău.

Trebuie să gândim singuri, căci înaintea lui Dumnezeu, nu ne vom putea scuza prin faptul că noi am îndeplinit doar nişte ordine, pe care alţii ni le-au dat… Naziştii, la procesul din Nürnberg, când au fost chemaţi să răspundă pentru cele 6 milioane de evrei morţi, au spus: “Noi doar am executat un ordin“. Este adevărat! Dar le va folosi înaintea Domnului acest răspuns?

e. Botezătorul ne cere: “Convertiţi-vă şi botezaţi-vă!“. El nu se limitează la respectarea unor simple reguli, asemenea fariseilor, ci consideră că dacă omul nu se schimbă în interiorul său, în inima sa, totul este inutil… ***De la Ioan învăţăm că avem nevoie de oameni care să ne stimuleze să căutăm şi să luptăm nu doar pentru drepturile noastre, ci pentru drepturile tuturor, nu doar pentru binele nostru ,ci pentru binele comun.*** Dacă intervin doar pentru drepturile mele, înseamnă că eu caut doar profitul, dar dacă apăr drepturile tuturor, atunci caut dreptatea, iar căutând binele oamenilor, înseamnă că ştiu să iubesc.

Părinţii noştri, uneori, ne învaţă să ne gândim doar la noi şi să nu ne preocupăm de alţii. Cu greu vom găsi creştini care să aibă o inimă mare şi să spună: “Iubeşte-i pe toţi oamenii, luptă pentru dreptate şi nu te gândi doar la tine însuţi. Nu vezi câte nedreptăţi sunt? Fă ceva!“.

Este greu să aflăm persoane care nu-şi “cheltuiesc” viaţa doar pentru bani, sex, succes şi carieră, ci care trăiesc pentru adevăr, pentru a-şi realiza calităţile, pentru a face voia lui Dumnezeu; oameni care muncesc nu pentru profit, ci cu conştiinciozitate, deoarece este drept să facă astfel, pentru că sunt fideli Domnului.

A te converti, înseamnă a ieşi din sine, din infantilitatea proprie. Copilul spune: “Totul este al meu! Mâncarea este a mea, jucăriile sunt ale mele… toţi trăiesc în funcţie de mine“. A fi adult, înseamnă a înţelege că există o lume mai mare, mai vastă. A pricepe că nu sunt doar eu pe lumea aceasta. A te converti, presupune a fi deschis noului din univers, pentru că nu sunt eu întregul univers, ci doar o mică şi infimă parte…

f. Botezătorului nu îi este frică să stea singur, să fie abandonat, să nu fie acceptat. Este un om autentic, adevărat, autonom, unul care îşi cunoaşte calea şi o străbate. Nu îl interesează ce vor spune alţii sau că îşi va atrage pedeapsa puternicilor lumii. ***El are un mesaj şi o datorie de îndeplinit: trebuie să fie*** "***vocea care strigă în pustie***". El este conştient că dacă mulţi vor veni la el să se boteze şi mai mulţi, vor rămâne indiferenţi. În deşert cine te poate auzi? Totuşi nu se plânge din cauza lipsei de credincioşi, asemenea preoţilor din zilele noastre. Ioan nu este timorat de rezultat: "Nu mai vine lumea la Biserică". Tu munceşti pentru rezultat sau pentru că eşti convins de ceea ce predici?

Botezătorul este asemenea unui tată care face observaţii severe: "Îndreptaţi-vă calea, convertiţi-vă şi botezaţi-vă!". Este ca şi cum ar zice: "Treziţi-vă! Nu vedeţi că vă risipiţi viaţa? Că trăiţi în minciună? Schimbaţi-vă!". Din păcate, nu dorim să ne maturizăm, căci trăim prea bine la umbra părinţilor…Este cazul ca părinţii să ia exemplu de la vulturii din Colorado, care îşi alungă puii din cuib, pentru a-i obliga să înveţe să zboare… Astfel, părinţii trebuie să-i "oblige" pe copiii lor să devină adulţi, după exemplul Botezătorului care "iubeşte în chip dur": provoacă, răneşte, pune omul înaintea adevărului său, îl constrânge să fie responsabil, îl alungă… dacă nu doreşte să crească. Avem nevoie de părinţi adevăraţi, care să ne explice responsabilităţile noastre şi care să ne constrângă să alegem, să ne maturizăm, să acceptăm consecinţele modului nostru de viaţă, să fim responsabili de alegerile noastre, la urma urmei.

Avem nevoie de părinţi maturi, care să priceapă că a te converti, înseamnă a risca, a te încumeta, adică a crea noi posibilităţi, pentru a deveni mai puternici, mai diferiţi: a te naşte (converti) continuu.

A risca, înseamnă a înfrunta problemele, a pune în discuţie, a asculta opiniile altora; a face ceva ce încă nu ai făcut, a face ceva de care îţi este frică; a lua iniţiativa, în loc să aşteptăm ca mereu să o ia alţii, în locul nostru…

A te maturiza, comportă a cuteza să fii ridicol, dacă faci o anume alegere sau îţi exprimi o anumită opinie; a fi marginalizat sau exclus; înseamnă să faci ceea ce alţii nu se aşteaptă ca tu să realizezi; să crezi în ceva, chiar dacă cei din jurul tău nu cred; să încerci; să mergi cu încredere către necunoscutul (infinitul), care este Dumnezeu.

A risca, a îndrăzni, înseamnă să nu te laşi condiţionat de frică, pentru că teama ucide. Dacă Iisus nu şi-ar fi riscat viaţa, reputaţia, astăzi nu ar exista creştinismul.

"Curajul mă împinge către stele şi teama… către moarte" (Seneca).

Amin.

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica dinaintea Botezului - Partea a II-a - Botezul din “apă” şi botezul din “foc”

Ioan vorbeşte despre botezul din apă şi din foc.

- Botezul din foc înseamnă: să încerci să trăieşti, fără să permiţi ca frica să te ucidă. Cu toţii suntem botezaţi, dar adevăratul botez se realizează atunci când ne trăim viaţa, lăsându-ne conduşi de puterea Spiritului.
- Botezul din apă înseamnă a înţelege că suntem copiii iubiţi ai lui Dumnezeu, a percepe demnitatea noastră: “Eu sunt fiu al lui Dumnezeu, nu am nici un motiv de teamă“.

Dacă “botezul din apă”, este ceea ce Dumnezeu a făcut pentru oameni; botezul cu foc – al Spiritului – ne cheamă să devenim ceea ce suntem, adică să ne împlinim, purificându-ne, aruncând în foc toate slăbiciunile noastre, dorind, în mod liber, să fim fiii lui Dumnezeu.

“Botezul cu foc” înseamnă să ne maturizăm şi să facem loc în noi comportamentului fiilor lui Dumnezeu. Să ne convertim continuu. Să devenim cine suntem: copiii lui Dumnezeu.

Botezul lui Ioan nu este un simplu ritual exterior, el cere persoanei să aleagă în toată libertatea sa, să se convertească, adică să se debaraseze de rău şi să facă binele. Omul trebuie să se angajeze să-şi schimbe viaţa în mai bine, biruind răul cu binele. Ioan ne cere să renunţăm la “mentalitatea omenească” şi să îmbrăţişăm “logica lui Dumnezeu“, ca apoi să muncim, să trăim, să ne iubim în numele Său, deoarece convertirea priveşte întreg omul şi nu doar viaţa sa de rugăciune. ***Botezătorul ne invită să ne schimbăm viaţa pentru ca împreună, să***

ne regăsim în Împărăţia lui Dumnezeu. Creştinii care nu doresc să se schimbe, arată că nu sunt nici măcar la nivelul botezului lui Ioan.

Într-adevăr convertirea implică efort, luptă, sacrificiu şi perseverenţă în înfruntarea problemelor, dar şi înlăturarea ispitelor publicităţii, care se foloseşte de orgoliul nostru pentru a ne ademeni. De fapt, convertirea este fuga de orice situaţie, care ne-ar împinge la păcat.

Cuvântul "botez", care în limba greacă înseamnă "vas pentru spălat" (baptizo), descrie situaţia unei nave care se scufundă, imagine care se potriveşte cu discursul nostru, deoarece "botezul" ne invită să renunţăm la plăcerile noastre dezordonate, la răutatea şi aroganţa noastră, pentru ca Domnul să construiască în noi schimbarea şi noutatea vieţii spirituale.

După "botezul cu apă", Iisus va fi dus în deşert şi va experimenta "botezul focului", ispita. Aici, Domnului îi va fi prezentată posibilitatea să renunţe la misiunea Sa şi la identitatea Sa de Fiu al lui Dumnezeu.

Botezul lui Iisus este diferit de cel al Botezătorului, pentru că Iisus s-a făcut om, pentru ca pe om să-l introducă în viaţa divină, prin puterea Spiritului.

Mesajul Botezătorului

"***Un glas strigă: În pustiu gătiţi calea Domnului, drepte faceţi în loc neumblat, cărările Dumnezeului nostru***" (Is. 40, 3). ***Versetul ne invită să ne convertim, să înlăturăm din inimile noastre orice obstacol care ar putea fi o piedică în calea întâlnirii noastre cu Dumnezeu, adică: duşmănii, prejudecăţi, lenea în rugăciune sau în îndeplinirea datoriilor, marginalizarea altora…***

"În deşert, pregătiţi calea Domnului": deşertul este locul purificării, al descoperirii lui Dumnezeu şi al îndrăgostirii de El, trecând prin pocăinţă, pentru a opta cu bucurie pentru Domnul, descoperit ca fiind Mântuitorul mult aşteptat.

"Pregătiţi calea Domnului": Dumnezeu vine, dar noi trebuie să-I pregătim cărarea. Aşa cum astăzi se repară străzile, atunci când urmează să vină în vizită un personaj important, tot astfel trebuie să ne reînnoim, pentru ca să vină la noi Dumnezeu, dornic să ne ierte păcatele.

Botezătorul ne vesteşte venirea lui Iisus în lume şi necesitatea omului de a se pregăti şi converti, pentru a-I ieşi în întâmpinare: "***După mine vine Unul mai mare decât mine***". Ioan insistă: "iată Dumnezeul vostru! El este mai tare decât mine şi vă va boteza cu Spirit Sfânt, adică, vă va dărui tuturor prietenia şi

iubirea lui Dumnezeu"… Cei care se botezau şi-şi mărturiseau păcatele, ne arată că au recunoscut darul iertării lui Dumnezeu şi au aderat la chemarea Lui.

În acest pasaj, Botezătorul nu pronunţă numele lui Iisus, dar Marcu ne descoperă cine este personajul principal la care se referă Ioan, încă din primul verset al Bibliei, prin cuvintele: "Evanghelia lui Iisus Hristos". Această afirmaţie trebuie înţeleasă în sensul că la început, Evanghelia a fost propovăduită de Iisus (Mântuitorul a dat naştere predicării şi tot el o continuă, folosindu-Se de apostoli, episcopi, preoţi şi credincioşi, prin intermediul Bisericii), dar şi în sensul că Evanghelia -"vestea cea bună"- are ca şi conţinut pe Iisus, care este Mesia şi Fiul lui Dumnezeu. De fapt, prima parte a Evangheliei după Marcu, se încheie cu mărturisirea de credinţă a lui Petru: "***Tu eşti Hristosul!***" (Mc. 8, 29). Partea a doua a Evangheliei se încheie cu mărturisirea de credinţă a centurionului "***Într-adevăr acest om era Fiul lui Dumnezeu***" (Mc. 15, 39).

Despre Mesia care vine în lume, Botezătorul spune: "este mai tare", apelativ care în limbajul biblic este adresat lui Dumnezeu, recunoscându-L ca fiind suveranul, un stăpân căruia slujitorii şi cei biruiţi vor trebui să-i aducă cinste, dezlegându-I cureaua încălţărilor.

"El vă va boteza cu Spirit Sfânt". "Spirit" înseamnă viaţă; "sfânt" este numele lui Dumnezeu. "Spirit Sfânt" înseamnă viaţa lui Dumnezeu, în care Iisus ne cufundă. Mântuirea deplină a omului se realizează numai în măsura în care vine de la Dumnezeu, deoarece de celelalte "mântuiri imediate" (realizări) şi noi suntem capabili, chiar dacă apoi, acestea ne dezamăgesc. ***Spiritul Sfânt, pe care Tatăl – prin Fiul – ni-L dăruieşte, reprezintă pentru noi darul vieţii divine.*** Aceasta este "Evanghelia" Fiului lui Dumnezeu!

Astfel, Marcu urmăreşte ca destinatarii Evangheliei să ajungă să fie convinşi că Iisus – Cel care a trăit o viaţă de slujire şi a îndurat crucea – chiar este Mesia, Fiul lui Dumnezeu. În acest sens, fiecare dintre noi trebuie să ne întrebăm dacă recunoaştem că într-adevăr "vestea cea bună" este faptul că: Iisus este Mesia, Cel care mântuieşte pe tot omul…

Reacţia auditorului

"Începutul Evangheliei" este punctul de plecare, momentul iniţial al "veştii bune", al predicării speranţei care aduce cu sine o mângâiere: ***s-a terminat timpul sclaviei*** (cfr. Isaia). Lumea care este vigilentă, care îşi dă seama de limitele proprii aşteaptă o mântuire, repede se îndreaptă să audă ştirea cea nouă. Toţi veneau la Botezătorul, care le spunea: "A sosit Salvatorul! Pregătiţi-I calea"!

"***Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim şi se botezau de către el, în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele***" (Mc. 1, 5). Sunt oamenii care caută un răspuns la problemele vieţii lor, la întrebările şi nedumeririle lor. Ioan îi invită să fie atenţi, nu atât la ei înşişi, ci la Cel care va să vină, la "Acela care este mai tare", căci: "El vă va boteza cu Spirit Sfânt", adică vă va introduce în sfera infinitului, vă va dărui puterea şi iubirea Sa infinită, care vă va schimba inima şi viaţa.

Ce reacţie avem faţă de anunţul Botezătorului? Dorim să ne convertim, revăzând toate relaţiile cu aproapele? ***Ce înseamnă Dumnezeu pentru noi?*** Oare nu căutăm alţi mântuitori: plăcerea, jocul, prietenii, cariera, faima, onoarea, succesul, banii…? Asemenea Botezătorului, le spunem şi altora că Dumnezeu a venit la noi şi doreşte să pătrundă în viaţa noastră, să stea de vorbă cu noi, să fie prietenul nostru, să ne purifice şi să ne reîmpace cu Tatăl?

Iertarea păcatelor

Botezătorul îl va arăta pe Iisus ca fiind "***Cel care ia asupra Sa păcatul lumii***" (Io. 1, 29). Noutatea constă în ştirea că Dumnezeu ne dăruieşte iertarea Sa, arătându-şi mila faţă de noi şi disponibilitatea de a relua de la început, o relaţie nouă cu noi. Iisus se prezintă ca fiind medicul de care cei bolnavi au nevoie; El este Cel care a venit să-i cheme "***nu pe cei drepţi, ci pe cei păcătoşi***" (cfr. Mt. 9, 12-13). Prin urmare: Dumnezeu nu ne iartă pentru că ne-am convertit; iertarea Sa ne-o dăruieşte înainte de convertirea noastră… ***Tocmai pentru că El ne iartă mereu, noi putem să ne convertim, adică să ne reîntoarcem la iubirea Lui, să ne îndreptăm viaţa către El, permiţându-I din nou să ne iubească.***

"A păcătui", în ebraică înseamnă "a greşi ţinta". Păcătos este omul care nu-şi atinge scopul, asemenea unei săgeţi care trece pe lângă punctul ochit. Şi pentru că ***obiectivul omului constă în a-L iubi pe Dumnezeu, la fel cum este iubit de către El, păcatul este ruptura acestei relaţii cu Dumnezeu, este incapacitatea de a iubi sau, refuzul de a răspunde cu iubire, iubirii lui Dumnezeu.***

Eficienţa mântuirii şi a ajutorului pe care Dumnezeu ni-l oferă, sunt legate de răspunsul nostru liber (de reacţia noastră), peste care Dumnezeu nu poate şi nu doreşte să treacă. ***Domnul este răbdător cu noi şi nu vrea ca vreunul să piară, ci ca toţi să se convertească, dar El respectă alegerea noastră. Prin urmare, trebuie să ne încredem în bunătatea şi în îndurarea Domnului, dar trebuie să ne străduim să fim gata de fiecare dată când ne vizitează.***

Situaţia de sclavie a poporului (a noastră) se va schimba, pentru că vine în lume o persoană, adevăratul Mântuitor al tuturor oamenilor… Însă, trebuie să

muncim cu stăruinţă, pentru că nu este uşor să construim o cale şi, avem nevoie de timp şi de perseverenţă. Ce trebuie să îndreptăm? Care este partea din viaţă care nu este pe placul lui Dumnezeu? Ştim că Dumnezeu doreşte ca iubirea Sa să ajungă la toţi oamenii, ca toţi să fie fraţi?

“Îndreptaţi“, înseamnă ca zi după zi, să depărtam de la noi sentimentele de orgoliu, invidie, indiferenţă, carierism, certuri, refuzare a dialogului, să nu pretindem ca alţii să fie în slujba noastră, mereu la picioarele noastre… De fapt, ***Biblia ne invită să privim în inimile noastre, pentru ca să reintroducem adevărul în noi, în minţile şi vieţile noastre!***

Iisus ne spune că Botezătorul este cel mai mare dintre cei născuţi din femeie, Ioan afirmă că Iisus este unul mai mare decât el. Prin urmare, trebuie să pricepem că nu suntem cei mai tari şi mari din lume. În fiecare zi vedem că deciziile importante din lume, nu depind de noi. Ştim asta, dar numai în teorie.

În practică, toate căile strâmbe care duc la neînţelegeri, la certuri, la dorinţa de a domina, la abandon, la invidie, la gelozie, la teamă, la tot ceea ce provoacă suferinţă şi durere, sunt cauzate de convingerea noastră că suntem “numărul unu” (cei mai buni) precum şi din convingerea celorlalţi, că ei sunt cei mai buni.

Din păcate, nu pricepem că suntem doar temporar pe acest pământ, doar pasageri: “***cerul şi pământul vor trece***“, ne aminteşte Sf. Petru. Şi acest lucru îl ştim, în teorie. În practică însă, ne comportăm ca şi cum am trăi o mie de ani, ca şi cum lucrurile din lume ar fi veşnice… Dacă recunoaştem că suntem creaturi limitate, nevoiaşe de ajutor, vom căuta mai mult fraternitatea, pacea, dreptatea.

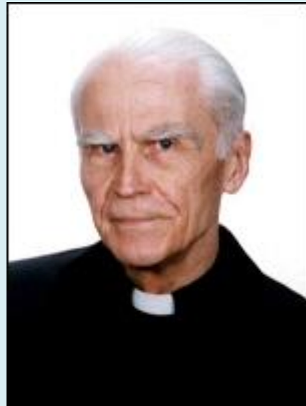
Să nu uităm că Marcu – apelând profeţiile din Vechiul Testament – doreşte să evidenţieze faptul că Dumnezeu este fidel, pentru că îşi respectă promisiunile făcute. Din păcate, în zilele noastre nu mai este apreciată virtutea fidelităţii.

Înţelegem acest fapt privind la contractele care se anulează, în toate domeniile, din cauza banilor. Parcă ne este dor să întâlnim un om cu care să avem o relaţie de prietenie stabilă, o persoană care să-şi respecte promisiunea făcută, să putem să ne încredem în cineva. Totuşi şi Botezătorul a fost trimis unui popor lipsit de statornicie faţă de Dumnezeu.

Cum trăieşte Ioan fidelitatea faţă de Dumnezeu? Renunţă la orice siguranţă economică şi se încrede doar în ajutorul Domnului. Lumea aleargă la el, dar el le spune: dacă Dumnezeu este fidel şi omul trebuie să se reîntoarcă la El, curăţindu-se de păcate.

Fidelitatea este un cuvânt-cheie, pentru a ne reîntoarce la Domnul. De exemplu: a nu ne dezbina propria familie. Acest lucru nu înseamnă doar să ne resemnăm sau să continuăm să îndurăm, ci să reconstruim din nou, conştienţi de ajutorul şi sprijinul pe care Dumnezeu ni-l oferă. Amin.

Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica dinaintea Botezului

Dumnezeu nu numai că i-a promis omului, îndată după căderea lui în păcat, trimiterea unui Mântuitor, şi nu numai că a anunţat, prin profeţii Săi, întruparea Fiului Său, ci, când s-a împlinit vremea venirii Lui în lume, s-a îngrijit să trimită un profet care să-I pregătească nemijlocit apariţia Sa între oameni, adică să-I cureţe şi netezească drumul, precum se curăţă şi netezesc străzile când un conducător de stat este aşteptat să viziteze un oraş. Acest profet, premergător nemijlocit al Mântuitorului, pe care Acesta îl numeşte cel mai mare bărbat născut vreodată, este Sfântul Ioan Botezătorul şi Înaintemergătorul, pe care Evanghelia ni-l prezintă astăzi în desfăşurarea misiunii lui.

Spre a înţelege mai bine misiunea pregătitoare a Sfântului Ioan Botezătorul, e necesar să aruncăm o privire asupra cadrului istoric în care el îşi începe propovăduirea, din care vom cunoaşte starea socială, politică, morală şi religioasă a poporului evreu din acea vreme.

La Roma, împăratul Octavian August – pe vremea căruia s-a născut Iisus – murise, iar Tiberiu, pe vremea căruia apare în public Ioan, era în al cincisprezecelea an de domnie. La Ierusalim, Irod cel Mare de asemeni murise, în primăvara anului 750 de la întemeierea Romei, la circa trei ani după naşterea Mântuitorului, iar regatul se împărţise între cei trei fii ai săi: Irod Antipa, care luă Galileea şi Pereea; Filip, care luă Trahonitida şi Ituria – şi Arhelau, care luă Iudeea. Acesta, fiind rege slab dar crud, fu înlăturat din domnie de împăratul Tiberiu şi astfel Iudeea este încorporată imperiului, primindu-şi un procurator. Aceşti procuratori sau guvernatori, timp de aproape douăzeci de ani, nu făceau decât să asuprească poporul iudeu care nu suporta un jug străin sub care credinţa şi obiceiurile sale străbune erau pângărite de un stăpân păgân. Căci, odată cu stăpânirea romană, îşi făcuseră intrarea în Ierusalim nu numai acvila romană, ci şi zeităţile Romei păgâne. Evreii, cum nu puteau suporta o astfel de stare, zilnic puneau la cale răscoale.

Din când în când, din mijlocul lor se ridicau unii învăţaţi în ale legii, îndrăzneţi ca odinioară Moise, şi răsturnau acvilele şi inscripţiile pângăritoare, preferând să moară pentru legea străbună. Alţii, tineri ca Iuda Galonitul şi Sadoh fariseul, refuzau plata impozitelor, declarau nelegiuită orice stăpânire străină şi aţâţau furia poporului împotriva imperiului, sfârşind ca martiri. Unii, dându-se drept Mesia, exploatau aşteptarea generală după Îzbăvitorul. Şi, de fapt, erau semne evidente care arătau că a sosit ceasul venirii Lui: tronul ţării dispăruse, marele arhiereu era la discreţia păgânilor, iar acvilele romane sfidau cu neruşinare de pe porţile templului.

Cât priveşte starea religioasă, existau două secte: secta fariseilor, care se considerau a fi adevăraţii interpreţi ai legii lui Moise şi cei mai fideli observatori ai ei, deşi, în realitate, erau robiţi de lux şi desfrâu. Legea o tâlcuiau după interesele lor, observând cu scrupulozitate prescripţiile mărunte şi încălcând obligaţiile esenţiale ale religiei. Se legau de litera legii, în timp ce, în suflet – cum le reproşa Iisus -, "***erau plini de făţărnicie şi fărădelege***" (Matei XXIII,28).

Cealaltă sectă o formau saduceii, care, având o filosofie materialistă, nu credeau în nemurire şi practicau o morală hedonistă, senzualistă. Deviza lor era aceea a epicureilor greci: "Mănâncă, bea şi te veseleşte, căci după moarte nu există nici o plăcere". Erau totdeauna de partea stăpânirii şi prieteni cu Irodienii, deci cu acel partid care intenţiona să aducă pe tronul lui David pe Irod Idumeul.

Poporul era şi el împărţit în tabere. Unii căutau să-şi astâmpere setea religioasă în vrăjitorii şi jertfe superstiţioase, alţii îşi pierdeau timpul în distracţiile ieftine ce le erau oferite de luptele dintre gladiatori şi animale în circuri.

Iată cadrul istoric în care îşi face apariţia Sfântul Ioan Botezătorul.

"***În anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu Împăratul, pe când în Iudeea domnea Ponţiu Pilat şi Irod stăpânea Galileea, iar Filip, fratele lui, Iturea şi ţinutul Trahonitidei şi Lisania stăpânea Abilina, în zilele arhiereilor Anna şi Caiafa (…)***" (Luca I, 1-2), ***se arătă pe neaşteptate pe malul Iordanului, nu departe de Ierusalim, un om straniu, a cărui înfăţişare smerită şi aspră amintea poporului de tot ceea ce auzise despre profeţii de demult. Avea treizeci de ani şi se trăgea din neam preoţesc, fiind fiul preotului Zaharia, dar nu intrase niciodată în templu ca să aducă jertfe. Crescuse în pustiu şi purta îmbrăcăminte aspră din păr de cămilă, strânsă pe la mijloc cu o curea de piele. Făcuse votul nazireatului, adică se abţinea de la orice băutură alcoolică şi de barba lui nu se atinsese niciodată briciul. Faţa îi era străvezie de asceza postului, căci se nutrea cu lăcuste şi miere sălbatică. Întreaga-i fiinţă exprima duioşie, dar şi tărie, şi o patimă sfântă ardea în ochii***

lui. Acesta era profetul Ioan. Poporul îl supranumi Botezătorul, pentru că boteza în apa Iordanului poporul ce venea din toate colţurile Iudeei, atras de glasul său fascinant. "Pocăiţi-vă" – le zicea -,"căci s-a apropiat împărăţia cerurilor", cuvinte prin care Ioan lăsa să se înţeleagă că împărăţia anunţată de el, adică Biserica lui Hristos, nu va fi o împărăţie lumească, ci una cu totul spirituală, o împărăţie a sufletelor, în care se pătrunde nu prin spadă, ci prin pocăinţă, prin acea metanoia, care înseamnă prefacerea, reînnoirea minţii şi inimii, transformarea morală a omului întreg – cu un cuvânt, convertire – şi se trăieşte din focul iubirii, al acelei iubiri ce ardea în ochii şi inima profetului.

O mare de oameni din toată Iudeea alerga la Ioan, îi asculta mesajul şi îi cerea botezul. Unii rămâneau lângă el ca ucenici, ori veneau după sfaturi şi plecau împăcaţi, iar alţii, printre care fariseii şi cărturarii, veneau să-l spioneze. Tuturora, Ioan le răspundea ca un adevărat profet ce era.

Saduceilor, tăgăduitori ai vieţii veşnice, şi fariseilor, falsificatori de credinţă, care se făleau cu descendenţa din Avraam, Ioan le striga cu asprime: "***Pui de vipere, cine v-a învăţat să fugiţi de mânia care va veni? Faceţi roade vrednice de pocăinţă şi nu începeţi a zice între voi: «Tată avem pe Avraam», pentru că vă zic că din pietrele acestea poate ridica Dumnezeu fiii lui Avraam. Căci iată securea zace la rădăcina pomilor. Deci tot pomul care nu face rod bun, se taie şi în foc se aruncă***" (Matei III, 7-10). Aşadar, ei trebuiau să facă pocăinţă adevărată, deoarece Mesia, care era pe aproape, va curăţi omenirea precum un grădinar îşi curăţă pomii, iar uscăturile le aruncă în foc.

Oamenilor simpli, rătăciţi mai mult din neştiinţă, Ioan le vorbea cu blândeţe: "***Cel ce are două haine, să dea celui ce nu are, şi tot aşa să facă şi acela care are ce mânca***" (Luca III,11).

Vameşilor care îi cereau sfatul le răspundea: "***Nimic să nu faceţi mai mult decât vă este hotărât***" (Luca III,12), iar ostaşilor, care-l întrebau ce trebuie să facă, le zicea: "***Pe nimeni să nu asupriţi, nici să nu grăiţi de rău, ci fie-vă destulă leafa voastră***" (Luca III,14).

Ascultătorii se cutremurau şi alergau să primească botezul pocăinţei în credinţa că Mesia e aproape. Ba mulţi credeau că era chiar acest proroc atât de aspru şi, totuşi, atât de blând şi cuceritor.

Dar Ioan le răspundea cu smerenie: "***Eu vă botez cu apă, dar după mine vine Cel mai mare decât mine, căruia nu sunt vrednic să-I dezleg curelele încălţămintei; Acela vă va boteza cu Spirit Sfânt şi cu foc; vânturătoarea e în mâna Lui şi-Şi va curăţa aria şi va aduna grâul în jitniţă, iar paiele le va arde***

cu foc nestins” (Luca III, 16-17). Precizându-şi deci menirea, Ioan era doar glasul de chemare la pocăinţa cerută de adevăratul Botez ce avea să-l întemeieze Mesia, Botez care va curăţi cu adevărat sufletele, precum focul curăţă aurul de zgură.

Acestea se petreceau în locul numit Beth-Abara, ce se traduce loc de corăbii sau plutitoare, un mic port lângă Marea Moartă. Anul în care ieşise în public era un an sabatic, adică un an de iertare a datoriilor, numit şi an jubiliar, de la evreiescul jobal (- iertare), fiindcă, potrivit prevederilor din Levitic, cap.25 şi Deuteronom cap.15, tot al şaptelea şi apoi al cincizecilea an, se iertau toate datoriile, şi pământurile vândute din cauza sărăciei reveneau stăpânilor iniţiali, iar sclavii erau eliberaţi. Acest an era şi un timp de rugăciune şi de înnoire sufletească prin reconciliere cu Dumnezeu şi aproapele. Iată de ce, ***apariţia lui Ioan Botezătorul tocmai în acest an jubiliar a avut un răspuns deosebit de puternic în sufletul poporului, care vedea în Ioan împlinirea speranţelor sale mesianice.***

Din anul jubiliar iudaic s-a inspirat şi Biserica, instituind şi ea Anul Sfânt, prin care îşi cheamă fiii la înnoire spirituală, la convertire prin reconcilierea cu Dumnezeu şi aproapele, îndemnându-i să reconsidere demnitatea lor de creştini şi rolul ce-l au în societate, acela de mesageri ai iubirii şi păcii lui Hristos printre credincioşi şi necredincioşi şi ai speranţei în triumful împărăţiei lui Hristos pe pământ.

Iubiţi fraţi, chemarea Sfântului Ioan Botezătorul la pocăinţă, la reînnoirea sufletească, îşi păstrează, şi astăzi, întreaga ei actualitate, în această lume în care principiile de bază şi valorile vieţii morale sunt grav încălcate şi dispreţuite.

Numai că, pe timpul lui Ioan, împărăţia cerurilor, Biserica, de-abia se întrezărea la orizont, pe când astăzi, deşi ea este prezentă în mijlocul nostru de aproape două mii de ani, nu a pătruns adânc în noi, nu a ocupat şi nu a transformat fiinţa noastră în plinătatea ei, nu a devenit sufletul care să mişte şi să dirijeze toate resorturile activităţii noastre; pentru că sufletul omului de azi este închistat în carapacea dură a egoismului, a patimilor neînfrânate, a păcatului.

Singur spiritul de pocăinţă va putea să înmoaie şi să topească această crustă, să elimine păcatul sub toate formele lui şi astfel să netezească şi să cureţe calea Domnului, a Împăratului Hristos spre suflete, pentru ca El să-şi stabilească acolo tronul care singur Lui I se cuvine. Să facem această purificare, dar, fiindcă singuri nu o putem îndeplini, ***să-L chemăm pe Iisus şi să-L rugăm să pună El ordine în gândurile, afecţiunile, dorinţele şi vrerile noastre, în viaţa noastră întreagă şi să ne modeleze după chipul Său, ca să gândim cum gândeşte El, să***

iubim cum iubeşte El, să vrem ce vrea El, şi să lucrăm cum ar lucra El în locul nostru. Amin.

Pr. Olimpiu Todorean - Duminica dinaintea Botezului

Iubiţi credincioşi, în Duminica dinaintea Botezului, Biserica ne re-propune citirea Evangheliei lui Marcu pornind chiar de la primul verset: "***Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu…***" (Mc. 1,1). Este o invitaţie care ne cere să re-începem şi să nu considerăm că am terminat. ***În credinţă suntem întotdeauna începători şi trebuie să re-trecem prin lucrurile fundamentale.*** Evanghelia lui Marcu se prezintă ca o Evanghelie pentru catehumeni, adică pentru cei care încă nu sunt botezaţi, care nu au cunoscut pe deplin credinţa în Dumnezeu. Găsim în paginile ei prima cateheză sistematică a istoriei Bisericii.

"Începutul Evangheliei…" în realitate textul original spune: "Principiul Evangheliei", având sens de fundament, de constituţie, de schemă de bază a vestirii mântuirii, şi principiul acestei Evanghelii este Iisus acceptat ca şi Hristos, adică Mesia, Fiul lui Dumnezeu. Se pare că liturghia de azi a vrut să ne demonstreze recunoaşterea acestui Principiu permanent, pentru a-l reafirma şi mărturisi din nou înaintea lumii.

Evanghelia este, înainte de toate, un mesaj de mângâiere, aşa îl prezintă Isaia: "***Mângâiaţi, mângâiaţi pe poporul Meu… Vorbiţi inimii Ierusalimului şi strigaţi-i că munca de rob a luat sfârşit***" (Is. 40,1-2). Evanghelia este vestirea unui eveniment bun, favorabil, de bucurie, este anunţarea sfârşitului sclaviei. Isaia anunţa sfârşitul sclaviei lui Israel după deportarea şi exilul babilonian între anii 597 şi 538 î d Cr., iar Iisus anunţă sfârşitul sclaviei omului din orice vreme şi din orice loc, sclavia păcatului, a nonsensului şi a morţii.

Anunţul făcut de Isaia este făcut pe baza unui eveniment concret: edictul regelui Ciro din 538 ce a urmat după căderea imperiului babilonean. Această prevedere a permis Israelului să se reîntoarcă în patria sa şi să reconstruiască templul. Profetul vede în acest eveniment istoric intervenţia providenţială a lui Dumnezeu. Regele persan, Ciro este, precum Mesia, trimisul lui Dumnezeu

pentru a restaura dreptatea. Poporul a păcătuit împotriva lui Dumnezeu şi pentru aceasta a fost lăsat în mâinile duşmanilor, dar acum Dumnezeu îl iartă şi intervine în favoarea sa.

Şi Evanghelia lui Iisus este bazată pe un fapt, un eveniment extraordinar şi unic: este proclamat un nou edict definitiv, un edict de pace între Dumnezeu şi oameni, în persoana umilului profet din Nazaret, Iisus. El este Mesia cel aşteptat şi preanunţat prin personajele istorice ale poporului Israel. Probabil că mulţi au văzut în venirea pe tron a regelui Ciro unul dintre atâtea alte lucruri nefaste pentru Israel. Şi totuşi, Isaia ştie să primească noutatea, speranţa şi acţiunea lui Dumnezeu. În această prospectivă putem să citim şi noi pericopele Evangheliei lui Marcu. Iisus apare pe scenă ca un profet care face minuni, spune lucruri extraordinare… dar cine este el cu adevărat? Aceasta este întrebarea care trece de la un capăt la altul al cărţii. Evanghelistul o spune: este Hristos! Dar cititorul este invitat gradual să-l mărturisească, cunoscându-l personal, punându-se pe urmele sale.

Faptele vieţii lui Iisus, cu atât mai mult, patima şi învierea, sunt povestite de evanghelist nu cu detaşarea cronicarului sau cu obiectivismul istoricului, ci cu a profetului care vede, citind mesajul mântuirii pentru om, în acestea o veste bună. Dacă şi noi, în acelaşi spirit vom reciti, cuvânt după cuvânt, verset după verset, zi după zi, Evanghelia lui Marcu, vom face această minunată descoperire ce ne va aduce mângâiere, bucurie şi speranţă. Fără de veste ne vom da seama că şi pentru noi timpul neîncrederii, dezolării şi descurajării a trecut. Viaţa asumă o nouă prospectivă. Suferinţa noastră primeşte un sens şi o direcţie care nu mai este noaptea morţii ci lumina bucuriei. Ne vom simţi destinatarii unor haruri, ne vom simţi un popor iubit şi căutat de Dumnezeu.

Cine este chemat să fie evanghelizator face această descoperire şi este chemat să o facă cunoscută şi altora. Evanghelia pe care noi o vestim este, deci, un eveniment de bucurie, în măsura în care ne mângâie şi ne dă speranţă. Dacă sunt mulţi încă departe de Biserică, să o spunem limpede, este pentru că noi, creştinii, am uitat principiul fundamental şi am redus Evanghelia la o serie de porunci pe care trebuie să le ascultăm dacă vrem să scăpăm de iad.

Dacă Evanghelia se prezintă ca şi o vestire a unui eveniment care ne împinge spre împlinire în viitor, atunci spaţiul dintre timpul care a trecut şi cel care trebuie să vină, este timpul convertirii, acel deşert în care răsună cuvântul lui Ioan Botezătorul, ecoul profetului Isaia:“***pregătiţi calea Domnului şi drepte faceţi cărările sale***” (Mc. 1,3)

Ascultarea Evangheliei nu poate să ne lase indiferenţi. Atunci când citim evanghelia şi o proclamăm, nu vom fi doar mai instruiţi cu privire la trecut, ci

ne deschidem la acea veste nouă care transformă viaţa noastră. Suntem chemaţi cu un da sau cu un nu. Putem să credem sau să refuzăm. Acest aspect este decisiv. Multe persoane cred astăzi că pot să fie creştini numai pentru simplul fapt că au fost botezaţi şi de mici copii au primit toate sacramentele. Fals. Nu este adevărat. Se înşeală amarnic. ***A fi creştin cu adevărat înseamnă o continuă, zilnică şi asiduă ascultare a Cuvântului lui Dumnezeu, o sforţare pentru a-l realiza în viaţă.*** A te reîntoarce la fundamentul Evangheliei înseamnă să auzi înăuntrul tău invitaţia lui Ioan Botezătorul: "***pregătiţi calea Domnului şi drepte faceţi cărările sale***" (Mc. 1,3). Aceasta implică un botez, adică o imersiune în Evanghelie, o intrare în povestire, înseamnă a fi ca unul dintre protagonişti şi nu ca un spectator extern.

Să ne lăsăm, iubiţi credincioşi, interpelaţi, astăzi, de această invitaţie şi să acceptăm provocarea. Să luăm din nou în mâini Evanghelia lui Marcu şi să o citim, ca şi cum ar fi pentru prima oară. Să încercăm să fim în sintonie cu mesajul său, să pre-gustăm promisiunile, implicându-ne cu faptele vieţii pentru a grăbi împlinirea lor. Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica înainte de Botezul Domnului

Unul dintre cei mai mari sfinţi ai Bisericii lui Hristos este Sfântul Iosif, Patronul Bisericii Universale, cel prin care I se oferă lui Iisus, după lege, o familie şi un nume, urmat de Sfântul Ioan Botezătorul. Duminica dinaintea Sărbătorii Naşterii Mântuitorului Iisus Hristos propune spre meditare fuga Preasfintei Familii în Egipt, o recapitulare a istoriei mântuirii în Hristos şi umilinţa Sântului Iosif, model de viaţă în ascultarea lui Dumnezeu. Astăzi, ***în duminica dinaintea Botezului Domnului, ne oprim asupra Sfântului Ioan Botezătorul, cel ce a netezit căile Domnului şi a rămas în conştiinţa omenirii ca un mare profet la trecerea de la Legea cea Veche la cea Nouă .***

Ioan Botezătorul reprezintă modelul servitorului fidel al lui Dumnezeu. Arhanghelul Gabriel, s-a arătat preotului Zaharia în Templu, spunându-i, că i se va naşte un fiu, care «***Va fi mare în ochii lui Dumnezeu***» (Luca 1, 15). Să ne amintim aceste cuvinte: «Mare în ochii lui Dumnezeu». Există mulţi oameni "mari" în lume: mari conducători, mari milionari, mari actori, mari înţelepţi, laureaţi ai Premiului Nobel etc. Mulţi dintre cei consideraţi a fi mari în ochii lumii sunt mici în ochii lui Dumnezeu. La ce-i foloseşte omului să fie apreciat de lumea întreagă, dacă în faţa lui Dumnezeu nu este nimic. Dar cei mari în Împărăţia lui Dumnezeu nu trăiesc în gloria deşartă a lumii şi nici nu au "înţelepciunea" copiilor lumii acesteia.

Însuşi Iisus Hristos a rostit cuvinte de apreciere la adresa lui Ioan Botezătorul. «***Zic vouă: Între cei născuţi din femei, nimeni nu este mai mare decât Ioan***» (Luca 7, 28). Mare Sfânt! Cu ocazia naşterii lui Ioan Botezătorul, s-a întâmplat o minune astfel, încât rudeniile şi vecinii săi s-au întrebat cu mirare: «***Ce va fi, oare, acest copil?***» (Luca 1, 66). Ioan trăieşte în pustiu o viaţă sfântă şi aspră. Prin rugăciune şi post, s-a pregătit pentru a învăţa poporul în privinţa venirii lui

Mesia. ***Ioan Botezătorul s-a evidenţiat prin umilinţă. Ca un adevărat om drept, nu şi-a urmărit propriul interes, nici nu a căutat mărirea oamenilor, ci toată viaţa şi-a îndreptat-o spre venerarea lui Dumnezeu.*** Despre acest adevăr ne aminteşte Sfânta Liturghie într-una din rugăciunile ei: "***Că toată darea cea bună şi tot darul cel desăvârşit de sus este, coborând, de la Tine, Părintele luminilor***", prin cuvintele epistolei Sfântului Apostol Iacob (vezi Iacob 1, 17). Prin urmare, ***tot binele de la Domnul Dumnezeul nostru vine.*** De aceea spune Sfântul Apostol Paul: «***Ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit de ce te făleşti, ca şi cum nu l-ai fi primit***» (1 Corinteni 4, 7).

Mii de oameni au venit la Ioan Botezătorul, pentru a asculta cuvintele sale, şi-au mărturisit păcatele cu părere de rău şi s-au botezat în râul Iordanului. Ioan mărturiseşte despre sine: «***Eu sunt glasul celui ce strigă în pustiu***» (Ioan 1, 23). «***Nu sunt vrednic, să-I dezleg cureaua încălţămintei*** (lui Hristos-Mesia)» (Ioan 1, 27). Chiar predicând în pustiu glasul său trezeşte părerea de rău a păcătoşilor, rugându-se departe de lumea dezlănţuită, este în inima ei, iubindu-i pe toţi cei pentru care se roagă şi departe fiind de freamătul vieţii Templului de la Ierusalim, el netezeşte căile Domnului…

Într-o zi, discipolii lui Ioan i-au spus: «Rabi, Acela care era cu tine, dincolo de Iordan, şi despre care tu ai mărturisit, – El, botează şi toţi se duc la El». Ioan le-a răspuns: «***Acela trebuie să crească, iar eu să mă micşorez***» (Ioan 3, 26. 30). S-a bucurat că poporul merge la Hristos. Slujitorul care şi-a îndeplinit misiunea şi are conştiinţa împăcată, se bucură că vine timpul odihnei şi primirii recompensei bine meritate. Ioan a fost plin de curaj. Tuturor le-a predicat adevărul: ostaşilor, leviţilor, conducătorilor poporului. «***Faceţi, dar, roade vrednice de pocăinţă, şi nu începeţi a zice în voi înşivă: avem tată pe Avraam***» (Luca 3, 8). Descendenţa dintr-o familie renumită, sau nobilă nu mântuieşte pe nimeni. Numai urmarea adevărului şi respectarea lui îi poate asigura omului mântuirea. De aceea spune: «***Acum securea stă la rădăcina pomilor; deci orice pom, care nu face rod bun se taie şi se aruncă în foc***» (Luca 3, 9).

Ioan Botezătorul, a avut curajul să se împotrivească lui Irod, care trăia în păcat. Ioan l-a mustrat aspru pe Irod spunându-i «***Nu-ţi este îngăduit să ţii pe femeia fratelui tău***» (Marcu 6, 18). A ştiut că pentru aceasta Irod şi Irodiada se vor răzbuna pe el şi că va fi închis, după care va fi omorât, dar nu s-a temut de cei ce pot să ia viaţa dar nu au putere asupra sufletului. Iisus mărturiseşte despre Ioan mulţimii: «***Ce-aţi ieşit să vedeţi în pustiu? Oare trestie clătinată de vânt? Dar de ce aţi ieşit? Să vedeţi un om îmbrăcat în haine moi ? Iată cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor. Atunci de ce aţi ieşit? Să vedeţi un profet? Da, zic vouă, şi mai mult decât un profet. Că el, este acela, despre care s-a scris: "Iată, Eu trimit, înaintea feţei tale, pe îngerul Meu, care va pregăti***

calea Ta, înaintea Ta”» (Matei 11, 7-10). ***Plin de harul lui Dumnezeu, Ioan este asemenea unui Înger…***

Împăratul Irod l-a aruncat pe Ioan într-o închisoare ce mai poate fi văzută şi astăzi, în localitatea Maheros, nu departe de Marea Moartă. Părăsit de toţi, Ioan este pedepsit cu închisoarea, suferind foarte mult, timp în care Iisus Hristos predica şi făcea minuni, vindecându-i pe cei bolnavi şi făcând bine celor necăjiţi, îndeplinind misiunea Sa mesianică.

Predicarea lui Ioan a adus roade: «***Convertiţi-vă! Gătiţi calea Domnului!***» (Luca 3, 4). Fiţi gata pentru venirea Domnului Hristos! Ce trebuie să facem noi, oamenii de astăzi ? Mai înainte de toate să nu uităm că suntem pe drumul mântuirii întregului neam omenesc. Unii s-au îndepărtat de Biserică căutând doctrine deşarte, alţii au uitat de Hristos, căutându-L acolo unde nu este. Dar Domnul va veni cu mărire să judece viii şi morţii şi să instaureze viaţa secolului care va să vină. De aceea are nevoie mai mult ca oricând de apostoli şi de mărturisitori care să anunţe cu tărie, prin viaţa şi faptele lor, adevărurile credinţei noastre, să lupte pentru unitatea Bisericii lui Hristos şi “să netezească căile Domnului.”

Cu toţii trebuie să fim gata la venirea Domnului Hristos, căci Mântuitorul ne îndeamnă: «***Privegheaţi deci, că nu ştiţi în care zi vine Domnul vostru… şi voi fiţi gata, că în ora în care nu gândiţi Fiul Omului va veni***» (Matei 24, 42. 44).

Rugăciune

O, Doamne, primii noştri părinţi în credinţă, Te-au aşteptat, ca pe un răsărit de ziuă. Tu vei veni la sfârşitul lumii, când vei dori, şi totul va fi preparat pentru judecata cea din urmă. Oare ce-ţi voi putea oferi din mâinile mele atunci, şi cum va fi starea mea cea de pe urmă?…

Tu-mi oferi iertarea păcatelor şi statornicia în bine, prin care mă ascunzi asemenea unei perle preţioase într-un sipet, ferindu-mă de moartea cea aspră, care este semnul eliberării pentru cei aleşi ai Tăi. Aşteptând-o, sunt dator, să fiu bine pregătit pentru aceasta, trăind în graţia binecuvântării Tale Divine.

Dumnezeul meu, până la venirea Ta cea din urmă, mistuie în mine orice păcat, care doreşte să crească în lucrarea Ta, distruge tot ceea ce este potrivnic voinţei Tale în mine, triumfând prin puterea Ta asupra fiecărei slăbiciuni care vrea să se nască în fiinţa mea şi vino în ora Ta la mine, aşteptându-Te, ca pe un Stăpân mult dorit. (După P. Charles)

Pr. Constantin Coman - Duminica dinaintea Botezului Domnului. Ce e pocăinţa? Ceea ce ne strică petrecerea cu măşti în care ne complăcem zi de zi …

Despre pocăinţa ca stare continuă

Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: "Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui". Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei intru iertarea păcatelor. Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim şi se botezau de către el, în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele. Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică. Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor. Eu v-am botezat pe voi cu apă, EI însă vă va boteza cu Duh Sfânt. (Marcu 1, 1-8. Duminica dinaintea Botezului Domnului)

R. Rădulescu: La început de an civil, totdeauna vine sărbătoarea mare a Botezului Domnului, a Bobotezei, sărbătoare precedată de o duminică şi urmată de o altă duminică închinate Botezului Domnului. Praznicele mari sunt anticipate şi urmate de duminici care le încadrează. Duminică dinaintea

Botezului Domnului vine cu un mesaj, mi se pare, părinte profesor Constantin Coman, puţin nelalocul lui, în atmosfera de petrecere, de veselie, de bucurie a Anului Nou. Duminica dinaintea Botezului, vine cu un mesaj care ne invită la pocăinţă. Pocăinţă sună puţin trist, în contrast cu bucuria începutului de an. ***De ce a rânduit Biserica mesajul despre pocăinţă, tocmai în atmosfera de bucurie a noului an?***

Părintele Coman: Paradoxal, pocăinţa oamenilor, care sună „trist” cum spuneţi pentru oameni, este cel mai mare prilej de bucurie pentru Dumnezeu. Vă reamintesc un cuvânt al Mântuitorului, pe care cred că l-am citat de multe ori pe parcursul dialogurilor noastre:

„***Zic vouă: … în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte, decât pentru nouăzeci şi nouă de drepţi, care n-au nevoie de pocăinţă!***” (Luca 15,7).

Tema pusă în discuţie de Evanghelia de astăzi este legată de marele eveniment al Botezului Domnului. După Botez urmează începutul activităţii publice a Mântuitorului Hristos. Din aceste raţiuni, sunt legate Evanghelia de astăzi şi evenimentul Botezului.

Aşa cum puneţi problema dumneavoastră, însă, ea ne trimite la o problematică de fond, pe care, dacă am fi atenţi, am observa-o cu toţii. Omul este chemat să se relaxeze, să petreacă, aşa cum aţi supus dumneavoastră, dar foarte repede îşi dă seama că petrecerea sau relaxarea sunt şi trebuie să fie, în mod firesc, limitate. Nu mai vorbesc despre faptul că cei mai mulţi dintre noi, după un pic de petrecere, a doua zi simţim oarecare tristeţe, oarecare amărăciune, care este importantă şi îşi are locul ei. O lucidă perspectivă asupra lucrurilor şi un pic de meditaţie, care la unii funcţionează automat, la alţii funcţionează provocat, ne aduc din nou cu picioarele pe pământ şi ne redeschid perspectiva reală asupra stării în care ne aflăm noi şi cei dimprejurul nostru. Sigur, suntem obligaţi, prin natura lucrurilor, să constatăm că lucrurile nu sunt prea frumoase, nu sunt prea bune, nici cu noi înşine, nici cu cei din jurul nostru. Şi atunci, această stare, conjugată cu starea de veselie, aruncă un pic de aer de nelegitimitate asupra faptului că am petrecut. Omul petrece şi se relaxează atunci când este împlinit, când duce lucrurile bine la capăt. Aceasta este raţiunea petrecerii şi a sărbătorii. Când nu este împlinit, când nu şi-a rostuit totul, sărbătoarea este umbrită.

Trebuie să recunoaştem că niciodată nu suntem suficient de legitimaţi în petrecerea noastră. Chiar dacă existenţa mea de până acum ar fi foarte bine rânduită, chiar dacă eu sunt cuminte, cumpătat, aşezat, mi-am răscumpărat eventualele datorii înspre oameni şi înspre Dumnezeu, totuşi eu trăiesc într-o înlănţuire existenţială cu semenii mei. Dacă în jurul meu nu stau lucrurile la fel

de bine cu părinţii mei, cu copiii mei, cu prietenii sau cu colegii, adică, împlinirea şi împăcarea lor nu sunt aceleaşi cu ale mele, petrecerea mea nu va putea fi legitimată deplin, relaxarea mea nu va putea fi suficientă, pentru că suferinţa copiilor mei, a părinţilor mei, a prietenilor sau a colegilor mei mă afectează şi pe mine, este şi a mea.

Or, pocăinţa, despre care vorbeaţi dumneavoastră, este tocmai acest apel sau recurs la considerarea cu luciditate a stării în care ne aflăm cu toţii. Ne aflăm într-o stare de normalitate, într-o stare de sănătate existenţială optimală? Sigur că omul poate fi sănătos trupeşte, dar ştim foarte bine că nu acolo este problema cea mare, ci este la nivelul sufletului, al minţii, al inimii, al gândului. „***Omul cel dinlăuntru***“, cum spune Sfântul Apostol Pavel (Rom. 7,12; 2 Cor. 4,16; Efes. 3,16) sau „***omul cel tainic al inimii***“, după expresia Sfântului Petru (1 Petru 3,4). Acolo trebuie să se simtă omul liniştit, împlinit, mulţumit. Ştim că înlăuntrul nostru nu stau lucrurile aşa.

Este extrem de important de reţinut faptul că predica Sfântului Ioan Botezătorul, şi cea a Mântuitorului Hristos, nu numai că începe, dar este şi rezumată într-o singură frază:

„***Pocăiţi-vă că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor!***“ (Matei 3,2; 4,17).

Omul este chemat să conştientizeze, dincolo de micile pauze pe care le face prin petrecerile sale, starea de cădere de la sănătatea optimală, starea de cădere de la normalitate. Cine vrea să nu ia seamă la lucrurile acestea, nu face decât să se amăgească pe sine. Bolnav fiind, se amăgeşte că este sănătos. Este foarte grav, pentru că el va acţiona, în continuare, ca şi cum ar fi sănătos. Se amăgeşte pe sine, îi amăgeşte pe ceilalţi, creează iluzii, creează o imagine şi o lume falsă în relaţiile sale.

De altfel, marea problemă este aceea că omul nesincer îşi pune o mască pentru sine, dar şi pentru semenul său. Imaginaţi-vă ce relaţii se realizează între doi oameni care-şi ascund adevărata faţă, ce lume falsă se generează! Este o suferinţă generală, dar cel mai grav este că pierdem contactul cu noi înşine. În loc să existăm noi, cei adevăraţi, murim la propriu şi funcţionează o mască, o imagine, pe care ne luptăm să o întreţinem cu minciuni, cu iluzii, cu falsuri. ***Pocăinţa exact acest lucru ni-l aminteşte: „Recuperaţi chipul adevărat, real, oricât de dureros ar fi! Nu va mai amăgiţi! Este singura şansă de însănătoşire!“***

Apelul acesta este făcut de către Sfântul Ioan Botezătorul, în perspectiva iminentei veniri a Mântuitorului Hristos, iar de către Mântuitorul Hristos, în perspectiva pogorârii Duhului lui Dumnezeu în lume. Momentul echivalează cu

şansa „întâlnirii” sau comuniunii omului cu Dumnezeu, situaţie pe care omul, minţindu-se în continuare pe sine, o poate pierde.

R Rădulescu: Acest moment de luciditate este doar un moment? Că aşa, în starea de nesănătate, de boala spirituală suntem mai tot timpul. ***Semnele Împărăţiei lui Dumnezeu le percep din mesajul Evangheliei doar cei care se pocăiesc? Este o stare continuă? Cum este pocăinţa, ce este ea de fapt? Cum acţionează în viaţa omului?***

Pr. Coman: Atâta timp cât omul este sub presiunea unei inerţii negative, cum spuneam, strădania lui de întoarcere, măcar la nivelul minţii, adică de recunoaştere că este pe drumul greşit şi de strădanie de a se întoarce, este un lucru permanent.

Din experienţa oamenilor care fac exerciţiul pocăinţei şi din puţina experienţă a celor care se străduiesc, cât de cât, să răspundă provocării sau chemării la pocăinţă, aflăm că pocăinţa este şi trebuie să fie o stare permanentă. Sunt anumite accente mai puternice de pocăinţă în jurul anumitor sărbători, când este o actualizare mai evidentă a relaţiei noastre cu Dumnezeu. Când se întristează oamenii singuri, cel mai mult? În zile de sărbătoare, pentru că atunci simt cu adevărat singurătatea. După aceea se iau cu treaba şi uită că sunt singuri.

Zilele de praznic, cum sunt acestea ale Crăciunului, ale Anului Nou, ale Bobotezei, şi cele care urmează, sunt provocări puternice la starea de pocăinţă. Şi desigur, „decât deloc”, cum spunea un părinte, este bine că măcar cu aceste prilejuri, omul având oarecare trezire la realitate, să conştientizeze, să analizeze ce se întâmplă cu el, să se întrebe dacă este aşezat pe traiectoria sănătoasă a existenţei sale!

Face ceea ce ar trebui să facă? Nu este vorba despre morala mic burgheză, cum îi spun eu, adică să facă anumite lucruri ca să fie împăcat că a făcut. Ci, dacă prin raportare la sensul existenţei sale, la rostul pentru care există, este mulţumit, dacă ceea ce se întâmplă cu sine şi cu cei din jurul său, îl mulţumeşte. Va constata, bineînţeles, că nu este mulţumit, pentru că ***omul este chemat să trăiască la un nivel foarte ridicat, acela de a-şi iubi semenii ca pe sine însuşi, de exemplu. Câţi dintre noi reuşesc lucrul acesta? Omul este chemat să-L iubească pe Dumnezeu din tot sufletul, din tot cugetul, din toată inima sa. Câţi dintre noi reuşesc lucrul acesta?*** Raportându-se la aceste chemări, este nevoit să recunoască că nu a făcut mare lucru sau nimic, sau chiar că merge în sens invers! Starea aceasta este o stare de pocăinţă, care reclamă o întoarcere, măcar la nivelul minţii, adică o conştientizare a traiectoriei greşite. Lucrul acesta este esenţial. Căderea fără întoarcere este atunci când omul confundă, şi

la nivelul crezului şi la nivelul minţii, traiectoria greşită cu cea sănătoasă, starea de boală cu starea de sănătate. Atunci, sigur, omul nu mai are întoarcere!

Mai sunt cei „drepţi”, care nu au nevoie de pocăinţă, despre care Mântuitorul spune că „nouăzeci şi nouă” de astfel de oameni nu fac bucurie în cer cât face un păcătos care se pocăieşte. Pe scurt, aceştia sunt cei care îşi liniştesc conştiinţa cu standarde amăgitoare şi care nu sunt drepţi, ci „se cred drepţi”. Sunt cei puternici, sau înţelepţi, sau de neam bun, care, în virtutea influenţei lor în comunitatea umană au generat convenţii morale prin raportare, la care se îndreptăţesc ei înşişi. Despre aceştia am mai vorbit în dialogurile noastre.

R. Rădulescu: Părinte profesor, vreau să mai vorbim puţin despre personajul care stă în centrul fragmentului evanghelic de astăzi, ***Sfântul Ioan Botezătorul. El este numit îngerul care găteşte calea Domnului. El vine cu botezul pocăinţei.*** Ştim că Sfântul Ioan Botezătorul şi-a făcut mulţi ucenici, era foarte admirat de oamenii dornici de mai multă spiritualitate, într-o lume seculară şi aceea ca şi a noastră. El avea o poziţie de învăţător, de lider spiritual. Fragmentul Evangheliei se încheie cu mărturisirea Sfântului loan, că cedează locul Mântuitorului Hristos. Ce-i trebuie unui om, ca să nu se îmbete de poziţia lui înaltă de lider? Pentru că Ioan Botezătorul era un învăţător. Cedează acest loc Mântuitorului Hristos. Cum trebuie să fie un om ca să poată să facă lucrul acesta?

Pr. Coman: Pentru a caracteriza personalitatea Sfântului Ioan Botezătorul am să citez cuvintele Mântuitorului:

„***Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuţi din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul; totuşi cel mai mic în Împărăţia Cerurilor este mai mare decât el***“ (Matei 11,11).

Atitudinea Sfântului Ioan de a se retrage şi a face loc Mântuitorului este o lecţie absolut extraordinară, care nu se întâlneşte frecvent între oameni. S-a întâmplat cu Sfântul Ioan Botezătorul, pentru că nu ispita sau tentaţia de a fi lider îl trimisese pe el în pustie să mănânce rădăcini, miere sălbatică, să se îmbrace cu blănuri de animale…

R. Rădulescu: O viaţă foarte austeră.

Pr. Coman: Altfel, lumea ipocrită în care trăia nu ar fi fost atrasă de exemplul său. Semnul cel mai convingător al conştiinţei misiunii sale este cel pe care l-aţi amintit şi dumneavoastră, retragerea pentru a lăsa loc adevăratului lider. Şi în lumea de astăzi orbită, amăgită, prinsă în capcane nenumărate, dacă ar apărea un exemplu atât de autentic, ca cel al Sfântului Ioan Botezătorul, toată lumea şi-ar

întoarce privirile spre el. Dar nu la nivelul discursului numai, ci mai ales la nivelul vieţuirii şi al făptuirii. Acest lucru a avut foarte mare impact în cazul Sfântul Ioan Botezătorul: consecvenţa dintre discurs şi viaţa proprie.

Neconcordanţa dintre vorbă şi faptă face ca lucrarea noastră preoţească să rămână deseori fără nici un rezultat. Un om care renunţă la tot confortul vieţii, care se leapădă de toate, care nu mai are nici un fel de aspiraţie lumească, poate să spună: „Lepădaţi-vă de cele lumeşti!“, cu şansa de a fi credibil. Un om care se bucură de toate ofrandele acestei lumi nu poate să spună: „Lepădaţi-vă de ofrandele acestei lumi!“. Când este pusă în faţa comparaţiei, nu are încotro şi recunoaşte. Sigur că există termeni de comparaţie în trecut: Sfântul Ioan Botezătorul, Mântuitorul Hristos însuşi, Sfinţii Bisericii şi Părinţii, călugării de astăzi! Dar lumea poate că ar vrea să fie cineva mai în mijlocul lor.

Aceasta este o provocare directă adresată mai curând slujitorilor Bisericii din lume, preoţilor şi credincioşilor. Dacă noi propovăduim Evanghelia lepădării de lume şi asumării crucii, dar trăim foarte lumeşte, sigur că nu vom fi credibili. Unul din motivele pentru care merge lumea la mănăstire este tocmai o mai evidentă consecvenţă dintre cuvânt şi faptă, pe care o întâlnesc la călugări.

(din: Pr. Constantin Coman, “Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptatea oamenilor”, Editura Bizantină, Bucureşti, 2010)

Duminica dinaintea Botezului Domnului. Cea mai bună dintre veşti. Tâlcuirea Sfântului Vasile al Kineşmei la începutul Evangheliei după Marcu şi predică a părintelui Ioanichie Bălan

Părintele Ioanichie Bălan - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului (1999)

“Preacuvioşi părinţi şi iubiţi credincioşi, suntem în prima duminică a noului an [civil], a anului 1999. Primul lucru – mai întâi – trebuie să dăm slavă lui Dumnezeu că am ajuns cu zile până astăzi. Mulţi dintre fraţii şi părinţii noştri au plecat la Domnul înainte de a se încheia anul trecut şi iată-ne, suntem deci datori să mulţumim bunului Dumnezeu că am păşit pragul noului an cu speranţa unui an mai bun, de pace, de linişte, de sănătate şi de mântuire. Nu uitaţi, întâi de toate, să mulţumim Domnului. Şi dumneavoastră, şi noi. Să-I mulţumim pentru sănătatea pe care ne-a dat-o, să-I mulţumim pentru copiii şi tinerii care vin la mănăstire şi copiii pe care îi naşteţi sau îi purtaţi în braţe, să-I mulţumim bunului Dumnezeu că încă, ţara – cu toate tulburările care sunt – este oarecum mai liniştită faţă de altele - ştiu eu? - şi să mulţumim, în sfârşit, bunului Dumnezeu că avem sănătate – câtă avem - că avem Sfânta Liturghie în sărbători şi duminici, că avem preoţi în satele noastre, pentru că bunul Dumnezeu încă ne iubeşte. Pentru toate acestea să mulţumim bunului Dumnezeu!

Este prima datorie, să-I mulţumim deci bunului Dumnezeu că am ajuns încă cu bine astăzi şi până astăzi şi că, iată, am început un an nou. Prima sărbătoare în anul nou, după Sfântul Vasile – care a fost la 1 ianuarie, pomenirea Sfântului Vasile cel mare – este pomenirea Sfântului Ioan Botezătorul care L-a botezat în Iordan pe Mântuitorul Hristos.

Astăzi am auzit "Evanghelia dinaintea Sfântului Botez". Şi începe cam aşa: întâi ne aminteşte că era Ioan în pustie, "Glasul celui ce strigă în pustie" şi se nevoia Sfântul Ioan Botezătorul undeva în Munţii Iudeei. 30 de ani de pustie a petrecut şi de rugăciune şi de nevoinţă, ca să se facă vrednic să boteze pe Mântuitorul Hristos. Mântuitorul nu avea nevoie de botezul omului, că nu avea păcate, dar ca să ne înveţe pe noi, păcătoşii, să ne smerim şi noi, fiecare unul altuia şi toţi înaintea lui Hristos, a duhovnicului, să ne smerim mărturisindu-ne păcatele noastre. Asta e taina Botezului pe care l-a practicat Sfântul Ioan Botezătorul, a învăţat lumea că fără spovedanie şi fără spălarea păcatelor cu căinţă, şi fără mărturisire deci, nu ne putem apropia de Hristos. Şi acesta se numeşte botezul pocăinţei.

Aşadar Sfântul Ioan, după 30 de ani cât a stat în pustie îmbrăcat într-o haină din piele de cămilă şi încins cu brâu de curea, după 30 de ani a luat porunca de la Dumnezeu să se ducă în partea de răsărit. Noi am ajuns odată pe acolo, prin Ţara Sfântă şi acolo, spre răsărit, se coboară în vale până în Valea Iordanului. E o vale destul de adâncă şi lipsită de verdeaţă. Mai mult nisip şi căldură foarte mare acolo. Şi a fost trimis acolo ca să pregătească lumea pentru venirea lui Hristos. Şi propovăduia, spunea cuvânt de învăţătură: "Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor!",

"Iată Mielul lui Dumnezeu Care vine să ridice păcatele lumii".

Apoi îndemna ca să dea din hainele lor – dacă aveau două sau trei – una celui sărac; dacă au bani, să dea şi celui ce nu are; fiecare să se mulţumească cu cât îi dă Dumnezeu, cu "salariul" lui, cum se spune acolo – citim la Marcu în special, la Evanghelie la început – şi fiecare să îşi caute de sufletul lui şi de pocăinţă. Iar pe cei bogaţi, pe cei zgârciţi, pe cei răi îi mustră şi zicea: "Pui de năpârcă …" pentru ce-aţi venit aici dacă nu aveţi smerenie? Adică, cu alte cuvinte, dacă din inimă nu ne căim, nu ne pocăim, degeaba mergem noi chiar şi la Biserică. Ne trebuie şi căinţă, ne trebuie şi lacrimă, ne trebuie şi răbdare, ne trebuie şi milostenie la cei săraci, cât de puţin trebuie să facem şi noi, să ne ajutăm frate pe frate. Aşa învaţă Sfântul Ioan acolo, în Valea Iordanului şi aşa a făcut-o până când a venit Mântuitorul să Se boteze de la Ioan.

Care e taina botezului practicat de Sfântul Ioan Botezătorul sau ce simbolizează el? Simbolizează spovedania noastră, a creştinilor. Şi iată că, la început de an nou, această Evanghelie ne îndeamnă să vă oferim acest îndemn: să pornim la un an nou cu viaţă nouă, cu inimă curată şi smerită, cu dragoste şi frăţie între creştini, între rude, între toţi. Şi să promitem bunului Dumnezeu la început de an nou, dacă vrem să ne meargă toate mai bine decât acum, că vom veni duminica regulat la Biserică, fiecare în satul lui sau la parohia lui, sau la un schit, care unde poate. Cel mai bun sfat pe care vi-l dăm noi acum este acesta: Nu lipsiţi sărbătoarea, duminica de la Sfânta Liturghie! Este cea mai mare slujbă şi jertfă care se face pe pământ. Fără Sfânta Liturghie nici o rugăciune nu are valoare, iar dacă începem cu Sfânta Liturghie şi terminăm cu iertarea către toţi, cu adevărat suntem pe calea lui Hristos, pe calea pocăinţei, pe calea mântuirii. Aşa că îndemnăm încă o dată să începem anul nou cu o viaţă nouă: cu gânduri mai bune, cu răbdare mai multă. Viaţa este grea. Suntem şi noi tot de la ţară, nu suntem de pe altă parte. Ştim toate necazurile dv., poate chiar mai mult decât credeţi, pentru că suntem dintre oameni, din satele acestea şi ne e milă de oameni, dar trebuie să vă şi îndemnăm, să vă mai şi mângâiem, să vă mai şi vorbim mai aspru puţin, ca aşa să înţelegem că fără rugăciune, fără Sfânta Liturghie, fără prezenţa noastră regulată la Biserică – pe cât se poate, afară de boală, de necaz, afară de naştere, atuncea fiecare ştie ce are de făcut – deci, fără această lucrare duhovnicească care se face în Biserică, fără Sfânta Liturghie şi toate celelalte slujbe, şi fără rugăciunea de acasă seara, dimineaţa, care cum poţi, un Acatist măcar, un Paraclis, o catismă, dacă nu două-trei la Psaltire, câteva metanii, măcar 10, măcar 20, alţii fac şi mai multe, câteva lacrimi din inimă, câteva cuvinte citite din Sfânta Evanghelie în fiecare seară; decât să citim minciuni din ziare sau ca să ne mai tulbure, mai bine mai citim în Sfânta Scriptură un capitol, două – câte putem – sau viaţa unui sfânt.

Şi veţi vedea că începutul Anului nou cu adevărat atunci va fi cel mai binecuvântat, când vom asculta cuvintele acestea, ale Sfinţilor Părinţi şi vom porni întâi Anul nou cu rugăciunea, nu cu vinul şi nu cu plăcerile – le ştim, toate se cuvin la locul lor şi cu măsură, dar întâi Sfânta Liturghie. Şi veţi vedea cum Dumnezeu, dacă ne vom ruga cu toţii, linişteşte ţara, împacă lumea, dă ploaie timpurie şi târzie, Sfinţii se roagă pentru noi, Maica Domnului nu ne părăseşte şi ne ajută întotdeauna, dacă ne rugăm cu evlavie Preasfintei Fecioare Maria, preoţii se bucură şi ei că poporul e blând şi îi ascultă, şi-aşa trăim în dragoste unii cu alţii. Este singura noastră cale prin care putem să mergem până la Hristos: calea iertării, calea rugăciunii şi a Sfintei Liturghii, calea împăcării şi a milosteniei. În rest, prăpădul pe pământ.

Tare ne-am bucura dacă oamenii, creştinii noştri, ar renunţa la cârciumi – cârciuma este casa diavolului, cârciuma este casa unde se huleşte cel mai mult Dumnezeu şi oamenii, unde se vorbesc lucruri urâte de tot, care ne este şi ruşine

să le amintim, şi mai ales creştinii şi creştinele şi femeile chiar, în timpul de astăzi, este un păcat de moarte, pe care numai Dumnezeu ştie cum ne va pedepsi, pentru care ne va pedepsi dacă nu ne-am pocăi.

Aşa încât, iubiţi fraţi, iată pe scurt misiunea Sfântului Ioan Botezătorul – anul nou începe cu Sfântul Ioan Botezătorul. Să îl luăm de model – cât de cât – pe el: o singură haină şi aceea de piele de cămilă, o singură cingătoare, cu nişte sandale în picioare, fără nimic pe cap, fără mamă, fără tată – că-i muriseră, i-a ucis Irod – fără acoperământ, fără casă, fără mâncare caldă, fără nimic – mânca acridă şi miere sălbatică şi bea apă de undeva din râul Iordanului.

Ei bine, să luăm aminte că avem doi sfinţi mari care ne ajută la mântuire cel mai mult. Întâi este Maica Domnului – care stă de-a dreapta Preasfintei Treimi şi care a avut această vrednicie de a naşte pe Hristos după trup - şi al doilea este Sfântul Ioan Botezătorul – care stă de-a stânga Preasfintei Treimi, în aceeaşi îmbrăcăminte pe care o purta când era pe pământ - şi se roagă amândoi înaintea Tronului Preasfintei Treimi ca să miluiască Dumnezeu lumea, să mângâie popoarele, să se stingă războaiele, să înceteze cutremurele, să se întoarcă lumea la Hristos, la pocăinţă. Aceasta este singura cale pe care putem şi trebuie să mergem şi să o străbatem. Dacă nu, fiecare va lua aşa după faptele care… e distras.

Fiindcă suntem la Biserică şi este început de an, încercăm să vă mai îndemnăm şi noi, încă o dată, ca să nu amânaţi, regulat, Sfânta spovedanie. Ce făcea Sfântul Ioan? Punea mâna pe capul celui care venea la Iordan şi îl cufunda până la grumaz, până la gât cum se spune româneşte şi atuncea omul acela îşi mărturisea păcatele. Botezul lui Ioan nu a fost un botez ca botezul creştin. Era numai o pregătire. Îl băga în apă şi îl învăţa, cum se spune, să se mărturisească, să-şi spună fărădelegile pe care le-a făcut. Numai îl pregătea. Ei bine, această pregătire pe care a făcut-o Sfântul Ioan cu poporul de atunci, noi o săvârşim cu adevărat acum prin taina Sfintei spovedanii. Este un păcat de moarte dacă credincioşii noştri nu se spovedesc de patru ori, cel puţin, pe an. Măcar de patru ori pe an. În alte părţi spovedania s-a cam dat deoparte; numai deasa Împărtăşanie. Nu începeţi aşa! Începeţi cu deasa spovedanie şi cu sfânta Împărtăşanie când ţi-o dă preotul şi duhovnicul tău. Şi să vedeţi ce bine merge în casa dumneavoastră şi copii cresc frumos, şi casa e liniştită şi Dumnezeu binecuvântează, şi pâinea ajunge, şi banul sporeşte, şi toate sunt bune. Deci asta e unul din îndemnurile principale, pe care îl punem la început de an.

Al doilea lucru în care vrem să stăruim: să mai terminăm cu judecăţile între neamuri, între rude – de la grădină, de la pământ, de la cutare, de la cutare, că mi-o zis, că i-am zis. Am vrea ca la noi, la mănăstire, să vină credincioşii împăcaţi cu toţi. “N-am părinte nici o judecată, n-am nici un proces. Mi-a luat

frate sau vecinul o bucăţică sau nu mi-a luat, … ne-am împăcat, nu ne certăm, nu ne înjurăm, nu ne batem”. E vremea aceasta acum. Dacă ştim să ne iubim şi să ne iertăm unii pe alţii, şi dacă ne ţinem cu mâna de crucea lui Hristos şi de Sfânta Biserică, cu adevărat ţara noastră şi lumea creştină îi salvată. Dacă nu, prăpăd. Asta e viitorul apropiat care ne aşteaptă. Depinde unde ne îndreptăm noi. Să mergem cu toţii, o turmă duhovnicească, către Hristos prin Biserică: prin mănăstiri, prin spovedanii, prin milostenii la cei săraci – cât se poate - prin viaţă liniştită şi prin toată fapta bună pe care puteţi să o faceţi fiecare.

Astea sunt îndemnurile, pe scurt, ale noastre, pe care vi le prezentăm astăzi şi să nu uitaţi modelul de viaţa al Sfântului Ioan Botezătorul, nu uitaţi că avem doi mari sfinţi care se roagă pentru toată lumea: Maica Domnului şi Sfântul Ioan. E bine dacă s-ar putea, măcar o zi pe săptămână sau două zile pe săptămână, Acatistul Bunei Vestiri sau al Maicii Domnului, şi măcar o dată pe săptămână Acatistul Sfântului Ioan Botezătorul. Şi duminica Acatistul sau altă rugăciune a Mântuitorului Hristos. Duminica e ziua Învierii. E ziua Biruinţei. Iată, Hristos vine!, Iată, Hristos Se apropie de Iordan să primească botezul; peste două-trei zile vom prăznui Botezul Domnului, dar şi noi să ne pregătim botezându-ne duhovniceşte prin părăsirea păcatelor, prin spovedanie curată, prin rugăciune mai multă, prin citire la sfânta Psaltire şi prin toată fapta bună.

De vom face aceste câteva lucruri, iubiţi fraţi, bunul Dumnezeu va fi şi cu dumneavoastră şi cu noi, şi ţara noastră va rezista la toate aceste presiuni dinăuntru şi mai ales din afară, şi vom birui! Cei care se luptă cu noi, se luptă să ne sărăcească, să ne prăpădească material, iar noi să ne luptăm cu ei prin rugăciune, prin fapte bune, prin credinţa tare în Dumnezeu şi veţi vedea că ţara ne va hrăni mai departe, pământul acesta şi bătrânii se vor ruga pentru cei mai tineri, şi preoţii în continuare vor săvârşi sfintele slujbe şi Sfânta Liturghie, şi mănăstirile de asemenea şi atuncea ţara va fie bine frământată şi Dumnezeul milei şi al păcii şi al iubirii de oameni va fi cu noi.

Fie ca bunul Dumnezeu să binecuvânteze începutul Anului nou iar noi, mulţumindu-I pentru toate, să Îl slăvim în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin!”

Cea mai bună dintre veşti

[Evanghelia după Marcu, Capitolul 1, versetele 1-13]

"Evanghelie" e un cuvânt grecesc. Pe limba noastră, el înseamnă "veste bună".

Veste bună! Cum să înţelegem asta?

Să zicem că undeva, departe, în străinătate, într-un loc rece, neprimitor, se chinuie un om care vă e drag. Nu ştiţi nimic de el. A dispărut cu desăvârşire. Unde s-o fi aflând? Ce este cu el? Trăieşte? E sănătos? Poate a sărăcit, duce lipsă de toate cele şi-l înconjoară străini, oameni reci şi nepăsători. Nu ştiţi nimic şi vă doare inima, tânjeşte de dorul lui. Aţi vrea să ştiţi măcar dacă mai trăieşte, dar nu ştie nimeni, nu vă spune nimeni… Ce amar! Doamne, trimite veste!

Şi uite că într-o bună zi va bate cineva la uşă. Cine să fie? Poştaşul! A adus o scrisoare! De la cine? Dumnezeule mare… Nu cumva?… Ba da! Pe dosul plicului vedeţi scrisul cunoscut şi drag. Veşti de la el! Ce scrie? Desfaceţi în grabă plicul şi citiţi cu sufletul la gură. Slavă Domnului! Totul este bine: e viu, e sănătos, are de toate, se pregăteşte să vină în ţară… Inima vi se umple de bucurie recunoscătoare. Doamne! Ce milostiv eşti! Nu ne-ai uitat, nu ne-ai părăsit, nu ai lepădat rugăciunea sărmanului! Cum să-Ţi mulţumesc, Ziditorule?

Asta simte omul în urma unei veşti bune lumeşti – dar faţă de Evanghelie acestea sunt lucruri slabe.

Şi atunci, de ce se numeşte Evanghelia Evanghelie? Ce fel de veste bună este ea?

Ea este veste venită pe pământul păcătos din lumea de dincolo, veste de la Dumnezeu pentru omul suferind, care se chinuia în păcat, veste că el poate să renască pentru o viaţă nouă, curată, veste despre luminata fericire şi bucurie din viitor, veste că totul este pregătit deja în scopul acesta, că Domnul L-a dat pentru noi pe Fiul Său. Omul aştepta această veste de atâta vreme, cu atâta dor, cu atâta patimă!

Ascultaţi: o să vă povestesc puţin despre felul cum trăiau oamenii înainte de venirea Mântuitorului, cum se chinuiau şi aşteptau cu încordare o veste care să le arate o cale nouă, luminată şi ieşirea din mlaştina murdară a viciului şi a patimii în care se tăvăleau. Atunci veţi înţelege de ce au întâmpinat această veste cu o asemenea bucurie extatică, de ce au numit-o "veste bună" şi de ce pentru om nu a fost şi nici nu putea să fie o altă veste mai bună şi mai plină de bucurie decât Evanghelia.

Înaintea vremii când trebuia să vină Mântuitorul, întreaga lume gemea în chingile de fier ale Imperiului Roman. Toate ţările din jurul Mării Mediterane, care alcătuiau pe atunci lumea europeană civilizată, fuseseră cucerite de legiunile Romei. Era epoca de înflorire a puterii romane, epoca lui August. Roma creştea şi se îmbogăţea. Toate ţările îi trimiteau daruri – fie ca tribut, fie ca mărfuri de negoţ. Se adunau acolo comori nenumărate. Nu degeaba îi plăcea lui August să spună că dintr-o Romă de piatră a făcut o Romă de marmură. Clasele superioare ale societăţii – patricienii şi cavalerii – se îmbogăţeau incredibil. Ce-i drept, din asta poporul nu prea avea de câştigat şi sub poleiala de aur a pompei imperiale se ascundeau mult amar, multă sărăcie şi suferinţe. Oricât ar fi de ciudat, nici clasele bogate nu se simţeau însă fericite. Bogăţia nu le scăpa de depresie, de melancolie şi câteodată de deznădejde. Dimpotrivă, contribuia la ele, dând naştere saturării de viaţă. Să vedem cum trăiau bogaţii de atunci.

O vilă luxoasă, din marmură albă… Porticuri rafinate … Între coloanele suple sunt statui ale împăraţilor şi zeilor, din marmură albă de Carrara, lucrate de meşterii cei mai buni. Podelele din mozaic sunt împodobite cu ornamente complicate din pietre colorate, care au costat o mulţime de bani. Aproape de mijlocul curţii mari centrale, unde se primeau oaspeţii (aşa-numitul atriu), se afla un bazin pătrat plin cu apa cristalină, unde se scaldă peştişori aurii. Menirea lui este de a răspândi o răcoare plăcută atunci când aerul este încins de arşiţă zilei sudice. Pereţii sunt acoperiţi în parte cu poleială din aur, în parte cu fresce, în parte cu ornamente complicate. În camerele familiei se găsesc mobilă preţioasă, bronzuri aurite; întregul interior poarta pecetea bogăţiei şi gustului

rafinat. În acareţuri sunt o mulţime de sclavi bine instruiţi, întotdeauna gata să împlinească voia stăpânului. Din toate amănuntele se simte ca huzurul, lenevia şi plăcerea şi-au făcut aici un cuib trainic.
Amfitrionul – un cavaler roman cu bărbie dublă, cu nas acvilin, bărbierit cu grijă – se pregăteşte pentru ospăţul de seară. În casa lui ospeţele se ţin aproape zilnic. Uriaşa avere agonisită din arende îi îngăduie să cheltuiască sume colosale în acest scop. Acum el este ocupat în biblioteca sa personală: trebuie să aleagă un poem pentru a-i delecta pe oaspeţi. Alene, cu mâini puhave, împodobite de inele grele din aur cu pietre scumpe, el cercetează rând pe rând cutiile cu suluri scumpe din pergament violet şi purpuriu, pe care sunt copiate cu litere de aur ultimele noutăţi ale poeziei romane. Îşi strânge buzele cu dezgust: nu-i place nimic din toate acestea. Toate sunt atât de banale, s-a săturat de ele!

În camera mare de alături se agită o ceată întreagă de sclavi de toate culorile: suebi cu piele albă şi ochi albaştri, persani şi arabi oacheşi, negri… Ei pregătesc mesele şi paturile pentru oaspeţi. Aceştia sunt puţini la număr: prieteni aleşi, treizeci la număr – dar cu atât mai mult totul trebuie pregătit cât mai bine pentru a-i ospeţi…

Ospăţul este în toi. În jurul meselor lungi, pe paturi acoperite cu stofe scumpe şi covoare de Damasc, stau întinşi oaspeţii în tunici uşoare, cu cununi din flori de trandafir şi de portocal. Mesele sunt acoperite cu mâncăruri şi pocale cu vin de preţ. Suntem deja după al treizeci şi cincilea fel. Tocmai au fost luate de pe masă resturile mistreţului fript şi sclavii mititei – băieţei fermecători, cu păr buclat, în tunici străvezii, roz şi albastre – aduc vase pictate, pline cu apă de trandafiri, ca să-şi spele oaspeţii mâinile. În sală se aud discuţii însufleţite. Oaspeţii sunt deja “cu chef”: ochii le strălucesc, s-au înroşit la faţă, iar sclavii vânjoşi tot aduc amfore uriaşe cu vinuri scumpe de Frigia şi de Falern, umplând pocalele golite.

În pofida serii fierbinţi de afară, acolo este răcoare: în colţuri ţâşnesc mici arteziene şi susură pârâiaşe de apă parfumată, umplând aerul de miros plăcut. De undeva de sus, ca nişte fulgi mari de zăpadă, cad încet petale de trandafir şi de iasomie, acoperind totul cu un covor aromat. Din depărtare se aude o muzică melancolică: flautul geme, harpa murmură în cadenţe cristaline, lăuta glăsuieşte galeş. Oaspeţilor li se serveşte al treizeci şi şaselea fel: limbi de privighetoare prăjite în sos oriental condimentat – o mâncare ce costă necrezut de mult. Era un fel de cult al pântecelui şi al îmbuibării. Mâncau cu o solemnitate atentă, după toate regulile gastronomiei, ca şi cum ar fi săvârşit un ritual sacru; mâncau fără grabă, nesfârşit de alene, pentru a-şi prelungi plăcerea – iar când stomacul era plin şi nu mai încăpea în el nimic, luau vomitive ca să-l golească şi să o ia de la capăt.

În sala de ospeţe apare poetul de casă al amfitrionului – unul dintre nenumăraţii săi lingăi. Acompaniat de lăută, el declamă versuri de producţie proprie. Îi urmează mimii şi dansatorii. Începe un dans bahic, sălbatic şi senzual. Amfitrionul rămâne însă la fel de posomorât. Pe faţa lui se citeşte vădit plictisul. S-a săturat până în gât de toate! Ar vrea să vadă ceva nou, însă de fiecare dată are parte de aceleaşi lucruri. Pentru distracţii noi, pentru inventarea de noi plăceri, se plătea din greu, însă era dificil de născocit un lucru nou, îndeajuns de puternic pentru a stârni nervii tociţi. Inevitabila plictiseală se lăsa ca un nor de mlaştină, plin de miasme înăbuşitoare. Viaţa aceasta de saţ înceta să mai fie viaţă.

Unul dintre bogaţii de frunte ai vremii aceleia – însuşi împăratul Tiberiu – este, poate, exemplul cel mai trist al acestui plictis săturat de plăceri. El se află în reşedinţa sa din insula Capri, într-o minunată vilă din marmură; în jur clipocesc valurile azurii ale golfului Napoli; minunata, strălucitoarea natură sudică îi zâmbeşte şi îi vorbeşte despre fericire şi despre bucuria vieţii, iar el scrie senatului: “Mor zi de zi… şi nu ştiu pentru ce trăiesc.” Aşa trăia aristocraţia romană, trândavă, îmbuibată, lipsită de bucuria vieţii, nesatisfăcută de bogăţia şi nici de puterea sa.

Poporul – mai bine zis clasa orăşenească, gloata care umplea străzile Romei – cu greu se putea simţi fericit. Ce-i drept şi pentru el viaţa putea să pară uneori sărbătoare. Râurile de aur ale bogăţiei şi luxului care curgeau în Roma din toate părţile ajungeau, chiar dacă într-o măsură mică şi la plebea romană. Uneori, în zilele festive şi de sărbătorile familiale, împăratului şi înalţii funcţionari împărţeau daruri însemnate. Adeseori se practica împărţirea gratuită de grâne.

Pentru gloată erau organizate în circuri şi teatre grandioase spectacole gratuite. Toate acestea creau condiţiile unei vieţi uşoare, de trândăvie şi atrăgeau din provincie mase de pierde-vară. Puţin câte puţin, la Roma şi în celelalte oraşe mari s-au adunat mulţimi uriaşe de oameni trândavi, agitaţi, leneşi, obişnuiţi să trăiască pe socoteala statului, a căror singură dorinţă statornică era: “Pâine şi circ!”

Aruncând acestei gloate pomeni din bogăţiile lor colosale, împăratul şi aristocraţia romană dădeau dovadă în privinţa ei de dispreţ făţiş şi de o cruzime barbară. Uneori, la circ, unde precumpăneau spectacolele sângeroase ale luptelor de gladiatori şi sfâşierii criminalilor de către fiare sălbatice, se întâmpla ca toate victimele roman circusmenite fiarelor să fie sfâşiate, iar setea de sânge a fiarelor şi a privitorilor să nu fie încă săturată. Atunci, împăratul poruncea să fie aruncaţi în arenă câteva zeci de privitori din plebea care umplea amfiteatrul – iar porunca era îndeplinită în hohotele şi aplauzele răsunătoare ale aristocraţilor.

Odată, în ajunul curselor de cai, la care trebuia să ia parte magnificul armăsar de rasă al unuia dintre senatori, o uriaşă mulţime de gură-cască înconjurase staulul vestitului armăsar ca să îl admire. Pentru a alunga mulţimea de curioşi, care strică odihna nobilului animal, senatorul le-a poruncit sclavilor săi să arunce asupra lor câteva coşuri mari pline de şerpi veninoşi. Aceste mici exemple arată cât de nesigură şi de puţin atrăgătoare era viaţa cetăţenilor din această clasă, cu toate că putea părea uşoară şi fără griji.

Dacă vom coborî şi mai jos pe scara socială şi vom ajunge la clasa sclavilor, aici vom găsi doar o viaţă de suferinţe necontenite şi fără urmă de bucurie. Sclavul nici măcar nu era socotit om, ci simplu instrument, obiect, bun al stăpânului. Acesta avea tot dreptul să-şi schilodească sclavul ori să-l omoare: pentru aceasta nu dădea socoteală nimănui, aşa cum nu dădea socoteală pentru o lopată ruptă ori pentru un ulcior spart.

Viaţa sclavilor era groaznică. Dacă am putea să ne plimbăm seara pe străzile Romei din vremea aceea, probabil că am auzi suspine amarnice, plânsete şi lovituri surde venind din beciurile caselor bogate, unde erau ţinuţi sclavii – acolo avea loc obişnuita pedepsire de seară a acestora pentru greşelile din timpul zilei. Pentru o vină cât de mică erau bătuţi cu bice sau cu lanţuri până la pierderea cunoştinţei. Li se strângea grumazul în butuci şi erau lăsaţi aşa zile întregi. Li se ferecau picioarele în obezi.

Odată, în timp ce împăratul August se afla în casa lui Mecena, un bogat de renume din vremea aceea, un sclav a spart din greşeală o vază scumpă. Mecena a poruncit să fie aruncat de viu într-un bazin cu murene, care l-au sfâşiat. Noaptea, sclavii erau legaţi doi câte doi cu un lanţ care era prins de un belciug încastrat în zid, iar ziua îi aştepta o muncă nesfârşită, istovitoare, care îi îndobitocea, sub biciul supraveghetorului, aproape fară odihnă. Dacă, ajungând la disperare, se răzvrăteau împotriva stăpânului, erau răstigniţi – pedeapsa cea mai chinuitoare şi ruşinoasă. Atunci când sclavul îmbătrânea sau devenea neputincios şi nu mai putea să muncească, era dus pe o insuliţă nelocuită din mijlocul Tibrului, unde era aruncat, ca un hoit, în voia soartei.

Aşadar, pentru toate clasele societăţii romane viaţa era grea, lipsită de bucurie, apăsătoare: silă de viaţă, plictiseală, dezamăgirea rodeau clasele de sus; lipsa de drepturi, asuprirea şi suferinţele chinuiau clasele de jos. Nu aveau unde să mai caute bucurie, linişte, mângâiere.

Religia păgână nu îi dădea nici o uşurare omului. În ea nu exista puterea harică tainică, singura în stare să liniştească, să îmbărbăteze şi să întărească inima suferindă şi duhul chinuit. Pe lângă asta, religia romană din vremea venirii Mântuitorului Hristos împrumutase foarte multe lucruri din cultele orientale,

care erau pline de senzualitate şi de desfrâu. În orgiile nebuneşti, dezmăţate, ale Orientului putea fi găsită, ca într-o beţie, uitarea vremelnică, însă după aceea suferinţa devenea şi mai puternică, deznădejdea – şi mai adâncă.

Nici filosofia păgână nu-l putea mulţumi pe om, fiindcă ea învăţa doar despre fericirea pământească şi nu elibera duhul zbuciumat de lanţurile lumii şi ale materiei. În filosofia de atunci dominau două orientări: epicurianismul şi stoicismul. Epicurienii spuneau: "Ştiinţa de a fi fericit constă în a-ţi crea senzaţii plăcute; orice exces atrage după sine senzaţii dureroase, aşadar trebuie să fii moderat în toate, până şi în plăceri, însă această moderaţie, precum şi virtutea însăşi, nu constituie pentru om un scop, ci serveşte numai ca mijloc optim de obţinere a plăcerii". Stoicii luau părţile cele mai bune ale omului. "Eşti liber", spuneau ei, "eşti propriul şi singurul tău stăpân. Voinţa ta trebuie să-ţi aparţină pe deplin; fericirea constă în stăpânirea de sine. Pentru tine nu există necazurile, prigoanele şi moartea; îţi aparţii pe de-a-ntregul, nimeni nu te va răpi de la tine însuţi şi asta este tot ce îi trebuie înţeleptului."

Ce îi lipsea filosofiei este elementul dumnezeiesc. Acel dumnezeu pe care ei îl numeau natură nu avea nici un fel de întâietate faţă de dumnezeii proclamaţi de religia păgână şi de istorisirile mitologice. Dumnezeul filosofilor nu este un dumnezeu viu şi personal, ci destin nemilos şi orb, sub loviturile căruia omul cade în deznădejde şi piere. Pe lângă asta, filosofia era cu totul inaccesibilă înţelegerii poporului, rămânând un apanaj al unui mic număr de "aleşi". Aşadar, masele nu puteau găsi mângâiere în ea.

Era de aşteptat ca îndrumări spre o cale nouă şi mijloace de renaştere a vieţii să se găsească în sânul poporului evreu, singurul popor care păstrase religia adevărată şi concepţii elevate despre Dumnezeu şi viaţă, dar iudaismul însuşi trecea printr-o criză gravă. Cu greu se pot întâlni în istoria poporului evreu pagini de decădere religioasă şi morală mai întunecate decât în perioada ce a premers arătării Mântuitorului Hristos. Când citeşti cărţile proroceşti şi cuvântările lor aspre, care înfierau felul de viaţă al evreilor, vezi un tablou apăsător şi întunecat.

Iată un şir de extrase din cartea Prorocului Isaia, care descriu trista stare religios-morală a poporului israelit din vremea aceea, nerecunoştinţa şi trădarea lui faţă de Dumnezeu, necredinţa lui, desfrâul lui, cruzimea şi nedreptatea lui strigătoare la cer: Ascultă, cerule şi ia aminte, pământule, că Domnul grăieşte: Hrănit-am feciori şi i-am crescut, dar ei s-au răzvrătit împotriva Mea. Boul îşi cunoaşte stăpânul şi asinul ieslea domnului său, dar Israel nu Mă cunoaşte; poporul Meu nu Mă pricepe. Vai ţie, neam păcătos, popor împovărat de nedreptate, soi rău, fii ai pieirii! Ei au părăsit pe Domnul, tăgăduit-au pe Sfântul lui Israel întorsu-I-au spatele (1, 2-4).

Cum a ajuns ca o desfrânată cetatea cea credincioasă şi plină de dreptate? Dreptatea locuia în ea, iar acum este plină de ucigaşi… Mai-marii tăi sunt răzvrătiţi şi părtaşi cu hoţii; toţi iubesc darurile şi umblă după răsplată. Ei nu judecă orfanul, iar pricina văduvei nu ajunge până la ei (1, 21, 23).

În popor se vor strâmtora unul pe altul şi fiecare va împila pe aproapele său … limba lor şi faptele lor sunt împotriva Domnului, jignesc privirea slavei Lui.. Poporul meu! Cei ce te cârmuiesc te rătăcesc şi au stricat cărările tale (3, 5, 8, 12).

S-a învârtoşat inima poporului acestuia şi cu urechile sale greu a auzit şi ochii săi i-a închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi cu urechile să audă, şi cu inima să înţeleagă, şi să se întoarcă la Mine, şi să-i vindec (6, 10).

Domnul nu Se bucură de cei tineri şi de orfanii Lui şi de văduve nu-I este milă, fiindcă toţi sunt făţarnici şi făcători de rele şi gura lor grăieşte păgânătate (9, 16).

Preotul şi prorocul se poticnesc din pricina băuturilor tari; sunt biruiţi de vin, au înnebunit de sicheră, în vedenii grăiesc, în judecată se poticnesc, pentru că toate mesele sunt pline de vărsătură dezgustătoare, nu este loc curat (28, 7-8).

Sunt un popor de răzvrătiţi, feciori mincinoşi, care nu voiesc să asculte de legea Domnului (30, 9). Nelegiuirile voastre au pus despărţire între voi fi Dumnezeul vostru şi păcatele voastre L-au făcut să-Şi ascundă faţa ca să nu vă audă, pentru că mâinile voastre sunt întinate cu sânge şi degetele voastre cu nelegiuiri; buzele voastre grăiesc cuvinte mincinoase şi limba voastră strâmbătate. Nimeni nu Îşi ridică glasul pentru dreptate şi nimeni nu ia apărarea adevărului; toţi nădăjduiesc în deşertăciuni şi grăiesc minciună, zămislesc răul şi nasc păcatul...

Lucrul lor este lucru rău; în mâinile lor sunt doar fapte silnice. Picioarele lor aleargă spre rău, grabnice să verse sânge nevinovat; cugetele lor sunt cugete păgâneşti; pustiire şi prăpăd în căile lor. Nu cunosc drumul păcii şi în cărările lor nu este judecată; căile lor sunt strâmbe şi cine porneşte pe ele nu ştie de pace. Pentru aceasta, judecata este departe de noi şi dreptatea nu ajunge până la noi.

Aşteptăm lumina, dar iată întunericul; aşteptăm revărsatul zorilor, dar umblăm în beznă... Că păcatele noastre s-au înmulţit înaintea Ta şi nelegiuirile mărturisesc împotriva noastră; fărădelegile noastre sunt de faţă şi faptele noastre nelegiuite le ştim. Am desfrânat şi am minţit înaintea Domnului şi ne-am depărtat de Dumnezeul nostru; am grăit clevetire şi desfrânare, am zămislit şi am născut din inima noastră cuvinte strâmbe… Fapta cinstită nu mai are loc,

adevărul nu mai este şi cel ce se depărtează de la rău este asuprit (59, 2-4, 6-9, 12-15).

Aşadar şi aici, în mijlocul poporului ales al lui Dumnezeu, întâlnim aceeaşi privelişte a întunericului şi a descompunerii morale. Peste tot, răul se îngroşa. În această atmosferă de imoralitate şi violenţă, de făţărnicie şi înşelăciune, de necredinţă şi superstiţie, de desfrâu şi de goană după plăceri, era greu să mai respiri. Lumea, înrobită de politica Romei, înjosită şi adusă la deznădejde de religiile mincinoase, întrebând în zadar filosofia despre taina vieţii şi a virtuţii, se afla la marginea mormântului.

Însuşi iudaismul, care-şi trădase menirea, îşi dădea suflarea cea de pe urmă. Niciodată nu fusese în istoria omenirii un moment mai critic.

Se simţea că omenirea ajunsese într-o fundătură şi că, fără ajutorul din afară al Cuiva Mare şi Puternic, nu putea să iasă de acolo – şi iată că între cei mai buni oameni din vremea aceea devine tot mai stăruitoare şi încordată aşteptarea apariţiei unui Mare Proroc, care să arate oamenilor căi noi şi să scape lumea de pieire şi descompunere.

În iudaism, această aşteptare exista de mult timp, fiind hrănită de prezicerile prorocilor, dar şi în afara iudaismului, în cei mai buni oameni ai societăţii păgâne, se simte sentimentul înfiorat şi dorinţa pătimaşă a venirii Mântuitorului şi Izbăvitorului lumii. Întreaga lume se află într-o stare de încordare şi tocmai în această clipă mare şi solemnă Se naşte Domnul Iisus Hristos şi le propovăduieşte oamenilor Evanghelia Sa – această Descoperire a căilor celor noi, a renaşterii şi a vieţii adevărate. Această Descoperire a fost vestea din Cer care i-a scos pe oameni din fundătura păcatului şi deznădejdii şi pe care o aştepta cu atâta dor omenirea. Iată de ce a fost numită veste bună, altfel spus Evanghelie.

Dar şi acum, când au trecut atâtea veacuri de la apariţia Evangheliei, ea nu şi-a pierdut însemnătatea şi rămâne, la fel ca înainte, vestea cea bună ce ne vorbeşte despre viaţa înaltă, curată, sfântă; la fel ca înainte, ca un far într-o noapte întunecată şi furtunoasă, ne arată singura cale fără greş către Dumnezeu şi către veşnica fericire.

Unde este această cale? Păgânismul şi aproape întreaga lume păgână o căutau în slujirea propriului egoism, în facerea propriului plac, în propria desfătare. Egoismul personal al păgânismului, egoismul naţional al evreimii: iată “pietrele de temelie” pe care oamenii Antichităţii voiau să îşi clădească fericirea! Ei nu au clădit nimic şi exerienţa lor nu a făcut decât să arate că drumul ales de ei este înşelător şi duce nu în palatele fericirii, ci în mlaştina deznădejdii.

Evanghelia a arătat o cale nouă: lepădarea de sine.

Prima figură mare care apare în Evanghelia după Marcu – figura lui Ioan Botezătorul – este deja pătrunsă de acest nou duh. Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor...

Era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică (Mc. 1, 4, 6).

Prin toată înfăţişarea sa, el părea să le spună ascultătorilor: "Nu în bogăţie, nu în lux, nu în gloria omenească, nu în puterea pământească trebuie căutată calea spre Dumnezeu şi spre fericire. Toate acestea sunt minciună, înşelăciune şi nălucire! Pustia este mai bună decât palatele împărăteşti, fiindcă veşnica ei linişte şi monotonie nu împrăştie mintea, ci îi îngăduie să se cufunde pe de-a-ntregul în contemplarea lucrurilor lui Dumnezeu şi a măririi dumnezeieşti. Haina din păr aspru este mai bună decât stofele fine şi îmbrăcămintea scumpă, deoarece nu răsfaţă trupul, ci, istovindu-l, îl face rob supus al duhului. Hrana sărăcăcioasă din pustie este mai bună decât mâncărurile alese, fiindcă nu stârneşte în om senzualitatea şi poftele. Viaţa aspră din sânul naturii este mai bună decât traiul trândav al bogătaşilor, fiindcă ea căleşte voinţa pentru nevoinţă. Lepădarea de lume este mai bună decât iubirea de lume, fiindcă omul liber cu duhul, care nu este legat de nimic, poate sluji lui Dumnezeu cu toată fiinţa sa."

Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim (Mc. 1, 5), aşteptându-se să găsească în Ioan prorocul cel de demult dorit, Mântuitorul lumii. Acesta era însă doar Mergătorul Său Înainte. Cel mai puternic decât el venea în urma lui.

Sursa:Sfântul Vasile al Kineşmei, Evanghelia pentru omul modern. Învăţături din Evanghelia după Marcu – volumul 1, Editura Sophia, 2013

Pr. Ioanichie Bălan - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului

Nu a trecut bine strălucirea unui praznic, că iată, lumina altuia se arată. Abia am prăznuit Nașterea și Tăierea împrejur a Domnului, că astăzi praznicul cel dumnezeiesc al Botezului își anunță apropiata sosire.

Astăzi, lăsând Betleemul, să alergăm la Iordan, în pustie, acolo unde strigă ca o trâmbiță gura Sfântului Ioan Botezătorul și ca pentru botez să ne pregătim, cu mărturisire curată a păcatelor, cu căință pentru cele făcute, cu haine albe pentru botez și cu stâlpări de fapte bune. ***Ca orice noi veniți la Iordan, așa și noi poate ne întrebăm astăzi: care e adevărata misiune a Sfântului Ioan Botezătorul? Ne-o spune Sfânta Evanghelie de astăzi, ne-o spun cei patru evangheliști, ne-o spune Însuși Iisus Hristos. Și anume: să vestească lumii că timpul întrupării Domnului a venit; să pregătească calea înaintea Lui, adică să pregătească sufletele oamenilor pentru a crede în Mesia; să cheme lumea la pocăință, la mărturisirea păcatelor, la o viață nouă; să meargă înaintea Fiului lui Dumnezeu ca un înger, ca o făclie aprinsă, așa cum se cuvine; să boteze lumea cu botezul pocăinței; să boteze pe Însuși Iisus Hristos în Iordan; să-L arate lumii pe Mielul lui Dumnezeu, Cel ce singur poate ridica păcatele ei; și, în sfârșit, să pătimească pentru adevăr și să vestească și celor din iad că a venit în lume Mântuitorul și Dumnezeul nostru.***

Sfântul Ioan Botezătorul este Înaintemergătorul Domnului, care a fost trimis să gătească toată lumea pentru întruparea lui Hristos. Dar lumea aceasta mare este formată din nenumărate ființe omenești, care și ele, în felul lor sunt niște lumi mici, numite de Sfinții Părinți „microcosmos”, adică „lume mică”. Fiecare om este un univers, o lume în mic, care are aceleași meniri, aceleași chemări, aceleași idealuri, drepturi și datorii ca și întreaga lume. Deci, dacă sunt două lumi, una mare și alta mică, este nevoie ca să fie și doi înaintemergători. Da, mărturisim o singură Biserică, dar întru ea două lumi: omenirea întreagă și fiecare om. Mărturisim un singur Mântuitor, Iisus Hristos, dar înaintea Lui vedem două făclii, auzim două glasuri gătindu-I calea: Sfântul Ioan Botezătorul, pentru toată lumea, și conștiința omului, pentru fiecare dintre oameni. Deci, precum este Sfântul Ioan Botezătorul pentru lume, asemenea este și conștiința pentru fiecare om. Sfântul Ioan este îngerul Domnului care a fost trimis înaintea feței Sale, este glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui (Marcu 2, 3).

La fel și conștiința omului, după toți Sfinții Părinți, este glasul lui Dumnezeu în om, este divan de judecată, este îngerul Domnului cel nevăzut care merge înaintea sufletului și-i îndreptează pașii pe calea cea bună a poruncilor Lui. Sfântul Ioan este făclia care merge înaintea feței lui Hristos, pe care nimeni nu a putut-o stinge. Conștiința este scânteia dumnezeirii, care ca o făclie merge înaintea sufletului și pe care nimeni nu o poate stinge nici diavolul, nici omul, nici păcatul, nici moartea, nici viața. Sfântul Ioan a fost trimis în lume să umple văile ei, adică să ridice pe cei smeriți și deznădăjduiți și să smerească tot muntele și măgura (Isaia 40), adică pe cei mândri. La fel și conștiința este dată omului de Dumnezeu pentru a-l smeri când se înalță, pentru a-l ridica din groapa deznădejdii, pentru a-l apropia mereu de Hristos.

Sfântul Ioan a început să predice în pustie, învățând popoarele să se pocăiască, să-și mărturisească păcatele.Asemenea și conștiința omului începe a striga asupra noastră după ce rămânem pustii la suflet, prin săvârșirea păcatului. Întâi ne mustră cu asprime pentru cele făcute apoi ne învață să ne pocăim la preot, să ne spovedim, să începem o viață nouă.

Sfântul Ioan, după ce învăța popoarele, apoi le boteza în apele Iordanului, când își mărturiseau și păcatele lor. La urmă le arăta pe Mântuitorul: Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii (Ioan 1, 29). Și în sfârșit îi slobozea pe toți cu pace, după ce mai întâi îi sfătuia cum să trăiască pe viitor.

La fel lucrează și conștiința omului. Mai întâi ne înțeapă cu acul mustrării, apoi ne trimite la biserică să ne spovedim cu căință. Acolo, ca într-un alt Iordan ne botează în apa lacrimilor noastre. La urmă ne arată Preacuratele Taine. Iar după

ce am gustat și am văzut cât de bun este Domnul, conștiința se liniștește ca o mare, ne slobozește cu pace acasă și ne învață cum să petrecem restul vieții.

Sfântul Ioan învăța și propovăduia dreptatea lui Dumnezeu, fără a se uita la fața oamenilor, fără a se îmblânzi din asprimea lui, fără a se îndulci de plăcerile lumii, fără a se teme de Irod, de temniță, de sabie, de moarte. Tot la fel și conștiința. Ea nu doarme niciodată cu noi, nu caută la cinstea noastră, la averea sau priceperea noastră. Ci ca un bici, mereu ne lovește, mereu ne apasă, mereu strigă la noi: ce ai făcut? Conștiința pe toți ne pârăște, căci nu este om fără de conștiință.

Sfântul Ioan nu tăcea nici când a fost închis de Irod și aruncat în temniță, pentru Irodiada, femeia cea desfrânată, ci din adâncul temniței striga: Nu-ți este îngăduit să ții pe femeia fratelui tău (Marcu 6, 18). La fel și conștiința lucrează. Chiar dacă satana robește uneori conștiința celui păcătos, chiar dacă i-o aruncă în temnița cea întunecoasă a nesimțirii sufletului, ea și de acolo, ca dintr-o groapă adâncă, strigă asupra omului: Nu ți se cuvine, ca și creștin, să faci aceasta! Nu este bine ce ai făcut! Ai să mori și te vei munci în veci!

Pr. Marin Adrian - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului

Astăzi, Sfântul Ioan Botezătorul ne strigă și odată cu el, ne strigă glasul Bisericii: „Pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui”, adică această cale a lui Dumnezeu trebuie arătată oamenilor ca fiind desăvârșită, ca fiind calea spre mântuire, iar noi trebuie să mergem pe această cale, îndepărtând ispitele, grijile lumești, tulburările, răutățile și toate păcatele noastre.

Dacă ne preocupă curățenia din jurul nostru, din societate, din lume, cu atât mai mult trebuie să ne ostenim, cu ajutorul lui Dumnezeu, să pregătim frumos Împărăția Lui și calea lui Dumnezeu, către Dumnezeu. Hristos Însuși ne spune „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”. Astfel, trebuie să fim conștienți că, prin toate păcatele noastre, Îl împroșcăm cu noroi, Îl împovărăm pe Hristos. El a dus crucea pentru păcatul strămoșesc, dar în același timp, a dus crucea aceea concretă, materială, foarte grea, pe care a fost răstignit, dar este cu atât mai grea în plan spiritual, căci este crucea păcatelor noastre. Prin fiecare păcat pe care îl săvârșim, mai punem ceva în spatele lui Hristos. Deși știm câte păcate avem, adăugăm mereu altele, asupra noastră, deci și asupra lui Dumnezeu. El ne iubește, de aceea există loc și de bucurie, și de suferință.

De exemplu, o mamă care are mai mulți copii se bucură pentru copiii care o ascultă, dar suferă pentru cei care o supără. Dacă avem o imagine frumoasă a lui Dumnezeu, nu Îl putem vedea ca pe cineva nepăsător față de durerile și

păcatele noastre. Dumnezeu Își arată suferința, pe care noi o vedem uneori ca pe o pedeapsă, dar sunt, de fapt, lacrimile lui Dumnezeu pentru greșelile și durerile noastre.

Având iubirea lui Dumnezeu, trebuie să mergem pe calea Lui. El ne-a arătat o cale frumoasă și pe aceea trebuie să mergem.

Există o istorioară în care un om simplu, dar cu o viață frumoasă, voia să știe ce cale să urmeze pentru a se mântui. La un moment dat, i-a ieșit în față un pustnic și i-a spus să meargă drept înainte. Omul l-a ascultat, a mers drept și a ajuns la o mănăstire, unde a și rămas, devenind călugăr. În Sfântul Altar a văzut pe cineva stând pe cruce, s-a înduioșat și i-a dat aceluia din porția sa de mâncare. Hristos, deoarece El era Cel răstignit, a coborât de pe cruce și a mâncat alături de acel călugăr. Ca răsplată, Hristos L-a primit în Împărăția Sa.

Dacă am putea primi simplu, cu încredere cuvântul lui Dumnezeu, ar fi minunat. Chiar și când preotul spune credincioșilor „Să fiți sănătoși", ar trebui ca aceștia să răspundă cu încredere: „Așa să fie, spre mântuire și spre slava lui Dumnezeu". Când medicul ne spune să luăm anumite medicamente sau să urmăm un anumit regim pentru a ne face bine, credem, dar se cuvine cu atât mai mult să credem când Biserica ne spune să fim sănătoși sau ne face urarea „La mulți ani". Dumnezeu ne dă sănătate atât cât să-I putem sluji. Să fim convinși că Dumnezeu ne va da sănătatea sufletului, mai ales.

Dacă mergem mereu către Dumnezeu, dacă vorbim mai mult cu El, dacă încercăm să dăm la o parte mizeria din sufletele noastre, Dumnezeu ne luminează și ne răspunde, poate chiar când ne așteptăm mai puțin. Dacă nu urmăm calea lui Dumnezeu, înseamnă că Îi întoarcem spatele.

Postirea din ajunul Botezului Domnului ne pregătește pentru pogorârea Duhului Sfânt atunci când este botezat Hristos, Duh Sfânt care ne luminează, ne curăță, ne oferă bucurie și ne este de folos. Ne pregătim, de fapt, pentru venirea lui Hristos în mod deosebit la noi. Ni se descoperă Sfânta Treime: Tatăl glăsuiește din cer „Acesta este Fiul Meu cel Iubit", Fiul se botează în apă, Duhul Sfânt se pogoară în chip de porumbel.

Pr. prof. dr. Stelian Tofană - Evanghelia de Duminică - Pocăiți-vă! O sentință greșit înțeleasă?

05 ian, 2020

Duminica dinaintea Botezului Domnului (Marcu 1, 1-8)

Evanghelia Duminicii dinaintea Botezului Domnului, luată din Evanghelia după Marcu (1, 1-8), cuprinde o sinteză a ceea ce a reprezentat activitatea Sfântului Ioan Botezătorul şi misiunea lui de Înaintemergător şi pregătitor al venirii lui Iisus.

Să ne oprim, acum, cu reflecția doar asupra unei sentinţe din predica Sfântului Ioan Botezătorul, care a constituit şi esenţa propovăduirii sale, dar pe care Evanghelia acestei duminici nu o aminteşte direct: „Pocăiţi-vă că s-a apropiat Împărăţia cerurilor!” (Mt. 3, 2).

Prin sentinţa sau imperativul „Pocăiţi-vă!” nu trebuie, nici într-un caz, să înţelegem ceea ce se predică astăzi de către unii creştini, aparținători altor culte, și anume că trebuie să părăsim credinţa pe care o avem şi să îmbrăţişăm o altă credinţă, să părăsim Biserica în care am fost botezaţi şi să ne rebotezăm, ca apoi să ne numim „pocăiți”. Nici într-un caz nu poate fi vorba despre așa ceva în cuvintele Botezătorului Domnului! Asupra acestui lucru aş dori să insist puțin.

Mai întâi: ce a înţeles Sfântul Ioan Botezătorul prin această sentinţă pe care a rostit-o şi care a constituit esenţa predicii lui? A înţeles schimbarea mentalităţii, schimbarea gândirii, schimbarea modului de a te raporta la trei lucruri: la tine însuţi, la Dumnezeu şi la cel de lângă tine. Aceasta a înțeles Sfântul Ioan Botezătorul când îndemna poporul la pocăință prin cuvintele: „Pocăiţi-vă că s-a apropiat Împărăţia cerurilor!” (Mt. 3, 2). Şi el explică acest fapt.

Pocăința înseamnă înnoirea vieții

În Evanghelia după Luca, în capitolul 3, 10-18, este consemnată întâlnirea dintre Ioan Botezătorul, în pustia în care el predica, cu câteva categorii sociale ale vremii sale. Impresionată de predica lui și răscolită de mustrările lui aspre, mulţimea de oameni îl întreabă pe profet: Așadar, ce să facem? (Lc. 3, 10). Întrebarea viza o concluzie la tot ceea ce Ioan rostea.

Toți au înțeles, în urma predicii lui Ioan, că trebuie să facă ceva, că trebuie să schimbe ceva în viața lor. Şi ca răspuns la întrebarea și la frământările lor, Ioan spunea mulţimii: „Cel ce are două haine să dea celui ce nu are şi cel ce are bucate să facă asemenea” (Lc. 3, 11). Era foarte simplu de înțeles: prorocul n-a spus că acela care are două haine a greşit; n-a spus că acela ce avea de mâncare mai mult decât celălalt de lângă el a greşit cumva. Nu! Ci a spus doar atât: Nu e rău că aveţi două haine, nu e rău că aveţi hrană, şi unii poate chiar mai multă. Poate fi acesta un semn că Dumnezeu v-a binecuvântat casa și viața. Dar nu e bine ca voi să aveți mai mult, iar alții nimic. Nu mai trăiţi aşa! Nu mai trăiţi cu surplus de hrană și de îmbrăcăminte, în timp ce alţii sunt goi şi flămânzi. Ia o haină din cele două şi dă-o celui care nu are. Schimbă-ţi modul de a te raporta la cel nevoiaș! Îmbracă-l şi pe el și-l hrăneşte din ceea ce tu ai şi ţi-a dat Dumnezeu. Raportează-te valoric altfel la el decât ai făcut până acum! Era simplu, logic și ușor de înțeles de către oricine.

Au venit şi vameşii, acei preceptori care adunau dările pentru stăpânire, care taxau traficul de mărfuri. Oameni bogaţi, dar și foarte nedrepţi! Şi aceştia au simţit, în urma predicii lui Ioan, că trebuie să schimbe ceva în viaţa lor, în mentalitatea lor. Şi vin la Ioan şi-l întreabă: „Învățătorule, noi ce să facem?” (Lc. 3, 12). Şi el le răspunde: „Să nu cereţi mai mult decât este rânduit” (Lc. 3, 13). Cu alte cuvinte, să nu înşelați pe nimeni, să nu fiţi nedrepţi faţă de nimeni şi atunci şi meseria voastră are un rost şi chiar e nevoie de ea în societate. Dar schimbaţi-vă, înnoind modul vostru de gândire.

Au venit şi ostaşii, şi se pare că nu doar dintre iudei, ci chiar păgâni, probabil dintre romani. Și ei au înţeles din predica lui Ioan că trebuie să schimbe ceva în modul lor de-a viețui. Şi l-au întrebat și ei: „Dar noi ce trebuie să facem?” Cu alte cuvinte, noi mai avem un rost să existăm? El le-a răspuns: „Să nu asupriţi

pe nimeni, să nu învinuiţi pe nedrept şi să fiţi mulţumiţi cu solda voastră” (Lc. 3, 14).

Iată, așadar, ce a înţeles Sfântul Ioan Botezătorul prin „pocăiţi-vă”: Schimbaţi-vă viața, mentalitatea, înnoiți modul de gândire, modul de raportare la semeni, modul de a fi, de a cugeta, de a exista. Schimbaţi-le radical pe toate acestea. Asta a spus Înaintemergătorul Domnului lumii de atunci, celei de azi și celei ce va veni după noi, prin imperativul „Pocăiți-vă!”.

Cuvinte care au schimbat lumea

Această sentință, „Pocăiți-vă!”, înțeleasă în acest mod, a reuşit să desfiinţeze o întreagă orânduire socială, și anume sclavagismul. N-a fost nevoie de arme, de bombe, de strategii sofisticate de luptă ca să dispară o orânduire din istorie. A fost nevoie doar de o altă gândire a omului, de o altă raportare a omului la el însuși, la semenul său și la Dumnezeu.

Și aș dori să exemplific acest lucru. Există 25 de versete, în Biblie, în Noul Testament, care au revoluționat o lume întreagă, schimbându-i din temelii filosofia cu privire la om și la valoarea lui. Este vorba despre Biletul sau Scrisoarea Sfântului Pavel pe care a trimis-o lui Filimon și care a rămas în Canonul Noului Testament sub denumirea de Epistola Sfântului apostol Pavel către Filimon. Dar, în fond, nu este o epistolă. Este un scurt bilet pe care apostolul îl trimite lui Filimon, din prima sa captivitate la Roma, anii 61-63 d.Hr. Despre ce este vorba?

În Hristos nu mai este rob sau liber, ci toți sunt una

Sfântul Pavel ajunge în a doua călătorie misionară și în ținutul Frigiei, o provincie romană, situată undeva în centrul Asiei Mici, având capitala în cetatea Colose. Aici poposește în casa unui om înstărit, pe nume Filimon. Acesta avea și sclavi. Nu știm dacă avea mai mulți sau numai unul. Pe unul îl știm și vom vedea despre cine este vorba. Se pare că în casa acestui Filimon, apostolul va fi fost slujit și de către un sclav, pe nume Onisim. Sau, poate, doar l-a cunoscut aici? Nu știm exact.

Dacă nu-l va fi slujit direct pe apostol, cu siguranță îl va fi auzit vorbind. Teme precum: demnitatea umană, valoarea om, va fi dezbătut apostolul Pavel, cu siguranță, în casa lui Filimon, locul de adunare cultică a creştinilor din cetate. Va fi spus, cu siguranţă, între multe altele, și că prin Întruparea lui Iisus omul a devenit el însuși fiul lui Dumnezeu și, astfel, egal cu cel de lângă el. Şi poate sclavii, care au auzit, se vor fi întrebat: Și dacă eu sunt copilul lui Dumnezeu şi stăpânul meu este tot copilul lui Dumnezeu, ca și mine, având acelaşi Tată

Ceresc, de ce oare, atunci, eu nu sunt egalul lui? De ce mă exploatează? De ce mă vinde când dorește? De ce poate să mă omoare când greşesc, fără să mă pot apăra sau să fiu chiar iertat? Și multe altele de acest fel!

Într-o zi, Onisim se hotărăște să fugă din casa stăpânului său şi ajunge la Roma. Și-a riscat viaţa, pentru că sclavii erau însemnaţi la lobul urechii și ușor puteau fi identificați ca sclavi fugari. Pentru aceștia pedeapsa era capitală.

La Roma, Onisim îl găseşte pe apostolul Pavel închis. Aici Sfântul Pavel îl botează. Apoi, în grabă, scrie un bilet pentru Filimon și îl trimite pe Onisim înapoi la stăpânul său cu această scrisoare. Se pare că apostolul Pavel nu s-a temut de reacția lui Filimon față de sclavul lui fugar. Nu ştim, într-adevăr, cum a reacţionat Filimon când l-a revăzut pe Onisim.

Dar iată ce-i scrie Sfântul Pavel lui Filimon: „Te rog, pe tine, pentru copilul meu, pe care l-am născut în lanțuri, pentru Onisim, cel care altădată îţi era nefolositor, dar care acum e folositor, şi ţie, şi mie” (Filim. v. 10). Pe acesta, apostolul Pavel îl renăscuse în închisoare, prin botez, la o nouă viață. Acesta e motivul pentru care îl numește „copilul meu”. În versetul 12 îl numește chiar „inima mea”. Și continuă apostolul: „Pe acesta ţi l-am trimis înapoi, însuşi pe el, adică inima mea… dar nu ca un rob, ci mai mult decât un rob: frate iubit… Aşadar, dacă mă ai pe mine părtaş, primeşte-l pe el ca şi cum aş fi eu” (Filim. vv. 12, 16-17).

Imaginați-vă că n-a fost deloc simplu pentru Filimon să citească aceste cuvinte! De fapt, Sfântul Pavel îi spunea lui Filimon că nu mai are în fața lui, de acum, pe sclavul său Onisim, de a cărui viaţă putea să dispună cum voia, ci că îl are în faţă acum pe „fratele” său și pe „copilul” apostolului.

Să încercăm să ne transpunem în situaţia lui Filimon. Cum l-a privit el, oare, pe Onisim în acele momente, când acesta i-a înmânat biletul şi Filimon i-a citit conținutul? Nu știm! Probabil că îi va fi chemat şi pe Apfia, soția lui şi pe Arhip, copilul lui, şi le va fi spus: Uitaţi-vă pe cine aveţi în faţă acum: pe „fratele” vostru! Și poate copilul îi va fi zis: Cum, tată, acesta nu e fratele meu! Acesta e un sclav fugit! Omoară-l! Şi Filimon le va fi spus: El este, de acum, „fratele” meu și al vostru, și încă unul și „prea iubit”. Așa ne scrie apostolul din închisoare, din Roma. Citiți-i cuvintele!

Nu știm ce s-a întâmplat mai departe, dar credem că Onisim nu a mai plecat din casa stăpânului său, iar ceilalţi sclavi au devenit și ei alţi oameni. Din cei care-şi urau stăpânul, din cei care căutau ca, în orice prilej ivit, să-l omoare, din cei care nu aveau în mintea lor decât fuga şi eliberarea, au devenit oameni liberi, fraţi cu stăpânii lor, iubindu-i și fiindu-le devotați. Și, astfel, s-a schimbat o lume!

Ştiţi cum s-a schimbat? Prin schimbarea mentalității omului și a înțelegerii valorii lui. Nu s-a întâmplat nimic mai mult!

Ne putem imagina că atunci când vor fi văzut alţi stăpâni de sclavi, colegi cu cel din Colose, cât de uman se comportă sclavii lui Filimon, cum îşi iubesc stăpânul, cum toţi lucrează conştiincios pe domeniile lui, îl vor fi întrebat pe Filimon ce a făcut cu oamenii aceştia. Şi Filimon le va fi zis: N-am făcut nimic deosebit. Îi tratez ca pe niște fraţi, pentru că aşa mi-a spus apostolul Pavel, că aceştia sunt fraţii noştri.

Și, astfel, diferența dintre sclavii lui Filimon și sclavii celorlalți stăpâni a devenit una evidentă. Şi, în acest mod, încet, încet, prin încreştinare, şi alţii vor fi considerat pe sclavii lor „fraţi" şi egali cu ei, ca împreună copii ai lui Dumnezeu.

Este exact ceea ce Sfântul Pavel le scria colosenilor, sfătuindu-i cum să se comporte stăpânii de sclavi cu sclavii lor și invers: „Robilor, întru toate ascultaţi-i pe stăpânii voştri cei după trup, nu cu slujire doar de ochii lumii, cu gândul de a plăcea oamenilor, ci întru curăţia inimii, temându-vă de Domnul; orice aţi face, lucraţi din toată inima, ca pentru Domnul şi nu ca pentru oameni, ştiind că de la Domnul veţi primi răsplata moştenirii… căci cel ce face nedreptate îşi va primi nedreptatea; şi părtinire nu poate fi. Stăpânilor, daţi-le robilor voştri ce este drept şi potrivit, ştiind că şi voi aveţi Stăpân în ceruri" (Col. 3, 22-25; 4, 1).

Iată cum a fost schimbată o orânduire a lumii! Aşa s-a impus creştinismul, printr-o nouă gândire, printr-o schimbare a mentalităţii şi a modului de a te raporta la viață, la omul de lângă tine şi la tine însuţi. Aceasta a fost pocăința pe care o predica Sfântul Ioan Botezătorul și, deloc întâmplător, cu acest cuvânt Şi-a început propovăduirea și Mântuitorul Hristos.

Când astfel va fi înțeleasă pocăința, nu se vor schimba apartenențe confesionale, ci destine umane, nedreptăți sociale, orânduiri în derivă!

Păcatele, compromisurile, ambiguitatea slăbesc forța creștinismului

Aş dori să închei punând o întrebare deloc metaforică: cât este Sfântul Ioan Botezătorul de actual azi? Creştinismul pe care azi îl trăim este un creştinism cu putere de a schimba lumea din jur, astfel încât să-l determine pe om să devină altul, cu o altă gândire și mentalitate, aşa cum a făcut Ioan Botezătorul, reuşind să convingă lumea de atunci că trebuie să se schimbe? Este atât de puternic creştinismul de astăzi? Eu spun că nu! De aceea Sfântul Ioan Botezătorul este atât de actual pentru noi toți, cei de azi.

Nu este suficient că venim la biserică şi ascultăm un cuvânt de învăţătură. Spun unii, astăzi, că avem un creştinism puternic, pentru că bisericile noastre sunt pline. Aşa este! Sunt pline, arhipline chiar. Dar să nu uităm că și tribunalele sunt tot arhipline. Este un paradox teribil. Bisericile sunt pline, dar sunt şi tribunalele pline. Cu cine? Cu creştinii din biserici. Mâine se judecă acolo fraţi cu fraţi, părinţi cu copii, vecini cu vecini, prieteni cu prieteni. Astăzi sunt în biserică şi mâine îşi aruncă cele mai urâte invective. Un paradox! Acesta nu e un creş-tinism cu putere din interior, care să schimbe o lume întreagă.

Nu este suficient dacă tu, medic, inginer, profesor, muncitor, care ai fost astăzi în biserică, mâine în cabinet sau în sala de curs, în fabrică, sau oriunde te-ai găsi, nu spui mai departe ceea ce ai auzit azi în biserică. Este nevoie să tra-ducem în faptă și atitudine, mâine, ceea ce auzim azi.

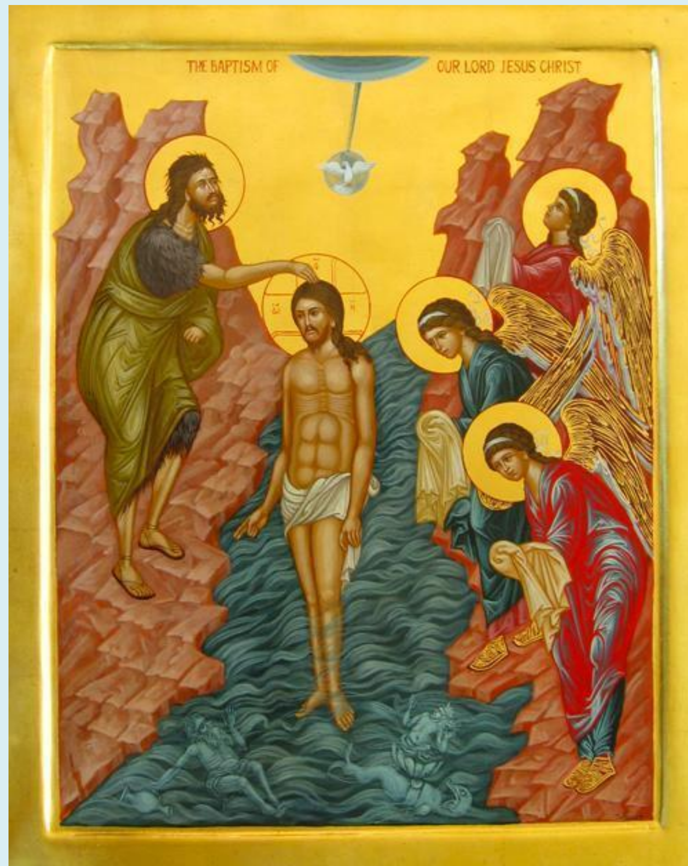
Un scriitor latino-american, Dinesh DâSouza, într-o carte a sa avea să spună că pericolul creştinismului de a fi înghiţit de alte ideologii constă în el însuşi, în interiorul lui, şi nu în afara lui. Nimic mai adevărat decât acest lucru!

Dacă noi, cei de aici, din Biserică, uităm ce înseamnă sarcina noastră faţă de cei de lângă noi şi nu părăsim nedreptățile, păcatele mari, compromisul, atitudinile ambigue, creştinismul va începe, exact de aici, din interior, să se clatine. Tre-buie să fim foarte atenţi la acest lucru, la forţa pe care o avem fiecare dintre noi de a schimba, mai întâi, lumea din noi, și apoi pe cea din afară.

Să nu aşteptăm ca lumea de astăzi să fie schimbată doar de pe amvon. De aici porneşte învăţătura, care poate schimba lumea şi mentalităţile din ea, dar forța ei, mai departe, se găsește în fapta noastră, a preoților, și-n atitudinea dumnea-voastră, a creștinilor. Luaţi aceste învăţături şi le duceţi mai departe, spunându-le și altora, însă nu numai cu cuvântul, ci, în primul rând, cu fapta.

Dacă astfel vom înțelege mesajul predicii Sfântului Ioan Botezătorul, poate că lumea în care trăim azi va arăta mâine altfel!

IPS Irineu Pop-Bistriţeanul - Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului

Dreptmăritori creştini, se apropie slăvitul praznic al Bobotezei, pe care trebuie să-l întâmpinăm cu bucurie, cu vrednicie şi recunoştinţă, fiindcă, intrând în repejunile Iordanului, Mântuitorul nostru ia asupra Sa păcatele noastre ca să ne scape de ele.

La pregătirea noastră pentru sărbătoare ne ajută Sfântul Ioan Botezătorul, pe care pericopa evanghelică de astăzi îl prezintă drept „glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui” (Mc. 1, 3).

- ✓ *El a venit să defrişeze pădurea păcatelor şi a nelegiuirilor umane, pentru ca oamenii să poată primi „Calea, Adevărul şi Viaţa”, prin Hristos.*
- ✓ *El a deschis uşa ca să intre Stăpânul ceresc pe arena acestei lumi, stigmatizată de blestem şi de moarte.*
- ✓ *El i-a pregătit pe oameni pentru venirea Izbăvitorului, botezând şi „propovăduind botezul pocăinţei spre iertarea păcatelor”.*

Esenţa predicii sale este: „Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor!” (Mt. 3, 2; cf. Mc. 1, 15), fiindcă numai pocăinţa pregăteşte calea, ca Hristos şi Împărăţia Lui să vină la noi cu putere.

Iubiţi credincioşi, pocăinţa este, cum spunea poetul Robert Frost (†1963), „revoluţia unui om”, o revoluţie nu împotriva lumii sau a altor oameni, ci împotriva răului din noi. Când am păcătuit, nu putem suporta mustrările conştiinţei şi nopţile fără somn. Ce-i de făcut cu aceste sentimente de vină? Le putem scoate din minte sau uita, aceasta fiind o înăbuşire, dar ea nu merge, fiindcă poate produce boală mintală.

Alternativa înăbuşirii este pocăinţa, care înseamnă că eşti cinstit în faţa lui Dumnezeu, nu ascunzi păcatul, îl recunoşti, îl mărturiseşti şi cauţi iertarea lui Hristos, care, prin Sfântul Ioan Iacob, ne zice fiecăruia din noi: „Negura păcatului,/Cuprinzând viaţa ta,/Eu sunt Soare neapus:/Vino la lumina Mea!”.

Ce cere adevărata pocăinţă? Ea cere cinci lucruri foarte importante!

MINTE SCHIMBATĂ - cuvântul grecesc pentru pocăinţă este „metanoia”, care înseamnă chiar schimbarea minţii. Aceasta te ajută să vezi acel rău din mintea ta, care te-a făcut să acţionezi greşit. Apoi, te ajută să actualizezi „mintea lui Hristos”, care locuieşte în tine de la Botez, aducându-I Lui „gânduri nemuşcate de fiare”, cum zice Sfântul Marcu Ascetul. Aşa a făcut Zaheu, vameşul din Ierihon.

INIMĂ SCHIMBATĂ - este inima ce exprimă adevărata tristeţe pentru păcat; inima e centrul spiritual al fiinţei umane, eul cel mai adânc şi adevărat, care e menit să fie sălaş pentru Hristos.

Nicolae Cabasila spune: „Inima omului a fost creată pe măsura lui Hristos, o raclă atât de largă cât să încapă pe Dumnezeu în ea; de aceea, aici jos nimic n-o satură, căci inima omului este însetată de infinit”. Aşa a simţit femeia păcătoasă din Evanghelie.

DIRECŢIE SCHIMBATĂ - schimbarea minţii şi a inimii, prin pocăinţă, duce la schimbarea direcţiei vieţii. Cuvântul evreiesc pentru pocăinţă înseamnă „a te întoarce”, adică să lepezi răul, întorcându-ţi faţa spre Dumnezeu. Sfântul apostol Pavel s-a întors, pe drumul Damascului, devenind din prigonitor un atlet al lui Hristos. Nici nu se poate altfel, că la aceasta ne cheamă Domnul.

VIAŢĂ SCHIMBATĂ - este necesară, după îndemnul Sfântului Ioan Botezătorul: „Faceţi roade vrednice de pocăinţă” (Lc. 3, 8). Nu-i suficientă căinţa şi mărturisirea, ci acestea trebuie exprimate printr-o viaţă nouă. Mântuitorul Iisus zice: „Pomul bun face roade bune”. Pocăinţa lăuntrică se manifestă şi în afară. Trebuie să înlocuim cuvintele rele cu cele bune, necinstea cu cinste, mândria cu smerenie, ura cu iubire.

SLUJIRE SCHIMBATĂ - o viaţă schimbată duce la o slujire schimbată. Mântuitorul l-a întrebat pe Simon Petru, de trei ori: „Mă iubeşti tu pe Mine?”, pentru a-i adânci pocăinţa acestuia, care, de trei ori, se lepădase. L-a chemat din nou la slujire spunându-i: „Paşte oile Mele!”

Pocăinţa înseamnă că noi încetăm să slujim păcatul, sinea şi idolii şi ne întoarcem la adorarea şi slujirea adevăratului Dumnezeu. Aşa a procedat şi Fericitul Augustin.

Pocăinţa este deci, cu adevărat, „revoluţia unui om”, implicând o minte schimbată, o inimă schimbată, o direcţie schimbată, o viaţă schimbată şi o servire schimbată.

Aceasta este ca şi cum ai spune: „Am fost orb şi acum văd, am fost pierdut şi sunt aflat, am fost mort şi am înviat!”. ***Sfântul Paisie zice: „Fără puterea şi lumina Ta, Hristoase, orice am face, ne paşte primejdia de a ne pomeni pe alt drum decât pe cel care duce spre Tine”.***

Dacă am devenit fii ai nelegiuirii, slujind duhurilor viclene prin patimile noastre necurate, există totuşi o cale de mântuire şi o nădejde de iertare. ***Aceasta este pocăinţa, despre care Sfântul Ioan Gură de Aur vorbeşte aşa: „Nici un păcat nu este atât de mare, ca el să nu poată cuceri generozitatea Stăpânului. Chiar dacă cineva este închinător la idoli, sau un desfrânat, puterea iubirii Stăpânului este destul de mare ca să facă toate aceste păcate să dispară şi să-l facă pe păcătos să strălucească mai mult decât razele soarelui...”.*** Şi Hristos Însuşi, adresându-Se întregului neam omenesc, a zis: «Veniţi la mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi!»”.

Tâlharul pocăit, care a fost răstignit alături de Iisus, s-a îndreptat spre Domnul cu pocăinţă, zicând: „Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni în Împărăţia Ta!”. Şi Iisus i-a zis: „Adevărat grăiesc ţie, astăzi vei fi cu Mine în Rai!” (Lc. 23, 42-43). El era un tâlhar care a furat cai, bijuterii, bani. Dar, acum el fură cerul. El fură încuietoarea uşii cerului cu cheia pocăinţei.

„Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor!” (Mt. 3, 2), a strigat Sfântul Ioan Botezătorul. Ce este Împărăţia lui Dumnezeu? Nu-i altceva decât o stare sau o condiţie în care Dumnezeu este Împărat şi împărăţeşte.

Dumnezeu a invadat lumea noastră la primul Crăciun. El a venit să ierte, să ilumineze, să povăţuiască şi să facă toate lucrurile noi. El a venit să domnească, nu stând pe vreun tron pământesc, ci stând pe tronul inimii tale şi al inimii mele!

Iubiţii mei, Iisus Hristos, Domnul slavei, nu intră la noi până nu-I deschidem de bunăvoie cămara tainică a sufletului nostru. Mielul lui Dumnezeu nu pătrunde în noi până nu acceptăm să se înlăture din calea Lui bolovanii păcatului şi colţurile nelegiuirii.

Iată cât de important este botezul pocăinţei purificatoare, predicat de Sfântul prooroc Ioan, în pustia Iordanului. Iată cât de actual este mesajul său, pe care ni-l adresează în Evanghelia acestei Duminici, zicând: „Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui!” (Mc. 1, 3).

Trăim într-un timp în care oamenii Îl refuză cu încăpăţânare pe Dumnezeu şi tot mai mulţi devin astăzi victime ale păcatului şi sunt incapabili de iubire. În zilele noastre, drepturile omului sunt călcate în picioare, nedreptăţile cresc, violenţele explodează ameninţător, iar războaiele se întind tot mai mult.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne cheamă să ne încredinţăm Lui, care este Împăratul lumii mântuite, singurul Suveran care ne poate da pace şi siguranţă, iubire şi iertare.

Biserica noastră, ca o Mamă duhovnicească, ne îndeamnă să ne întoarcem la Domnul, pe calea postului şi a rugăciunii, a înfrânării şi a pocăinţei. Să fim siguri că nu putem face adevărata pocăinţă dacă neglijăm citirea cuvântului Scripturii, Sfânta Liturghie şi Spovedania.

Trebuie să fugim de lenevia spirituală, de mediocritatea ucigătoare şi să trăim în voia lui Dumnezeu, de la care ne vine speranţa, bucuria şi tot darul cel desăvârşit. Toate acestea vi le pun la suflet acum, la început de An nou, pe care doresc să-l petreceţi cu sănătate, spor duhovnicesc şi împliniri binecuvântate. Amin.

IPS Andrei - Gătirea căii Domnului la prima şi a doua Sa venire pe pământ

Înainte ca Domnul Hristos să se întrupeze, proorocii Vechiului Testament între-zăreau această clipă a venirii lui Dumnezeu pe pământ şi-i îndemnau pe cei ce-L doreau pe Dumnezeu să-I gătească înainte calea.

Iată, de pildă, pentru prima Sa venire pe pământ, proorocul Isaia, în capitolul 40 a cărţii sale, versetele 3-5, spune câteva cuvinte extraordinare, pe care vi le citesc: ***„Un glas strigă: «În pustiu gătiţi calea Domnului, drepte faceţi în loc neumblat cărările Dumnezeului nostru. Toată valea să se umple şi tot muntele să se plece şi să fi e cele strâmbe drepte şi cele colţuroase căi netede. Şi se va arăta slava Domnului şi tot trupul o va vedea, căci gura Domnului a grăit»”.***

Nu numai proorocul Isaia grăieşte despre prima venire a Domnului Iisus Hristos pe pământ, ci şi alţi prooroci. Eu vă mai dau un citat din proorocul Maleahi, din capitolul 3, primele două versete: ***„Iată, Eu trimit pe îngerul Meu şi va găti calea înaintea feţei Mele şi va veni îndată Domnul în templul Său pe care Îl căutaţi şi îngerul legământului pe care voi Îl doriţi. Iată, vine!, zice Domnul Savaot. Şi cine va putea îndura ziua venirii Lui şi cine se va putea ţine bine când el se va arăta? Căci El este ca focul topitorului şi ca leşia ’nălbitorului”.***

Sfântul Ioan Botezătorul, aşa cum aţi auzit, repeta cuvintele proorocului Isaia: „Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui”. El era un ascet prin exce-lenţă, trăia în pustiul Iudeii, unde parte dintre frăţiile voastre aţi fost, acolo unde Domnul nostru Iisus Hristos, venind la Iordan, a fost botezat de către Ioan. Felul în care se exprimă Sfântul Ioan Botezătorul, gândindu-se la venirea Domnului Iisus Hristos, este metaforic. Aceasta, pentru că metaforele pe care le foloseşte, comparând pregătirea spirituală a venirii Domnului pe pământ, le ia dintr-o

preocupare frecventă din vremea aceea, a pregătirii triumfale a venirii unui demnitar pământesc. Ştiţi cum este în Pustiul Iudeii şi-n tot Orientul Mijlociu. E pământ pustiu, sunt dune de nisip. Când era vorba de a găti calea pentru demnitarul aşteptat, oamenii trebuiau să umple toate gropile şi să netezească dunele de nisip, pregătind astfel calea. Interpretat spiritual, lucrul acesta îl cere Sfântul Ioan Botezătorul.

Întrebarea pe care ne-o punem, fireşte, este următoarea: când s-a arătat Domnul Hristos? La Bobotează sau la Crăciun? Abia am sărbătorit marele praznic al Naşterii Domnului, când Îl vedeam pe Domnul Hristos „mititel, înfăşeţel, în scutec de bumbăcel", culcat fi ind în ieslea din Betleem. Iată ce ne spun în acest sens imnografii cu referire la faptul că, în mod desăvârşit, Domnul Iisus Hristos se arată la Iordan.

Vă citesc una dintre cântările care s-a repetat frecvent în ziua trecută: ***„Strălucit a fost praznicul ce a trecut, dar şi mai strălucit Mântuitorule este cel ce vine; acela a avut binevestitor pe înger, iar acesta a afl at pregătitor pe Înaintemergătorul. La acela, vărsându-se sânge a plâns Betleemul, ca unul fără de fii. La acesta apele binecuvântându-se, cu mulţi fii se cunoaşte scăldătoarea. Atunci, steaua a înştiinţat pe magi, acum Tatăl Te arată pe Tine lumii, cel ce te-ai întrupat şi iarăşi vei veni în chip văzut, Doamne, slavă Ţie".*** [1]

Se vede că venirea Domnului pe pământ a fost pregătită cu minuţiozitate şi acest fel minuţios în care a fost pregătită cea dintâi venire a Domnului Iisus Hristos pe pământ o aflăm relatată în toate Evangheliile.

Eu o să vă citesc din Evanghelia după Luca. În capitolul 3, începând cu versetul 1 citim: „În al cincisprezecelea an al domniei Cezarului Tiberiu, pe când Ponţiu Pilat era procuratorul Iudeii, Irod, tetrarh al Galileii, Filip, fratele său, tetrarh al Ituriei şi al ţinutului Trahonitidei, iar Lisanias, tetrarh al Abilenei, în zilele arhiereilor Ana şi Caiafa, a fost cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia în pustie. Şi a venit el în toată împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinţei spre iertarea păcatelor, precum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia proorocul: «Glasul celui ce strigă în pustie: gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui. Orice vale se va umple şi orice munte şi orice deal se va pleca. Căile cele strâmbe se vor face drepte şi cele colţuroase drumuri netede. Şi toată făptura va vedea mântuirea lui Dumnezeu»".

Mulţimile de oameni, la care Ioan le propovăduia şi-i îndemna să pregătească bine calea Domnului, se întrebau în ce mod pot pregăti calea venirii lui Mesia

---

[1] *Mineiul pe ianuarie, Editura I.B.M.B.O.R.,Bucureşti, 1997, p. 27.*

pentru întâia oară pe pământ. Acestora, Ioan Botezătorul le zicea: „Acum, securea stă la rădăcina pomului. Deci orice pom care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc. Şi mulţimile îl întrebau: «Ce să facem deci?» Răspunzând. Ioan le zicea: «Cel ce are două haine, să dea celui ce nu are şi cel ce are bucate, să facă asemenea»”. Iată că se cerea o implicare socială încă de pe vremea lui Ioan Botezătorul. Au venit şi vameşii, pe care azi i-am numi funcţionari publici, să se boteze şi l-au întrebat: „Învăţătorule, noi ce să facem?” Acestora le-a răspuns: „Nu faceţi nimic mai mult peste ce vă este rânduit”. La fel îl întrebau şi ostaşii la rândul lor: „Dar noi, ce să facem?” Răspunsul a venit la fel de prompt: „Să nu asupriţi pe nimeni, nici să învinuiţi pe nedrept şi să fiţi mulţumiţi cu solda voastră”. Aşa înţelegea Sfântul Ioan Botezătorul gătirea căii Domnului pentru prima Sa venire pe pământ. Când pregătirea a fost gata, Domnul Iisus Hristos a venit la Iordan şi a fost botezat de către Ioan.

Aşa cum, pentru prima venire, proorocii i-au îndemnat pe oameni să pregătească bine calea, aşa cum Sfântul Ioan Botezătorul i-a îndemnat pe oameni să facă acelaşi lucru, aşa şi pentru a doua venire, apostolii Domnului Iisus Hristos şi toţi sfi nţii ne îndeamnă pe toţi să-i pregătim calea.

Iată, de pildă, Sfântul Petru, în a doua Epistolă, în capitolul 3, începând cu versetul 3, zice: „Întâi, trebuie să ştiţi, că în zilele cele de apoi vor veni cu batjocură batjocoritori care vor umbla după poftele lor şi vor zice: Unde este făgăduinţa venirii Lui? Căci de când au adormit părinţii noştri toate aşa rămân, ca de la începutul făpturii, căci ei, în chip voit uită aceasta că cerurile erau de demult şi că pământul s-a închegat la cuvântul Domnului din apă. Şi prin apă, lumea de atunci a pierit înecată. Iar cerul de acum şi pământul sunt ţinute prin acelaşi cuvânt şi păstrate pentru focul din ziua judecăţii şi a pieirii oamenilor necredincioşi. Şi aceasta, una, să nu vă rămână ascunsă, iubiţilor, că o singură zi înaintea Domnului este ca o mie de ani şi o mie de ani, ca o zi. Domnul nu întârzie cu făgăduinţa Sa cum socotesc unii că e întârziere, ci îndelung rabdă pentru voi, nevoind să piară cineva, ci toţi să vină la pocăinţă”. Aceasta este pregătirea celei de-a doua veniri a Domnului Iisus Hristos.

Creştinii buni Îi pregătesc calea prin pocăinţă, adică printr-o viaţă aleasă. Multe neîmpliniri şi păcate facem, însă, tuturor, Domnul Iisus Hristos ne deschide uşa pocăinţei şi, în felul acesta, pregătim cea de-a doua venire a Mântuitorului nostru.

Îps Timotei - Începutul bun al pocăinţei şi bucuria petrecerii cu Domnul

† Timotei prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
- 07 ian, 2021

În zilele sărbătorii Botezului Domnului, în duminica dinainte, precum şi în cea care urmează, tema centrală este pocăința, pe care Sfântul Ioan Botezătorul și Mântuitorul Hristos au predicat-o celor care îi urmau și-i ascultau.

Cei care vin la biserică aud permanent în ecteniile de la Sfânta Liturghie și de la celelalte slujbe cererea stăruitoare pe care o înălțăm Domnului ca vremea cealaltă a vieții noastre în pace și întru pocăință să o săvârșim. Cuvântul pocăință este prea puțin cunoscut și nu se află printre preocupările noastre cotidiene. Amânăm permanent pocăința, gândind că mai avem timp.

Pocăința este o schimbare esențială a fiecăruia dintre noi. În primul rând, o schimbare în bine a gândirii și a felului nostru de a făptui. Este o lucrare care se încheie, după cum ne spun părinții Bisericii, la mormânt. De asemenea, dacă ar dori cineva să-și schimbe viața și să-L iubească pe Dumnezeu, îi sunt de ajuns o zi sau câteva ceasuri.

Pocăința despre care ne spune Mântuitorul la începutul activității Sale publice înseamnă întoarcerea minții de la întuneric la lumină, lucrare continuă la care Dumnezeu, prin profeții Vechiului Testament, i-a chemat pe fiii lui Israel, cerându-le să-și schimbe viața.

Când poporul ales aluneca către politeism sau închinare la idoli, Dumnezeu trimitea proroci care îi învățau calea lui Dumnezeu pentru a păstra curat pe poporul Său, ca din el să Se nască Răscumpărătorul lumii. Ioan a venit într-un moment de criză spirituală a poporului, când nu erau preocupați de venirea lui Mesia Răscumpărătorul. Ioan a venit la apa Iordanului, după ce trăise aspru în pustie și le-a spus să se pocăiască, pregătind astfel calea pentru venirea Mântuitorului.

Evanghelia acestei duminici ne vorbește despre lumina care a venit în lume și a început să propovăduiască - Lumina lumii (Ioan 8, 12), Fiul lui Dumnezeu Cel care luminează în întuneric (Ioan 1, 5), despre Capernaum, locul începutului propovăduirii și activității Sale mântuitoare și despre pocăința care ne pregătește pentru dobândirea Împărăției lui Dumnezeu.

Cu șapte sute de ani înainte de venirea Domnului, Isaia prorocul vorbea despre lumina veșnică (Isaia 60, 19) care a strălucit celor dintru întuneric. Sfântul evanghelist Ioan, la începutul Evangheliei sale, spune despre Botezătorul că, aflându-se la Iordan și pregătind venirea Mântuitorului, vorbea despre Lumină: Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toţi să creadă prin el (Ioan 1, 7-8).

Mântuitorul avea să vorbească despre Sine, spunându-le ucenicilor: Eu sunt lumina lumii (Ioan 8, 12), împlinind astfel profeția lui Isaia, care spune: Îndrepta-voi pe cei orbi pe drumuri pe care nu le cunosc, pe poteci neştiute îi voi povăţui; întunericul îl voi preface înaintea lor în lumină şi povârnişurile în câmpii întinse. Acestea sunt făgăduinţele Mele pe care le voi împlini şi cu vederea nu le voi trece (Isaia 42, 16). Mântuitorul i-a îndemnat pe ucenici să meargă permanent în lumină: Umblaţi cât aveţi Lumina ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu ştie unde merge (Ioan 12, 35).

Despre cetatea Capernaum, amintită în Evanghelie, ştim și din alte istorisiri că a fost locul predilect unde Mântuitorul a locuit multă vreme împreună cu ucenicii, mai întâi în casa lui Petru, unde a vindecat-o pe soacra acestuia, săvârşind şi multe alte minuni. Faptele minunate arătau negrăita Sa milostivire.

Nu a fost singurul loc în care Mântuitorul Și-a arătat dragostea față de omul aflat în suferință. Au mai fost cel puțin două cetăți la fel de cercetate de Domnul, unde a făcut multe minuni, Betsaida și Horazin, dar la un moment dat, după ce a observat atitudinea oamenilor din acele locuri, i-a mustrat spunând: Vai ţie, Horazine! Vai ţie, Betsaido! Căci dacă în Tir şi în Sidon s-ar fi făcut minunile care s-au făcut la voi, de mult s-ar fi pocăit, stând în sac şi în cenuşă (Luca 10, 13).

Despre Capernaum a spus Mântuitorul: Şi tu, Capernaume, nu ai fost înălţat, oare, până la cer? Până la iad vei fi coborât! (Luca 10, 15).

Pelerinii care merg azi la Capernaum găsesc ruinele sinagogii unde Mântuitorul a vorbit despre pâinea care s-a coborât din cer. Romanii au distrus cetatea. Betsaida a fost doborâtă de cutremur, nerămânând piatră pe piatră, iar Horazim a fost distrusă în urma unei epidemii de malarie.

Așa se întâmplă cu locurile și inimile care nu prețuiesc cuvintele Domnului. Împlinirea profeției de la Isaia față de Capernaum, dincolo de hotarele lui Neftali și Zabulon, unde oamenii ședeau întru întuneric și în umbra morții, ne aduce aminte că Evanghelia Mântuitorului a început a fi propovăduită într-un loc unde erau multe neamuri. Mântuitorul S-ar fi putut îndrepta unde erau oamenii pioși, membrii partidelor religioase importante ale vremii aceleia, dar a preferat Capernaumul pentru a arăta că Evanghelia se adresează nu doar celor din neamul ales, ci tuturor celor care aveau să creadă în El.

Tema cea mai importantă a propovăduirii Mântuitorului, prezentă încă de la început, este Împărăția cerurilor, locul pentru care ne pregătim și pe care în mod conștient, din vremea tinereților sau mai târziu, ori măcar în ultimul ceas al vieții, ne străduim să nu-l pierdem. Constatăm adeseori că pierdem lucruri de care suntem legați, oameni, persoane importante, dar când am pierdut Împărăția cerurilor, am pierdut totul.

Împărăția cerurilor este o comoară ascunsă în ţarină, pe care, găsind-o un om, a ascuns-o, şi de bucuria ei se duce şi vinde tot ce are şi cumpără ţarina aceea (Matei 13, 44), asemenea unui neguţător care caută mărgăritare bune (Matei 13, 45), asemenea unui năvod aruncat în mare şi care adună tot felul de peşti (Matei 13, 46), este binecuvântare, pace și bucurie în Duhul Sfânt, așa cum ne este prezentată în paginile Sfintei Evanghelii, iar Mântuitorul, vorbind despre această Împărăție, avea să spună lui Pilat: Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta (Ioan 18, 36). Împărăția lui Dumnezeu nu se ia la întrecere cu împărățiile trecătoare, care pot dura mai mult sau mai puțin. Împărăția lui Dumnezeu este veșnică și cei care au dobândit-o rămân în veșnicie cu Domnul, care a zis ucenicilor: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii (Matei 25, 34).

De cele mai multe ori amânăm momentul pocăinței, iar Împărăția lui Dumnezeu rămâne o destinație spre care privim foarte rar, sau chiar deloc. Degeaba dobândim împărății trecătoare, proprietăți asemenea împăraților și boierilor mari, dacă pierdem Împărăția cerurilor. Înseamnă că am trăit fără folos, zadarnic.

Mergând alături de Domnul, doi dintre ucenicii Lui L-au rugat la un moment dat să le ofere locurile de-a dreapta și de-a stânga Lui (cf. Marcu 10, 37), iar Mântuitorul, mâhnit, le-a spus: Nu știți ce cereți (Marcu 10, 38), pentru că ei cereau în defavoarea celorlalți, neștiind faptele și virtuțile, adică vredniciile celorlalți ucenici. Pentru a arăta cine poate ajunge în Împărăția lui Dumnezeu, Mântuitorul a spus foarte clar: De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia cerurilor (Matei 18, 3). De ce credeți că a oferit exemplul pruncilor? Tocmai pentru nerăutatea lor, pentru atitudinea față de ceilalți, pentru faptul că ei nu țin minte răul, cum facem noi, care ne considerăm maturi și înțelepți, fără să înțelegem adevărurile esențiale ale vieții. Așadar, măsura ca cineva să ajungă în Împărăția cerurilor și s-o dobândească este nevinovăția pruncilor. Dacă nu am ajuns la această nevinovăție, înseamnă că mai avem un drum lung, chiar foarte lung, pentru a ajunge aproape de Dumnezeu.

Pocăința este esențială pentru dobândirea Împărăției lui Dumnezeu. Sfântul Efrem Sirul spunea că pocăința este o scară pe care urcăm în locul de unde am căzut. Fiind cândva sus, în brațele lui Dumnezeu, am îmbrăcat adeseori veșmântul fiului risipitor și am căzut din locul plin de slava lui Dumnezeu, în care ne aflam odată cu intrarea în Biserică prin Botezul creștin, prin darul înfierii. Pocăinţa este scara pe care cei căzuți și plecați departe în lumea păcatului se întorc în locul din care au căzut.

Sfântul Vasile cel mare ne spune că pocăința trebuie săvârșită astăzi, nu știm dacă mâine este o zi pe care o vom mai avea de la Dumnezeu, iar Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că în casele creștinilor există multe chei prin care pot deschide ușile cele încuiate ale Împărăției cerurilor. Sfântul Ioan Gură de Aur vorbește despre milostenie, lacrimi și nerăutate. Oare mai găsim astfel de chei cu care am putea deschide ușile Împărăției lui Dumnezeu?

Pocăința nu se face în văzul lumii. Pocăința este o atitudine profundă și discretă, care se manifestă între cel care plânge și Dumnezeu care primește lacrimile. Pocăința este începutul bun despre care vorbesc părinții Bisericii, pe care trebuie să îl avem în vedere permanent, chiar dacă de cu seară am greșit din nou. Părinții filocalici ne spun clar: Dacă ai căzut, ridică-te, și dacă iarăși ai căzut, din nou ridică-te! Propria pocăință trebuie să ne preocupe mereu ca nu cumva să pierdem Împărăția lui Dumnezeu. Această lucrare va fi răsplătită fiecăruia de Dumnezeu, în ziua răsplătirii Lui celei drepte.

Îl rugăm cu smerenie pe Mântuitorul să ne primească și pe noi, așa cum a primit lacrimile lui Petru, care a plâns cu amar după ce s-a lepădat de El. Și noi ne lepădăm prin atitudini, fapte, gânduri, adeseori, dar nu avem lacrimile lui Petru, care plângea împreună cu imnograful: Oare mai chema-mă-vei încă ucenic, sau

iarăși mă vei arăta vânător adâncului, ci mă primește pe mine cel ce mă pocăiesc, și mă miluiește (Octoihul mare, Sedealna Învierii, Glas 5).

„Botezul lui Iisus în Iordan este temelia botezului creștin”

Andrei Butu
- 05 ian, 2020

În Duminica dinaintea Botezului Domnului, Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a rostit un cuvânt de învățătură, în Paraclisul „Sfântul Grigorie Luminătorul” din Reședința Patriarhală, în care a tâlcuit înțelesurile duhovnicești ale Evangheliei rânduite (Marcu 1, 1-8) și a explicat care este diferența dintre botezul practicat de Sfântul Ioan Botezătorul și Sfânta Taină a Botezului sau botezul creștin.

În cuvântul de învățătură rostit, Preafericitul părinte patriarh Daniel a spus că Evanghelia de la Marcu 1, 1-8, rânduită în această duminică, ne arată că botezul creștin dăruiește înfierea prin har, iar botezul practicat de Sfântul Ioan Botezătorul este doar o pregătire pentru botezul creștin. *„După cum Sfântul Ioan Botezătorul a fost Înainte-mergător al Domnului Hristos, tot așa botezul lui este înainte-mergător sau pregătitor al botezului creștin. Botezul în apă, practicat de Ioan, ca semn de pocăință pregătitoare spre iertarea păcatelor, trebuia completat cu botezul în apă și în Duh Sfânt, prin care omul primește nu numai iertarea păcatelor, ci și înfierea sau calitatea de fiu al lui Dumnezeu după har și arvună a Învierii din moartea sufletului cauzată de păcat. Prin botezul săvârșit de Sfântul Ioan Botezătorul se întăreau conștiința păcătoșeniei și conștiința nevoii omului de a fi iertat de păcate, dar și nevoia de schimbare a vieții. El chema la pocăință pe toți oamenii, indiferent de profesie, de starea socială sau de vârstă. Pocăința pe care o cerea Sfântul Ioan nu era una doar de ordin emoțional, ci și existențial. Ea trebuia să fie însoțită de un nou mod de viață, de o nouă atitudine a omului în relația lui cu semenii”,* a arătat Prea-

fericirea sa.

Întâistătătorul Bisericii noastre a spus că botezul lui Ioan este botez spre pocăință, ca stare pregătitoare pentru primirea iertării păcatelor, dar iertarea propriu-zisă a păcatelor se dăruiește prin botezul creștin: *„Prin botezul creștin se dăruiește harul Duhului Sfânt. Pe lângă iertarea păcatelor, se dăruiește începutul înfierii omului în iubirea lui Dumnezeu Tatăl pe baza credinței în Dumnezeu Fiul, precum și începutul învierii sufletului din moartea cauzată de păcat. Prin botezul creștin se dăruiește iertarea păcatelor, darul înfierii și darul învierii sufletului din moartea cauzată de păcat”.*

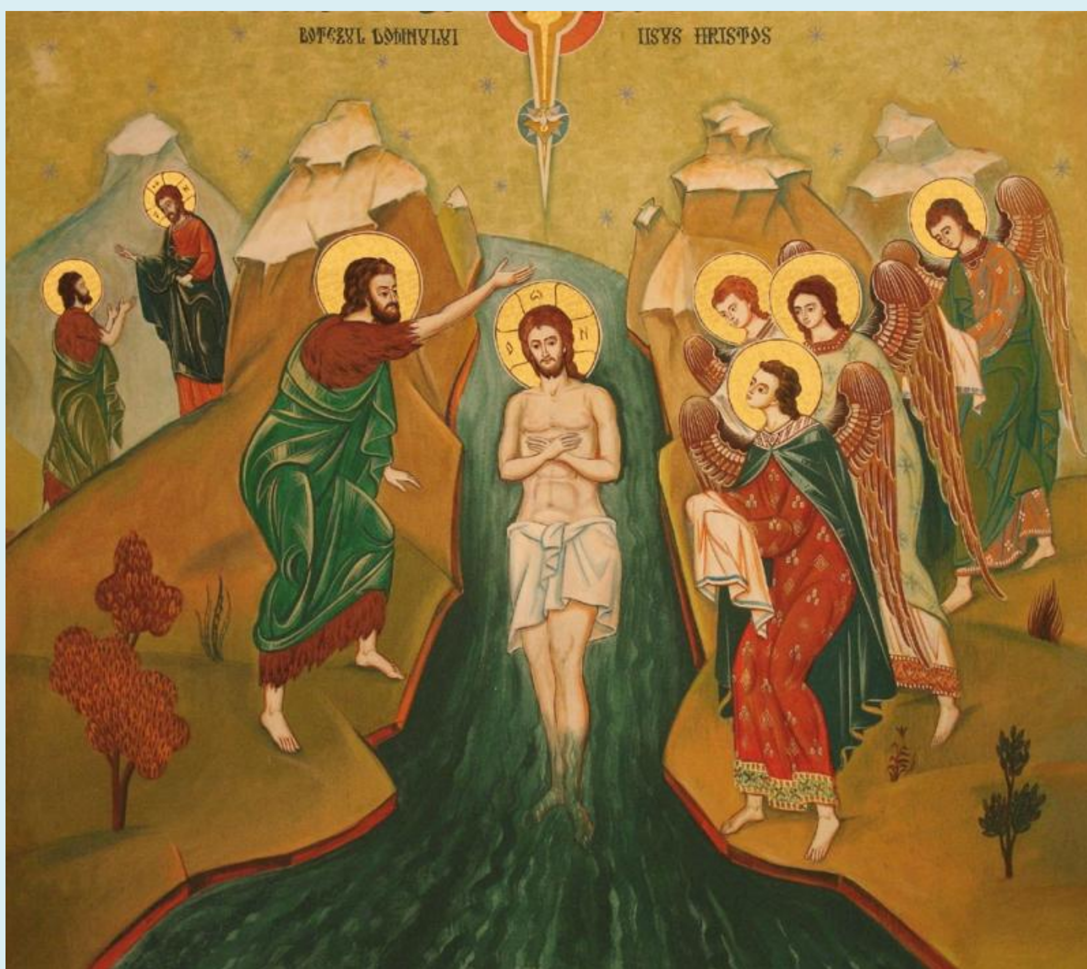
În continuare, Preafericitul părinte patriarh Daniel a evidențiat faptul că Domnul Iisus Hristos nu are păcat, dar Se botează cu botezul pocăinței pentru a arăta că, deși nu are păcate, totuși va lua asupra Sa păcatele lumii: *„Iisus Hristos primește botezul pocăinței nu pentru Sine, ci pentru păcatele tuturor oamenilor, ale lumii întregi. De aceea, Sfântul Ioan Botezătorul spune a doua zi după botezul lui Iisus în Iordan: «Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii» (Ioan 1, 29), adică păcatul neascultării oamenilor de Dumnezeu, din care derivă toate celelalte păcate”.*

Preafericitul părinte patriarh Daniel a evidențiat faptul că, atunci când Mântuitorul Iisus Hristos a fost botezat în Iordan, s-au deschis cerurile, ceea ce arată că Tatăl și Duhul Sfânt sunt nedespărțiți de Fiul care S-a făcut Om și S-a botezat în Iordan. *„La botez se arată Sfânta Treime, de aceea botezul Domnului Iisus în Iordan este temelia botezului creștin, săvârșit în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, așa cum a poruncit El ucenicilor săi. Glasul Tatălui din ceruri a mărturisit pe Fiul Său cel Veșnic, care S-a făcut Om, iar Duhul Sfânt a confirmat puterea sau fermitatea cuvântului rostit de Tatăl din ceruri, după cum se spune în Troparul Botezului Domnului. Tatăl mărturisește că omul care a fost botezat este Fiul Său cel Veșnic, care S-a făcut Om din iubirea de oameni și pentru mântuirea lor, iar Duhul Sfânt, după cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur, în chip de porumbel a confirmat ceea ce a spus Tatăl și a arătat spre Iisus Hristos ca și când cineva le-ar fi arătat cu degetul”,* a reliefat Preafericirea sa.

De asemenea, Preafericitul părinte patriarh Daniel a explicat care este semnificația arătării Duhului Sfânt în chip de porumbel la Botezul Domnului: *„Așa cum porumbelul lui Noe a arătat că a trecut potopul, iar Dumnezeu dorește să se împace cu lumea și să o mântuiască, tot așa vedem că Duhul Sfânt ia formă de porumbel deasupra apelor Iordanului ca să ne arate că potopul lui Noe a fost o prefigurare a botezului creștin, prin care omul păcătos moare pentru a învia la o viață veșnică. El moare păcatului pentru a învia la o viață sfântă. Duhul Sfânt se manifestă în forme tainice, dar niciodată nu ia chip de om, pentru că Duhul Sfânt este ascuns în interiorul chipului uman al lui Iisus Hristos.*

El este, după cum spune Sfântul Vasile cel mare, arhitectul din interior al Bisericii, care lucrează ca fiecare om botezat să ajungă la asemănarea cu Hristos. Sfinții părinți ai Bisericii spun că Fiul este chipul Tatălui, iar Duhul Sfânt este chipul Fiului, tainic lucrător în oameni”.

Înainteprăznuirea Botezului Domnului

Pentru pregătirea sufletească a credincioşilor toate sărbătorile împărăteşti sunt precedate de un timp de pregătire, de anticipare sau introducere, numit pre-serbare, înainte-serbare sau înainte-prăznuire.

Ele au, de asemenea, şi o perioadă de continuare sau prelungire a serbării, numită după-serbare sau după-prăznuire.

Prin aceste perioade de pregătire şi de prelungire, sărbătorile mari sunt ca soarele care, înainte de a răsări el însuşi, îşi trimite razele, iar după ce apune, lumina lui stăruie încă pe culmi.

Ziua cea dintâi a înainte-serbării se numeşte începutul sărbătoririi, iar ziua ultimă a după-serbării se numeşte odovania, adică sfârşitul, dezlegarea sau încheierea sărbătorii. De astăzi, 2 ianuarie, a început pre-serbarea pentru sărbătoarea Botezului Domnului (6 ianuarie).

Mântuitorul nostru Iisus Hristos a fost botezat în râul Iordan de către Sfântul Ioan Botezătorul, numit şi Înaintemergătorul Domnului.

Sfântul prooroc Ioan L-a oprit pe Iisus, zicându-I: „***Eu am trebuinţă să fiu botezat de Tine şi Tu vii la mine?***“. Dar, Domnul Iisus i-a răspuns că botezul Lui este plinirea a toată dreptatea.

Prin botezul lui Hristos, toată firea apelor s-a sfinţit. În momentul botezului, cerurile s-au deschis şi s-a auzit glasul lui Dumnezeu: „***Acesta este Fiul Meu Cel iubit întru Care am binevoit***“, iar Sfântul Duh S-a coborât peste Domnul Iisus în chip de porumbel. Astfel, S-a descoperit în chip văzut oamenilor Sfânta Treime: Dumnezeu-Tatăl, Dumnezeu-Fiul şi Dumnezeu-Sfântul Duh. De aceea sărbătoarea se numeşte şi Epifanie, care înseamnă, în limba greacă, descoperire.

Istorioară - Timpul schimbării

La un bătrân călugăr, a venit într-o zi un tânăr pentru a-i cere sfat:

- Părinte, sunt un om destul de rău. Aş vrea să mă schimb, dar nu pot. Sper că după ce voi mai creşte, voi putea să mă schimb, nu-i aşa?

- Nu, i-a răspuns bătrânul. Vino cu mine!

L-a dus pe tânăr în spatele chiliei, unde începea pădurea, şi i-a spus:

- Vezi acest vlăstar? Smulge-l!

Tânărul a scos brăduţul imediat. Mergând mai departe, călugărul s-a oprit lângă un brăduţ ceva mai înalt.

- Acum scoate-l pe acesta.

S-a muncit băiatul cu pomişorul acela, dar cu puţin efort a reuşit până la urmă să-l scoată. Arătându-i un brad ceva mai mare, călugărul i-a spus:

- Smulge-l acum pe acela.

- Dar e destul de mare, nu pot singur.

- Du-te şi mai cheamă pe cineva.

Întorcându-se cu încă doi prieteni, au tras ce au tras de pom şi, cu multă greutate, au reuşit, în sfârşit, să-l scoată.

- Acum scoateţi bradul cel falnic de acolo, le spuse călugărul.

- Părinte, dar acela e un copac mare şi bătrân, cu rădăcini adânc înfipte în pământ.

Nu am putea niciodată să-l smulgem, chiar de-am fi şi 100 de oameni.

- Acum vezi, fiule? Şi apucăturile rele din suflet sunt la fel! Orice păcat pare la început inofensiv şi fără mare importanţă, dar, cu timpul, prinde rădăcini în fiinţa omului,creşte şi pune stăpânire din ce în ce mai mult pe sufletul tău. Cât este încă mic, îl poţi scoate şi singur. Mai târziu vei avea nevoie de ajutor, dar fereşte-te să laşi răul să ţi se cuibărească adânc în suflet, căci atunci nimeni nu va mai putea să ţi-l scoată.

Nu amâna niciodată să-ţi faci curăţenie în viaţă - mai târziu va fi mult mai greu.

“Degeaba tăiem crengile păcatului în afara noastră dacă în noi rămân rădăcinile. Acestea vor creşte din nou.” (Sfântul Grigorie Dialogul)

Duminica dinaintea Botezului Domnului

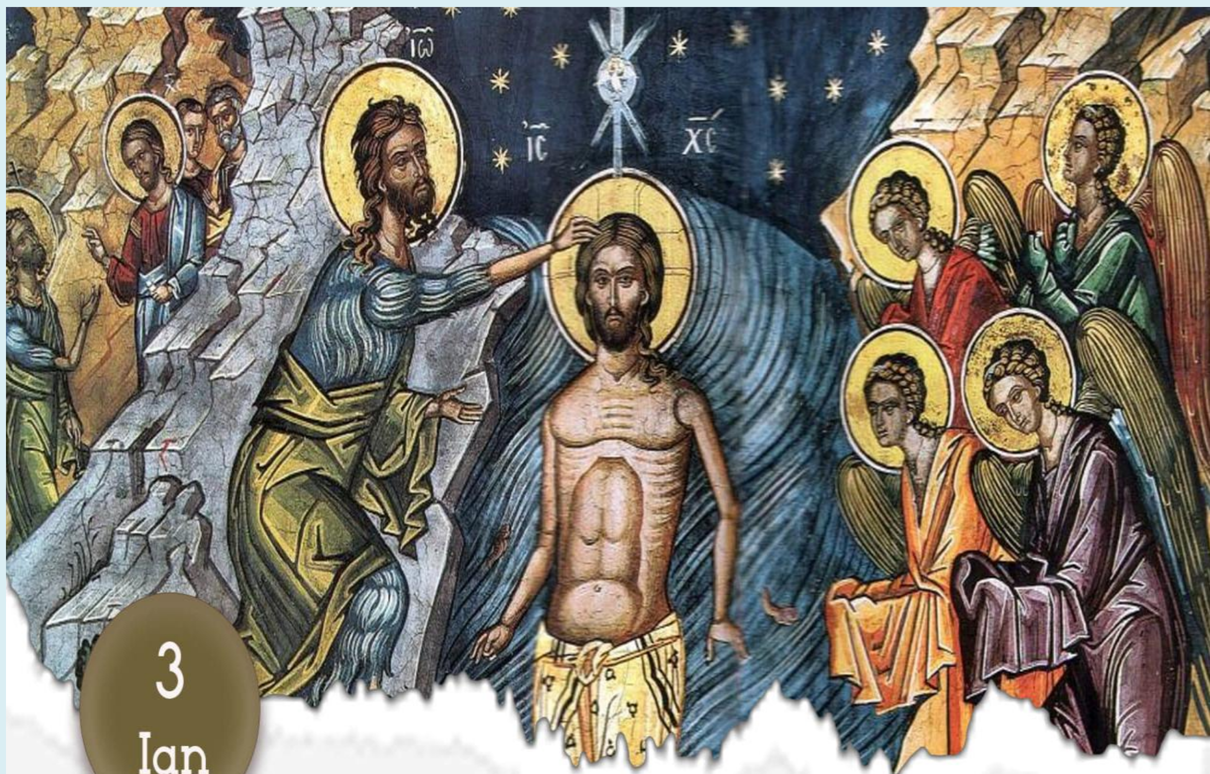
articole   icoane   predici   video   comentarii patristice

Tropar la Praznicul Înainteprăznuirii Botezului Domnului

Glasul 4

Găteşte-te Zabuloane, pune-te în rânduială Neftalime. Iordane, râule, opreşte-te şi săltând primeşte pe Stăpânul, Cel Ce vine să Se boteze. Bucură-te Adame, împreună cu strămoaşa; nu vă ascundeţi ca mai înainte în Rai. Că S-a arătat Cel Ce va văzut pe voi goi, ca să vă îmbrace în haina cea dintâi Hristos S-a arătat, vrând să înnoiască toată făptura.

Botezul creștin este începutul înfierii omului prin harul Duhului Sfânt primit la Botez și începutul învierii omului din moartea cauzată de păcat.

† PATRIARHUL DANIEL

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

Крещеніе
Господне.